

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MİMARLIK ANABİLİM DALI

İÇ MEKAN STİLLERİNİN İNCELENMESİNDE SİSTEMATİK
BİR YAKLAŞIM ÖNERİSİ

127538

Yük. Mim. Filiz TAVŞAN

12. YÖLSEKÖĞRETİM KURUMU
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsünce

“Doktor”

Unvanı Verilmesi İçin Kabul Edilen Tezdir.

Tezin Enstitüye Verildiği Tarih : 24.06.2002

127538

Tezin Savunma Tarihi : 01.10.2002

Tez Danışmanı : Prof. Dr. Sonay ÇEVİK

Jüri Üyesi : Prof. Dr. Hülya TURGUT

Jüri Üyesi : Doç. Dr. Ayşe SAĞSÖZ

Enstitü Müdürü: Prof. Dr. Yusuf AYVAZ

Trabzon 2002

ÖNSÖZ

“İç Mekan Stillerinin İncelenmesinde Sistematik Bir Yaklaşım Önerisi” başlıklı bu doktora çalışması, KTÜ Fen Bilimleri Enstitüsün Mimarlık Anabilim Dalı’nda yapılmıştır. Çalışmada, iç mekan ve mobilya stilleri sistematik olarak incelenmiştir. Bu incelemenin sonucunda iç mekan stillerinin tanınması, gruplanması ve hangi dönemlerden etkilenildiği veya hangi dönem veya stilleri etkilediği farklı düzlemlerdeki -iç mekan, mobilya,... – özellikleri saptanmıştır. Bu çalışmaya eğitim, uygulama ve üretim alanlarında eksikliği gözlenen kapsamlı, analiz edilmiş ve değerlendirilmiş bilgiler kısacası bir bilgi, veri zemini oluşturulması amaçlanmıştır.

Çalışmalarım süresince manevi desteğini gördüğüm ilk tez danışmanım Prof. Dr. Kutsal Öztürk'e, sabrı, bilgisi, yapıcı eleştirileri ile ikinci tez danışmanım Prof. Dr. Sonay Çevik'e, İngilizce çeviri için Yrd. Doç. Dr. Hamiyet Özen'e, bilgisayar konusunda ve düzenlemelerde yardımcı olan Arş.Gör. Süleyman Özgen'e, olgunlukla sabreden kızım Merve Sinem Tavşan'a, manevi desteklerinden dolayı eşim Öğr. Gör. Dr. Cengiz Tavşan'a, aileme ve iç mimarlık öğrencilerine teşekkür ederim.

Bu çalışmanın, yeni araştırmacı ve araştırma alanlarında yararlı olmasını dilerim

Trabzon Haziran 2002

Filiz Tavşan

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

ÖNSÖZ.....	II
İÇİNDEKİLER.....	III
ÖZET.....	VI
SUMMARY.....	VII
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	VIII
TABLOLAR DİZİNİ.....	XX
1. GENEL BİLGİLER.....	1
1.1. Giriş-Sorunun Belirlenmesi ve Çalışmanın Amacı.....	1
1.2. Konuya Yaklaşım.....	6
2. YAPILAN ÇALIŞMALAR	9
2.1. Yapılan Çalışmalar 1-Varolan Literatürün İncelenmesi.....	9
2.1.1. Stil,Tarz ve Üslup: Tanımlar-Açıklamalar.....	8
2.1.2. Stiller-Dönemler-Sınıflandırmalar.....	14
2.1.3. Tarih Süreç İçinde İç Mekan Stilleri.....	16
2.1.3.1. Antik Çağ Stilleri.....	16
2.1.3.2. Ortaçağ Stilleri.....	21
2.1.3.3. Rönesans Dönemi Stilleri.....	26
2.1.3.4. Barok Dönemi Stilleri.....	32
2.1.3.5. Rokoko Dönemi Stilleri.....	45
2.1.3.6. Yeni Çağ Dönemi Stilleri.....	48
2.1.3.7. Yakın Çağ Dönemi Stilleri.....	58
2.1.3.8. Çağımız Stilleri.....	75
2.1.4. Stillerin Genel Sınıflaması ve Tartışılması.....	87
2.2. Yapılan Çalışmalar 2- İç Mekan Stillерinin Sistematik Olarak İncelenmesi.....	96

Sayfa No

2.2.1.	Araştırmmanın Amacı, Soruları, Yöntem ve Teknikler, Araştırmmanın Yürütülmesi- Araştırma Modeli.....	96
2.2.2.	Stillerin Özelliklerin Belirlenmesi- Listelenmesi.....	107
2.2.3.	Stillerin Farklı Ölçeklerde Örneklenmesi.....	107
2.2.3.1.	İç Mekan Bileşen ve Öğelerine Göre	115
2.2.3.2.	İç Mekan ve Mobilyalara Göre.....	179
2.2.3.3.	Mobilyalara Göre.....	226
2.2.3.4.	Mobilya Bileşenlerine Göre.....	267
3.	BULGULAR VE İRDELEME.....	278
3.1.	İç Mekan Stilleri.....	278
3.1.1.	Ana Dönemlerin Etkilendikleri Dönem, Etkiledikleri Ülkeler ve Ünlü Tasarımcılar.....	279
3.1.2.	İngiliz, Fransız ve Amerikan Stillerinin Etkilendikleri, Etkiledikleri Ülkeler, Dönemler, Stil ve Dönemin Ünlü Tasarımcıları	280
3.1.3.	Aynı Dönem veya Stillerin Farklı Ülkelerdeki Etkilenmeleri	283
3.1.4.	Ünlü Tasarımcıların Etkilendikleri, Etkiledikleri Ülkeler, Dönemler ve Stiller.....	284
3.1.5.	Dönemlere Bağlı Gelişen Stillerin Farklı Ölçeklere Göre Dağılımı.....	285
3.2.	İç Mekan (Bileşen, Öge) ve Mobilyalar.....	286
3.2.1.	İç Mekan Bileşen, Öge ve Mobilya Özellikleri	286
3.2.2.	İç Mekan Bileşen ve Öğelerinin Etkilendikleri Dönem ve Stiller.....	296
3.2.3.	Dönemlere Bağlı Süslemeler	298
3.3.	Mobilyalar.....	300
3.3.1.	Dönemlere Bağlı Mobilya Özellikleri.....	300
3.3.2.	Dönemlere Bağlı Mobilya Çeşitlerinin Görülme ve Kullanım Sıklığı.....	308
3.3.3.	Dönem ve Stillerin Ayırt Edici -Belirgin Özellikleri.....	310

Sayfa No

3.4.	Mobilya Bileşenleri.....	312
3.4.1.	Mobilya Bileşenlerinin İsmine Bağlı Bulduğu Karşılık, Özellik ve Kullanıldığı Stil ve Dönemler.....	312
3.4.2.	Dönemlerde ve Stillere Göre Mobilya Arkalık, Bacak ve Ayaklar.....	316
3.4.3.	Dönem ve Stillere Bağlı Mobilya Bileşenlerinin Görülme Sıklığı.....	320
3.4.4.	Dönem ve Stillere Bağlı Mobilya Bileşenlerinin Çeşitlenmeleri.....	322
3.5.	Özet Bulgular ve İrdeleme.....	328
3.5.1.	Stiller.....	328
3.5.2.	İç Mekan Bileşen ve Öğeler.....	330
3.5.3.	Mobilyalar.....	333
3.5.4.	Mobilya Bileşenler.....	333
4.	SONUÇLAR VE ÖNERİLER.....	336
5.	KAYNAKLAR.....	341
6.	EKLER.....	352
	ÖZGEÇMİŞ.....	401

ÖZET

Bu çalışma; İç Mekan Stilleri sistematik incelenmesine yönelik bir model önerisini kapsamaktadır. Çalışmada iç mekan stillerinin bütün yönleri ile incelenmiş, görsel ağırlıklı ve özet tablo anlatımlarıyla konuya netlik getirilmeye çalışılmıştır. İç mekan stillerinin konusundaki karmaşaklığının giderilmesi, açıklık getirilmesi ve eğitim, uygulama ve üretim alanında getireceği yararlara ulaşmak amaçlanmıştır. Stiller şu şekilde incelenmiştir; Stillerin gruplanması, ülkelere göre, dönemlere bağlı stillere genel bakış, Ana Dönemlerin etkiledikleri ve etkiledikleri dönem veya stiller, İngiliz-Fransız-Amerikan stillerinin etkilendikleri dönem veya stiller.

Birinci bölümde; konuya ilişkin sorun belirlenmiş ve çalışmanın amacı ortaya konulmuştur.

İkinci bölümde; yapılan çalışmalar yer almaktadır. Bu bölüm 2 kısımdan oluşmaktadır. Birinci bölüm da iç mekan stillerle ilgili yapılmış çalışmalar incelenmiş ve konuya mümkün olduğunda kapsamlı, geniş bilgi elde edilmeye çalışılmıştır. İkinci bölümde iç mekan stillerinin sistematik incelemesine yönelik model-yaklaşım-yöntem yer almaktadır. Ayrıca araştırmanın amacı, soruları, yöntem ve teknikler, araştırmanın yürütülmesi ve araştırma modeli verilmiştir. İç mekan stilleri dönem ve ülkeler (İngiliz, Fransız, Amerikan) bazında incelenmiş ve İç mekan bileşen ve öğeler, İç mekan ve mobilya, Mobilyalar ve bileşenleri olmak üzere 4 farklı düzlemede çalışılmıştır.

Üçüncü bölümde; iç mekan stillerinin saptamasına yönelik bulgular ve irdeleme yer almaktadır. Bu bölüm yine yukarıdaki belirtilen sistematik sıralama şeklinde ele alınmıştır.

Dördüncü bölümde; çalışmanın genel sonuçları ve araştırmanın farklı alanlarda getireceği yararlar tartışılmaktadır. Bu araştırmanın zemininde yapılabilecek çalışmalarla ilgili öneriler yer almaktadır.

Beşinci bölümde; çalışmada kullanılan kaynaklar verilmiştir.

Altıncı bölümde; çalışmada kullanılan ek tablolar, iç mekan stilleri ile ilgili şekiller ve çalışmada yardımcı olabilecek sözlük yer almaktadır.

Anahtar Kelime: Stil, İç Mekan, İç Mekan Elemanları, Mobilya, Mobilya Bileşenleri

SUMMARY

A Model for Aiming the Systematic Analyses of the Interior Space Styles

This study contains a model for aiming the systematic analyses of the Interior Space Styles. Every aspect of the interior space styles had examined and tried to improve the quality to the study with presentation of visual materials and summary tables of illustrations. The goal is to cease the complexity on the field of interior space styles and to bring explanation and education, to rich the benefits on the subjects of the practice and production. The analyses of the styles are based on the houses from different periods and styles. At the same time, the study includes the group of the styles, and provides an over view of the different countries and periods, styles and their impact on the main styles. The styles in England, France and USA are selected to be examined and evaluated in detailed.

In the first chapter, determination of the problems on the subject of the thesis and the approaches to the research had given.

In the second chapter has the major part the study had done by the researcher and has two parts in this chapter. During the analysis of the on the Interior Design Styles, a comprehensive knowledge had gained about the subject in the first part of this chapter. A classification of the styles and the periods had done and evaluated based on the style and countries historically. There is a model-approaches-method for the systematic analyses of the Interior Design Styles. Besides these, the objective of the study, questions, utilized method and technique and the model of the research had given. The subject has been evaluated based on interior space components and elements, furniture and interior space, furniture and its components, and Interior Design Styles and countries (England, France, USA).

In the third chapter, over all results and suggestions are given about the study. Benefits in the different subjects, possible future researches and their scope in the similar subject have been included.

In the fourth chapter, references are listed that has used during literature search and the Internet addresses have been given.

In the fifth chapter, there are appendixes. In addition to this, there is a glossary that will help to understand the study.

Key Words: Style, Interior space, Interior space elements, Furniture, Furniture Components

ŞEKİLLER DİZİNİ

Sayfa No

Şekil 1. Aslan ayaklı tabure ve sandalye.....	19
Şekil 2. Vazo yüzeyine işlenmiş sandalyeler	20
Şekil 3. Ortaçağ iç mekanları	24
Şekil 4. Ortaçağ iç mekan ve mobilyaları.	25
Şekil 5. İtalyan Rönesans sandalye ve Rönesans dönemi sandık.....	28
Şekil 6. Rönesans wainscot ve oyma kalın bacaklı İtalyan Rönesans masa	29
Şekil 7. Dört direkli Elizabeth yatak ve linenfold motifli lambri duvarlı salon.....	30
Şekil 8. Spiral ayaklı masa ve düz atkılı sandalye çifti.	31
Şekil 9. İngiliz Rönesans salonu.....	31
Şekil 10. Fransız Barok mobilya ve iç mekan.	36
Şekil 11. XIV. Louis yatak odası.....	38
Şekil 12. İngiliz Barok iç mekanları	40
Şekil 13. Dekope sandalyeli Queen Anne yemek odası ve Queen Anne yatak odası..	43
Şekil 14. Colonial salon ve yemek odası.....	44
Şekil 15. Country iç mekanları	47
Şekil 16. Neoklasik yatak odası ve Neoklasik salon köşesi	49
Şekil 17. Louis XVI Salonu.....	51
Şekil 18. Federal stilde yatak odası.....	53
Şekil 19. Federal iç mekan	54

Sayfa No

Şekil 20. Direktuvardan dönemi iç mekan ve sandalyesi	55
Şekil 21. Colonial iç mekan ve Colonial yatak odası	57
Şekil 22. 18. yy. Country iç mekan ve 18.yy. Country mutfak	57
Şekil 23. Empire yatakları	60
Şekil 24. Empire çalışma ve oturma odası	61
Şekil 25. Regency stili yatak odası ve salon.....	63
Şekil 26. Grek Revival iç mekanı	65
Şekil 27. Louis Philippe komodin ve sandalyesi	66
Şekil 28. Victorian salon ve yatak odası	67
Şekil 29. Gotik ve Rönesans tarzı Victorian iç mekan ve Gotik tarzı sandalye geç.....	67
Şekil 30. Arts and Crafts salon ve William Morris tarzı salon.....	69
Şekil 31. Edwardian stilinde salon.....	71
Şekil 32. Geometrik ve organik formlu Art Nouveau.....	74
Şekil 33. Art Nouveau dolap, sandalye ve makyaj masası.....	74
Şekil 34. Art Deco oturma odaları	80
Şekil 35. Modern iç mekan.....	81
Şekil 36. Minimal stilde oturma kölesi ve yatak odası.....	82
Şekil 37. High-Tech mutfak ve High-Tech salon	83
Şekil 38. Postmodern salon ve yatak odası	86
Şekil 39. Late-Modern dolap ve masa.....	87
Şekil 40. İngiliz stillerinin dönemlere bağlı iç mekan bileşen ve öğeleri	118

Sayfa No.

Şekil 41. İngiliz stillerinin dönemlere bağlı iç mekan bileşen ve öğeleri	119
Şekil 42. İngiliz stillerinin dönemlere bağlı iç mekan bileşen ve öğeleri	120
Şekil 43. İngiliz stillerinin dönemlere bağlı iç mekan bileşen ve öğeleri	121
Şekil 44. Fransız dönemlerine bağlı iç mekan bileşen ve öğeleri.....	122
Şekil 45. Amerikan dönemlerine bağlı iç mekan bileşen ve öğeleri	123
Şekil 46. Amerikan dönemlerine bağlı iç mekan elemanlarının analizi	124
Şekil 47. İngiliz dönem ve stillerinde duvarlar.....	125
Şekil 48. İngiliz dönem ve stillerinde duvarlar.....	126
Şekil 49. İngiliz dönem ve stillerinde duvarlar.....	127
Şekil 50. Fransız dönem ve stillerinde duvarlar	128
Şekil 51. Amerikan dönem ve stillerinde duvarlar	129
Şekil 52. Amerikan dönem ve stillerinde duvarlar	130
Şekil 53. İngiliz dönem ve stillerinde tavanlar	131
Şekil 54. İngiliz dönem ve stillerinde tavanlar	132
Şekil 55. İngiliz dönem ve stillerinde tavanlar	133
Şekil 56. Fransız dönem ve stillerinde tavanlar.....	134
Şekil 57. Fransız dönem ve stillerinde tavanlar.....	135
Şekil 58. Amerikan dönem ve stillerinde zeminler.....	136
Şekil 59. Amerikan dönem ve stillerinde zeminler.....	137
Şekil 60. Fransız dönem ve stillerinde zeminler.....	138
Şekil 61. İngiliz dönem ve stillerinde zeminler.....	139

Sayfa No.

Şekil 62. İngiliz dönem ve stillerinde zeminler	140
Şekil 63. İngiliz dönem ve stillerinde zeminler	141
Şekil 64. İngiliz dönem ve stillerinde kapılar	142
Şekil 65. İngiliz dönem ve stillerinde kapılar	143
Şekil 66. İngiliz dönem ve stillerinde kapılar	144
Şekil 67. Fransız dönem ve stillerinde kapılar	145
Şekil 68. Amerikan dönem ve stillerinde kapılar	146
Şekil 69. Amerikan dönem ve stillerinde kapılar	147
Şekil 70. İngiliz dönem ve stillerinde pencereler	148
Şekil 71. İngiliz dönem ve stillerinde pencereler	149
Şekil 72. İngiliz dönem ve stillerinde pencereler	150
Şekil 73. Fransız dönem ve stillerinde pencereler	151
Şekil 74. Amerikan dönem ve stillerinde pencereler	152
Şekil 75. Amerikan dönem ve stillerinde pencereler	153
Şekil 76. İngiliz dönem ve stillerinde şömineler	154
Şekil 77. İngiliz dönem ve stillerinde şömineler	155
Şekil 78. İngiliz dönem ve stillerinde şömineler	156
Şekil 79. Fransız dönem ve stillerinde şömineler	157
Şekil 80. Amerikan dönem ve stillerinde şömineler	158
Şekil 81. Amerikan dönem ve stillerinde şömineler	159
Şekil 82. İngiliz dönem ve stillerinde perdeler	160

Sayfa No.

Şekil 83. Fransız dönem ve stillerinde perdeler.....	161
Şekil 84. Amerikan dönem ve stillerinde perdeler	162
Şekil 85. Perde çeşitleri-örnekleri.....	163
Şekil 86. Perde çeşitleri-örnekleri.....	164
Şekil 87. Perde çeşitleri-örnekleri.....	165
Şekil 88. İngiliz dönem ve stillerinde merdiven korkuluğu	166
Şekil 89. İngiliz dönem ve stillerinde merdiven korkuluğu	167
Şekil 90. İngiliz dönem ve stillerinde merdiven korkuluğu	168
Şekil 91. Fransız dönem ve stillerinde merdiven korkuluğu.....	169
Şekil 92. Amerikan dönem ve stillerinde merdiven korkuluğu.....	170
Şekil 93. Amerikan dönem ve stillerinde merdiven korkuluğu.....	171
Şekil 94. Süslemeler- motif adı ve çıkış dönemleri	173
Şekil 95. Süslemeler- motif adı ve çıkış dönemleri	174
Şekil 96. Süslemeler- motif adı ve çıkış dönemleri	175
Şekil 97. Dönemler göre süsleme motifleri.....	176
Şekil 98. Dönemler göre süsleme motifleri.....	177
Şekil 99. Dönemler göre süsleme motifleri.....	178
Şekil 100. Ana dönemlere göre iç mekan - mobilyalar.....	180
Şekil 101. Ana dönemlere göre iç mekan - mobilyalar.....	181
Şekil 102. Ana dönemlere göre iç mekan - mobilyalar.....	182
Şekil 103. Ana dönemlere göre iç mekan - mobilyalar.....	183

Sayfa No.

Şekil 104. Ana dönemlere göre iç mekan - mobilyalar.....	184
Şekil 105. Ana dönemlere göre iç mekan - mobilyalar.....	185
Şekil 106. Ana dönemlere göre iç mekan - mobilyalar.....	186
Şekil 107. Ana dönemlere göre iç mekan - mobilyalar.....	187
Şekil 108. Ana dönemlere göre iç mekan - mobilyalar.....	188
Şekil 109. Ana dönemlere göre iç mekan - mobilyalar.....	189
Şekil 110. Ana dönemlere göre iç mekan - mobilyalar.....	190
Şekil 111. İngiliz dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar.....	191
Şekil 112. İngiliz dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar.....	192
Şekil 113. İngiliz dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar.....	193
Şekil 114. İngiliz dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar.....	194
Şekil 115. İngiliz dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar.....	195
Şekil 116. İngiliz dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar.....	196
Şekil 117. İngiliz dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar.....	197
Şekil 118. İngiliz dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar.....	198
Şekil 119. İngiliz dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar.....	199
Şekil 120. İngiliz dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar.....	200
Şekil 121. İngiliz dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar.....	201
Şekil 122. İngiliz dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar.....	202
Şekil 123. İngiliz dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar.....	203
Şekil 124. İngiliz dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar.....	204

Sayfa No.

Şekil 125. İngiliz dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar	205
Şekil 126. İngiliz dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar	206
Şekil 127. İngiliz dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar	207
Şekil 128. İngiliz dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar	208
Şekil 129. İngiliz dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar	209
Şekil 130. Fransız dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar	210
Şekil 131. Fransız dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar	211
Şekil 132. Fransız dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar	212
Şekil 133. Fransız dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar	213
Şekil 134. Fransız dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar	214
Şekil 135. Fransız dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar	215
Şekil 136. Fransız dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar	216
Şekil 137. Amerikan dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar	217
Şekil 138. Amerikan dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar	218
Şekil 139. Amerikan dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar	219
Şekil 140. Amerikan dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar	220
Şekil 141. Amerikan dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar	221
Şekil 142. Modern dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar	222
Şekil 143. Modern dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar	223
Şekil 144. Modern dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar	224
Şekil 145. Modern dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar	225

Sayfa No.

Şekil 146. Ana dönemlere göre mobilyalar	227
Şekil 147. Ana dönemlere göre mobilyalar	228
Şekil 148. Ana dönemlere göre mobilyalar	229
Şekil 149. Ana dönemlere göre mobilyalar	230
Şekil 150. Ana dönemlere göre mobilyalar	231
Şekil 151. Ana dönemlere göre mobilyalar	232
Şekil 152. Ana dönemlere göre mobilyalar	233
Şekil 153. Ana dönemlere göre mobilyalar	234
Şekil 154. Ana dönemlere göre mobilyalar	235
Şekil 155. Ana dönemlere göre mobilyalar	236
Şekil 156. İngiliz dönem ve stillere göre mobilyalar	237
Şekil 157. İngiliz dönem ve stillere göre mobilyalar	238
Şekil 158. İngiliz dönem ve stillere göre mobilyalar	239
Şekil 159. İngiliz dönem ve stillere göre mobilyalar	240
Şekil 160. İngiliz dönem ve stillere göre mobilyalar	241
Şekil 161. İngiliz dönem ve stillere göre mobilyalar	242
Şekil 162. İngiliz dönem ve stillere göre mobilyalar	243
Şekil 163. İngiliz dönem ve stillere göre mobilyalar	244
Şekil 164. İngiliz dönem ve stillere göre mobilyalar	245
Şekil 165. İngiliz dönem ve stillere göre mobilyalar	246
Şekil 166. İngiliz dönem ve stillere göre mobilyalar	247

Sayfa No.

Şekil 167. İngiliz dönem ve stillere göre mobilyalar	248
Şekil 168. İngiliz dönem ve stillere göre mobilyalar	249
Şekil 169. İngiliz dönem ve stillere göre mobilyalar	250
Şekil 170. İngiliz dönem ve stillere göre mobilyalar	251
Şekil 171. İngiliz dönem ve stillere göre mobilyalar	252
Şekil 172. Fransız dönem ve stillere göre mobilyalar	253
Şekil 173. Fransız dönem ve stillere göre mobilyalar	254
Şekil 174. Fransız dönem ve stillere göre mobilyalar	255
Şekil 175. Fransız dönem ve stillere göre mobilyalar	256
Şekil 176. Fransız dönem ve stillere göre mobilyalar	257
Şekil 177. Fransız dönem ve stillere göre mobilyalar	258
Şekil 178. Fransız dönem ve stillere göre mobilyalar	259
Şekil 179. Fransız dönem ve stillere göre mobilyalar	260
Şekil 180. Amerikan dönem ve stillere göre mobilyalar	261
Şekil 181. 16-20. yy. arası dönem mobilyaları	262
Şekil 182. 16-20. yy. arası İngiliz dönem ve stilleri mobilyalar	263
Şekil 183. 16-20. yy. arası İngiliz dönem ve stilleri mobilyalar	264
Şekil 184. 16-20. yy. arası Fransız dönem ve stilleri mobilyalar	265
Şekil 185. 16-20. yy. arası ünlü tasarımcılarının mobilyaları	266
Şekil 186. Dönemlere ve stillere ait sandalye arkalıkları	268
Şekil 187. Dönemlere ve stillere ait sandalye arkalıkları 1	269

Sayfa No.

Şekil 188. Dönemlere ve stillere ait mobilya ayakları	270
Şekil 189. Dönemlere ve stillere ait mobilya ayakları	271
Şekil 190. Dönemlere ve stillere ait mobilya ayakları	272
Şekil 191. Dönem ve stillerde kullanılan mobilya bacak ve ayakları	273
Şekil 192. Dönem ve stillerde kullanılan mobilya bacak ve ayaklar	274
Şekil 193. Tasarımcıların kullandığı mobilya bacak ve ayaklar	275
Şekil 194. Dönem ve stillerde mobilya bacak ve ayaklar - genel	276
Şekil 195. Dönem ve stillerde mobilya bacak ve ayaklar - genel	277
Şekil 196. Dönem ve stillerin ayit edici-belirgin özellikleri	310
Şekil 197. Dönem ve stillerin ayit edici-belirgin özellikleri	311
Şekil 198. Ana dönemlere bağlı mobilya bileşenlerinin çeşitlenmeleri	322
Şekil 199. Dönem ve stillere bağlı mobilya bileşenlerinin çeşitlenmeleri	323
Şekil 200. Dönem ve stillere bağlı mobilya bileşenlerinin çeşitlenmeleri	324
Şekil 201. Dönem ve stillere bağlı mobilya bileşenlerinin çeşitlenmeleri	325
Şekil 202. Ünlü mobilya tasarımcılarla bağlı mobilya bileşenlerinin çeşitlenmeleri	326
Ek Şekil 1. İngiliz dönemi stiller	357
Ek Şekil 2. İngiliz erken Rönesans (Tudor, Elizabethan)	358
Ek Şekil 3. İngiliz erken Rönesans (Jacobean, Restoration)	359
Ek Şekil 4. İngiliz yüksek Rönesans (Queen Anne)	360
Ek Şekil 5. İngiliz yüksek Rönesans (Erken Georgian)	361
Ek Şekil 6. İngiliz geç Rönesans (Georgian)	362

Sayfa No.

Ek Şekil 7. İngiliz geç Rönesans (Geç Georgian)	363
Ek Şekil 8. İngiliz geç Rönesans (Regency)	364
Ek Şekil 9. İngiliz geç Rönesans (Victorian)	365
Ek Şekil 10. İngiliz geç Rönesans (Geç Victorian)	366
Ek Şekil 11. Fransız dönemi stiller	367
Ek Şekil 12. Fransız yüksek Rönesans (Henry II), Fransız geç Rönesans (Louis XIII)	368
Ek Şekil 13. Fransız Barok (Louis XIV).....	369
Ek Şekil 14. Fransız Rokoko (Louis XV)	370
Ek Şekil 15. Fransız Neoklasik (Louis XVI).....	371
Ek Şekil 16. Fransız Neoklasik (Directoire).....	372
Ek Şekil 17. Fransız Neoklasik (Empire).....	373
Ek Şekil 18. Amerikan dönemi stiller	374
Ek Şekil 19. Erken Amerikan dönemi (17.yy.Colonial)	375
Ek Şekil 20. 18.yy Amerika (Georgian).....	376
Ek Şekil 21. 18.yy.sonu Amerika (Federal)	377
Ek Şekil 22. 19.yy. ilk yarısı Amerika (Revival)	378
Ek Şekil 23. 19.yy. ikinci yarısı Amerika (Victorian)	379
Ek Şekil 24. 19.yy. sonu Amerika (Eklektik).....	380
Ek Şekil 25. 20.yy. Amerika (Çağdaş stil)	381
Ek Şekil 26. 20.yy. stiller	382

Sayfa No.

Ek Şekil 27. 20.yy -II. Dünya savaşına kadarki dönem (Arts and Crafts)	383
Ek Şekil 28. 20.yy -II. Dünya savaşına kadarki dönem (Art Nouveau).....	384
Ek Şekil 29. 20.yy -II. Dünya savaşına kadarki dönem (De Stijl).....	385
Ek Şekil 30. 20.yy -II. Dünya savaşına kadarki dönem (Art Deco)	386
Ek Şekil 31. 20.yy -II. Dünya savaşı sonrası sonraki dönem (50'li yıllar)	387
Ek Şekil 32. 20.yy -II. Dünya savaşı sonrası sonraki dönem (International).....	388
Ek Şekil 33. 20.yy -II. Dünya savaşı sonrası sonraki dönem (Minimalizm)	389
Ek Şekil 34. 20.yy -II. Dünya savaşı sonrası sonraki dönem (High Tech)	390
Ek Şekil 35. 20.yy -II. Dünya savaşı sonrası sonraki dönem (Postmodern).....	391

TABLOLAR DİZİNİ

Sayfa No

Tablo 1. Mack (1989)'e göre stillerin sınıflandırılması	14
Tablo 2. Innes (1987)'e göre stillerin sınıflaması.....	14
Tablo 3. Nielson (1994)'a göre stillerin sınıflandırılması.....	15
Tablo 4. Rona (1997)'a göre, üslup-stillerin oluşum sınıflaması	15
Tablo 5. Mobilya stillerinin gruplanması (Furnitureguide.com, 2001).	16
Tablo 6. Stillerin genel sınıflandırılması.....	88
Tablo 7. Stil- üslup sınıflaması.....	88
Tablo 8. Dönemlere bağlı mobilya (çeşit, düzen, konum, üretim) özellikleri	94
Tablo 9. Mobilyaların işlevsel özelliği.....	95
Tablo 10. Mobilya gelişimi etkileyen etmenler	95
Tablo 11. Mobilyanın üretim amacı.....	95
Tablo 12. Geliştirilen Araştırma Modelinin/Yönteminin Oluşturulması, Adımlar ve Amaçlar	98
Tablo 13. Araştırma modeli.....	106
Tablo 14. Ülkelere göre dönemlerin tarihleri	108
Tablo 15. Dönemlere bağlı stillere genel bakış	109
Tablo 16. İngiliz stillerinin dönemlere bağlı genel özellikler	110
Tablo 17. Fransız stillerinin dönemlere bağlı genel özellikler	111
Tablo 18. Amerikan stillerinin dönemlere bağlı genel özellikler	112
Tablo 19. Yüzyıl stil, okul ve gruplar	113

Sayfa No.

Tablo 20. Ana dönemlerin etkilendikleri dönem, etkiledikleri ülkeler ve ünlü tasarımcılar	279
Tablo 21. İngiliz stillerinin etkilendikleri, etkiledikleri ülkeler, dönemler ,stil ve dönemin ünlü tasarımcıları	280
Tablo 22. Fransız stillerinin etkilendikleri, etkiledikleri ülkeler, dönemler ,stil ve dönemin ünlü tasarımcıları	281
Tablo 23. Amerikan stillerinin etkilendikleri, etkiledikleri ülkeler, dönemler, stil	282
Tablo 24. Aynı dönem veya stillerin farklı ülkelerdeki etkilenmeleri	283
Tablo 25. Ünlü tasarımcıların etkilendikleri, etkiledikleri ülkeler, dönemler ve	284
Tablo 26. Dönemlere bağlı gelişen stillerin farklı ölçeklere göre dağılımları	285
Tablo 27. Antik çağ iç mekan bileşen, öge, mobilya özellikleri	286
Tablo 28. Ana dönemlerin iç mekan bileşen, öge ve mobilya özellikleri.....	288
Tablo 29. İngiliz stillerinin iç mekan bileşen, öge ve mobilya özellikleri	292
Tablo 30. Fransız stillerinin iç mekan bileşen, öge ve mobilya özellikleri.....	294
Tablo 31. İç mekan bileşen ve öğelerinin etkilendikleri dönem ve stiller	296
Tablo 32. Dönemlere göre süsleme özellikleri ve konular.....	298
Tablo 33. Dönemlere bağlı mobilya özellikleri.....	300
Tablo 34. Dönemlere bağlı mobilya özellikleri.....	301
Tablo 35. Dönemlere bağlı mobilya özellikleri.....	302
Tablo 36. Dönemlere bağlı mobilya özellikleri.....	303
Tablo 37. Dönemlere bağlı mobilya özellikleri.....	304
Tablo 38. Dönemlere bağlı mobilya özellikleri.....	305
Tablo 39. Dönemlere bağlı mobilya özellikleri.....	306

Sayfa No.

Tablo 40. Dönemlere bağlı mobilya özelliklerı.....	307
Tablo 41. Dönemlere bağlı mobilya çeşitlerinin görülmeye ve kullanım sıklığı.....	308
Tablo 42. Dönemlere bağlı mobilya çeşitlerinin görülmeye ve kullanım sıklığı.....	309
Tablo 43. Mobilya sandalye arkalıkları - adı ,ozelliği, görüldüğü stil ve dönem.....	312
Tablo 44. Mobilya bacakları- adı, ozelliği, görüldüğü stil ve dönem	313
Tablo 45. Mobilya ayakları- adı, ozelliği, görüldüğü stil ve dönem	314
Tablo 46. Mobilya ayakları- adı ,ozelliği, görüldüğü stil ve dönem	315
Tablo 47. Dönemlere göre mobilya arkalık, bacak ve ayaklar	316
Tablo 48. İngiliz dönem ve stillerine göre mobilya arkalık, bacak ve ayaklar	317
Tablo 49. Fransız dönem ve stillerine göre mobilya arkalık, bacak ve ayaklar	318
Tablo 50. Amerikan dönem ve stillerine göre mobilya arkalık, bacak ve ayaklar	319
Tablo 51. Tasarımcılara göre mobilya arkalık, bacak ve ayaklar	320
Tablo 52. Dönem ve stillere bağlı mobilya bileşenlerinin görülmeye sıklığı.....	321
Ek Tablo 1. İç mekan bileşen ve öğeler	392
Ek Tablo 2. İç mekan bileşen ve öğeler- detay.....	393
Ek Tablo 3. İç mekan – mobilyalar	394
Ek Tablo 4. Mobilyalar	395
Ek Tablo 5. Mobilya- genel süreç	396
Ek Tablo 6. Mobilya bileşenleri	397
Ek Tablo 7. Mobilya bileşenleri -genel.....	398
Ek Tablo 8. İç mekan bileşen, öğe ve mobilya özelliklerı	399
Ek Tablo 9. Mobilya özellikleri	400

1.GENEL BİLGİLER

1.1. Giriş- Sorunun Belirlenmesi ve Çalışmanın Amacı

Stiller- tarz kelimesi yaşamımızın her alanında yer almaktadır. Konuşma, hareket, yaşam şekli, giyim, moda vb. gibi günlük hayatı her gün karşımıza çıkmaktadır. Güncel hayatı stillerle ilgili mini anketler veya testler yapılarak kişisel tarzlar belirlenmeye çalışılmaktadır. Stil her alanda güncel olduğu gibi, mimarlık ve iç mimarlık alanında da önemli bir yeri vardır. Mimari stiller belli dönem veya tarihlerde akım, hareket veya felsefelerle oluşmaktadır. Bu zemin doğrultusunda stilin özellikleri biçimlenmekte veya bir tasarımcının özgün tasarımlarıyla yeni stiller oluşturulmaktadır. Eğer belli özelliklerdeki ilkeler belli süreç içinde kullanılır, tekrarlanır ve kabul görürse stil olma özelliğine erişebilmektedir.

Her alanda olduğu gibi mimarlık ana bilim dalında-farklı ölçek ve kapsamlarda-da farklı dönemlerde farklı stiller farklı oluşum sürecine bağlı olarak oluşmaktadır. Stiller her ülkenin kültürüne, yaşam biçimine ve ekonomik imkanlara bağlı özellik ve özgünlükte şekillenebilmektedir. Stiller, farklı ülkelere-kültürlere, dönem ve farklı uygulama alanlarında incelenirken etkileşimli oluşum konusu da göz ardı edilmemesi gereken önemli boyutlardan bir tanesini oluşturmaktadır.

Bilindiği ve yukarıda belirtildiği üzere farklı alanlarda farklı etkiler ve kapsamlarda karşımıza çıkan stiller; mimari, iç mimari-iç mekan ve dış mekana yansıyan boyutları ile önemli ve geniş bir çalışma alanını ifade etmektedir. Tez ana konusunu oluşturan iç mekan stiller konusu da bu geniş etki-uygulama alanı içerisinde önemli bir çalışma-araştırma alanını oluşturmaktadır.

Belli stil ve tarzlarda yapılan iç mekan ve mobilya tasarımlarına bakıldığımda stile özgün özelliklerin giderek kaybolduğu görülmektedir. Tasarım ürünlerleri karmaşık ve eklektik yapısı ile olumsuz nitelikler sergilemektedir.

Son yıllarda özellikle klasik diye adlandırılan iç mekan ve mobilya stillerinde stile uymayan süslemeler-eklemeler veya eksiltmeler görülmektedir. Bu durum büyük ölçüde yeterli ve gerekli bilgiye sahip olmamasından kaynaklanabilmektedir. Bu şekilde özgün formlar kaybolmakta ya da karmaşık bir görünüm almaktadır. Stillerle ilgili kapsamlı çalışmanın olmaması buna neden olabilmektedir.

İç mekan konulu çalışmalarla bakıldığından genellikle iç mekanların; biçim ve donatı düzeni, algısı, renk-doku-malzeme, fiziksel şartlar -konfor-esneklik-ferahlık, estetik-beğeni boyutu, insan-mekan ilişkisi, kültürel, psikolojik, sosyolojik, anlamsal, ve davranış açısından incelendiği görülmektedir.

Stillere ilgili yapılan yurt dışı çalışmalarla bakıldığından konunun ağırlıklı olarak ülkelere bağlı olarak incelendiği görülmektedir. Bu çalışmalardan bazıları aşağıda verilmektedir.

Doreen Yarwood (1956), 7. yy. - 19yy. İngiliz evlerini iç mekan ve donatı ölçeginde incelemiştir.

Ernst Rettelbusch (1979), Antikçağ - Yakınçağ arasında kalan dönemleri mobilya ve süsleme açısından ele alarak mobilya ve mobilya detayını çizim tekniği ile görselleştirmiştir.

Judith Miller (1989), dönem stillerini ele alarak, Elizabeth ve Jacobean, 17. yy. Country, İngiliz Barok, Queen Anne, Erken Georian, Geç Georgian, Federal, 18.Yy. Shaker, Barok ve Rokoko, Regency-Empire-Biedermeier, Victorian, Arts And Crafts ve Art Deco stillerini iç mekan ve mobilya özellikleri açısından irdelemiştir.

Warrings (1997), Stillvoll Wohnen adlı eserlerinde ana dönemlere bağlı mobilya bileşenlerine incelemiştir. Bu çalışmada mobilyaları dolgu panelleri, ayakları, sandalye arkalkları, kapı üst pervaz ve sandık formu olarak görselleştirerek ele alınan mobilyaları genel özellikleri açısından açıklamışlardır. Dönem olarak Romaneks, Gotik, Rönesans, Barok, XIV.Louis, XV.Louis, Chippendale, XVI.Louis, Klassizm, Empire ve Biedermeier stiller ele alınarak incelenmiştir.

Loorie Mack (1998), ev stilleri adı altında çalışma yaparak, Country, Provinz, Exotik, Colonial, Oriental, Erken İngiliz, Georgian ve Regency , Victorian, Arts and Crafts, Art Deco, International Modern, High-Tech, Konulu Mekanlar, Eksantrik mekan stillerini işlemiştir. Bu araştırma neticesinde stillere bağlı olarak iç mekan özelliklerini ortaya koymuştur.

Ülkemizde yapılan stillerle ilgili çalışmalara bakıldığından konunun stillerden daha çok iç mekan ve mobilyalar üzerine yoğunlaştiği görülmektedir. Bu çalışmalardan bazıları aşağıda verilmektedir.

Fehmi Kızıl (1978), toplumsal geleneklerin konut içi mekan tasarımlarına etkisi ve toplumsal geleneklerimizin daha iyi karşılayabilecek konut içi fiziksel çevre koşullarının belirlenmesinde çalışma yapmıştır.

Hacıbaloğlu (1987), iç mekan donatım elemanlarının Türk toplumundaki tarihi gelişim, karakteristikleri ve günümüzde adaptasyonu konusunda bir inceleme yapmıştır.

İlkay Maşat Özdemir (1988), Yaşama donatıları üzerine bir inceleme yapmıştır. Çalışmada kullanıcılarla mobilyanın malzeme-teknoloji-biçim ilişkisini araştırmıştır. Mobilyalarla ilgili beğenilerini saptamış ve bunun nedenlerin irdelemiştir.

Ertürk Özkaragöz (1990), İç mekanların mobilyaları ile ilgili araştırmalarda mekanı etkileyen donatıları sosyolojik faktörler (sosyo-kültürel, sosyo-ekonomik, sosyo-psikolojik) düzeyinde incelemektedir. Mekan-mobilya organizasyonunu etkileyen temel nedenler ve bu nedenlerin alt gelir düzeyi gruplarını nasıl etkilediğini araştırılmıştır.

Jale Bovbek (1990), gelir düzeyi yüksek grplarda Salon donatımını etkileyen psikolojik –sosyolojik-kültürel etkenlerin neler olduğunu araştırarak günümüz konutlarında rasyonel donatı ilkeleri, kullanıcı-tasarımcı-araştırmacı açısından ele almaktadır.

Hülya Turgut (1990), kültür-davranış-mekan etkileşimin saptanmasında kullanılan bir yöntem araştırmıştır. İnsan ve çevre etkileşimi bağlamında kültürün çevrenin biçimlenişindeki rolü, önemi ve mekan biçimlenişindeki etkisini vurgulamıştır.

Sedef Acar (1992), iç mekan düzenlemelerinde mobilya kavramı, ekipman ve sabit mobilya açısından ele alarak sabit mobilyanın, kullanıcı istekleri yönünde nasıl çözümlendiği, mekan içindeki etkileri, getirdikleri ve faydaları İrdelenmektedir.

Meltem Kahya (1993), iç mekan düzenini tarihsel süreç içinde inceleyerek değerlendирerek, konut içi mekanı etkileyen faktörleri sistematik olarak analiz etmektedir. Bu analiz için teknolojik, strüktürel, davranışsal kriterler ele alınmaktadır. Endüstrileşmenin ve teknolojik gelişmelerin iç mekana etkilerini kullanıcı, eylem, ekipman, eylem alanı açısından incelemektedir.

Hakan Ertek (1994), İç mekan tasarım kuram ve yöntemleri temel tasarım elementlerini açısından ele alarak iç mekan tasarım insan faktörü (insan boyutu, insan gereksinimleri, insan-çevre ilişkileri), yapı faktörü (mekansal özellikler, geleneksel strüktür, çağdaş strüktür) açısından araştırmıştır.

Mehtap Bayraktar (1995), 20. yüzyıl tasarımını üzerine bir inceleme yaparak ünlü tasarımcıların bina-mobilya ilişkilerini ortaya koymaktadır.

Umutsal Öztürk (1996), İnsan- çevre ilişkilerinin çalışma mekanlarında ihtiyaçların neler olduğu ve verimliliği artırmak için hangi şartları taşıması gerektirdiği araştırmıştır. Bu araştırmada Çevresel algı, çevresel anlaman önemini ve mekansal davranış ve aktivite motifleri üzerinde durulmaktadır. Bu çalışma insan-mekan ilişkilerinin yoğun olduğu büro gibi çalışma ortamları üzerinde yapılmıştır.

İç mekan, stil ve iç mekanda stiller konusundaki tanıtılan çalışmalara ve başvuru-temel kaynaklar olarak ansiklopedik kaynaklara bakıldığından görüleceği üzere "İç mekanda stiller" konusu çalışılması gerekli önemli bir alan sergilediği görülmektedir. Tüm bunların yanında- birlikte eğitim-uygulama-üretim 3'lüsü -bağlamında konunun incelenmesinin gerekliliği de sorun alanını daha da önemli kılmaktadır.

Genelde hemen her ülke kendi stillerini ön planda tutmaktadır. Bu nedenledir ki kaynaklarda yer alan stillerin tarihleri- dönemleri farklılaşabilmektedir. Bunun yanında stillerin özellikleri tam ve net olarak verilmemektedir.

Ülkemizde de daha farklı bir durum sergilenmektedir. Göçbe hayatından yerleşik düzene yakın zamanda geçilmiş olması iç mekan ve mobilya kültürümüzün dar kapsamlı ve az çeşitlilikte kalmasına etkili olmuştur. Göçbe hayatında çadırlar bütün işlevlere imkan sağlayacak şekildedir. Çadır içinde eşyalar bir yerden bir yere taşınabilin nitelikte ve azlıktadır. Mobilya olarak ise eşyaların konulduğu sandıktan başka bir şey kullanılmamıştır. Yavaş yavaş göçebelikten yerleşik düzene geçilmiş fakat göçbe hayatının bu alışkanlıkları yeni dönemin biçimlenmesinde etkili olmuştur. Mekanlar yine çok işlev imkan veren ve değişim bilen özelliklerdedir. Mobilya ise yine çok azdır. Mekan içinde sabit oturma (sedir), sabit dolap ve raflar bulunmaktadır. Masa ve yatak gibi diğer mobilyalar ise gerektiğinde kaldırıp tekrar konabilen hareketli eşyalardır. Göçbe hayatında kullanılan hareketli, çok amaçlı mekan anlayışı uzun süre devam etmiştir. Ancak Osmanlı zamanında ve sonrasında yurt dışından getirilen mobilyalarla çeşitlilik oluşmaya başlamıştır. Zaman içinde yurtdışından getirilen ve daha sonra da ülkemizde üretilen yabancı kaynaklı mobilya ve stiller hakim olmuştur. Ancak ülkemize özgün, vurgulu, net mobilya-stil anlayışı çok etkin olamamış, gelişmemiş ve çeşitlenmemiştir.

Günümüzde yapılan iç mekan uygulamalarının yeterli bilgi zemini üzerine temellenmediğinden kendi bulunduğu mekanlarla ve diğer mekanlarla uyumsuz olabilmektedir. Bu şekilde oluşmuş mekanlar içinde yaşayanları huzursuz ve mutsuzluğa sürükleyen mekanlar haline gelebilmektedir. Bunun yanında literatürde ve uygulamalarda hoş mekan örnekleri ile de karşılaşabilmekteyiz. Bu örneklerde stillerin doğru uygulanışı rahatlıkla gözlenebilmektedir.

Son yıllarda ülkemizde iç mimarlık önemli bir meslek-sanat haline gelmiştir ve çok hızlı gelişmelere ve değişimler sergilenmektedir. Farklı yaklaşım ve tarzların izlerine geçmiş dönem stillerinde rastlamak mümkün olabilmektedir. Bu izlerin ve etkilenmelerin nasıl bir süreç sonunda ortaya çıktığı fazlaca çalışılan bir konu değildir. Bu sürecin incelenmesi irdelenmesinde stil-tarz özellikleri ve kapsamlarının detaylıca bilinip konusu önemli çalışma alanını oluşturmaktadır. Stillerin bütün yönleriyle tanınması karşılaştırılmalı olarak incelenen farklı kullanım alanları, oluşturulan alt stiller, etkiledikleri-etkilendikleri stiller ve tüm bunların tasarımlara, mekanlara yansımalarının çalışılması ile amaçlanan mekanlara ulaşmasında önemli rol oynayacağı açıkça görülmektedir.

Stil ve tarz konusunda günümüzde gerek eğitimde gerekse uygulama ve üretim alanında yaralanabilecek yeterli Türkçe kaynak bulunmamaktadır. Aynı zamanda konu üzerinde çalışan çok az insan bulunmaktadır. Kisacası geniş, kapsamlı bir durum sergileyen iç mekanların stilleri üzerinde detaylı araştırmalar yapılabilmesinde eğitim, uygulama ve üretime aktarılmasında temel-bilgi-kaynak eksikliği önemli bir problem alanını oluşturmaktadır. Sağlam bir bilgi ve tartışma zemini olmaması, anlamlı, net, yerinde, kararlar-tasarımlar-uygulamaları gerçekleştirilebilmesinde zorluklar-yetersizlikler getirmektedir.

Ülkemizde çalışılan konu kapsamında kaynak oldukça az olması, yetersiz bilgilenme eğitim-uygulama-üretim alanlarında yanlış yorumlara yönlendirmektedir. Sahip olunan eksik bilgi zemini üzerine yapılan yorum ve eklemelerle oluşan ürünler, mobilyalar ve iç mekan düzenlemeleri ile çoğu zaman karşımıza hoş olmayan sunumlar çıkabilmektedir.

İç mekan stilleri konusundaki sözü edilen eksiklik ve karmaşıklığın giderilmesi, gerek eğitim gerekse uygulama ve üretimde getireceği yararlı düşünüldüğünde öncelikle sistematik bir çalışmaya ihtiyaç duyulduğu görülecektir. Stillere özgü iç mekana ve mobilyaya ait özelliklerin belirlenmesi karışıklığın giderilmesinde önemli rol oynayacaktır.

Kısaca söylemek gerekirse, bu çalışma sonucunda iç mekan-mobilya stillerinin temel özelliklerinin belirlenmesi, konunun bir çok yönüyle netleştirilmesi ve bu konuda oluşturulacak bilgi zemini üzerine yeni stillerinin oluşmasında, anlamlı iç mekan ve mobilya tasarılanmasında, hoş ve istenen mekanların oluşturulmasındaki katkıların sağlanması amaçlanmaktadır. Ayrıca kapsamlı veri tabanının oluşturulması eğitim alanında da tartışmasız önemli yararlar sağlayacaktır.

1.1. Konuya Yaklaşım

Belirlenen problem ve amaç kapsamında çalışma aşamaları belirlenmiştir. Tarihi süreç içinde gelişen iç mekan stilleri, özellikle kendini göstermiş ve literatürde yer almış stiller kapsamlı olarak araştırılmıştır. Bu inceleme ile amaçlanan çalışmada ele alınması gerekli ve önemli olan stiller dönemlerine, ülkelerine, etkilendikleri ve etkiledikleri dönem ve

stillere göre çalışılmış ve çalışmada ağırlıklı olarak ele alınacak stiller belirlenmiştir. Bu dönem ve stiller şu şekildedir;

KLASİK DÖNEM STİLLERİ	Antik Dönem : Mısır, Yunan, Roma
Ortaçağ Dönemi	: Romaneks, Gotik
Rönesans	: İngiliz Rönesans (Tudor, Elizabethan, Jacobean)
Dönemi Stiller	Fransız Rönesans (XIII. Louis)
Barok	: İngiliz Barok (William and Mary, Queen Anne)
Dönemi Stiller	Fransız Barok (XIV. Louis) Barok Dönemi Amerika (17.YY. Colonial, Country)
Rokoko	: İngiliz Rokoko (Erken Georgian)
Dönemi Stiller	Fransız Rokoko (XV. Louis, Regence)
Yeniçağ	: İngiltere (Geç Georgian)
Dönemi Stiller	Fransa (XVI. Louis, Direktuvar) Amerika (Federal, 18.YY. Colonial)
Yakınçağ	: İngiltere (Regency, Viktorian, Arts And Crafts, Edwardian, Dönemi Stiller Art Nouveau)
	Fransa (Empire, Louis Philippe)
	Amerika (Grek Revival)
MODERN DÖNEM STİLLERİ	20.yy. Stiller : Art Deco, Minimal, High-Tech, Post-Modern, Late Modern

Yukarıda belirtilen stillerin dağılımlarına bakıldığından İngiltere, Fransa ve Amerika'da etkili olduğu ve yoğunlukta kullanıldığı görülmüştür. Bununla birlikte diğer ülkeleri de etkisinde bırakmış olduğu ve bu ülkelerde yoğun kullanıldığı gözlenen bir durumdur. Çalışmada seçilen bu stiller konut düzeyinde irdelenmiştir. Konutun önemine bağlı olarak; gerek ulaşılan kaynakların kolaylığı, gerekse konunun sınırlandırılması açısından bu stiller konut düzeyinde ele alınarak incelenmiştir.

Bu çalışmada belirlenen stiller klasik ve modern olmak üzere iki grup altında toplanmıştır. Çalışmanın sınırlandırılması ve daha yararlı olması açısından ilk etapta klasik dönem stillerinin ele alınıp irdelenmesi uygun görülmüştür. Modern dönem stilleri ise çok

kapsamlı ve detay çalışması gerektiren bir konum sergilemektedir. Modern dönem stiller klasik dönem stillerinden çok farklı bir konum sergilemesi, çok farklı etkileşimlerin bir arada olması, hızlı değişim göstermesi ve en önemlisi hale devam eden bir süreç olması açısından çalışmanın 2. aşamasında ele alınması daha doğru olacaktır. Çalışmada modern dönem stilleri tamamen dışında bırakılmamış, kronolojik olarak incelenmiş fakat çok detaya inilmemiştir. Belirli yerlerde klasik dönem stilleri ile olan etkileşimleri konu kapsamında irdelenmiştir. Bu nedenlerden dolayı çalışmanın kapsamında modern dönem stilleri 2. aşamada ele alınması uygun görülmüştür.

Konu bu yönyle de ele alınırsa ve tezin ana amacı-kapsamı doğrultusunda amaçlanan yararlara ulaşılması düşünüldüğünde modern dönem stillerinin tezin devamında 2. bir çalışma olarak ele alındığında önemli bir boyut oluşturmaktadır. Tezde ele alınan stiller birinci aşamayı, çalışmanın devamında hedeflenen modern dönemi stiller 2. aşamayı, 1. ve 2. aşamayı tartışacak, değerlendirilecek çalışma da 3. aşamayı oluşturacaktır. Gerçekleştirilen bu çalışma ancak aşamaların devamında amaçlanan hedefe ulaşabilecektir.

Bu çalışmada tezin amaçları doğrultusunda yapılan inceleme-irdelemede sonucunda Fransa, İngiltere ve Amerika stillerinin kronolojik olarak ve detayda (iç mekan bileşenleri, mobilya, mobilya bileşenleri) incelenmesine karar verilmiştir.

2. YAPILAN ÇALIŞMALAR

Yapılan çalışmalar iki bölümde ele alınmıştır. Birinci bölümde varolan literatürün incelenmesi ikinci bölümde ise iç mekan stillerinin sistematik olarak incelenmesi yer almaktadır.

2.1. Yapılan Çalışmalar 1- Varolan Literatürün İncelenmesi

2.1.1. Stil, Tarz ve Üslup-Tanımlar-Açıklamalar

Stil, tarz ve üslup kavramlarının tanımlanması çalışmanın bütünündeki dil birliğinin sağlanması açısından önemlidir. Bu kavramların farklı zamanlarda, farklı araştırmacılar tarafından stil, tarz ve üslup başlıkları altında detaylandırıldığı görülmekle birlikte, sonuça bir bütününe ana kavramına tanımlaya yönelik çalışmalar olarak özetlenebilmektedir.

Stil; bir sanatçının, bir sanat çeşidinin veya bir sanat döneminin kendine özgü tasarım tarzı; belirli bir mekan ve zamanda, sanat alanında, benzer gereksinme ve olanaklardan doğan anlatımları birleştiren ortak payda, stil olarak tanımlanabilmektedir (Hasol, 1993).

Hoffmann (1960), stil'in genetik tahlilini aşağıdaki gibi yapmaktadır.“Sanat tarihiyle ilgili vakaları anlamlı bir şekilde, yani bahis konusu vakaların iç strüktürlerine cevap verecek tarzda düzenlemek isteyen her teşebbüs, mukayese esasına dayanan bağıntılarla çalışır. Münferit bir sanat eserini-bir tabloyu, bir plastiği, bir binayı karakterize etmek isteyen kimse, bütünlüğünün, yoğunluğunun derecesini tespit için o eserin kısımlarını birbirleriyle mukayese etmek zorundadır. Bir sanatçının hayatı boyunca meydana getirdiği eserleri kavramlarla anlatmaya çalışan, veya bir ulusun, bir devrin ya da belirli bir kültür çevresinin tüm sanat ürünlerini belirli bir ‘ortak payda’ya bağlamak isteyen kimsenin hareket tarzı da aynen bu oluyor. Bu ortak payda, sanat biliminin sanat eserine uygulandığı vaftiz ameliyesidir, yani o eserin stilidir. Somut sanat olayı, böylece sonradan düzenlenen bir ilintiler sistemine sokulmuş, bir alameti farikaya terk edilmiş oluyor.”

Öte yandan, Johannes (1957), “aslında lisana ait ifade tarzıyla ilgili, ve ancak 18'inci yüzyıl'da plastik sanatlara teşmil edilen bir kavramdır” açıklamasından sonra stile başlıca

iki tanım getirmektedir ve stil tanımını derinlemesine incelemektedir.“Birinci anlamının çerçevesinde kullanıldığında, stil’in amacı bir ayırma, bir tasnifdir. Belirli bir sanatçı kişiliğinin kendine ait özelliğini, o kişiliğin daima aynı kalan temel tutumunu ve başvurulan sanat yaratması araçlarının bahis konusu temel tutuma dayanan aynı çeşitliliğini ifade eder. Üslup kritiğinin görevi, kişisel üsluptan giderek, herhangi bir sanatçının yazılı dokümanlarla tam olarak belirlenemeyen yaratma alanını sınırlandırmak, eserlerinin bütünübir araya getirmek ve bu bütün içersinde eserlerine tek tek yerlerini göstermektir.”

İkinci tanım ise birincisinin doğal bir sonucudur. Başka bir deyimle, mikrostil’den makrostil’e geçişin ifadesidir. Nitekim, Johannes’e göre, bu ikinci halde, ‘stil’ kavramı “birleştirme ve özetleme” anlamına gelir ve başlıca üç ayrı seviyede uygulanır. Birinci seviyede, yukarıda sözü geçen kişilik kavramı bir gruba, bir ekole, bir millete temsil edilmektedir. ve buradan izm’ler ve milli üsluplar doğar. Ya da daha geniş bir görüş açısından, belirli bir çağ'a ait ve her türlü kişiliğin, mahallin ve milletin ötesindeki sanat nitelikleri göz önünde bulundurularak Roman, Gotik Rönesans gibi devir üslupları teşkil edilir. Nihayet, üçüncü seviyede, hareket noktası kişi, millet, mekan ve zaman üstü verilerdir. Böylece, insanoğlunun temel davranışlarına göre, arkaik üslup, ideal üslup, tabiatçı üslup gibi üsluplar orta yere çıkar. İdealizm-Naturalizm kavramları çiftine paralel olarak linear-pictural kabilinden kavram çiftleri ihdas edilir. veya taş, ahşap, bronz gibi sanat eserinin doğrudan doğruya meydana geldiği malzemenin nitelikleri de değişmeyen veriler olarak malzeme üslubunun teşkiline yarar. Bundan başka, sanat türlerinin ayrı ayrı ele alınması kuralları da, yani mimari, plastik pictural gibi hususlar da üslup kavramı içine alınırlar (Johannes, 1957). Stil kavramını yukarıda görüldüğü gibi derinlemesine incelemektedir.

Eleştircilerin her çağdaş akıma bir üslup etiketi yapıştırma gayretlerinden yakınan Gropius (1959), stil’i, “kültürel bakımından doymuş zeminiyle belirli bir ortak paydanın teşekkürülüğe imkan veren bir devrin daima tekrarlayan ifade tarzı” olarak tanımlamaktadır. Gropius’a göre; “stiller bir tarihçi tarafından ancak geçmişteki çağlar için tespit edilebilir”

Turani (1993), Sanat Terimleri Sözlüğünde, dilimizde üslup anlamına kullandığımız stil’i iki şekilde tanımlar;

- . Sanatçının eserlerindeki müşterek anlatım ve biçimlenme tarzı,
- . Devirlerin bütün sanat eserlerinde bulunan öğeler ve anlatım tarzı,

Bu bağlamda Stil hakkında Kişisel Üslup ve Çağ Üslubu diye iki kavramdan söz etmek mümkündür (Turani, 1993).

Üslup, biçimle ilgili Birlik kavramı açısından önemli bir konudur. Birlik yapı denen senteze bütünlük veren bir nitelik olduğuna göre, yapının kavranabilen öğelerinde ve bütünlüğe aranan özelliklerinden birbiriyle çelişir halde olmasıyla bağıntılıdır (Kuban, 1990).

Günümüzde üslup kavramını ise daha geniş anlamda düşünüyoruz. Bugün üslup sadece mimari ile sınırlı kalmayan, aksine bütün sanatları içeren bir kavram olarak kabul edilmektedir. Hatta üslup bizim yaşamımızdaki davranış şeklini de içermektedir. Bunun da ötesinde üslup yardımı ile sanatların ortak yönlerinin anlatımı yanında tek tek sanatçıların davranış biçimleri de açıklanabilmektedir. Tarz, stil ve karakter kelimeleri üslup kavramına yakın ifadelerdir.

Sanat dilinde kullanılan bütün soyut terimler gibi “üslup” terimi de birden fazla anlam sahiptir;

“Üslup bir toplumun ve çağın tüm sanat yapıtlarında ortak olan biçimlendirme, tasarım ile ve anlayışları bütündür. “Örneğin Klasik Osmanlı üslubu, Barok üslup vb. gibi. (Gieselman, 1996)

Sözen (1994)'e göre “Üslup bir sanatçının kendine özgü biçimlendirme ve tasarım anlayışı. Bireysel nitelikteki sanat ürünü yaratma tutumu. Üslup belirli bir zaman ve mekanda, benzer ihtiyaç ve imkanlardan doğan ifadeleri birleştiren ortak payda”

İnsan faaliyetlerinin genel tablosu veya anlık görünüşleri zaman zaman belirli karakter kazanarak özel biçimler sunar. Bu özleşme yeni biçim, türdeşlerine göre farklı hale getiren bir değişmedir. Bir iş, bir hareket ya da durumun üslup kazanabilmesi için; kendi

doğrultusunda yetkinleşmesi, süzülüp denenerek ayıklanması, kısaca, özellik kazanması gerekmektedir.

Tıpkı bireylerde olduğu gibi kültürlerde de üslup farklılaşmalarını ortaya koyan bir güç kaynağı söz konusudur. Belirli bir insan topluluğunun kültür yapısına üslup kazandıran öğeler; teknolojik, sosyolojik ve ideolojik olmak üzere üç grupta toplanmaktadır.

İnsanın bütün üretiklerinde bir yapı ve şekil vardır. Bunlarda biçim değişikliği her zaman mümkündür. Ancak çok özel ilişkiler olursa bir üslup kazanabilmektedir. Sanat tarihinde üsluplara ad verirken, çağ, bölge ve doğrudan sanat eserinin yapısından gelen ayrımlar esas alınmakta, zaman zaman bireyin (sanatçının) üslubu da söz konusu edilmektedir (Özen, 1994).

Sanat eserlerinin belirli bir tarihi dönemin adı altında gruplayan üslup adları oldukça yaygın benimsenen bir gruplama sonucu ortaya çıkmıştır. Erken devir üslubu, arkaik üslup, klasik dönem üslubu, manyerist üslup...

Kültürel gelişmenin tek dize olmayışı, aynı yüzyılın veya tarih diliminin sanatında, hatta aynı sanat üslubunda farklılaşmalara yol açar. Bir yörenin sanat üslubunu belirleyen etkenler arasında o bölgedeki eski öncü üsluplar kadar, iklim, yüzey şekilleri, hammadde kaynakları, insan ve toplum sayısı, ekolojik denge ve geopolitik konum gibi öğeleri sayabiliriz (Özen, 1994).

Üslubu daha nesnel planda belirleyen malzeme ve teknığın işlevi ayrıca ele alınması gereken bir yönlerdir. İşleme teknigi sırasında her malzeme kendine kendi dilini konuşur. İki ayrı malzeme sanat eserinin ifadesini de değiştirmekte, onlara ayrı ayrı kimlikler vermektedir. Üslup malzemenin olanaklarını sonuna kadar kullanmak hatta onu aşmak isteği duyar. Form yaratmakta olan kişi malzemeyi apaçık yansittığı gibi saklayıp örtebilir de.

Teknik belirli bir malzemenin işlenişinde sanatçının ortaya koyduğu beceri ve deneyimlerin tümü olduğuna göre, bu malzemeyi teknik bir malzemeyi biçimlendirirken yaratma sürecinden gelen insan değerleri ve endüstrinin belirli yöntemlerini kullanmaktadır.

Bu sebeple figüratif Avrupa resminde de, Doğu halilarında da belirli bir yapım sürecinin belirli özellikleri üsluba yansıyacaktır (Özen, 1994).

Özet ve sonuç olarak denebilir ki plastik sanatlar da üslup pek çok belirleyici faktöre rağmen bağımsız bir kimlik gösterir. Üslupta özel duruma karakterize eden iki ana çizgi şöyle belirlenir.

1. Üslup bir bütünlük içindedir; üslubu oluşturan ve belirleyen faktörler, bütün içine katılmışca, ilk yapılardan ayrılarak özel bir fonksiyon kazanılır. Bu yeni birleşme, yapay ve mekanik bir toplanma ise, üslup “elektik” bir karakter kazanır. Tersine, süzülüp ayıklanma sonunda olgun bir senteze ulaşırsa gerçek kimliğini bulur.

2. Üslubun gelişmesi organik bir süreçtir, başlangıç halindeki bir üslupta, netleşme süreci yaklaşınca, yapıyı oluşturan onu ayakta tutan elemanlar toptan nitelik değiştirirler. Gelişme evresinde netleşme artar, düşüşle birlikte bulanıklık görülür. Her üslubun zirveye ulaşması beklenmez, ani kesilmeler olabilir.

Tarz da diyebileceğimiz kelime, dilimize Arapça'dan geçmiştir. İngilizce ve Fransızca da Style sözcüğüyle kullanılmaktadır. Kökeni Latince'de “Yazı Kalemi” anlamına gelen Situlus kelimesinden türemiştir. Önceleri dil için kullanılan sözcük 18. yy'dan itibaren güzel sanatlar içinde kullanılmaya başlanmıştır (Hasol, 1993).

Bu belirlemelerden sonra üslubun bir değişim süreci olduğunu düşünerek üslubu aşağıdaki şekilde tanımlayabiliriz.

Üslup, sanat eserleri arasındaki ortaklık ya da benzerliklere kişilik kazandıran tasarım süreci içindeki özel bir yoğunlaşmadır (Mülayim ,1994).

Üslup “Bir sanatçının bir sanat çeşidinin veya bir sanat döneminin kendine özgü tasarım tarzi, belirli bir mekan ve zamanda sanat alanın da benzer gereksinme ve olanaklardan doğan anlatımları birleştiren ortay payda Stil.” olarak tanımlanabilir (Hasol, 1993).

2.1.2 Stiller-Dönemler-Sınıflandırmalar

Stiller farklı zaman içinde yazarlar ve düşünürler tarafından sınıflama gruplamaya ayrıştırmalar yapılmıştır. Bu sınıflama ve gruplamalar aşağıdaki şekildedir.

Lorrie Mack (1989), stilleri 4'e ayırarak Country, Exotik, Dönem ve Yeni Ufuklar başlıklarını adı altında gruplamaktadır (Tablo 1).

Tablo 1. Mack (1989)'e göre stillerin sınıflandırılması

Stil Gruplaması	Stiller
Country Stiller	İngiliz Country Evi, İngiliz Kır Evi, Fransız Provinz, Geleneksel Amerikan , İsviç Country,
Exotik Stiller	Tropikal, Colonial, Oriental, Hindistan
Dönem Stilleri	Erken İngiliz, Georgian ve Regency, Victorian , Arts And Crafts, Art Deco, International Modern
Yeni Ufuklar	Dekoratör, Hi-Tech, Konulu Odalar, Bizarre ve Eksantrik, Eklektik

Jacasta Innes (1987), stilleri tarihsel, bölgesel ve ulusal ve 20. yy olarak gruplamaktadır. (Tablo 2).

Tablo 2. Innes (1987)'e göre stillerin sınıflaması

Stil Gruplaması	Stiller
Tarihsel Stiller	Neoklasik, Georgian, Regency, Gotik, Victorian, 19.YY.
Bölgesel ve Ulusal Stiller	Amerikan Country, Biedermeier, Gustavian, İngiliz Country, İngiliz Cottage, Fransız Provinz, Yunan Adaları, Japon
20.Yy Stilleri	Modern ,Art Deco, Bohemiam, 50'li Yıllar, Hi-Tech, Post- Modern, Minimal

Karla Nielson, Innes ve Mack'in birleşiminden oluşan daha kapsamlı bir sınıflama yapmaktadır. Bu sınıflama Tarihsel, Geleneksel, Klasik-Modern, Organik, Eklektik, Country ve Romantik şeklindedir (Tablo 3). (Nielson , 1994)

Tablo 3. Nielson (1994)'a göre stillerin sınıflandırılması

Stil Gruplaması	Stiller
Tarihsel	Rokoko, Erken Georgian, Queen Anne,
Geleneksel	Rokoko, Neoklasik, Empire, Georgian, Chippendale, Queen Anne,
Klasik- Modern	Post-Modern,
Organik Çevresel	Frank L. Wright,
Eklektik	Louis XV,
Country	İngiliz Country, Amerikan Country,
Etnik	Afrika, Amerikan Cowboy
Romantik	Victorian, Edwardian.

Tek bir kültürün oluşmasıyla üslup-stil Rona (1997), tarafından, Kişisel, Okul, Toplumsal, Bölgesel ve Ulusal, Ekolojik, Dinsel ve kuşaklara bağlı olarak Dönemsel olarak gruplanmaktadır (Tablo 4).

Tablo 4. Rona (1997)'a göre, üslup-stillerin oluşum sınıflaması

Üsluplar	Üslup Örnekleri
Kişisel Üslup	İngiliz Üslubu
Bölgesel ve Ulusal Üslup	Kuzey İtalya Üslubu
Ekolojik Üslup	Fiziksel Yada Toplumsal Olguların Üzerine Yansımasıdır
Toplumsal Üslup	Fransız Devrimi, Kuzey Amerika Yerlileri, Afrika Yerlileri
Dinsel Üslup	Tapınak, Cami, Kilise, Gibi Dinin Etkisinde Gelişen Üslup
Kuşaklara Bağlı Üslup	Erken, Yüksek, Geç Rönesans
Okul ve Grup	Barbizon Okulu
Akim	Gerçekçilik

Bölgesel ve ulusal üslup-stiller bir anlamda etnik üslupların yerleşiklik kazanmasıyla ortaya çıkmaktadır. Ekolojik üslup sanatçının yaşadığı çevre ve ortamla yakın ilişkide olmaktadır. Kentsel-kırsal, dağlık-düzlük, yerleşik- göçebe gibi fiziksel ya da toplumsal olguların ürtüne yansımasıdır. Dinsel üslup da etnik ve bölgesel gibi tanımlanması güç niteliklere sahip üsluplar da tavır (klasik, romantik), içerik yada kurgu (pastoral, dramatik), biçimsel (soyut, betimsel) ve mesleki niteliklerle belirginlik kazanmaktadır (Rona, 1997).

Başka bir kaynakta ise stiller 5 gruba ayrılmaktadır. Rokoko, Modern, Avrupalı ve Country-Provinz şeklinde farklı bir sınıflamaya gitmiştir (Tablo 5)., (<http://Furnitureguide.com>, 2001).

Tablo 5. Mobilya stillerinin gruplanması (Furnitureguide.com, 2001).

Stil Gruplaması	Stiller
Geleneksel	Baroque, Rococo - Queen Anne, Rococo – Chippendale, Rococo - Louis XV, Neo-Classical, Regency, Empire & Biedermeier, Victorian
Rokoko	Queen Anne, Chippendale, Louis XV,
Modern	Industrial Modern, Art Deco & Retro Modern, Scandinavian
Avrupalı	English Country, French Provincial
Country & Provinz	Arts & Crafts and The Mission Style, American Colonial, Lodge, Rustic and Southwestern, Shaker, English Country, French Provincial

Uzmanlar mobilya stillerini kendilerine göre farklı farklı yorumlayarak sınıflandırmaktadır. Bu sınıflamalarda genelde mobilya form özellikleri ve tarihlere bağlı bir gruplamaya gidildiği görülmektedir.

Stillerin oluşmasında bir çok neden etkili olabilmektedir. Bazen bir neden çok etkili olurken bazen de bir çok nedenin etkili olduğu görülmektedir. Boyla (1997), üslup-stillerin ortaya çıkışını tek bir tarihsel olaydan çok ekonomik-politik, kültürel, teknolojik ve sanatsal olgularla biçimlenen bir olaylar zincirine bağlamaktadır.

2.1.3. Tarih Süreç İçinde İç Mekan Stilleri

2.1.3.1. Antik Çağ Stiller

Mobilyanın tarihi uygarlık tarihi kadar eskidir. Mezopotamya Devletlerine ilişkin taş kabartması kalıntılarında, ağaçtan yapıldığı anlaşılan, süslü kral tahtlarına, dolap benzeri eşyaya rastlanmaktadır: Fakat günümüze kalabilen en somut mobilya örnekleri eski Mısır yapıtlarında görülmektedir. MÖ-3000 yıllarına kadar giden bu uygarlıktan kalma tapınaklarda, özellikle Piramitlerde bronz civilerle çakılmış, fildisi ve renkli taş kakmalarla

süslenmiş ağaç sandukalar, abanoz ağacından yapılmış kral tahtları, divanlar çok ilginç yapıtlardır. Bu parçalardaki biçim ve ölçü anlayışı denebilir ki, antik mobilyanın esin kaynağı olmuştur. Genel çizgilerinde şaşırtıcı benzerlikler görülmektedir (Killen, 1989).

Eski çağlarda mobilya çeşitleri azdır: iskemle, divan, masa ve daha çok sandık kullanılmıştır. (MÖ-700) yıllarında Eski Yunan (Grek) ve Eski Roma uygarlıklarındaki mobilya özellikleri günümüz mobilyasının temel çizgilerinde görülmektedir. Grek üslubunda yapılmış bazı mobilya örneklerinde geniş eğmeçlere, bol profilli torma ayaklara ve geometrik süslemelere geniş yer verilmektedir. Eski Yunan mimari ve mobilya sanatının daha sonraki dönemlerinde ise, derin oymalı pençe ayaklar, mitolojik hayvan başları da kullanılmıştır (Baker, 1966).

Eski Roma mimarlık ve mobilya stilleri de aynı yüzyıla rastladığından (MÖ.600-700) Yunan sanatıyla benzerlikler taşıır. Bu çağ'a ilişkin sütun başlıkları ve benzemeler yanı sıra, sehpası ayakları üzerinde aynı derin ve bol profilli tornalamayı, pençe tabanları ve heykel kabartmaları kullanılmıştır (Praz, 1964; Dinçel, 1979; Işık, 1979).

Eski Mısır, Yunan ve Roma mobilyasına topluca Antik Mobilya adı verilir. Bunların günümüze kadar gelebilmiş örnekleri bir antika değeri taşımakta ve başlıca müzelerde titizlikle saklanmaktadır (Talbert, 1971; Dinçel, 1979).

• Mısır Stili

Dünyaya geçici bir tavırla bakan, ölümden sonraki yaşama önem veren Mısır toplumunda, sanatın etkilendiği en belirgin olgu din olmuştur. Mobilya süslemede de dini inanışların hakim olduğu görülmektedir.

Mısırlılar, doğa güçlerini tanrılaşmışlardır, bitki, hayvan ve taşlarda gizli güçler olduğuna inanmışlardır. Ölümden sonra doğanın temsilcisi Osiris'in ruhunda sonsuza dek yaşadığı inanışı, ölülerin mumyalanmasına, tüm eşyaları ve hizmetlileri ile birlikte, Mısır düşüncesi ve mimarisinin sonsuzluk esaslarını yansıtan mezar yapılarında saklanması geleneğinin esasını oluşturmaktadır. Yaşadıkları yapılara önem vermeyen Mısırlılar için,

cesedini muhafaza edecek bir mezarinin olması bu açıdan çok daha önemli olmuştur (Hayward, 1992).

“Mimari ve heykel sanatının hizmetinde olan Mısırlarda yüzeysellik hakimdir. Üç boyut kaygısı ve fresklerde renk çeşitliliği görülmez. Renklerin doğallığına önem verilmemiş gibi gölge ve ışık endişesi taşımazlar. Birkaç mavi tonla toprak kırmızısı, Mısırlarda en güzel değerleri bulmuş armonilerdir. Başlar ve bacaklar profilden, gözler, göğüs ve omuzlar cepheden resmedilmiş, rütbe, mevki, yaş gibi özellikler figürlerin büyüklüğü, küçüklüğü ve çeşitli işaretlerle gösterilmiştir (Eti, 1996).

Doğa güçlerini tanrılaştırın, bitki, hayvan ve taşlarda gizli güçler olduğuna inanan Mısırlı insanı günlük yaşamını da bu kavram üzerine kurmuştur. Tüm sanat yaratlarında izlerini görebildiğimiz (tanrılaraya adanan) doğa motifleri (hayvan ayağı, bitki motifleri) gündelik yaşam objelerine bu düşünüşün yansımalarıdır “ (Baker, 1966).

Mısırlı mobilyasında tabureler, sandalyeler, yataklar ve depolamaya yönelik değişik boyutlarda kutular kullanılmıştır (Killen, 1985), (Şekil 1).

Söğüt ağacının eğilebilen dallarından yapılan ilkel kaynaklı tabureler, Arkalıklı modelleri ilk tabure formunun bacakları kare kesitli, ahşap oturma fondu eğimlidir. İlk örnekleri arkalıksız olan ikinci tip, papirüs yaprakları ile süslenmiş, ayaklarda boğa tırnağı, daha geç dönemde ise aslan pençesi kullanılmıştır (Şekil 1). IV. Krallık öncesine ait mükemmel işçilikli koltuklarda; hayvan ayağı, koltuk altına kadar yükselen kolçaklar, oldukça iri, yüksek ve dik arkalık görülürken, IV. Krallık zamanında alçak sırtlık kullanıma girmiştir.

Şekil 1. Aslan ayaklı tabure ve sandalye (bozzle.com, 2002).

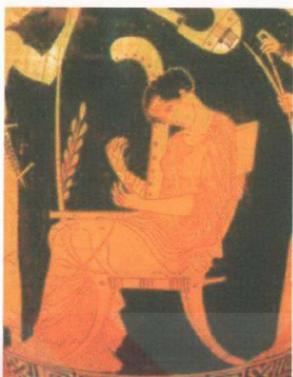
Oturma yüzeyi eğimli, ahşap çubuklar arasına gerilen deri veya köseleden yapılan, kullanımı oldukça yaygın katlanır taburelerde, ördek başı veya aslan ayağı ile yere basan çapraz ayaklar kullanılırken fakir çevrelerde dört ayak üzerine oturma yüzeyinden oluşan basit tabureler görülmektedir (Eti, 1996).

Mısırda büyük masa görülmez. Masif taşıyıcılardan oluşan masalar değişik ölçülerde ve genelde küçük boyutludurlar. Tabure benzeri, taşıyıcıları yüksek elemanlar, ayrıca üç ayaklı sehpalar da masa işlevi görmüşlerdir. Değişik özellikler taşıyan oyun masaları ve tuvalet kutularında çekmece kullanımı bu dönemde görülmektedir (Eti, 1996).

• Yunan Stili

Yunanların iç mekan anlayışı, Mısır, Mezopotamya, Anadolu ve Ege Adaları'nda kendilerinden önce var olan uygarlıklara dayanmaktadır. Ancak, Yunan adaları hakkında çok az bilgi olduğundan araştırmalar çoğulukla vazo resimlerine, bazı taş kabartmalara ve yazılı kaynaklara dayandırılmaktadır (Şekil 2). Tüm eski çağlarda olduğu gibi, zengin mekanlarda ağırlığın yüzey süslemelerine verildiği anlaşılmaktadır. Değerli mobilyalar, duvar ve tavan resimleri ve güzel kumaşlar mimariyi tamamlamaktadır. Yunan evinin odalarında pencere yoktur; ışık, bir avluya açılan kapıdan girmektedir. Halk tabanı

döşemesiz, topraktan yapılmış çok yalın mekanlarda oturmuştur. Depolama için duvarlardaki birkaç çivi ve raf kullanılmıştır (Robsjohn, 1963; Richter, 1966).

Şekil 2. Vazo yüzeyine işlenmiş sandalyeler (bozzle.com, 2002).

• Roma Stili

Roma döneminin iç mekan düzenlemelerine ilişkin günümüze ulaşan somut veriler bulunmaktadır. Geniş bir alana yayılmış olan imparatorluktan tüm Akdeniz çevresinde, Yakındoğu'da, Avrupa'nın çeşitli yerlerinde çok sayıda yapı kalmıştır. Özellikle Vezuv Yanardağı'nın lavları altında kalan Pompei ve Herculaneum gibi kentler, bozulmadan korunmuş örnekleri barındırmaktadır. Roma'da varlıklı kesimin oturduğu müstakil villalar birbirinden geçen iki iç avlu ve bunlara açılan odalardan oluşmaktadır. Atrium'ların en belirgin özelliği tavanda ortada yer alan açıklıktır. Işık ve hava girmesini sağlayan bu tepe penceresinin altında bir havuz bulunmaktadır. Bazı evlerde yağmurlu havalarda pencere kepenkleri kapatılmış, iyi havalarda ise ev halkı zamanını bu avlularda geçirmiştir. Misafirlerin de ağırlandığı bu mekanların duvarları canlı betimlemelerle süslenmiştir. Fresk, mozaik ya da boyama teknigiyle yapılan bu resimlerin konuları doğal öğelerden toplumsal olaylara kadar büyük bir çeşitlilik göstermektedir. Dışarı başka penceresi olmayan bu los mekanlarda ve odaların duvarlarında yanılsamalı perspektifin kullanıldığı resimlere sıkça rastlanılmaktadır. Bazıları tipki bir pencere doğraması gibi çerçevelenen

resimlerde kırmızı ve sarı rengin egemen olduğu görülür. Roma evinde yer döşemesi olarak renkli mermer, sırlı seramik ve mozaik kullanılmış; bazı çok zengin evlerinde ise ahşap kısımlar altın yıldızla kaplanmıştır. Gösterişli ve parlak renkli perdelerin bölme ögesi olarak kullanıldığı, duvar resimlerinden anlaşılmaktadır. Romalıların mobilya anlayışı günümüzde çok benzemekle birlikte, odalar, mobilya düzeneyle birlikte düşünülmemiştir. Mobilyalar gereksinime göre odadan odaya taşınmıştır. Bulundukları yerlerde ise duvar diplerine sıralanmışlardır. Roma'da kamu yapıları ve tapınaklar görkemli, renkli ve kubbe, kemer ve tonozlar sayesinde kesintisiz mekanlara sahiptiler. İç mekanda renkli mermerler, mozaikler, boyalı siva yüzeyler sık kullanılmış, duvarlarda ve tavanda da gelişmiş bir ahşap ve taş işçiliğine rastlanmaktadır (Richter, 1966). Yunan mimarlığının mekanları yerini yalancı kolon ve pencerele, duvar nişlerine ve bunların içine yerleştirilen çok sayıda mermer heykel, büst ve maska bırakmıştır (Boyla, 1997).

2.1.3.2. Ortaçağ Stilleri

• Erken Ortaçağ Stili

Yüksek bir uygarlık düzeyine ulaşmış olan Romalılar önceleri yayıldıkları Avrupa topraklarında bulunan barbar halka yerleşik döneminin egemen olduğu bir yaşam biçimini öğretmişlerdir. Ancak imparatorluk dağıldıktan sonra ardı arkası kesilmeyen göçler sonucu Avrupa'nın bazı bölgelerinde bu gelişmiş yaşam biçimini tümden unutulmuş; Akdeniz çevresinde iç mekan döneminde hala Roma gelenekleri sürdürülürken, 5. yy.'dan başlayarak Kuzey ve Orta Avrupa'da ilkel ve kaba bir anlayış egemen olmuştur. Tarımla yeni uğraşmaya başlayan göçebe kavimlerin beylerinin bile, üretimin yeterli olmamasından dolayı, yakınları ile birlikte aynı yerde uzun süre yaşayamamışlardır. Bu yüzden toprakları içinde köy köy dolasın durumunda kalmışlardır. Bu durum neredeyse 9. yy.'a kadar sürmüştür. Kuzey Avrupa'da taş işçiliği ve tuğla yapımı bilinmediğinden köylerdeki evler basit ahşap yapılardır; çoğunda bulunan az sayıdaki bölme, sıvاسız ahşaptan ya da perdeden yapılmıştır. Çoğu kez oturma mekanının yer aldığı zemin katta yer döşemesi yoktur, yalnızca toprak düzlenmiştir. Eşya olarak da birkaç tabure, banko ve eğreti ayaklı masa kullanılmıştır. Beyler ya da önemli din adamları bazen tahtlarda oturmuştur, her zaman yanlarında taşındıkları kalkan, arma ya da değerli kumaşları bu tahtların arkalarına asmışlardır. Varolan bir-iki pencere camsız olduğundan, kışın pencere kepenkleri

kapatıldığından los mekanlar oluşmuştur. Kuzey Avrupa'da henüz baca kullanılmadığı için soğuk havalarda odada yakılan ateşin dumanı pencere aralıklarından ve yapının çatınlıklarından dışarı çıkmıştır. Arkadaki odada yer alan yatak ya duvara gömülüdür ya da köşede konumlandırılarak ve önüne bir perde geçirilmiştir. Depolamak için de sandık, duvarlara yerleştirilen civiler ve askı çubukları kullanılmıştır. Halkın kışın hayvanlarını da barındırdığı evler çevreden toplanan değişik malzemelerden meydana getirilen bu evlerdeki düzen Neolitik Çağdaki ev düzenini anımsatmaktadır. 9. yy'a kadar tarım teknolojisinde kaydedilen ilerlemeler verimi artırmış ve Avrupa göreceli bir zenginliğe ulaşmıştır. Böylece ticaret canlanmış ve kurulan pazar yerleri giderek birçok kentin çekirdeğini oluşturmaya başlamış ve yerleşik toplumlara özgü bu sosyal düzene bağlı olarak mimari ve iç mekan düzenlemelerinde de daha özenli bir tutum gelmiştir. Ticaret aracılığıyla Roma'dan arta kalan teknoloji yeniden Avrupa'nın güneyinden kuzeyine taşınmıştır. Hıristiyanlığın benimsendiği bölgelerde, güneyle ilişkilerin güçlenmesinde Kilise ve ona bağlı kurumların da etkisi büyütür. Böylece Akdeniz kıyılarıyla Kuzey ve Orta Avrupa ülkeleri arasındaki toplumsal ve kültürel farklılık giderek azalmıştır (Vossheinrich, 1997; Boyla, 1997).

Ortaçağın 15. yy'a kadar olan döneminde, bey evleri daha çok taştan yapılmıştır. Bacanın bulunmasından sonra da oturma odalarının bir duvarında bacaklı ocaklar yer almaya başlamıştır. Evlerin iç duvarları sıvanmış, soğuk bölgelerde ahşap duvar kaplaması kullanılmış, zengin evlerinin duvarları halılarla ve işlemeli kumaşlarla kaplanmıştır. Kumaş perdeler oda bölmesi olarak ve duvar önlerinde depolama örtüsü olarak kullanılmakla birlikte henüz yerde halı, kilim ya da bir başka yaygı yoktur. Tavanlar ise ahşap kaplanmıştır (Miller, 1989). Güneyde, örneğin İtalya'nın iliman bölgelerinde, ahşap yerine sıvanın daha çok kullanıldığı görülür. Genelde soğuk ve boş olan mekanlarda en çok kullanılan mobilyalar sandık, tabure ve bankolardır. Tek tük görülen koltuk ve kanepeler insan yapısına uymayan katı biçimleriyle sandıktan devşirilmiş gibidir. Roma'nın bir mirası olan şezlonglar yavaş yavaş İtalya'da da ortadan kalkmış, yerlerini bir yükselti üzerinde duran gösterişli yataklar almıştır. Evin en önemli mobilyası olan bu yataklar salonun baş köşesinde durur ve aile reisinin misafirlerini kabul ettiğinde yatması için kullanılmıştır. Önemli din adamları ve krallar ise bazen yataklarıyla birlikte taşınmayı adet edinmişlerdir. 18.yy'a kadar yüksek konumdaki kadın ve erkeklerin yatağa misafir kabul etmeleri olağandır (Riley, 1980).

- **Ortaçağ Stili**

Ortaçağdaki görkemli evler, geçmiş dönemdeki evlerin koyu ve karanlık salonlarının aksine renkli ve yaşam dolu mekanlardan oluşmuştur. Bu mekan içerisindeki sağlam mobilya parçaları ve fonksiyonel aletler, enerjik ve renkli etkiye neden olan neşeli dokuma ve resimlerle donatılmıştır.

Ortaçağ döneminde bir evden diğer eve taşınan soylular için mobilyalar portatif yapılmıştır (Miller, 1989). Mülkler, sandıklarda ve kapalı kutularda taşınmış ve mevcut yerleşim de yeniden düzenlenmiştir.

Ortaçağ evi; evin reisi, evin hanımı, çocuklar, hizmetçiler ve ziyaretçilerin katıldığı ve yalnız süslü objeler için çok az yer olan bir çevredir. Odalar çok az mobilya ile döşenmiştir. Ev, ne kadar az görkemli ise, o kadar basit bir şekilde mobilyalar ile donatılmıştır. Özellikle tekstil önemli bir rol oynamıştır (Miller, 1989).

Kalın kuştüyü minderler, sert ahşap koltukları daha konforlu hale getirmiş ve uzun zengin renkli kumaş, düz sehpanın sert görüntüsünü yumuşatmıştır. Yün yada ipek duvar halısı, hızlı bir dekorasyon şekli ve soğuk cereyanlı iç dekorasyonu daha oturulabilir yapmak için gerekli vasıtaları sağlamıştır (Schofield, 1995).

Tekstil ve boyama dekorasyonu, dönemin sade iç mekanlarının bazı yerlerini renklerle parlatmıştır. Doğal kumaş boyaları ve boyacı maddeleri zengin bedensel renkler vermiştir. Sicak kırmızılar, toprak boyası sarılar, koyu yeşiller ve maviler ve özellikle varlıklı evlerde, sık sık altınla süslenmiş boyama çalışmalarıyla güzelleştirilmiştir (Miller, 1989).

Şekil 3. Ortaçağ iç mekanları (Miller, 1989).

Ortaçağ evinin iç mekan özellikleri;

Duvarlar nadiren, dekor edilmeden bırakılmıştır. Hatta tahta ya da taş milyonlarca pencere kireçle badanalananmıştır. Boyama 13. yy'a kadar geriye gidildiğinde, badanalı ya da renkli badanalanan duvarlar görülmekte ve taş duvarlara, çoğunlukla kireç, kum ve tüyden yapılmış kaba siva ile pürüzsüz görüntü verilmiştir. Birçok durumda, duvarlara, basit renkli kaplamadan daha ziyade detaylı rötuş kaplama yapılmıştır. Duvarlar, kırmızı çizgili desenlerle bezeme yapılarak, bağımsız bloklar bazen, çiçekli desenlerle boyanmış ve gül en popüler motif olmuştur. Alternatif olarak, duvarlar aileyle ilgili armalarla ya da boyanmış tavan süsleriyle canlandırılmıştır. Bunların ötesinde, ortaçağ ev dekorasyonları için, basit geometrik şekiller bir diğer seçenekdir. Ahşap çatılı bir binada, bu dizayn odanın üzerinde boyanmış ve ikisi arasındaki alan sıvanmıştır. Pürüzsüz bir yüzey görüntüsü vermek için önceden kırışerin üzerinde sıvanması gerektiği daima kabul edilmiştir. Genellikle bütün odalar tamamen süsleriyle boyanmıştır. Bunlar; avcılık yada kırsal kesimle ilgili, tarihlerden ve romanlardan manzaralar, İncil'e ait konulardan almıştır. Ayrıca lambri ile kaplanmış basit düşey tahtalar, ek yerlerini gizlemek için şekillendirilmiştir. Yumuşak ahşap tahtalar, yaygın olarak boyanmıştır; 13yy'da yeşil moda ve pahali bir renktir ve sık sık altınla süslenmiştir. Ayrıca eteklikler sık sık çevrilen tablolarla oluşturulmuştur.

Ortaçağ zeminleri genellikle sert tahtalar, sert sıvalar, cilalı kilden yapılmış Kırmızı ve sarı fayanslar ile oluşturulmuştur.

Tavanlar ise kubbe ya da kırışlerle oluşturulan çatıların içinde, çoğunlukla üzerlerini boyanmış ve kırışlerle dekore edilmiştir.

Bu dönemde, iç mekanda kullanılan mobilya minimaldir. Sandıklar çok yaygın olarak kullanılmıştır. Masa, genellikle ayakkıklar üzerinde duran bir tahtadır. Ev halkın reisi için bir sandalye ile tabureler ve bank (sıra) vardır. Duvarda fincan dolabı ve inşa edilmiş tezgah kullanılmıştır. Açık fincan dolabı, metal sofra takımını sergilemek için kullanılmıştır. Büyük odada veya salonda, birinci derecede işgal eden büyük yatak, tekerlekli yataklar, sandıklar ve çekmeceli dolaplar ve basit tabureler, duvarların etrafına dizilmiştir. Bu parçalar, yöresel ahşaptan yapılmıştır. Çoğunlukla basit tahta dösemeli yapılarak ve bazen de boyanmıştır (Şekil 4).

Şekil 4. Ortaçağ iç mekan ve mobilyaları (Miller, 1989).

Ortaçağ iç mekanlarında kullanılan tekstil, duvar halıları ile süs kadar faydalı olmuş, ortamı daha sıcak ve konforlu yapmıştır. Resimli duvar örtüleri pahalı olmasına karşın yün, yün iplik ya da düz bir renkle veya basit şekillerle boyanmış ipek dokuma duvar halıları çok pahalı değildi. Tekstil, bir masayı kaplamak ve koltukları daha konforlu yapmak için de kullanılmıştır. Bazen, çok uzun kumaş parçası, ekstra konfor ve lüks için hem koltukları hem de yüzey alanını kaplamada kullanılmıştır. Elizabeth zamanına kadar, sabit

döşemecilik yoktur. Bu dönemde sert sandalyeleri yumuşatmak için gevşek minderlerden faydalانılmıştır (Miller, 1989).

Bu iç mekanlar; beyazlatılmamış bej tonları ve siyah vasıtasiyla dengelenen zengin doğal boyama renkleri kullanılarak, altın dokunuşları ile zenginleştirilmiştir.

2.1.3.3. Rönesans Dönemi Stilleri

Rönesans yeniden doğuş, canlılık veya diriliş anlamına gelir. Bu diriliş yalnız sanat alanında değil, sosyal, ekonomik, bilim ve düşün alanlarında da kendini göstermiştir. Rönesans, yaklaşık bin yıl süren ortaçağın feudal (derebeylik) düzenine, ekonomik yapısına ve kültürüne skolastik (dine dayalı) katı tutumuna bir tepki olarak doğmuştur (Dinçel, Işık, 1979).

Rönesans'la birlikte gelen düşünce özgürlüğü bütün sanat dallarında olduğu gibi mobilya ve iç mimarlıkta da kendini göstermiştir. Klasik Yunan ve Roma kültürlerinin bu dönemdeki etkisiyle insanın birey olarak yeniden önemsenmesi; kişinin yaşamını daha rahat ve güzel bir çevrede geçirme isteği bu konulara giderek artan bir ilginin doğmasına neden olmuştur (Boyla, 1997).

Rönesans'la birlikte tekrar gündeme gelen Antik Çağ uygarlığının etkisi mimariye de yansımış, kapı ve pencere üstlerinde yarım daire biçiminde yuvarlak kemerler, üçgen alınlıklar, yer yer tonoz örtüler ve duvarlarda üstü yuvarlak kemerli heykel nişleri kullanılmaya başlamış; duvarlar çeşitli kalınlıkta silmelerle yatay bölümlere ayrılmıştır. Düz sıvalı bölümlerin üstüne mitolojik konulu çeşitli resimlerin yanı sıra Roma mimarisinden esinlenen arabesk ve grotesk dikey süslemeler, bazen da üst korniş silmesinden sarkılmış gibi duran kilim ya da kumaş taklitleri boyanmıştır. Kuzey ülkelerinde bu tür boyalı duvarların yerini girit ve kabarık oymalı, ceviz ağacından yapılmış panolar almış, duvarlara gerçek halı ve kilimler de asılmıştır. Duvar ve tavan çoğu kez yarım yay biçimli bir geçişle (tekne tavan) birleşmiştir. Saray ve konaklarda çok yüksek olan tavanlar ya Roma'da olduğu gibi kutu kutu böülünmüş ya da yine mitolojik ve dinsel sahnelerle resimlendirilmiştir. Yerlerde taş kaplamalar ya da ustalıkla işlenmiş ahşap parke kullanılmış; halı ya da kilime ender olarak yer verilmiştir. Anadolu ve İran hahları

ancak duvarlara asılmış ya da masa üstlerine yayılmıştır. Bu dönemde klasik bezeklerle donatılmış çok büyük mermer şömine, mekanın önemli ögelerinden biridir. Mobilyalar da şömine gibi çoğu kez insan boyutlarına tam olarak uyum sağlayamayacak kadar büyütür. Az sayıdaki mobilya sanki kullanılmak için değil de, formalite gereği odada bulunuyor izlenimini verecek biçimde sıra sıra duvar diplerine dizilmiştir. Gösterişli tepelikli yataklar ise hala odanın baş köşesindedir. Rönesans döneminde de odaların işlevlerine göre ayrılmadığı görülür. Örneğin, yemek masası ev halkının istekleri doğrultusunda devamlı olarak odadan odaya taşınır. Bu dönemde artık Gotik yapıların vitraylı pencereleri yerine, küçük panolar halinde saydam renksiz camlar kullanılmaya başlamıştır (Schofield, 1995; Hope, 1971).

Rönesans akımı hemen bütün Avrupa ülkelerine yayılmıştır. Sanata ve fikir alanına yeni, boyutlar getirmiştir. Bu arada mobilya alanında da gerek çeşit ve gerekse üslup yönünden değişimler olmuştur. Ölçüleri, genel çizgileri ve bezemeleriyle daha dengeli bir biçim ortaya çıkmıştır (Rettelbusch, 1979).

Rönesans'a gelinceye kadar İç dekorasyon diye bir kavram 1480 yıllarına kadar yoktur. Bu konudaki bilgilerimiz eski belgelere ve minyatürlere dayanmaktadır. Oturma salonlarında taban cilali ve yüzeyi armalarla süslü dört köşe taşlarla, duvarlar alegorik desenlerle ve halılarla kaplıdır. Bunlar gotik dönemin sonuna kadar süreç bir süsleme işlevinin ilk denemeleridir. Rönesans'ta ise döşeme eşyalarına geniş yer verilmeye başlanmıştır (Dinçel, Işık, 1979).

Erken Rönesans'ta odalar çok az donatıyla döşenmiştir. Donatılar büyükçe yapılmış ve strüktürel formları gotik döneminin özelliklerini taşımaktadır. Bu özelliğe rağmen süslemeler İtalyan Rönesans formlarını kabullenmeye başlamıştır. Meşe ve ceviz donatılarda kullanılmıştır (Whiton, 1974).

Mobilyada Rönesans, bu mimari üslubun başlangıcından yaklaşık 100 yıl sonra 16.yy başlarında görülür. İtalya'daki bu ilk örneklerde Roma dönemi mimarlığının ve mobilyalarının etkileri belirgindir. Rönesans döneminde ince işçiliğe verilen önem, bazı mobilyalara da yansımakla birlikte, ortaçağın hantallığı ve acemiliği bu eşyada hala vardır. Malzeme olarak ceviz ağacı dönemin derin ve girift oymacılığına uygun olduğu için çok

kullanılmıştır. Roma'dan beri kullanılan oymalı konstrüksiyon ise yüzey meydana getirmede en çok görülen yöntemdir. Yüzeyde, oymacılığın yanı sıra girift marketöri işçiliği, ahşap mozaik, sedef, mermer ve yan değerli taşlarla yapılan kakmalar, çeşitli boyama teknikleriyle yapılmış resimler de yer alır. Motifler arasında en yaygın olanlar akant yapraklar, çelenkler, hevenkler, bereket boynuzları, maskalar, torso'lar, insan figürleri, arabesk ve grotesk'ler, Roma ve Yunan'dan kalma çeşitli kenarsuları, mimariye özgü sütun, kemer ve alınlıklardır. 16. yy.'da matbaanın yaygınlaşmasıyla çeşitli imalatçılara yardımcı olmak üzere çok sayıda model kitabı basılmış, bu gelişme mobilya biçimlerinin ülkeler arasında yayılmasına neden olmuştur. Ancak yine de Kuzey ve Güney Avrupa arasında farklılıklar gözlemlenir. İngiltere ve Hollanda'da birbirine benzeyen ve hala Gotik etkisinde mobilyalar üretilirken, İtalya'da Roma'nın etkisi yoğundur. Fransa'da ise her iki etki de görülür. Ahşap ve metal işçiliğinde çok ileri olan Almanya'nın da kendine özgü yorumu vardır. Öte yandan, tarihinin en parlak dönemlerini yaşayan İspanya'da, İtalya'nın etkisinde gelişen Rönesans mobilyalarında Arap sanatının izlerine rastlanır (Boyla, 1997), (Şekil 5).

Şekil 5. İtalyan Rönesans sandalye ve Rönesans dönemi sandık (Huntington.com, 2001).

16. yy.'nın en tipik oturma mobilyası çapraz ayaklı hafif koltuklardır. Açılar kapanır gibi görünmekle birlikte bu tür koltukların çoğunun parçalan sabittir. Önde ve arkada dışa eğimli, ahşap levhalardan ayakları ve yine oyma ahşap levhadan arkası olan sandalyeler ve bunlardan türetilen hafif koltuklar tüm Avrupa'ya Kuzey İtalya'dan yayılmıştır. Gotik dönemde benzerleri kullanılan dik arkaklı yüksek tahtaların, ya tornada yapılmış ya da

kalın kare kesitli ayakları yere yakın bir düzlemde kırışlerle birbirine bağlanmıştır. Bu tür bağlantılar tüm ayaklı mobilyalarda görülür. Sandıktan türeyen bir tip oturma elemanı (wainscot) ise oymalı ağaçtan yapılmış arkalıklı, kollu ve önü basamaklı, kütlesel görünüşlü bankodur (Marley, 1999), (Şekil 6).

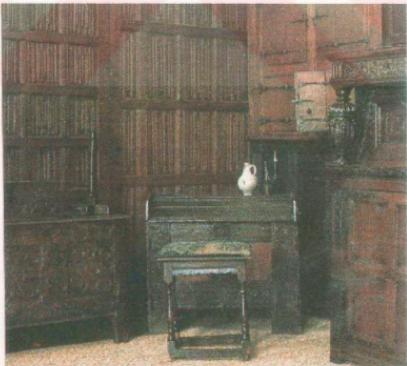
Şekil 6. Rönesans wainscot ve oyma kalın bacaklı İtalyan Rönesans masa (Huntington.com, 2001).

Oturmak için değil de, gösteriş için odada bulunan bu bankonun oturma kısmının altı sandık olarak kullanılmıştır. Sandıkların arasında en çok göze çarpanı, daha sonraki dönemlerin “komod”unun (masa yüksekliğinde, duvara dayalı çekmecə ya da kapaklı dolap) bir öncüsü olan, duvara yashı, yüksek ve üstü masa gibi kullanılabilen gösterişli bir türdür. En çok görülen dolap amoire’dir. Bu yüksek ve büyük elbise dolaplarından bazıları odaya yerleştirilmiş küçük bir yapı gibidir. Ön yüzeyinde çekmecə dolap ve gözler, sütun, kemer, alınlık, kapı, niş, parmaklık vb. mimari öğelerden oluşur. Büyük ve ağır tablalı masaların bazıları açılır kapanır türde yapılmıştır. Masa ayakları İtalya’da kalıri ve oymalı iki ahşap levhadan oluşurken, (Şekil 6) Hollanda ve İngiltere’de çok şıkın bölümleri olan torna ayaklar vardır. Ahşap levha ayaklar aslında Roma döneminde kullanılan oymalı mermer masa ayaklarından kopya edilmiştir. Rönesans döneminde yatak da gösterişli bir mobilyadır. Üstünde bulunan ahşap çerçeveli tepeliğin kenarları Roma yapılarındaki saçak ve alınlıkları anımsatır. Tepelik dört ahşap sütun tarafından taşınır. Bu sütunlar boğumlu torna, oyma karyatid, aslan ya da grotesk biçimlerindedir. Bu dönemde alçak mobilyaların

altında ya ekmek somununu anımsatan yassı yuvarlak ayaklar vardır ya da yırtıcı bir hayvanın abartılmış büyülüklükte pençeleri bulunabilir (Sembach, 1982).

Rönesans döneminde krala ait tahtlar sandık biçimli olup arkaları yüksek yapılmıştır. Tabureler, peykeler, X biçimli sandalyeler, escabelleler kullanılmaktaydı (Whiton, 1974). Başka özellikli donatı Caquetorie denilen dedikodu koltuğu. Oturma fondu yamuk, ayaklar düz ve kayıtlarla birbiri ile bağlanmış, kolçaklı, arka fondu dar ve yüksektir (Eti, 1996). İtalyan mobilyası olan Armoire zamanla Fransız donatıları arasına girmiştir. Donatı duvar panelleri grotesk, arabesk motif, zarif ve güzel figürlerle süslenmiştir: Süsleme motifi olarak kabartma pervaz üzerine süslemeler kullanılmıştır. Üstlerine oyma veya ikinci derece değerde taşlarla bezenmiştir. Ağır masalar oymalı kolon ayaklar ya da desteklenmiş masa ayakları kullanılmıştır. Yataklar masif, oymalı direklerle çevrelenmiş ve üzerlerine kadife veya halı atılmıştır (Whiton, 1974).

IV. Henry ve XIII. Louis dönemlerinde Flemenk etkileri iç mekan olan donatılarda görülmüştür. Ceviz ve meşe kullanımı devam etmiştir. Fakat abanoz da popüler olmuştur. Ayaklarda yassı top ayak, Flemenk ayak, spiral dönme torna ayak ve ince uzun klasik kolon ayaklar kullanılmıştır (Miller, 1989), (Şekil 7).

Şekil 7. Dört direkli Elizabeth yatak ve linenfold motifli lambri duvarlı salon (Miller, 1989).

Donatı ayakları düz yada X biçimli atkılarla birbirleri ile bağlanmaktadır (Şekil 8). Daha varlıklı evlerde donatılar oymalı, kakmalı, tosbağa kabuğu desenli, ikinci derece taşlarla ve bronzla yaldızlanarak süslenmektedir (Sembach, 1992).

Şekil 8. Spiral ayaklı masa ve düz atıklı sandalye çifti (Huntington.com, 2001).

Döşemecilikte ince kabartma işli deri, kadife, damasko ve saçaklı iğne işi süslenmiş kumaşlar kullanılmıştır (Crochet, 1999).

Şekil 9. İngiliz Rönesans salonu

2.1.3.4. Barok Dönemi Stilleri

Barok sözcüğünün kökeni Portekizce'de özellikle düzgün olmayan inciler için kullanılan ve düzensiz anlamına gelen barocca sözcüğüne dayanır (Arseven, 1960).

Barok, Rönesans'ın 17. yy'daki aşamasıdır. Mobilya ve mimarinin bu dönemi için İngiltere de Geç Rönesans deyiimi kullanılmıştır. Barok, mobilyada, aynı zamanda Fransız kralı XIV. Louis'i (1643-1715) çağrıtırır; çünkü, mobilya ve iç mimarlıkta öncülük onun döneminde Fransız sarayına geçmiştir. Aslında Barok mobilyanın doğum yeri İtalya'dır. 17. yy başında Roma, Floransa, Venedik ve Cenova gibi önemli İtalyan kentlerinde çok varlıklı ailelerin gereksinimleri için heykeli bir anlayışla tasarılanmış mobilyalar üretilmiştir. Avrupa'nın denizası ülkelerde edindiği sömürgeçilerden getirilen egzotik malzemeler Barok mobilyaların biçimlendirilmesinde önemli rol oynamıştır. Denizası ticarete Kuzey Denizi kıyılarındaki limanların giderek önem kazanması, Belçika ve Hollanda'da zengin yapımcılık merkezlerinin oluşmasına yol açmıştır. Bu bağlamda bu ülkeler 17. yy'da mobilya üretiminde de küçümsenmeyecek bir konuma gelmişlerdir (Boyla, 1997).

Barok dönemde mekan tasarımını temelde Rönesans'a benzemekle birlikte simetrik düzen çok belirgindir. Bu simetriyi sağlayabilmek için yalancı kapılar ya da kapı ve pencere biçiminde aynalar kullanılmıştır. Rönesans'ta beliren duvar bölmeleri Barok'la birlikte yaygınlaşmış, yerden insan omzuna kadar gelen bir yükseklikte yer alan silmenin üzerindeki orta bölümde çoğu kez bir dar, bir geniş olmak üzere panolar sıralanmıştır. Dışa bakan duvarlarda geniş panoramlardan bazılarının yerinde pencereler bulunur. Orta bölüm üst bölümden ayıran ikinci bir silme ise bazen üzerine çeşitli heykeller yerleştirilebilecek genişliktedir. Duvarın üst bölümünde ise oval pencereler, küçük nişler ve yerden yukarı kadar uzanan yalancı sütunların başlıklarları bulunabilir. Barok mekanlarda bezeme daha yoğundur. Duvar ve tavanların hiç boş yer bırakılmadan beyaz alçı, altın yaldız, yağlıboya resimler, freskler, renkli mermerler, siva üstüne boyanmış mermer taklitleri, aynalar, yalancı sütunlar, ahşap oyma ve kabartmalarla sıvama bezendiği görülür. Bunların çoğunda bazen gerçek insan boyutlarından daha büyük insan, melek, bebek ve mitolojik yaratıkların heykelleri, torso'lar, büstler ve maskalar göze çarpar. Bu figürlerin bir kısmı sanki çok ağır bir yük taşıyormuşçasına verilmiştir. Barok odaları çoğulukla loştur. Duvar resimlerinin

bir kısmı tipki Roma'da olduğu gibi, odanın devamıymış yanılışması yaratan perspektifle verilmiştir. Koyu kırmızı, bordo, nefti vb renkler egemen olmakla birlikte altın yıldızın yanı sıra, özellikle İngiltere ve Hollanda'da gümüş yıldızlı ve som gümüşten öğelere de rastlanır. Yer kaplaması genellikle ahşap parkedir; ama, Ortadoğu ve Avrupa yapımı değerli halılar da yerlerde kullanılmıştır. Az saydaki mobilya yine eskiden olduğu gibi duvar diplerine sıralanmıştır. Saraylardaki gibi evlerin içinde de özellikle oturma mobilyalarının kullanımında hiyerarşik sıralama gözetilmiştir (Boyla, 1997).

Barok mobilya, Klasik stildeki sadelik ve inceliğe karşı daha gösterişli bir yapıt ortaya koymak iddiasından doğmuştur. Düz çizgilerin yerini eğriler, sadeliğin yerini tımturaklı; göz kamaştırıcı, şaşırtıcı, hareketli ve bol renkli figürler almıştır. Oymalar derinleşmiş dağınık, yüklü, şişkin biçimlerin aşırı ölçüde yiğilması ile görkemli ve gösterişli bir büyülük kendini göstermiştir (Vossheinrich, 1997; Rettelbusch, 1979).

Barok mobilya sanatının başlıca karakteri üst görünüşlerde genellikle dairesel dönüslü köşeler, ön ve yan görünüşlerde içbükey, dışbükey yüzeyler naturalist özellikte çok süslü kıvrımlı oylamalar özetternebilir. Formun bütünlüğünden çok detayların ayrı ayrı birer değer olmalarına özen gösterilir. Dal, yaprak gibi doğal şekillerle, madalyon ve kartuş en çok kullanılan motiflerdir. Ayaklar burma yöntemiyle oyulmuş, kayıtlar ve arkalık dolgusu çok hareketli eğmeçlerle bütünlendirilmiştir (Dinçel, Işık, 1979).

Dönemin odalarının duvar ve tavanları gibi, mobilya yüzeyleri de boş yer bırakılmaksızın çeşitli bezeme öğeleriyle doldurulmuştur. Bu süslemelerin konusu çögulukla, Rönesans'ta olduğu gibi, klasik kökenlidir, ancak, daha duygusal ve abartılı bir biçimde işlenmiş; Doğu'ya özgü öğelere de yer verilmiştir. Çin, Japon, Hint, Arap ve Türk motifleri ayrılm gözetilmeksızın Karıştırılarak kullanılmıştır. Abanoz, zengin ve gösterişli mobilyaların en gözde malzemesidir. Fildisi, bağa, çeşitli deniz kabukları, renkli mermerler ve yan değerli taşlar, çeşitli metaller, üstü resimli ahşap ve mermer levhalar, altı boyanarak resimlendirilmiş cam yüzeyler, Çin ve Japon mobilyalarından sökülmüş lake parçalar, ustaca yapılmış girift marketöri desenler, bu mobilyaların yüzeyini doldurur. Dantel gibi ağaç oymalar da ayna çerçevelerinde, mobilyaların eteklerinde ve ayaklarında yer alır. Oyma ağaç yüzeyler çoğu kez altın yıldızla kaplanır ya da renkli boyanır. Ayrıca, dönemin zengin odalarını som gümüş mobilyalar süslemesi ancak bunların büyük bir kısmı

sonradan, ekonomik nedenlerle eritilmiştir. Dönemin mobilya ayakları büyük çeşitlilik gösterir. Klasik atlan ve karyatid'lerin yanı sıra groteskler, bebekler, Doğu ve Afrikalı figürler vardır. Dönemin başlarında tornada burgulu olarak çekilmiş olanların yanı sıra boğum boğum çekilerek yüzeyleri düzlenmiş ve çeşitli prizmatik kütlelerin üst üste bindirildiği izlenimini veren ayaklar çok yaygındır. Sonuncu tipte, ters şişe ya da ters piramit biçimini göze çarpar. Yüzyılın son çeyreğinde eğimli biçimler ağırlık kazanmış; "S" ve "C" biçiminde ya da daha yumuşak bir eğimle yere inen ayaklar kullanılmıştır. Ayakları birbirine bağlayan kırıslar özellikle oturma mobilyalarında, kullanımı daha rahat kılmak üzere "X" ya da "H" biçiminde ortada toplanmıştır (Boyla, 1997).

Barok mobilya, işçiliğin ve zenginliğin sergilenmesi yanında önceki dönemlere göre insana daha uyumlu ve daha işlevsel özellikler de taşır. İskemle, koltuk ve kanepeler, oturan kişinin ayakları doğrudan yere değebilecek biçimde alçaltılmıştır. Kolçaklar abartılı bir biçimde kavisli; arkalık ise yük sek ve biraz arkaya doğru eğimlidir. Bu dönemin tipik dolabı iki kademelidir. Küçük çekmece ve gözlerden oluşan üst kısım ya daha geniş başka bir dolabın ya da bir masanın üzerine oturtulmuş gibidir Masa ve dolabın ayrı parçalar olduğu örnekler de çoktur. Üst dolapta küçük çekmece ve göz kapaklarının yanı sıra niş, balkon, alınlık ve sütun gibi mimari öğelere, özellikle en üstte parmaklıklar arasında küçük heykellere sıkça rastlanır. Bu dolapla çoğu kez yerden çok kısa ayaklarla yükseltilmiş bir tabla üstündeki sekiz ayak tarafından tasdırır. 17. yy'da komodlar önem kazanmaya başlamıştır. Bunlar duvara dayalı, masa yüksekliğinde çekmece ya da dolaplı depolama öğeleridir. Bu dönemde yaygın bir başka mobilya ise yine duvar kenarlarında kullanılan konsollardır. Her iki mobilyanın da üs tablosu mermerdir. Konsol ve komod, o yıllarda duvarlara asılması moda olan değerli aynaları korumak üzere, bunların önüne yerleştirilirdi. Üst tablosu deri kaplı, iki yanda çekmeceleri olan yazı masaları ve cam kapaklı kitaplıklarının yüzüyl içinde giderek daha fazla kullanıldığı görülür. Bunalardan bazıları çok ince bir marketöri işçiliğiyle bezenmiştir. Çeşitli boyutlarda dört köşe servis masaları şamdanlar, çiçek ve heykel kaideleri, ahşap oymalarıyla heykelsi bir görüntümdedir. Zengin dokulu kumaşların göze çarptığı Barok yataklarda, ahşap tan yapılmış ana strüktür tamamen örtülüdür. Tepelik ve başucu panosu çok gösterişlidir. Tepeliği taşıyan sütunlar kaldırılmış, duvardan konsol çıkan tepelik ise yalnız başucunu örtecek kadar küçülmüştür. Üstleri dösemeli ve başucu panosu bulunan kanepenin büyüklüğündeki hafif gündüz yatakları da üretilmiştir (Irez, 2000).

- **Fransız Barok**

16. yy'dan itibaren mimari kompozisyonlar içte ve dışta aritmetik kurallara bağlanmıştır, İtalyan etkileri azalmış ve Antik Çağa dönüle 17. yy. Fransız klasikçiliğine zemin hazırlanmıştır. 17. yy. Fransa'sında Din Savaşları ve Nantes Fermanından (1598) sonra IV Henri yönetiminde (1589-1610) tarımdan ticarete, yaşamın her dalında bir yenileşme hareketi izlenir. Naiplik döneminde Pers ortaçağ görünümünden kurtulup modern bir kent niteliğine bürünmüştür. Bu dönemde Antik Çağ etkisi artmış; kemerler anitsal boyutlara varmıştır. Rönesans anlayışı 1630-1640'lara kadar sürmüştür; dinsel mimarlık alanında İtalyan barok üslubu, özellikle Roma kiliselerinde etki yaratmıştır. Cephelerde hareket ögesi, iç mekan bezemesinde yoğunluk ve ışıkla vurgulanmış perspektif, üslubun özelliklerindendir.

Fransız Barok donatılarda eğrilerin etkinliği kolayca anlaşılabılır, ayrıca Fransız barok süslemesinde taç, kupa, insan maskleri önemli bir yer tutar. Sarayın dekore edilmesinde egemen olan genel özellik çok etkili ve görkemlidir (Şekil 10). Salonlarda ayna ve yaldız çok kullanılmıştır. Hemen her motif eğmecelidir. Zengin süsleme konuları içinde kafes, balık, deniz kabukları, çiçek sepetleri, kupalar, silahlar, armalar sayılabilir. Kral adının baş harfi olan (L) bir sembol olarak hemen her parçaya işlenmiştir (Dinçel, Işık, 1979).

Daha önce alçı kabartma ile süslenen duvarlar ipekli Çin kumaşlarıyla ve ağaçla kaplanmıştır. Renkli taş, bağa, sedef ve bakır marketörler kullanılmıştır. Bu modayı ilk olarak ortaya atan A. C. Boule, aynı zamanda kitap dolaplarının da yaratıcısıdır. Yüksek arkalıklı koltuklar, kolluksuz sandalyeler, tabureler bu dönemde yaygınlaşmıştır (Brunhammer, 1966)

Şekil 10. Fransız Barok mobilya ve iç mekan (Miller, 1989).

Fransa'da Louis'ler dönemi genel olarak sarayın ve çevresinin israfa kaçan ve gösterişli bir yaşama dönemi olarak simgelenir. Bu tutumun mimari ve mobilyaya yansımıası da aşırı pahalı ve lüks yapıtların ortaya çıkmasına neden olmuştur. Kralların eğilimine uygun mobilya türleri oluşmuş ve onların sembollerini bir süsleme motifi olarak kullanılmıştır. Örneğin; kralın sembolü olan kirpi, kraliçenin sembolü hermine o dönemin başlıca dekoratif öğeleri arasında yer almaktadır. (Lehman, 1975; Dinçel, Işık, 1979).

Fransız Barok tarzı XIV Louis (1643-1715) öncülüğünde gelişmiş olup genelde onun adıyla anılmıştır. Bu bağlamda Fransız Barok tarzını XIV Louis ve Regence döneminin özelliklerini ortaya koymak açıktır (Lehman, 1975).

- **XIV. Louis**

XIV Louis döneminde gelişen barok mobilya zengin ortamlara karşın ölçüsü ve simetrisi ile karakterize edilmiştir (Harward, 1992).

Kralla ilgili her şey önem kazanmış ve monarşi kutsallaştırılmış, dinsel ve geleneksel değerler yükseltilmiştir.

XIV Louis Üslubunda monarşiyi simgeleyen sanatta her şeyden önce birlik, açıklık, kurallılık, simetri duygusu, görkem, ağırlınlık ve soylu bir klasik anlayış egemen olmuştur.

Mimari tasarımda çizgilerin görkemi büyük önem kazanmıştır. Tek düz ve simetrik cephe, teras biçiminde düz çatılar yada mansart çatı, adıyla anılan kırık yüzeyli çatılar kullanılmıştır. Mimari tümüyle dışa dönüktür yani dıştan değerlendirilmek üzere gerçekleştirilmiştir (Velvet, 1972).

Fransa'da 17.yy üslubu üç kuşak mimar tarafından geliştirilmiştir. Barok anlayışı benimsemiş olan birinci kuşakentral ve dekoratif bir etki yaratmaya çalışmış; 1600 sonrasında ikinci kuşak mimarlar daha işlevsel bir güzellik anlayışı yeşlenmiştir; daha kuralçı olan üçüncü kuşak ise akademi tarafından yönlendirilmiştir (Germaner, 1997).

17.yy'in ikinci yılında mobilya strütüründeki gelişmeler yuvarlatılmış yüzeylerin kullanımına yol açmıştır. Bu konuda en büyük katkı XIV. Louis döneminde saraya hizmet vermeye başlamış olan Andre-Charles Boulle (1642-1732) ve oğullarına aittir. Boulle, yuvarlatılmış yüzeyleri kaplamada baz yöntemler geliştirmiştir, mobilyanın eklem yerlerine altın yaldızlı metal döküm süs parçaları tespit ederek sağlamıştır. Bir de bağa kaplama ya da abanoz mobilya yüzeylerine açtığı çok İnce oyuklara çinko, gümüş ve bakır alaşımlarından ince teller yerleştirerek tüm mobilya yüzeyini kıvrımlı, yosunu ve arabesk motifli bir dokuya kaplamıştır. Boulle İşi denen bu yöntem sonradan birçok başka mobilya yapımı tarafından uygulanmıştır (Velvet, 1972; Rona, 1997).

XIV. Louis stili oturma mobilyasında belli başlı değişiklikler; ayakların eğmeçli, arkalıkların yanlarda düz, üstte çoğulk simetrik taçlı köşelerde yuvarlak olmalıdır. Ayakların üst kısmı kabartma yaprak oymadır. Kayıtların oymasında bazen simetri görülmez. Arkalıkları yuvarlak okuma koltukları yaygındır (Dinçel, Işık, 1979), (Şekil 12).

Şekil 11. XIV. Louis yatak odası (Miller, 1989).

• Regence Stili

Fransa'da XIV. Louis üslubu ile XV. Louis üslubu arasında geçit teşkil eden ve 1715 senesi ile 1723 seneleri arasında dük Phillippe d'Orleans'ın saltanat zamanında ortaya çıkan bir üsluptur (Arseven, 1960).

XIV. Louis'nin ölümünden önce yumuşak kıvrımlara dönüşmeye başlayan yüzeylerle keskin köşeler azalmış ve mobilyalar daha hafif bir görünüm kazanmıştır. Kralın ölümünden sonra ise bu alandardaki harcamaların iyice kısıtlanması yüzey süslemelerinde daha ekonomik yöntemler kullanılmasına yol açmıştır, Böylece Rokoko'nun öncüsü olan Fransız Rejans stili başlamıştır (Burckhardt, 1966).

Bu dönemin toplumsal ilişkilerinde eskinin gösterişli resmiyetinin yerini daha rahat davranışlar almış, bu da yaşam biçimini etkilemiştir. Buna bağlı olarak mobilyalar yalnızca saraydaki soyluların değil, Paris burjuazisinin zevkini de yansıtmağa başlamıştır. Rejans stilindeki mobilyalarda Barok ve Rokoko'nun bazı özellikleri yan yana görülür. Örneğin, Rokoko'ya özgü "kabriyol" ayakların arasında Barok'un çapraz bağlantıları vardır. Bu mobilya genelde ne Barok heykelin görkemini taşır ne de Rokoko'da olduğu kadar hafif bir görünüşe sahiptir. Yüzey süslemelerinde Barok döneme ait alışkanlıklar devam ederken genel strüktürde Rokoko mobilyaya benzeyen çizgiler ağır basar. Rejans mobilyanın en

Önemli özelliği bu alanda yalınlaşmaya doğru gidişin başlangıcı olmasıdır. Boulle, oğulları ve Caffieri, bu dönemde de etkinliklerini sürdürmüştürlerdir. Fransa'da Rejans'ı izleyen Rokoko üslubu ise mobilya ve iç mekan tasarımlının yanı sıra mimari bezeme ve resim alanlarında da etkin olmuştur. Bu üslup da şimerler, dragonlar ve kadın maskaronları gibi yeni süsleme öğeleri görülür (Boyla, 1997; Rettelbusch, 1979).

- **İngiliz Barok Stili**

Güney Avrupa'da 17. Yüzyılın başlarında görülmeye başlayan Barok tarzı, 18. yüzyıl başlarında tüm Kuzey Avrupa'ya yayılır. 17. yüzyıl Avrupa'sında iki husus dikkat çeker: Amerika ve Afrika'da kurulan Avrupa kolonileri ve Uzak Doğu arasındaki yabancı ve lüks ürün ticaretinin yayılması; Roma Katolik Kilisesi'nin gücünün azalması, buna karşılık mutlak monarşi ile müstakil devlet anlayışının güçlenmesi. 17. yüzyılda, sanat genelde Papa'nın veya mutlak hükümdarın prestijini artırmayı amaçlar. Bu durum, tacirlerin ve aristokrasinin kuvvetli olduğu İngiltere ve Hollanda gibi Kuzey ülkeleri için geçerli değildir. Çünkü bu ülkelerde sanat, daha çok zengin sınıfa hitap etmiştir (Wilson, 1976).

İngiliz Barok stilinin ortaya çıkıştı ciddi, ağır başlı Commonwealth'den 11 yıl sonra eşitçe göze çarpan 1660'da II. in Charles İngiliz tahtının restorasyonu ile aynı zamana rastlamaktadır (Fastnedge, 1955).

II. Charles zamanında İngiltere'de gelişen ve William ve Mary'nin (1689-1702) saltanatı sırasında olgunlaşan Barok biçimi Fransa'dan direk olarak ve Hollanda'dan geçerek kısmen gelmiştir (Müller, 1974).

Tamamiyla gösteriş, abartı ve şasanın ön plana çıktığı Barok, bir saray sanatıdır. Mutlakiyetçi bir anlayışın prestij kazanmak amacıyla ortaya çıkardığı bir üründür. İngiliz Barok'unun da bu mutlakiyetçi zihniyet ve Avrupa hayranlığının etkisiyle doğduğu görülmektedir. Ancak Avrupa'nın aksine İngiliz Barok'u sadeliği ve dengeyi ön plana çıkarır. İngiliz Barok'u Avrupa'nın Barok anlayışının temel unsurları ile İngiliz kültürünün bir sentezidir. Abartısız sadeliği, kıvamlı ölçüsü ve aşırıya kaçmayan süslemeleriyle klasik bir İngiliz üslubuaratılmıştır.

Barok, şıskin eğriler ve büyük formların doğal olmayan ihtişamı olan bir tarzdır. Odalar önceki devirlere göre daha farklı gözükmemektedir. Temel kabuk şimdi daha kasvetlidir. İç mekandaki etki, parıldayan mücevher renkleri ile boyanmış tavanlar, goblenler, ve altın avizelerin parıltısı, altın dekorasyonlu mobilyalar ve aynalarla dengelenmiştir (Şekil 12).

Şekil 12. İngiliz Barok iç mekanları (Miller, 1989).

Queen Mary Hollanda'da yaşarken doğuya özgü porselen ve mavi-beyaz Delftware için tutku duymuştur. Mavi-beyaz eşyalar İngiliz ve Hollanda odasına ait olmalarına rağmen sonradan Amerika oturma odasının tipik bir özelliği haline gelmiştir (Miller, 1989).

William ve Mary tarzının rahatlık ve ince zevki Amerika'ya, İngiltere'nin devri biterken ulaşmıştır. Amerikan biçimi aşağı yukarı 1720'lerin ortasında sona ermiştir.

İngiliz Barok iç mekan özelliği;

Duvarlar genellikle büyük evlerin odaları çoğulukla meşeden panellenir. Gringling Gibbons ve Edward Pierce gibi zanaatçılar oyulmuş meyve, kuşlar, çiçekler ve hayvanları doğal bir biçimde oluşturmışlardır. Motifler sık sık armut veya ihlamur ağacına taşınmış ve daha sonra meşe panellerine uygulanmıştır. Çam ağaç işi sık sık mermer tesisi veya ceviz gibi daha iyi bir ağaç işine benzetilmek için boyanmıştır.

Duvarlar için asma (Hanging), çoğunlukla tüst ve alt ve köşelerin altı boyunca deri "hanging"ler kokuları absorbe etmediklerinden dolayı yemek odalarında daha sıkça kullanılmıştır (Gilliatt, 1990).

Ayrıca Çin'den el yapımı duvar kağıtları getirilmiştir. Blok basımı kağıtlar ise yöresel makaralardan üretilerek kullanılmıştır. İç mekanın restorasyonu esnasında, ağaç oymacılığında bulunan motiflere alternatif olarak çok ayrıntılı doğal motiflere imkan veren duvar sivaları kullanılmıştır. Böylece daha sert ve çabuk kuruyan siva işinde büyük ilerleme yapılmıştır. 17. yy.'ın sonlarıyla çok ayrıntılı siva işi boyanmış tavanlar için yeni moda yön vermiştir. Dösemelerde ahşap parke ile birlikte Türk ve Savonnerie halıları kullanılmıştır. Pencerelerde ise, perdeler daha fazla önem kazanmaya başlamıştır. Kornişler ve halkalar dekorasyonun en önemli odak noktası haline gelmiş fonla gizlenirler. İç mekan mobilyalarında ceviz ağacı moda olarak meşe ağacının yerini almıştır ve parçalar çok defa "marquetry" ile kakma yapılmıştır. Restorasyon sırasında mobilyanın gümüşle dekorasyonu için büyük bir tutku oluşmuştur. Gerçeken de bazı parçalar tamamen gümüşle kaplanmıştır (Miller, 1989).

• William ve Mary Stili

Mary Stuart ve onun alman kocası III William isimleri konfor düşüncesi ile popüler olarak mobilya ürünlerinde dönemleri boyunca halk için stil oluşturmuşlardır. Bu stilin en önemli ustaları olan Flamen, Hollandalı ve Fransız ustalar XVI. 'cü Louis 'in zengin Barok stilinden etkilenmişlerdir. Buna karşın İngiliz usta Christopher Wren daha çok İtalyan stilinden etkilenmiştir (Fastnedge, 1955; Wilson, 1976; Lehman, 1975).

İngiliz mobilyalarında görülen Hollanda etkisi yıllarca devam eder. 1688'de Hollanda'dan dönen William ve Mary, tasarımcı Daniel Marot'yu da beraberlerinde getirir. Marot'nun getirdiği en büyük yenilik, karyola ve oda duvarlarına asılan kumaşlar ve buna bağlı olarak gelişen döşemeçilikdir. Bir başka Hollandalı tasarımcı olan Gerret Jensen, sarayın himayesinde farklı biçimsel parçalar yaratır. Ayakları S formlu sandalyelerin alt kayıtları kaldırılır ve sade oymalarla gülzelleştirilir. Sandalye arkalıklarına ve ayaklarına hafif kıvrımlar verilerek dekoratif bir zarafet kazandırılır. Top tutan kartal pençesi görünümülü ayaklara sık rastlanırken, oturma yerleri yoğunlukla hafif çukurdur. Mahfazalı

mobilyalar hem kullanışlı, hem zarifdir. Çekmeceli sehpalar yerlerini camlı ve raflı yazihanelere bırakır. Daha ileri derecedeki zarif örneklerde, dolap kapakları çeşitli raf ve çekmecelere bölünerek tepede bir kubbe veya alınlıkla son bulur. Rahatlık ön plana çıkar. Görsel zenginliğin yanı sıra, mobilyanın işlevsel özelliği de önem kazanır. Bu tip mobilyalar artık daha samimi bir ortamın tercih edildiğinin de kesin kanıtıdır. Değişik kullanım amacıyla yapılmış çeşitli masa örnekleri vardır. Cevizi aacı her zamanki gibi sıkça tercih edilir. Bunun dışında, meşe özellikle kırsal kesimde kullanılmaya devam edilir (Gilliatt, 1990).

- **Queen Anne Stili**

Fransa'da XVI. Louis döneminde klasik mobilyadan Neo-klasik akıma geçirilirken İngiltere'de de buna paralel uzantıda bazı yenilikler olmuştur. Queen Anne (1665-1714) döneminin sonlarına doğru kendi adıyla anılan bir stil geliştirilmiştir. Daha sonraları "dört büyükler" diye adlandırılan ve İngiliz Neo-klasik mobilyasının aslini oluşturan ustalara bu stil bir ön hazırlık görevini yapmıştır (Dinçel, Işık, 1979).

Queen Anne stili bir geçiş ve araştırma döneminin izlerini taşır. Üslup yönünden tam bir bütünlük göstermemektedir. Ancak barok ve rokoko stillerinin çok süslü biçimlerine karşı sadeleşme eğilimi ağır basar. Ayaklar XV. Louis stili eğmecli ayakların benzeridir; yalnız üstlerindeki kabartma ve oyma süslere ilk yıllarda bir ölçüde yer verilmişse de sonradan bu süslemeler de tümüyle atılmış ve ayaklar yalnız bir durumda bırakılmıştır. Kayıtlardaki dekope biçimlendirmeler çok sadededir; yalnız ayak eğmecine uygun bir form verilmiştir. Hatta bazı işlerde kayıt altları düz olarak hazırlanmış, eğmecli ayağa geçişte uyum sağlamak için, köşelere birer takoz konulmakla yetinilmiştir. Sandalye ve koltuklarda arkalıklar, arka ayağın uzantısı olarak, hafif bir içbükey eğmele yükselmiş, üstte çeyrek daire şeklinde arka kayıtlı birleşmiştir. Arkalık ortası çoğuluk kupa benzeri tek bir dikey parçayla bölünmüş, parçanın ortasına bazen dekore oyma yapılmıştır (Dolz, 1977; Dinçel, Işık, 1979), (Şekil 13).

Ayna çerçeveleri ve dolap üstlerinde aynı simetrik kıvrımlarla topaç benzeri tepelikler vardır. Ayaklar ve kayıtlar eğmecli fakat oymasızdır. Dolap, komodin ve kabinelerin çekmeceleri köşelidir (Şekil 13).

Şekil 13. Dekope sandalyeli Queen Anne yemek odası ve Queen Anne yatak odası (Miller, 1989).

- Barok Dönemi Diğer Stiller

- 17. yy. Colonial Stil

Colonial teriminin, Kuzey Amerika'da üretilen mobilya ve mimariye uygulama süreci oldukça genişdir. Bu süreç, ilk göçmenlerin ihtiyacı olan mobilyaları, ya basit şekilde üreterek ya da ithal ederek veya her iki yöntemi kullanarak karşıladıları, 1650'li yillardan sofistik ve daha güzel mobilyalar ve iç dekorasyonlar yaptıkları 1700'li yılların sonrasında bağımsızlık sürecine kadar olan süreyi kapsar (Gilliat, 1990).

Elbette ki gögün başlangıç yıllarda, göçmenlerin ilk yaşam standartlarını ve algılamalarını yansıtan farklılıklar—(stillerinde oldukça fazla bölgesel farklılıklar) olmuştur. Örneğin, servetli Hollandalılar ve Kuveytiler, fakir Alman, İsviçreli ve İsveçliler New York ve Pensilvanya'da, zengin Fransız Protestanlar ve daha çok refah içindeki bazı İngilizler Carolinas ve Güneyde yerleşmişlerdir. Avrupa'dan göçen insanlar, yaşam stillerini de buralara getirmiştirler. Bunun sonucu olarak, mobilya, sanat ve aksesuarları, anavatanlarından getirdikleri el işleme parçalarla canlı bir şekilde boyanmış ve oyulmuş olan halk modellerine ve bunların basit bir bileşim temeline dayanırdı. 18.yy. ilk yarısının ortalarında stiller, William Mary ve daha sonra Queen Anne İngiliz modellerindeydi.

(Şekil 14.) 18.yy. ikinci yarısının ortalarında ise Chippendale'nin tasarımlarından esinlenen daha sofistik Amerikan yapımı parçalar oldukça fazla üretilmiştir. Benzer olarak, mimari detaylandırmalar, İngiliz modellerinin etkileriyle, ama Amerikan tarzını dışlayarak, daha kompleks (sofistik) olmaya başlamıştır (Gilliatt, 1990; Anonim, 1997).

Şekil 14. Colonial salon ve yemek odası (Gilliatt, 1990).

Colonial iç mekan özelliklerı;

Kırsal bölgelerdeki evlerin dösemeleri, daha çok sıkıştırılmış topraktan olmasına rağmen basit olarak işlenmiş ahşaptan yapılmış dösemeler, ilk Amerikan stilinin ruhunu taşımıştır. Çam ağaçlarından üretilmiş döşeme tahtaları bu işlem için en uygun seçenek olmuştur. Daha sonra Alman ya da Hollanda halk geleneğinin etkilerini taşıyan basit motiflerle boyanmış ve oyularak işlenmiş dösemeler ilginç alternatifler olmuştur.

Bu dönemde ince parke dösemeler, zenginler arasında bir statü sembolüydü. Kırsal Colonial evlerin bazı büyük dösemelerinde taş kaplamalar kullanılmıştır. Diğer seçeneklere göre pahalı olan parke kaplama dösemeler, ulaşan mevkii daha iyi yansittıkları için zenginler tarafından çokça tercih edilmiştir. Ahşap kaplama tahtaları; çiçek, hayvan ve bazı geleneksel halk motifleriyle boyanır yada oyularak işlenirdi.

Panelli odalar ve duvarlar, Amerikan Colonial'lerinde yaygın olmuştur. Duvarda duvar kağıtları, ilk yıllarda pahalıydı, bu yüzden, 19.yy.'da seri halinde üretilmeye başlayıncaya

kadar sadece zenginlerin kullandığı bir kaplama türü olmuştur. Klasik motiflerle süslenmiş Fransız doğal manzaralar ve panoramik kağıtlar çok popülerdi. Duvar kağıtlarında Amerikan tarzı yavaş bir şekilde ortaya çıkmıştır; bunlar, Hindistan sömürge gelerinin idealleştirilmiş portreleri ve ilk Amerikan tasarımları arasından seçilmiş doğal fauna ve floralardır (Corquedale, 1988).

18.yy.'da Kuzey Amerika'da temel yakacak maddesi odunu ve bunun sonucu olarak da şömineler, yakacak için hazırlanmış odunların kolayca içine yerleştirilebileceği şekilde ağızları geniş ve dikdörtgen şeklinde yapılmıştır. Şöminelerde, ana inşa malzemesi ahşap olsa da ateşin yandığı bölmenin çevresi ve baca elemanları için taş, mermer veya tuğla kullanılmıştır. Şöminelerin iç kısımları daima taş yada tuğladan inşa edilmiştir. Çok sayıda Colonial şömine; oyma ahşap sade bir panelle çevrelenmiş ve çoğu zamanda şömine rafı eksik olan tasarımlarıyla oldukça basitleştirilmiştir. Büyük evlerde, Neoklasik dekorasyonlar yada mermer kaplamalar şömine etrafında kullanılmıştır.

2.1.3.5. Rokoko Dönemi Stiller

Rokoko döneminde mobilyalar ince işlenmiş oymalarla süslenmiştir. Yaldızlı ve yakut kırmızı kadifeyle kaplanmıştır. Derin oymalar, canlı ve kontrast renklerde fantezi ürünü düzgün olmayan şekiller bolca kullanılmıştır.

18.yy boyunca kapı ve pencerelerin açılır kısımlarının düşey mesafeleri, belirgin bir şekilde uzundu. Kapı yüksekliklerine, kapı üstüne geniş oyma dekoratif paneller yerleştirilebilmesi için ilave bir kısım koyulmuş ve bu kısma oldukça önem verilmiştir.

Basit, büyük ve klasik paneller oldukça yaygındı. Büyük evlerde, yumurta ve küçük ok şekilleri ve boncuklu süslemeler, yivli sütnüler ve saçaklar oldukça fazla bulunurdu. Pedimental dekorasyonlar ve heykeller, merkezi sütunlu tavan gülleriyle (madalyon motifleri) birlikte yaygın bir şekilde kullanılır. Bu dekoratif elemanların çoğu ahşaptan yapılmıştır. Daha küçük evlerin iç dekorasyonlarında kullanılan paneller ve dekoratif detaylar, oldukça basittir ve çoğu zaman da bu tür süslemeler hiç kullanılmamıştır.

17. ve 18. yy'ın ilk yarısında tüm kırsal mobilya üretim geleneğinde bir evrim olmuştur. Kırsal el sanatı parçalarına örnek olarak; çeşitli sallanan sandalyeler, ladderback ve narrowback sandalyeler ve İngiliz kopyalarına benzemeyen Amerikan Windsor koltuklar verilebilir. Bu mobilyaların çoğu çeşitli şekillerde (desenli) boyanmıştır. Bu zamanda yapılan basit boyalı mobilyalar, güncel modaya uygun olup ve restorasyon imkanı da sağlamıştır (Gilliatt, 1990).

18. yy'in ikinci yarısında, Chippendale ve çağdaşları, Kuzey Amerika mobilya üreticilerine yeni bir evrim oluşturacak modeller konusunda fikir vermişlerdi. Mobilya üretiminde, maun olarak tercih edilen malzemeler; kırsal bölgelerde meşe ağacı, huş ağacı, akça ağaç ve ceviz, New England'da alternatif olarak kiraz kullanılmıştır. Ülkeye, Avrupa'dan yetenekli ustaların gelmesi ve hazır katologların artması, Philadelphia, Boston ve Charleston gibi gelişmiş kent merkezlerinde hızlı bir şekilde üretilen (hazırlanabilen, kurulabilen) camlı ve raflı dolapların gelişmesini de sağlamıştır (Powell, 1988).

- **17. yy. Country Stili**

Şaşırıcı olmakla birlikte, sömürgeden kaçan insanlar geride bıraktıklarına benzetmek için evlerini yapıp, mobilya ile dekore etmişlerdir. Zengin İngiliz halkı Virjinya'da yerleşmiş olmasına rağmen, göç edenler çoğunlukla Almanya ve Britanya gibi düşük ülkelerin kırsal kesim ve küçük şehirlerinden gelmişleridir. Bunun için evler ve mobilyalar elle yapılabilecek maddelerden yapılmışlardır. İlk yıllarda göçmenler hangi barınağı bulurlarsa ona yerleşmişlerdir, fakat 17. yy. ortalarına doğru net olarak söylenebilir ki, aristokratların İngiltere'den ilk gelişlerinde, İngilizlerin yaşadıkları kulübeleri, çadırları, düzenli bir şekilde doğru ve iyi yapılmış bir şekilde tam mobilyalar ile donatmasından mutluluk duyulmuştur. Bu evler kereste, taş veya tuğadan yapılmıştır (Miller, 1989).

Yöresel çeşitliliklere rağmen, iç mekan özellikleri İngiliz etkisini yansıtmıştır. Bu mekanlar iyi mobilyalı, modern gözlere göre kullanışlı ve konfordan uzak olarak yapılmıştır (Şekil 15).

Şekil 15. Country iç mekanları (Mack, 1989).

Country iç mekan özellikleri;

Evin dış yapısını oluşturan ahşaplar iç yüzeyinde iç mekan formunu oluştururlar. Daha iyi evlerde duvarlar sivanmış veya evi sıcak tutmaya yardımcı olan düşey ahşaplarla kaplanmıştır ve yüzeylere badana yapılmıştır. Ayrıca döşeme çiplak ahşapla kaplanmıştır.

Göç eden insanlar modaya bağlı kalmamışlardır. Yöresel ahşap (genelde meşe) ve yöresel yapım teknikleri ile oluşturdukları mobilyalar ile erken Amerikan Country stilini şekillendirmiştir. Oturma ve saklama olarak kullanılan sandıklar, Elizabeth ve Jacobean dönemine benzer mobilya parçalarını hatırlatmaktadır. Bu sandıklar, farklı bölgelerde farklı örnekleri destekleyen oyama dekorasyonuna sahiptir. Genellikle sehpalar ve masalar bazı amaçlara hizmet eden odalarda kullanılmıştır. Bu donatıların özellikleri sökülebilir ve katlanabilir olmasıydı. Ayrıca çerçevelenmiş masalar da çok popülerdi. 'Hingedback' arkalıklı sandalyeler, bazen masaya dönüştürülebilen bazen de oturma yerinin altında çekmeceleri olan farklı amaçlara hizmet eden donatı olarak kullanılmıştır. Genellikle oturma grupları İslemleler ve sıralardan oluşmuştur. Yöresel olarak 3 tip sandalye yapılmıştır. Bunlar Carver koltuğu, Brewster koltuğu ve Wainscot sandalyesidir. Bu tip arasından en rahat ve dösemeli olan Cromwellian sandalyesi olmuştur (Mack, 1989).

2.1.3.6. Yeni Çağ Dönemi Stilleri

Yeniçağ dönemi stilleri “Neo-klasizm” yada “Yeni klasikçilik” olarak da bilinir. 18.yy. ikinci yılında önce İtalya, daha sonra da Fransa, Almanya ve öteki Avrupa ülkelerinde gelişen ve eski Yunan ve Roma örneklerini dayanan sanat üslubu olarak bilinir (Rona, 1997).

18.yy'ın ikinci yılında endüstriyelmenin eşigindeki Batı dünyasında arkeolojik bir bulgu tüm Avrupa aydınlarını ve elit tabakayı heyecana boğmuştur. Bu, veziv Yanardağı'nın eteklerinde, donmuş lavların altından, bir kısmı olduğu gibi korunmuş olan Pompei ve Herculaneum kentlerinin ortaya çıkarılmasıdır. Bu kentlerde yapılan kazılara bütün Avrupa ülkelerinden gözlemciler yollanmış; bu kişiler kentlerine döndüklerinde gördüklerini yazmış; hatta, İngiltere'deki adam kardeşler gibi birçok mimar Pompei'de gördüklerinden esinlenerek yeni tasarımlar yapmışlardır. Rokoko'nun kıvrımlarından artık bıkmaya başlamış olan Avrupa sosyetiesi Klasikçilik'e tekrar dört elle sarılmış; Yeni-Klasikçilik hemen hemen bütün Avrupa ülkelerinde aynı anda ortaya çıkmıştır. Soyluların, günlük yaşamın inceliklerini en yüksek düzeye ulaştırdıkları bu dönemde, eskinin kaba gösterişinin yerini ince bir zevk almış, yalınlık çoğu mekanın temel özelliği olmuştur. Rahatlık, uyum ve mekan öğeleri arasında birlik önem kazanmıştır (Walken, 1980; Middleton, 1980).

Yeni-Klasikçilik'in stil olarak 1789 Fransız Devrimi ile sona erdiği kabul edilebilir. Devrimin ilk yıllarda kesintiye uğrayan klasik etkiler bazı değişimlerle devamlılığını 25 yıl daha sürdürerek bir anlamda kendi doğal evrimi içinde dönüşümme uğramıştır. Ampir ve Yeni-Klasikçilik arasındaki Direktuvan ve Konsüllük birer geçiş dönemiştir. İlk devrimin idealizmini, ikincisi ise burjuva zevkinin yavaş yavaş yüzeye çıkışını simgeler. Direktuvan yönetiminin idealist tutumu tüm mekanlarda göze çarpan bir yalınlığa yol açmıştır. Konsüllük Dönemi'nde ise klasik etki daha çok Yunan ve Etrüsk karakteri taşırı ve daha gösterişlidir. Ampir: Ampir, burjuva zevkinin yarattığı bir stil olup, saraylıların ince, deneyimli mekan anlayışı devrimle birlikte yok olmuştur. Odalar küçülmüş; kullanılan eşyanın türü ve sayısı artmış; ayrıca duvarlarda kullanılan düz renkli ya da çizgili desenli kağıt ve kumaşların üzerine çerçeveli resimler asılmaya başlamıştır. Kapı ve pencere kenarları, sütunlar yalın ve küt görünürlükdür. Sıva üzerine boyalı az sayıdaki

örnekte Yunan ve Mısırlı etkileri göze çarpar. Napoleon'un askeri seferleri, oda duvarlarına çadır etkisi veren kumaşların gerilmesi modasını yaratmıştır (Şekil 16). Yunan motifleri Avrupalıların ayrı devlet kurma çabası içindeki Yunanlılara duydukları sempatiden, Mısırlı motifleri ise bu dönemde piramitlerdeki arkeolojik çalışmalar sonucunda ortaya çıkarılan buluntuların yarattığı heyecandan kaynaklanmaktadır. Bu dönemde tüm Avrupa ülkelerinde milliyetçilik güçlenmiş, buna bağlı olarak da kırmızı, mavi, zümrüt yeşili, parlak sarı gibi bayrak renkleri yeğlenmiştir. Saray stillerinin geçerli olduğu 400 yıl boyunca Kuzey ülkeleri mobilya ve dekorasyonda İtalya, Fransa ve Almanya'dan daha yalın ve mütevazı bir tutum sergilemişlerdir. Endüstrileşmeyle birlikte İngiltere'de Fransız Ampir ile yaklaşık aynı tarihlere rasgelen Regency mekan ve mobilyada abartılı bir gösterişe yol açmıştır (Parissien, 1994).

Yeni-Klasikçilik'in 1750-70 arasındaki döneminde Rokoko'ya özgü kıvrımlarla düz klasik çizgiler birlikte kullanılmış ve üslup ancak 1770'ten sonra olgunlaşmıştır (Boyla 1997).

Şekil 16. Neoklasik yatak odası ve Neoklasik salon köşesi (Miller, 1989).

Yeniklasik dönemi iç mekan özellikleri;

Bu dönemde, yok olmaya başlayan duvar panoları pastel renklerle boyanmış, kenar bantları yinelerek kullanılmıştır. Duvarlarda çoğu kez sıva üzerine yapılmış ince alçı

kabartmalar ve boyalı desenler vardır. Bunlar yine uzunlamasına yer alan arabesk bezeme, groteskler, maskalar ve ince kamçı gibi eğriler, gül demetleri, kurdele vb. gibi bezeklerdir. Mekan içinde renkli mermer ve mermer gibi boyalı sütunlar, yuvarlak kemerler ve kapı üzerlerinde frizler tekrar ortaya çıkmış, yer yer klasik tarzda heykeller de kullanılmış, simetri de yeniden önem kazanmıştır. Dösemelerde ise, ahşap parke kullanılmış ve üzerine Avrupa işi Savonnerie ve Aubusson fabrikalarının ürünü olan halılar yaygındır. Tavanlarda da duvarlarda uygulanan işlemlere benzer bir tutum izlenmiştir. Daha önce gelişen aynı çeşit donatılar bu dönemde proporsiyon da narin ve hafif kalmıştır. Buna karşılık serbest kıvrımlar makine ile kıvrılmasına olanak vermiştir. Baskın çizgi düz ve görünüşleri dikdörtgenseldir. Bu stilin ayırt edici özelliği donatıya dayanmaktadır. Geçiş dönemi boyunca capriole ayak düz ve ayak bileği arasındaki eğriler azalarak düzelmeye başlamıştır. 1770'de donatı ayakları düz ve incelmiştir. Kesitte daire veya karedir. Ön yüzleri çoğulukla düzey veya spiral yivlerle zenginleştirilmiştir. Ayakların en üst kısmı hiçbir zaman değişmeyen gül motiflerle taçlandırılmıştır. Dolap ve sandık donatılarının ön ve yan yüzeyleri dikdörtgen, köşeleri hafif kırık ve ayaktaki özellik gibi gül motifle süslenmiştir (Whiton, 1974).

Sandalye oturma çerçeveleri daha çok düz veya elips ve arkalıkları genelde dikdörtgen yada oval yapılmıştır. Yatakların baş ve ayak kısımları aynı yükseklikte başlıklara sahiptir. 4 direkli, niş ve üstü örtülü yataklar yine kullanılmaya devam etmektedir. Küçük masa ve saklama donatılarının çoğu üst tabanları renkli mermerle kaplanmıştır.

Neoklasik dönemde Fransa'da XVI. Louis, İngiltere'de "dört büyükler" diye anılan Chippendale, Adam, Hepplewhite ve Sheraton adlı mobilya sanatçları Neoklasik (Yeni Klasik) sanatının temellerini atmışlardır. Daha sonraları Direktuvar, Empire gibi sanat akımları bu temele dayalı olarak gelişmiş, bir Restorasyon döneminin ardından İtalya, İngiltere ve Almanya'da kısa süreli çalışmalar görülmüştür (Dinçel, Işık, 1979).

• XVI. Louis Stili

XIX. yy.'da Fransız Devrimi ve İmparatorluk dönemlerinde arkeolojik buluşların etkisi ve antik çağ'a ilgi, yeni anımlar yüklenerek sürdürülmüştür. Devrimi izleyen yıllarda mimarlık etkinlikleri azalmış. Yunan ve Roma anıtlarının kopyalarının yapılmasıyla

yetinilmiş, cephelerde soğuk bir etki aranmıştır. İmparatorluk döneminde ise antik sanat resmi bir nitelik kazanmıştır. 1800-1830 tarihleri arasında Napoleon'un denetimi altında gelişen ampır üslup, XVI. Louis dönemi mimarlığın anıtsal ve ezici etkisiyle ayrılır. Fransız ordularının zaferleri için yapılan anıtlar, Zafer takı, dikili taş ve tapınaklar Roma İmparatorluk yapıları örnek alınarak gerçekleştirilmiş ve Paris, antik Roma'ya benzetilmeye çalışılmıştır (Rona, 1997).

XVI. Louis dönemi (1774-93) Paris mobilya yapımlığının doruk yıllarıdır. Bütün öbür Avrupa ülkelerinin ustaları görgü ve bilgilerini artırmak için, en iyi mobilya ustalarının bulunduğu bu kente gitmek istemişlerdir. Yalnız saraya değil, zengin burjuva evlerine de hizmet veren büyük Paris atölyelerinde çeşitli londaların iş bölümüyle işçilik yetkin bir düzeye erişmiş; mobilyacılar iskemle, koltuk yapan dösemeciler, masa ve dolap gibi mobilyaların masif karkaslarını yapan marangozlar, mobilyanın tasarımasına da karar veren ince marangozlar olmak üzere gruplara ayrılmıştır. Bu gruplarda iskeletçi, masif yüzey ustası, kaplamacı, marketöri ustası, kakmacı, oymacı, metal ustası, ressam, lake ustası vbg çok sayıda uzman çalışmış, bunlar arasındaki işbirliği ise ya ince marangozlar ya da marcbands mercier denen mobilya satıcıları tarafından düzenlenmiştir. İnce bir zevkin simgesi olan Fransız Yeni-Klasikliği, Roma ve Rönesans' a özgü üslupsal değerleri çağın kültürel süzgescinden geçirerek uygulamıştır. Barok'a öykünmenin varlığına karşın, kalabalık ve gösteriştan uzaktır (Irez, 2000; Bruckhardt, 1966), (Şekil 17).

Şekil 17. Louis XVI Salonu (Miller, 1989).

XVI. Louis'nin son yıllarda giderek daha fazla Yunan ve Etrülük etkisine giren Yeni Klasikçilik, 1789 Fransız Devrimi'yle birlikte ani bir kesintiye uğramıştır. Devrimin etkileri öbür ülkelerde de dolaylı olarak duyulduğundan 1789 yılı mobilyada Yeni Klasikçilik'in sonu kabul edilebilir; çünkü, bu olayla birlikte yüksek sınıf kültürel etkinliklerini bir yana bırakarak hayatı kalabilme çabasına girmiştir. Mobilya sektöründe çalışan ustaların büyük bir kısmı da ülkeyi terk etmek durumunda kalmıştır. Bu gelişmeler öbür Avrupa ülkelerini de etkilemiş; mobilyada artık soyuların değil, Devrim ile egemenliği ele geçiren burjuvazinin zevki belirleyici olmaya başlamıştır (Boyla, 1997).

- **Federal Stil**

Kuzey Amerika'daki kolonilerin yaklaşık 1780'de İngiltere'den bağımsızlaşmasıyla ABD'de gelişen 1820'lere degen süren Yeni-klasik üsluptur (Germaner, 1997).

Federal stil 18.yy sonları ve 19.yy başlarında Amerika'da gelmiştir. Uzun süren favori bir Amerikan stilidir ve Federal mobilyaları çok değerlidir ve eski evler için restorasyonla yeni bir tutku haline gelmiştir (Gilliatt, 1990).

Amerikan Empire'in azaldığı zamanlarda stil tanımaya başlanmıştır. Stil özellikle Sheraton ve Hepplewhite tasarımlarında, İngiltere'deki Regency, Fransa'da Directoire ve erken Empire dönemlerinde kullanıldı. Devrim sonrası Amerikan iç dekorasyonu Fransız İmparatorluk sitiline benzer, eski Yunan ve Roma klasik motiflerini kapsar ve yeni Federal hükümetin kendi kartal sembollerini yan yana kullanır (Comstock, 1962).

Bu üslupta ince uzun oranlar egemendir; yüzeyler düz, silmeler ince, bezemeler az ama zariftir.

Fransız İhtilalindeki kardeşlik ilkesinden sonra Amerikan ince iş yapan marangozları lir arkalı sandalye ve karyadit formlu konsol gibi Duncan Phyfe'nin tatbik ettiği Fransız tasarımlarından etkilenmişlerdir (Gilliatt, 1990).

Federal stili iç mekan özellikleri;

Federal çağ süresince ahşap kaplama fazla kullanılmazdı, modaya uygun evlerde duvarlar pürüzsüz ve sıvalı olmuştu. Ayrıca sandalyelik ve bazit ahşap kaplamalı lambriler kullanılmıştır.

Tavanlar süssüz merkezsel tasarımlı stükelerle dekore edilmiştir. Motiflerde Avrupa'daki gibi Pompeii ve Herculaneum'daki yeni keşiflerden esinlenilmiştir; bu Yunan klasikçiliği taklidinde ilginç antikacılıktan öte yeni demokrasinin yurtsever canlılığı ifade ile kendini yansıtmıştır. Ayrıca incelikle işlenmiş kornişler kullanılmıştır.

Çıplak ahşap parke Federal dönemde çok kullanılmış, bazen de basit stencil'le dekore edilmiştir, ahşap parke görkemli olmayan daha basit evlerde uygulanmıştır. Ayrıca görkemli evlerde zeminler karelere bölünmüş ahşap dizaynlı taş olarak da uygulanmış ve belirli geçişlerde tasarımlar çok ayrıntılı klasik motiflerle birleştirilmiştir.

Bu Stilde çalışma masalarının çeşitli ayrılma ve bölmelerle yeni bir özellik kazanması, Yemek masaları bölmeli hale gelmesi, yatak odalarında elbise dolaplarının aynalıkla birleşmesi popüler olmuştur. Yatak 4 direklidir ve üstleri dantel yada kumaş tentelerle kaplanmıştır (Şekil 18). Sandalye etkilerindeki nezih ve simetrik yeni klasik sitili kalkan, kalp şekli, dikdörtgen ve oval sandalye arkaları standart olmaya başlamıştır (Comstock, 1962).

Şekil 18. Federal stilde yatak odası (Miller, 1989).

Erken Federal çağının süresince şömine tasarımlarında güçlü bir Adam etkisi vardır (Şekil 19). Daha sonra şömineler Fransız İmparatorluk stilini hatırlatmaya başlamıştır. Yeni Cumhuriyetin sembolü olarak kabul edilen kartal, buğday ve meyve sepeti gibi diğer yöresel motifler süslemelerde kullanılmıştır. Şömine kuşatmaları genelde ahşaptan yapılmıştır.

Şekil 19. Federal iç mekan (Innes, 1987).

• Direktuvar Stili

XVI. Louis dönemi sonu ile Napoleon'un imparatorluğu arasında, Fransız Devrimi ile Ampir arasındaki dönemde (yks. 1789-1804), burjuvazinin zevkiyle biçimlenen mobilya stili "Direktuvar" adıyla (Sırasıyla Devrim, Direktuvar ve Konsüllük dönemlerini içerir) anılmaktadır. Endüstrileşmenin getirdiği toplumsal değişimle gelişen yeni orta sınıf ev eşyasına olan talebi o zamana kadar görülmemiş derecede arttırmış ve endüstri yöntemleriyle üretimi hızlandırmak kaçınılmaz olmuştur. Dolayısıyla, 18. yy'in ikinci yarısına kadar etkinliğini sürdürün lonca sistemi, Devrim'den sonra çökmüştür. Oysa loncalar el sanatlarının sıkı bir disiplin içinde yürütülmesini sağlayan örgütlerdir. Bu sistem içinde kaliteyi sürekli denetim altında tutabilmek için mobilyalara imza koymak zorunlu olmuştur. Zanaatçıların "usta" unvanını kazanabilmeleri için de zorlu sınavlardan geçmişlerdir. Loncaların dağılmasıyla bu tür yaptırımlar ortadan kalktığı için ehliyetsiz kimseler imzasız mobilya üretmeye başlamıştır. XVI. Louis'ye hizmet veren ustalardan, Ampir dönemine kadar Paris'te eski mobilyacılık geleneğini sürdürün ve yüksek kalitede

imzalı eserler yaratan tek kişi Georges Jacob olmuş; Direktuvar döneminde iki oğlu da ona katılmıştır. Devrim'den önce Fransız sarayındaki harcamaların halk arasında dedikodulara yol açması dolayısıyla daha ucuz ve yalın mobilyalara yönelinmiştir. Devrim sonrasında da bu tutum sürdürülmüştür. Direktuvar, bir yandan da idealist ve milliyetçi düşüncelerin egemen olduğu bir dönemdir (Gallotti, 1965; Sleeper, 1994).

Direktuvar dönemi süresince Louis XVI döneminin kibar ve artırılmış detayları devam etmiştir fakat bunun yanında yeni süsleme motifleri de çıkmıştır (Gallotti, 1965).

Direktuvar iç mekan özellikleri;

Ağaç oymacıları ve boyacıları askeri objeler olan ok, davul, yıldız, trampetlerden esinlenmişlerdir. Bununla birlikte tarımsal sınıfın gücünün etkisinden tırpan, topuz, sapan, buğday destesi gibi motiflerde ortaya çıkmıştır.

Lambrili odalar üretilmeye devam etmiştir ama detayda basitleşmiştir. Çok az oyama işi ve dekoratif boyama, rustik sahneler ve figürler gibi klasik formlar devam etmiştir (Şekil 20).

Şekil 20. Direktuvar dönemi iç mekan ve sandalyesi (İrez, 2000).

Düz boyanmış duvar ve çizgili duvar kağıdı popüler olmaya başlamıştır. Ayrıca büz gibi düz perdeler kullanılırdı, duvar yüzeyleri daha azaltılmıştır (Whiton, 1974).

- 18. yy. Colonial (Country) Stili

Genel olarak 18. yy Country Georgian'ının iç mekan simetri ve dengesine sahiptir. Fakat Georgian'dakinden daha kaba hatlımasına karşın daha yaşanabilir ve olgunlaşmış mekanlar görülmektedir.

Şehirlerde etkisini kaybeden donatıların özellikleri kırsal alanlarda devam etmiştir. Örneğin, şehirlerde ahşap duvar panelleri önemini yitirmişken kırsal alanlarda uzun yıllar popüleritesini korumuştur. Donatılar daha bodurca, sağlam, ince süslemeli ve daha çok mistik görünüm yapılıştır. Donatılarda ahşap olarak ceviz ve maun kullanılmıştır (Gilliatt, 1990).

Doğadaki hayat şartları zor olmasına karşın Country evi daha basit, ferah ve doğaldır. Genel ihtiyaçlara yetecek kadar sınırlı donatılmıştır. Odalar az sayıda donatıya yetecek kadar büyütüktür. Hiçbir şey abartılı ve ileri teknolojide de değildir. Çok az eşya yeni olmamasına karşın Country en dayanılmaz, rahat ve davetkardır (Mack, 1989).

18. yy. Country iç mekan özellikleri;

Büyük konutlardaki çalışma ve yemek odaları genelde ahşap panellerle kaplanmıştır ve bazen açık, neşeli Country renklerle boyanmıştır. Genellikle kırmızımsı pembe yada sarı tonlar gibi. Diğer odalar 17. yy. Country evinde olduğu gibi taş veya tuğla ile örtülmüştür (Gilliatt, 1990). Üzerlerine Whitewash denilen fildişi veya süt renginde kaba alçı ile kaplanmıştır (Şekil 21).

Şekil 21. Colonial iç mekan ve Colonial yatak odası (Miller, 1989).

Daha büyük ve görkemli kırsal evlerde zeminler taş, pişmiş toprak yada cıalanmış ahşap ile döşenmiştir (Miller, 1989). Dekorasyon amaçlı olmayan, sadece ahşap kurduna karış süt rengi tonlarında gelişçi güzel boyanma yapılmıştır. (Mack, 1989). Üstlerine paspas, kilim yada halılarla daha iyi bir görünüm verilmiştir.

Büyük Country evlerinde Georgian dönemine ait donatılar bulunmakla birlikte kırsal yaşama uygun daha basit fakat sağlam donatılar kullanılmıştır. 18. yy. Country iç mekanının tipik donatısı, meşeden yapılmış mutfak büfesi ve ladderback sandalyesidir (Gilliatt, 1990) (Şekil 22).

Şekil 22. 18. yy. Country iç mekan ve 18.yy. Country mutfak (Miller, 1989).

2.1.3.7. Yakın Çağ Dönemi Stilleri

İngiltere de eklektizmle başlayıp, yunan ve ortaçağ ile sınırlı kalan tarihe yönelme, 19.yy. da bütün Avrupa'ya giderek ABD ye yayılmış; bütün tarihsel ve egzotik üslupları bünyesine katmış bir dönemdir. Yakalanmak istenen atmosfer veya aktarılmak istenen atmosfer ya tek tarihsel üslup ya da farklı tarihsel üslupların yan yana getirilerek neredeyse her bina için yeni bir üslup oluşturulmasıdır (Boyla, 1997).

1789 Fransız devriminden, XX. Yüzyılın başlarına kadar, mobilya alanında yeni bir üslubun yaratılmasından çok eski üslupların yenileştirilmesine ve konstrüksiyon tekniklerine ağırlık verilmiştir (Dinçel, Işık, 1979).

Yakınçağ dönemi 1851 yılında bütün ülke endüstrilerinin sergilendiği ve Londra'nın Kristal Sarayı'nda yapılan büyük sergide, birçok farklı tarihi tarzların sunulması ile kendini göstermiştir. Daha sonraları fabrikatörler yeni taleplerle tarihi modelleri buluşturarak oluşturdukları mobilya tasarımlarını geniş çapta üretmeye başlamıştır (Gilliatt, 1990).

Ampir ve Regency Avrupa'da yaklaşık 100 yıl sürecek olan abartılı, kalabalık, kişiliksiz, zevksiz ve seçmeci (eklektik) bir tutumun habercisidir. 19.yy boyunca mekan endüstrileşmeyle birlikte gelişen bir orta sınıfın özlemleri doğrultusunda çeşitli kökenlerden gelen tasarım ürünleriyle donatılmıştır. Bu mekanlarda biçimsel bütünlük olmadığı için, işlevsellik açısından da bu odalar kendi dönemlerinde bile eleştirilmiştir. Daha önceki yüzyılların mimari modaları ayrılm做过滤器sızın rasgele kullanılmış; zaman zaman belirli stiller daha popüler olmuş ya da bazı tür mekanlara bazı stiller yakıştırılmıştır. Ancak tüm bu tarihi ögelerde 19.yy'ın özellikleri de kendini gösterir. Yüzyılın ortalarında aydınların bu alanda yaptığı bazı köktenci araştırmalar, ortaçağın yalın tutumunu ve köylülerin geleneksel mobilyalarını daha doğru bir iç mekan yaklaşımının örnekleri olarak değerlendirmiştir. Az eşyaya donanmış, işlevsel ve insancıl köy odalarının benzerleri ilerici mimarların yapıtlarında da yer almaya başlamıştır. Fransa'da Violette-le-Duc, İngiltere'de de W. Morris gibi bazı mimarlar bu doğrultuda çalışmışlardır (Boyla, 1997).

- Empire Stili

Napoleon Bonapart zamanında (1804) başlayarak kral Louis Phillippe zamanına kadar takriben 90 sene devam eden bir üsluptur. Napoleon'un denetimi altında gelişen Ampir üslubu genellikle eski rejimin XVI. Louis üslubundan görkemli anıtsallığıyla ayrılır. Napoleon'un Mısır ve İtalya'da kazandığı zaferler, bir yandan bezeme simgelerinin savaşla ilişkili bir nitelik kazanmasına neden olurken, öte yandan bu ülkelerin geçmişteki mimarlık yapıtlarının büyük soyluluğ gibi biçimsel özellikleri Fransız mimarlarca örnek alınmıştır. Bu üslubu Percier (1764-1838) ve Fontaine (1762-1853) isminde iki mimar icat etmişlerdir. XVII'inci üslubu ve onun bir devamı olan Direktuvar (Directoire) üsluplarının özelliklerini yansıtır (Germaner, 1997).

Geçmiş bütün mobilya stillerinden esinlenmiş karmaşık bir görünüşü vardır. Mobilya kullanımı geniş halk kitlelerine yayıldıktan ve gereksinim arttıkça basit, rahat, kullanışlı mobilya yapımı bir zorunluluk olarak ortaya çıkmıştır. Ağaç işleri makineleri gelişmiş ve sürekli yapım olanakları artmıştır. Bu gelişimle birlikte düz çizgili, yapımı kolay mobilyalara yönelik olmuştur (Rettelbusch, 1979).

Empire iç mekan özellikleri;

Sağır duvarlar eski mısır yapılarından kaynaklanır; ayrıca masif ayaklar ve dört sütun başlıklarını sık sık kullanılmıştır. Sütunlu ve üçgen alınlıklı girişler, yalın yuvarlak kemerler (çoğu kez üçlü gruplar halinde), antik Yunan ve Roma mimarlığına olan bağlılığı ortaya koyar. Oranları insan boyutunun çok üstünde olan bu yapılara simetri egemendir (Tanyeli, 1997). Dönem bezemesi, mimarlıkta olduğu gibi antik Yunan-Roma ve Mısır etkilidir. bezeme sınırlı tutulmuş düz yüzeylerde çok alçak kabartamaya yer verilmiş. Çatılımış silahlar, kasklar, bayrak demetleri, davullar, balta ve zırh gibi öğelerin kullanılmasıyla bezeme savaş teması ağırlık kazanmıştır. Defne yaprağından taçlar, kanatlı zafer simgeleri grotesk maskalar, kartal, grifon ve sfenksler bu üslubun bezemesinde yer almıştır (Rettelbusch, 1979).

İç mekan döşemelerde ise, büyük Fransız evlerinde sıkça kullanılan popüler olan geometrik esaslı ahşap parke kullanılmıştır. Eşkenar dörtgenler, yıldızlar, kafes işleri,

korolar uygulanmıştır. Ayrıca Carrara beyazından “antik yeşil”e tüm tonlarıyla mermere kullanılmıştır (Gilliatt, 1990).

Ampir mobilyanın en gözde malzemesi maun ağaçıdır. Ayrıca meyve ağaçları ile abanozun birlikte kullanıldığı mobilyalar da yapılmıştır. Roma döneminden öykünülerek yapılmış, ortası güllü çapraz ayakları olan tabureler ve çok çeşitli boyut ve biçimde etajer, masa ve sehpalar kullanılmıştır. Dönemin dolapları yalın yapılı ve düz çizgilidir.

Ampir dönemde kayık biçiminde gündüz yatakları çok moda olmuştur (Şekil 23). Büyük yataklar ise duvara enine yaslanmış silindir yastıklı ve cibinlik biçiminde perdelerle korunmuş mobilyalardır. Yatağın dayandığı duvar perdeyle örtülebilten bir aynaya kaplanmıştır (Germaner, 1997).

Şekil 23. Empire yatakları (Miller, 1989).

Genellikle düz çizgilere sahip olan mobilyaların üstünde sarı metalden dökülmüş yaprak çelenkleri, iç içe geçmiş yaprak dizileri, kuğu kuşu, meşale, çiçek dizileri, “N” harfi (Napoleon’dan), yıldız, Yunan mitolojisinden figür ve sahneler gibi, dekoratif öğeler bolca kullanılmıştır; fakat bunlar çoğu kez mobilyaya biçimsel bir bütünlük içinde olmadan katı bir düzende yerleştirilmiştir.

Ampir komodin, dolap ve masaların ayakları çoğu kez bir tabla üzerine oturur. Aslan başı altında yırtıcı pençeli bir hayvan bacağı ile kalın düz silindirik ayaklara, çok sık rastlanır. Bunlar genellikle yerde bir aslan pençesi üzerine otururlar. Mumya, karyatid, bereket boynuzu ve meşalede yaygın olarak kullanılan mobilya ayağı biçimleridir. Hafif iskemlelerde dışa doğru kıvrımlı ön ve arka ayaklar ve yine üst tarafı dışa dönük oymalı sırtlık vardır (Şekil 24).

Şekil 24. Empire çalışma ve oturma odası (Miller, 1989).

Ampir mobilyaların iç ve arka yüzeyleri kabadır; metal süsler törpülenmemiştir ve çoğu kez altın kaplama değil, pirinçtir (Dinçel, Işık, 1979).

Empire tarzı iç mekanında önceye nazaran genelde derin, açık renkler hakim olmakla birlikte Pompeon kırmızısı, turkuaz renkleri de kullanılmıştır. Bazen siyah, beyazla, mavi, kırmızı, turkuaz renkler de tercih edilmiştir.

Döşeme kumaşının rengi parlak kırmızı, mavi ve zümrüt yeşili gibi doygun renklerden oluşmuştur. Üzerine altın sarısı papatyaya, yıldız ya da çelenkler serpiştirilmiştir. Rejans dönemi şöminelerinde olduğu gibi imparatorluk döneminde, şömineler odaya hakim özellikle olmamıştır. Şömine korumaları (kapakları) genelde minimalist tasarılmıştır.

Ampire perdeler en basit haliyle, asimetrik aranjmanlar içindeki çok bezemeli pirinç (sarı) perde direkleri boyunca uzanan beyaz kumaştan ibaret olmasıdır. Daha kapsamlı dizaynlar, hafif perde altlıklarıyla, takılmış (oturtulmuş) daha ağır malzemeden yapılmış, parlak renkli dış kumaşların kombinasyonu şeklindedir. İç perdeler ve dış asma elemanları, derin saçaklar, püsküller veya düğürlenmiş iper sık birer görünüm verecek şekilde oluşturulmuştur. Kornişli drape kısa ya da uzun kuyruklarla sık bir şekilde biçimlenmelerinden oluşturulmuştur. Ayrıca perdelerde ipek damasko ve saten kullanılmıştır.

- **Regency Stili**

İngiltere'de Ampir'i anımsatan ancak daha gösterişli mobilya ve mimarlık üslubu, Regency adıyla anılır. Genel olarak IV. George'un naiplik (Regency) yaptığı 1811-20 ile izleyen hükümdarlık dönemini (1820-30) kapsayan bu stil, başlangıçta klasik etkinin ağır bastığı yalın ve hafif mobilyalarda kendini göstermiş; giderek daha süslü ve heybetli bir görünüm kazanmıştır. 1815'ten sonra ise 19.yy'a özgü bir seçmecilik gelişmiştir. Temel çizgiler açısından Fransız Ampir stilinden çok farklı olmamakla birlikte daha kıvrımlı, karmaşık ve heykelsidir. Dönemin yeni zengin orta sınıfının gösterişe yönelik özlemlerini karşılayan Regency'nin gelişmesinde yüzyılın başında Doğu Akdeniz uygırlıklarına duyulan ilgi, Napoleon'un ordularını denizde (Trafalgar) ve karada (Waterloo) yenmiş olmanın övüncü, Uzakdoğu'nun gizemli dünyasının çekiciliği, İngilizlerin Gotik'e öteden beri duydukları sempati büyük rol oynamıştır (Şekil 25), (Mottheau, 1967).

Şekil 25. Regency stili yatak odası ve salon (Mack, 1989).

Regency iç mekan özellikleri;

Başlangıçta klasik etkinin ağır bastığı yalın ve hafif mobilyalarda kendini göstermiş; giderek daha süslü ve heybetli bir görünüm kazanmıştır. Fransız Ampir stilinden çok farklı olmamakla birlikte daha kıvrımlı, karmaşık ve heykelsidir. Mobilyalar altın yıldızla yaldızlanmıştır.

Mobilyalar Antik Yunan seramığını anımsatan iki renkli, figürlü resimler, ahşap oyama sfenks, mumya, aslan, yunus, grotesk ve karyatid taşıyıcılar, lotus çiçeği, kartal, skarabe ve klasik kenar suları gibi bezeme öğelerle süslenmiştir. Döşemelik olarak düz, çizgili ya da armalı ipek saten kumaşlar kullanılmıştır. Regency döneminin malzemesi maun ağacıyla, siyah abanoz olmuştur (Dinçel, 1979; Işık, 1979; Mack, 1989).

• Grek Revival Stili

19. yüzyılın ikinci çeyreği Stilistik Revivalizm'in karmaşık asılına tanıklık etmiştir. Erken yönetim, yerli tasarımcılara federal binaları Grek ve Roma tipi mimarisi olarak uygulaması konusunda etki etmiştir. Ayrıca Fransız Empire formları ve John Soane'nin (İngiltere'deki Regency tasarıının öncüsü) Katkıları da etkili olmuştur. İngiltere'den mimari, dekorasyon ve mobilya ile ilgili Kitaplar Amerika'ya akmaya başlamıştır. 1821-

1827'deki Yunanlıların özgürlük savaşı halkın Yunanlılara karşı sempati duymasına etki etmiştir. Mimari ve sanat ile ilgili haberlerin gazetelerde artması bu ilginin yayınlanması sebep olmuştur. Avrupa'ya "Büyük Tur"lar düzenlenmiştir. Amerika'nın doğu şehirlerine grec adları verilmeye başlanmıştır. Bu dönemde Wren'in İngiliz Rönesans formları ve Adam'ın Pompeon tarzının modası artık geçmeye başlamıştır (Whiton, 1974).

"Tapınak stili mimarisi, Parthenon'a dayanan heykeli giriş ile kilise ve kamu yapılarında kullanılmaya başlanmıştır. Grec düzeni hem dış hem de iç mimaride kullanılmış ve iç mimari tasarımlarda Grec detayları istenmiştir (Whiton, 1974).

Grek Revival iç mekan özellikleri;

Duvarlar genelde açık renkli boyanmış veya duvar kağıdı ile kaplanmıştır. Tavanlar ise yüksek yapılmıştır.

Kapı ve pencereler Grec heykelleri, basit dik dörtgen kaplamalar, metler ve klasik figürlerle donatılmıştır. Pencerelerin üstleri çoğu zaman sıkıştırılmış pirinç kornişlerle donatılmıştır.

Mobilya Grec kıvrımlı ve metal süslemeli Amerikan empire tarzında tasarlanmıştır. Sandalye ve masa ayakları çoğunlukla düz yada süslemeli metal ayaklarla giydirilmiş ve genelde metal döner tekerlekler takılmıştır. Mobilyalar genellikle akantus yaprağı, honeysuckle, fret ve anthemion gibi öğelerin süslemeleriyle oluşturulmuştur (Şekil 26).

Şekil 26. Grek Revival iç mekanı

• Louis Philippe Stili

Fransa Kralı Philippe yönetiminin başlarında gelişen ve kralın adıyla anılan bu stilde önceleri “yeni gotik” denilen bir akım başlatılmıştır. Bu akım gotik sanatın bir tür sadeleştirilmesi olarak ortaya çıkmıştır. Bu stil çok ilgi görmediginden yapılan çalışmalar daha çok ev eşyalarına yönelik olmuştur (Dinçel, Işık, 1979).

Bu stilde XVIII. yüzyılın ortalarına doğru mobilya alanında bazı yenilikler görülmüştür. Rokoko stilinin asimetrik süslemeleri, keman biçimi koltuk arkaları, eğmecli ayak ve kolçaklar geliştirilmiştir. Ancak mobilya sanatında L. Philippe stili başlı başına bir üslup bütünlüğü göstermemiştir. XX. Yüzyılın başlarına, yani modern stilan uygulanmasına kadar Fransa'da dağınık çalışmalar olarak sürdürmüştür (Dinçel, Işık, 1979), (Şekil 27).

Şekil 27. Louis Philippe komodin ve sandalyesi (İrez, 2000).

• Victorian Stili

19. yy. mobilya tarzı; geniş, sağlam ve çoğu defa hantal görüntüyü ve İngiliz ve Amerikan İmparatorluğunun tasarımlarından gelişmiş ve genellikle uzun süren Kraliçe Viktorian dönemiyle adlandırılmaktadır. Birçok parça büyüleyici bir çekiciliğe sahip olmasına rağmen, çoğunuğu zayıf tasarım örnekleridir. Yenilik için sürekli arayıştakı Viktorian'lar, ilk Yunan ve Roman motifleri kadar Gotik, Türk, Mısır, Venetian ve XV. Louis tarzı ile birleşme sonucunda ortaya çıkan eklektik bir tarzdır (Naeve, 1989).

Viktorian dönemi 60 sene en uzun süren dönemlerden bir tanesidir. Bu dönem boyunca her şeyde olduğu gibi iç mimaride bir çok değişikliğe uğramıştır.

Victorian iç mekanlarının ayırt edici özellikleri; doğru çizgilerle ve yumuşak eğrilerle egzotik işleme, pırınc kazıma, ahşap ve incilerle birleşmiş olmasıdır. Siyah ceviz ve gül ahşap ağırlıklı vernikli parçalar veya papier-mache yapımı mobilyalar kullanılmıştır (Naeve, 1989; Marshall, 1986).

Tavanlarda merkezsel dekoratif kabartma yapılmış ya da aydınlatma armatürünün asılı olduğu şemse düz tavana uygulanmıştır (Şekil 28; 29), (Andrews, 1992).

Şekil 28. Victorian salon ve yatak odası (Innes, 1987).

Şekil 29. Gotik ve Rönesans tarzı Victorian iç mekan ve Gotik tarzı sandalye geç Victorian (Mack, 1989).

• Arts and Crafts Stili

19.yy'ın ikinci yarısında İngiltere'de endüstrileşmenin getirdiği makineleşmeye ve seri üretime tepki olarak gelişmiş bir harekettir. İngiltere, dünyada endüstrileşmenin en erken başladığı ülke olmakla birlikte 1851'deki 1. Londra Dünya Sergisinde yer alan endüstri ürünlerini izleyenleri, özellikle de aydınları düş kırıklığına uğratmıştır. Makinenin insanın emeğinden ekonomi sağlamadığını, tersine işi çoğalttığını ve insanın yaratıcı emeğine aracılık etmediğini öne süren Arts and Crafts'ın kurucularından W. Morris, seri üretim

karşısında kaybolmakta olan el işçiliğini ve zanaatçılığı yeniden canlandırmaya çalışmış ve bunun ancak ortaçağ geleneklerine dönülerek sağlanabileceğini savunmuştur.

19. yy.'da hızla yayılmakta olan kentlerdeki kamu binaları çeşitli üsluplarda uygulanmıştır. Bu süreçte mimarlar "sanat" adına, "tarihsel üsluplar"dan alınmış bezeme motiflerinden esinlenerek oluşturdukları ve seri olarak ürettikleri yapı elemanlarını bina cephelerinde kullanmışlardır (Karaören, 1997).

Tüm bu gelişmeler doğrultusunda stilin öncüleri zanaatçının sanat yapımıyla ilişkisini ele alarak endüstriyel birlikte ortaya çıkan işin bölünmesine ve işi yapanın bir makineye indirgenmesine karşı çıkmış, üretimin ve makineleşmenin geleneksel zanaatçılığı ve el işçiliğini yok ettiğini savunarak her türlü eşya kişiliğini kaybettirdiğini ileri sürmüştür. Binanın konstrüksiyon ve kullanışlılığının yanında yapılarda doğal malzeme kullanılmasının önemini vurgularken, bezemeyi de yapının varlığının ayrılmaz bir parçası olarak görmektedirler (Karaören, 1997). Bu düşüncelerin uygulamaya dönüştüğü ilk ürünler, mimarlıktan çok, el işçiliğine dayanan mobilya üretiminde olmuştur. 13.yy anlayışına uygun olarak tasarlanan mobilya, seramik ve kumaşlar tasarımcılar tarafından tek tek el işçiliğiyle yapılmıştır.

Arts and Crafts iç mekan özellikleri;

Dösemelerde kullanılan parkeler geç Victorian evlerine göre daha açık renklidir. Cilali ahşap veya açık renkte boyanmış lataalar tercih edilmiştir. Tavanlar ise, Jacobean stilini anımsatan süslü sıva işlerle ya da boyanmış ahşap kırışelerle dekore edilmiştir. Mobilyalara Gotik motifleri uygulamış ve metal şerit menteşeler gösterilebilir şekilde ve geniş olarak yapılmıştır. Bu dönemdeki ahşap malzeme meşe, karaağac ve porsuk ağacından elde edilmiştir. Bu zamanda geç Victorian çağı boyalı dökme demir şömineleri genelde sıradan evlerde bulunurdu, Arts and Crafts hareketlerinin boyalı ahşap bacaları ve büyük, geniş izgaraları dikkat çekmektedir. Bu kocaman şömineler odanın tüm mimari düzenlemesine egemen olmuştur. Bu stilde ilk dönem Georgian pencereleri ve ortaçağ işlemeli ve renkli camlı pencereler moda olmuştur. İç mekanların renk kullanımında, çinilerde turkuaz, yeşil, mavi, mor ve bakır kırmızısı gibi "Persian" renkler kullanılmıştır. Bu stilde Çini

kullanımı etkindir. Çini tasarımlarında turkuvaz renklerini yansıtan çiçek desenleri kullanılmıştır (Karaören, 1997), (Şekil 30).

Artistler, estetikçiler ve Sanat ve Zanaat savunucuları genelde kendi atmosfer ve ruh hallerini ifade edecek renkleri kendileri seçerlerdi. Bu iç dekorasyonda oldukça yeni bir fikirdi. Bunaltıçı, üzüntülü geç Victorian dekoru onun zengin koyu kırmızı, yaldız ve koyu kahverengileriyle genel bir başkaldırı vardı. Sonuç olarak; daha açık ve doğal tasarılar asıl atmosferi oluşturmak için kabul edildi. Ortaçağ yemekhane masaları yemek odaları için ideal olmuştur. Basit Sandalyeler, raflı dolap, dolap ve yıkama masaları diğer donanı çeşitleridir. Metalden ziyade ahşap karyolalar tercih edilmiştir. Mobilyalar kendi renginde yada yeşile boyanmıştır.

Şekil 30. Arts and Crafts salon ve William Morris tarzı salon (Miller, 1989).

• Edwardian

19. yy'da İngiltere'de Amerika'ya karşın daha esnek ve rahat mekanlar oluşturmuşlardır. Bu mekanlar savurgan bir şekilde döşenmiştir. Genelde çok büyük maun masa ve büfeler içeren yemek odaları, naklılı halı ve geniş maun yataklı yatak odaları ve Türk ve Moorish döşemeli sigara odalarından oluşmuştur. Bu mekanlarda incelik daha az tercih edilmiştir. Onlar parlak boyalı işleri, "Art ve Crafts" hareketlerinden esinlenilmiş 18 yy döşeme, kumaş ve duvar kağıdı kopyalarıyla olgun "Queen Anne" stilinin sentezini içermektedir (Gilliatt, 1990). Süslemede Victorian döşeme stili hakim olmuştur. Yüzyılın

dönemecinde Edwardian stili daha az karışık ve sonuç olarak dinlenmek için daha uygun bir stil haline gelmiştir (Seidman, Cohen, 1988).

Edwardian iç mekan özellikleri;

Bu stilde ahşap bloklar ve parke zeminler popüler olmuştu. Bunun yanında balık kılıç deseninde el yapımı tuğlalar da kullanılmıştır. Linolyum mutfak banyo ve koridor içinde iyi bir alternatif olarak kullanılmıştır. Koridor zeminleri paspas ya da şerit halılarla kaplanmıştır (Long, 1993).

Duvarlarda kullanılan kağıtların çoğu Victorian stilindeki lere benzetilerek açık ve basit tasarlanmıştır. Çiçekler İngiliz örneklerde oldukça popülerdi; gülér, leylaklar, wisetialar, sweetpealer, örgüler, kumaş yolları, kurdeleler ve bağcıklarla birleştirilerek neşeli ve ferah tasarımlar oluşturulmuştur. Salon ve yatak odaları düzenlemelerinde chintzler ve aretonneli parlak çiçek desenli duvar kağıtları tasarlanmıştır. Bu zamanda “Louis” sitili odalarda Fransız dokuma ipekler de kullanılmıştır (Andrews, 1992).

Viktorian çağındaki merdivenlerin karakteristik özelliği çok basit ve sade olmalarıdır. Trabzanlar sade, düz ve ahşap olarak yapılmıştır (Callowey, 1988).

İç mekanlarda, 1900'lerde demir ya da bakır başlıklı tasarlanmış şömine filesi standart bir özellik olmuştu. Toplu ürün şöminelerin çoğu dökme demirdi ve dekoratif çini panellerle birleştirilmiştir. Yatak odaları için daha küçük modeller kullanılmış ve bunlar tek dökme parçalardır. Bu geç “Queen Anne” ya da “Arts and Crafts” sitilinden kopya edilmiştir.

Yemek odası şömineleri için Klasik yada “Rönesans” tasarımları tercih edilmiştir. Salondaki şömine stili daha açık ve daha feminem (kadınsı), semaver, kuğu ve melek süslenmiş tipik Rokoko, Queen Anne ya da Adam stilleri seçilmişdir (Şekil 31).

Şekil 31. Edwardian stilinde salon

• Eklektik Stil

19. yy. boyunca hüküm süren birçok dekorasyon tarzı geçmişi kullanarak etkili olmuştur, 19. yy'in ortaları Eklektik tarihinin Gotik, yeni Rococo ve Elizabethan formlarını da içeren emsalsiz ölçüde örnekler verdiği zamandır. 1851 yılında bütün ülke endüstrilerinin sergilendiği ve Londra'nın Kristal Sarayı'nda yapılan büyük sergide, birçok farklı tarihi tarz sunulmuştur. Daha sonraları fabrikatörler yeni taleplerle tarihi modelleri buluşturarak oluşturdukları mobilya tasarımlarını geniş çapta üretmeye başladılar. Bundan da anlaşılacağı gibi; farklı bir tarzı yeniden yaratmaya, canlandırmaya çabalarken erken dönemlere ait otantik mobilya parçaları ya da Victorian kopyaları kullanılmıştır (Innes, 1987).

Eklektik iç mekan özelliklerı;

Victorian çağın başlarında odaların kendine özgü fonksiyonlar için basitçe ayrıldığı görülür. Ayrılan mekan sayısı artırılmış; çocuk odası, hizmetli odası ve merdiven altlarına yerleştirilen ofisler görülür. Salonlarda dışı doğallık dikkate alınmış ve ona uygun şekilde dekore edilir ve döşenmiştir. Yemek odalarında ise ağır başlı bir hava yansıtılmıştır. Şömineler ev yaşamının simbolü olarak merkez noktalarda ter almıştır.

Döşemeler, değişik renkte kil kakma desenlidir. Ahşap cılıtlı karolar 1840'larda makinelerle üretilmeye başlanmış ve 1850'lerde koridor ve kapı sağaçının zeminlerinde moda olmuştur. Düze benzer, desenli ve şekilli zemin karoları uygulanmıştır.

Eklektik duvarlarda ise, açık renk duvar kağıtlarının salonlarda, daha koyu ve zengin görünümlü olanlarında yemek odalarında kullanımı benimsenmiştir. Duvar kağıtlarında zengin görünümlü kumaş etkisi taklit edilmiş ya da kurdelelerle bağlanmış demetler halinde çiçekler resmedilmiştir. Düz dokunmuş veya basılmış kumaslar ve duvar kağıtları Gotik desenleriyle stilize edilmiştir. Böylece duvarda bir Gotik etkisi yaratılmıştır.

Tipik erken Victorian şöminesi Gotik, 'Elizabethan' ya da Renaissance stilistik öğelerinden oluşan şöminelerdir. Klasik tasarımlardan esinlenilmiştir ve genelde mermerden yapılmıştır. Genelde salon şömineleri beyaz ya da güvercin grisi gibi açık renk mermerden, yemek odaları ise siyah ya da siyah-yeşil renkte tasarlanmıştır.

Bu zamanda kapı ve pencere biçimleri mimari stil şeklinde ifade edilmiştir. İtalyan stilinde yuvarlaklaşmış kemerler ve Gotikte yassılaşmış kemerler kullanılmıştır. Victorian cephelerindeki değişimlerden biri de pencereler köşelere yerleştirilmiş ve yer seviyesinden bir yada iki kat hizasına uzatılmıştır. 1840 sonrası pencere camı imalatında yeni pencereler geniş camların birleştirildiği şekilde tasarlanmıştır. Bu pencereler vitraylarla canlanarak popüler olmuştur.

Erken Victoiran merdivenlerinin sağlam olması ve oymalı direkleri önemli özellikleidir. Tırabzanlar demirli yada oyulmuş odun parmaklıklı maundan yapılmıştır.

Renk kullanımında, tavanlar, duvar kağıtlarının renginde, hafif gölgelendirmelerle boyanmıştır. Gri ve açık yeşil renkler tercih edilmiştir.

1830'dan sonra pencerelerde simetrik düzen görülür. Ağır ana perdelerin arkasından şeritler yada muslinler halinde tüller kullanılmıştır. Ayrıca, bütün pencerelerde genelde uzun, süssüz ser perde başlıklar uygulanmıştır. Bu başlıklar Gotik mimarisinden esinlenilerek stilize edilmiştir.

Pencerelerde, bir tarafın çekilmiş ve iplerle bükülmerek bağlanmış, ağır kumaşlardan yapılmış perdeler yada Gotik formlarla şekillendirilmiş başlıklarla bölünmüş perdeler kullanılmıştır.

- **Art Nouveau Stili**

19. yy'in eklektisizm'ine (seçmecilik) ve endüstrinin sanatı öldüren monotonluğuna karşı bir tepki olarak doğmuştur. Romantik bireyci ve estetik değerleri ön planda tutan Art Nouveau, konuları doğadan almış, çiçek sapı, gonca, asma filizi ve saydam böcek kanatları gibi doğal biçimleri inceltip uzatarak stilize etmiş ve asimetrik bir düzen içinde kullanmıştır. Bitkisel (İngiltere, Belçika, Fransa) ve geometrik (İskoçya, Avusturya) olarak iki farklı eğilim doğrultusunda gelişmiş olan Art Nouveau, mimarlıkta, temel olarak plandan çok yüzey ve bezeme ilişkileri üzerinde kendini belli eder. Zarif demir parmaklıklar, kapılar, balkonlar ve pencerelerle yüzey bezemesindeki renkli fayansı vitray, pişmiş toprak panolar ve taş silmeler en önemli özellikleridir. Geç dönemdeyse cephe bezemeleri, strüktürel öğeleri ön plana çıkartacak biçimde kullanılmış yada yapının tümü bir heykel gibi biçimlendirilmiştir (Rona, 1987; Shimomura, 1990).

Art Nouveau'nun dalgalı çizgileri ilk önce Grafik Tasarım'da, uygulamalı ve plastik sanatlarda kullanılmış; üç boyutlu çalışmalarında da, yumuşakken biçimlendirilebilen CAM, seramik ve metal gibi malzemeler üzerinde uygulanmıştır.

Art Nouveau'nun dalgalı çizgileriyse tüm endüstri ürünlerinde yaygın olarak tekrarlanmış ve I.Dünya Savaşı'na kadar ki dönemde halk arasında çok tutulmuştur. Art Nouveau'nun mobilyaya getirdiği özelliklerden biri de mekanla tam bir bütünlük içinde olmasıdır. Bunun sağlanabilmesi mobilya, mimari ve tüm tamamlayıcı öğeler arasındaki bütünlükle gerçekleştirilmiştir. Mobilyanın iskeleti ve döşeme kumaşı ile, aynı mekanda bulunan mobilyaların kendi aralarında olduğu kadar, aydınlatma, duvar kaplaması, halı vb öğelerle de görsel bir uyum içinde olmasına özen gösterilmiştir. Bunda zanaatçıların birbirinden farklı konularla aynı zamanda uğraşıyor olmasının payı büyüktür (Russel, 1986).

Mekanda asimetri egemendir; hatta kimi zaman bu etkiyi yaratılmak için bazı görsel hilelere bile başvurulmuştur. Kırımlı çizgiler bazı örneklerde o kadar ileri götürülmüştür ki, oda içinde tek bir dik köşeye rastlanmaz. Pencere ve kapı üstleri tavan ve hatta sütunlar bile düz değildir (Şekil 32).

Art Nouveau'nun mobilyanın evrimsel gelişimine bir katkısı olduğu söylenemezse de İnsanların zevk ve temiz işçilik gibi konulara daha çok önem vermelerine yol açmıştır (Rona, 1997) (Şekil 33).

Şekil 32. Geometrik ve organik formlu Art Nouveau (Madigan, 1982).

Şekil 33. Art Nouveau dolap, sandalye ve makyaj masası (Madigan, 1982).

2.1.3.8. Çağımız Stilleri

Yüzyılın ilk yarısında tüm tasarım alanlarında olduğu gibi mimarlık ve iç mekan düzeninde de Avrupa'nın öncü bir aydın grubu arasında yeni bir anlayış yayılır; yapmacıktan uzak, işlevsel, dürüst ve doğrudan çözümleme önem kazanır. Bu bağlamda gerekli olmayan hiçbir öğe mekanda yer almamış; fanteziye anlayış gösterilmemiş; en küçük bir süs ögesi kabul edilmemiştir. Mekanlar yalnız gerekli olan ve yalnız bir anlayışla tasarlanmış mobilya ve mimarlık öğeleriyle düzenlenir. Örneğin, güneş ve manzara gibi sorunlar yapıyla birlikte çözümlenmek zorunda olduğu için pencerelerde perdeye bile gerek duyulmamıştır. Mimarlığın sorunları ek öğelerle değil, kendi strüktürüyle birlikte ele almışlardır.

Bu tür tasarımin en uç örnekleri De Stijl grubu üyelerinin yapıtlarıdır. 1920'lerde Almanya'da Bauhaus okulu, Fransa da da Le Corbusier, Ozenfant gibi L'Esprit Nouveau dergisi üyeleri mekanın, yalnız endüstri ürünlerinden meydana gelmesi gerektiğini savunmuşlardır. İşlevsellik ve yalnızlık yalnız küçük bir aydın azılık tarafından benimsenmiştir (Sembach, 1991).

20. yy.'nın ilk yarısında insanlığın erişmiş bulunduğu bilimsel ve teknolojik düzey herkesin övünç kaynağı olmuş, bu coşkuyla birlikte tüm dünyayı popüler bir iç mimarlık anlayışı sarmıştır. "Art Deco" adıyla yaygınlaşan bu dekoratif tarzın başlangıcında, tipki Rokoko ve Yeni-Klasikçilikte olduğu gibi, özenli bir el işçiliğine geri dönüş olmuştur. Paris uzun yıllardır kaybettiği önderlik rolüne tekrar kavuşmuş; öncü dekoratörler kentin merkezindeki büyük mağazalarda kiraladıkları reyonlarda bu modanın örneklerini en küçük ayrıntısına kadar tasarlanmış odalarda sergilemeye başlamıştır. Aslında adını Paris'te 1925'te düzenlenen Uluslararası Dekoratif Sanatlar ve Modern Endüstri Sergisi'nden alan Art Deco, dönemin hızlı sosyetesinin yaşam biçimine cevap vermiştir. Parlak renkler, aynalar, kromajlı metal yüzeyler, hem Art Nouveau'nun açıcı çizgileri hem de Bauhaus ve De Stijl'in yalnızlığını bir arada sunmuştur (Tanyeli, 1997).

Günün yenilikleri olan elektrik, radyo ve uçağın yanı sıra, moda olan safariler, eski uygarlıklara ve egzotik yaşama duyulan merak, çeşitli yönleriyle mekan düzenini etkilemiştir.

20. yy.'in başlarında iç mimarlıkta görülen en önemli gelişim elektrik aydınlatmasıdır. İlk önce fabrika ve işyerlerinde verimi artırmak üzere daha iyi bir çalışma ortamı yaratmak için tasarımlar yapılmış; tiyatroda sahne dekorlarında uygulamalar başlamış ve elektrik kullanımı kısa bir süre sonra öteki mekanlara da yayılmıştır. İşığı açık renk bir yüzeyden yansıtarak dolaylı olarak aydınlatma ya da bazen cam ve ipek kumaş gibi yüzeylerden geçirerek yayarak aydınlatma sağlanması bu dönemin buluşlarındandır. İlk flüoresan lambalar da 1920'lerde ortaya çalışmaya başlamıştır.

20. yy. günlük yaşamın yalınlaştığı ve toplumsal ilişkilerde daha doğal olma çabasının yaygınlaştiği bir çağdır. Kadının ev dışında çalışması ve ev işçilerinin eskisi kadar ucuza sağlanamaması, evlerin kullanışlı, yalın ve bakımı kolay bir biçimde tasarlanması yol açmıştır.

Odalar iyice küçülmüş, tavanlar alçalmış, tek ailelik küçük birimlerde yaşanmaya başlanmıştır. Öte yandan, iş dünyasında verimi yükseltmek amacıyla çalışma alanlarına bilimsel bir yaklaşımla biçim verilmeye özen gösterilmiş; firmalar arasında giderek artan rekabet, satış yerlerinin, büro mekanlarının ve yönetici odalarının daha büyük bir özenle donatılmasına yol açmıştır. Betonarmenin kullanımı mimarlıkta yepyeni ufuklar açarken, iç mekanda da daha aydınlık ve dışa dönük bir tutuma olanak sağlamıştır (Boyla, 1997).

II.Dünya Savaşı'ndan sonraki yıllarda 1920'lerin idealist tutumunun canlandığı görülür. Bauhaus tasarımları ve benzerleri endüstriyel yöntemlerle imal edilerek kullanılmaya başlanmıştır. Müstakil banliyo evlerinde yapının içi ve dışı birbirine geçmiş, bahçe neredeyse yaşanan iç mekanların bir parçası haline gelmiştir. Giderek nüfusun arttığı kentlerdeyse bir ailenin asgari alanda yaşamını südürebileceği tasarımlar gelişmiş; mutfağın salonun bir parçası olduğu açık mutfaklar yapılmış; ranzalar ve çalışma masası üstüne yerleştirilen yataklarla çocuk odaları çok dar alanlarda çözümlenmeye çalışılmıştır.

Savaş sonrasında iç mimarlığı etkileyen çeşitli akımlarda gençliğin rolü çok büyük olmuştur. Yüzyılın başından beri davranış bilimlerinde kaydedilen ilerlemeler, insanın hayatı boyunca sergilediği kişilik yapısında çocukluk ve gençlik yıllarındaki deneyimlerinin çok büyük etkisi olduğunu kanıtlamıştır. Bu yüzden çocuklara ve gençlere

giderek daha fazla önem verilmiş, onların düşünce ve istekleri ciddiye alınmaya başlanmıştır.

II.Dünya Savaşı'ndan sonra renkli, değişken, rahat ve özgür mekanlara ilginin artmasında bu algının rolü büyütür. Endüstri kuruluşları ise, bu yönde eğilimi kendi çıkarları doğrultusunda değerlendirecek, mobilya ve iç mimarlık aksesuarlarında özgün, ilginç, eğlenceli, renkli, modası çabuk geçen, ama ucuz tasarımlarla satışlarını artırmaya çalışmışlardır (Çakuş, 1997).

1950'lardan başlayarak birçok türü üretilen sentetik malzemelerin de bu olguda katkısı çok büyüktür. 20.yy'a özgü bir başka gelişim ise toplumsal çabalaların giderek yok olması, her türlü özgür düşüncenin en azından dile getirilebilmesidir. Bunun öncüleri ise yine genç insanlardır. 1960'lar boyunca ve 70'lerin başında alabildiğine özgür bir yaşam anlayışına biraz da doğunun gizemlerini ekleyerek oluşturulan ilginç mekanlar, özellikle aydınlar arasında popüler olmuştur. Temelde alçak ve rahat oturma mobilyaları, açık depolama elemanları, çeşitli yerlere serilmiş renkli otantik kumaş ve kilimler, pırınc kağıdından yapılmış Japon lambaları, kalın seramik, renkli cam ve ilkel görünüslü metal aksesuarların bolca kullanıldığı bu odalar sıradanmış gibi görünen ama aslında zor bulunan pahalı elemanlarla meydana getirilmiştir.

Aynı yıllarda zengin ve tutucu bir orta sınıf ise 20. yy'in ilk yarısında ortaya konan ilerici ilkelere aykırı olmayan, değeri kanıtlanmış tasarımlar, değerli resim ve heykellerin kullanıldığı, hiçbir aşırılığın bulunmadığı çağdaş, rahat ve kişiksiz mekanları tercih edilmiştir (Boyla, 1997).

II.Dünya Savaşı'ndan sonra yukarıda anılan ilkelер kesin doğrular olarak eğitim kurumlarında öğretilmeye başlanmıştır. 1919-31 arasında etkinlik gösteren Bauhaus Okulu bu kurumların önemli bir örneğidir. Ancak, okullarda öğretilenlerle piyasa uygulamaları arasında bazı çelişkiler ortaya çıkmış; işlevsellik, yalınlık, dürüstlük ve çağdaş endüstri ürünlerinin kullanımını içeren ve akılcılığı savunan tasarım eğitimi, halkın daha çok 19.yy'ı anımsatan, süslü, gösterişli ve geleneklere bağlı mekan anlayışıyla çelişmiştir.

1960'lann sonrasında bu çelişkiyi, gençlerin kesin yargılarla karşı kural tanımad tutumları daha da pekiştirmiştir. Çok sayıda idealist proje yalnız dergilerde yayımlanmış ancak uygulanamamıştır. Bunlardan Danimarkalı Verner Panton ve İtalyan Joe Colombo'nun da (1930-71) üzerinde çalıştığı kompakt (sıkıştırılmış) mekanlar uzay kapstüllerini anımsatmaktadır; öte yandan, endüstri ürünü modüler parçalardan meydana getirilen değişken yaşam çevreleri önerilmiştir. İlk kez çağdaş kent yaşamının olumsuzluklarına çözüm arayan ve bu amaçla doğanın kurallarına uymayı öneren, Archigram grubu olmuştur (Çakuş, 1997).

1970'lerden itibaren ABD, İtalya ve İngiltere'de onde gelen tasarımcılar Bauhaus öğreticilerine karşı açık bir tavır koymaya başladılar. Günümüze kadar gelen dönemde iç mimarlıkta biliren anlayışlar bu tarihlerle kadar olmadığı ölçüde çeşitlilik göstermektedir.

- **Art Deco Stili**

Avrupa'da Art Nouveau'nun ardından ortaya çıkıp mimaride uygulamalı sanatlarda, iç dekorasyonda, grafik tasarımda etkili olan ve geç Art Nouveau'nun dekoratif öğeleri ile, yürürlükteki endüstri tasarımdan esinlenen aerodinamik geometrik biçimleri birlestiren akımdır.

1920 ve 30'larda özellikle Fransa'da yaygınlaşarak; mimarlık, iç mimarlık, mobilya ve dekoratif sanatlar alanlarında etkili olmuştur. Adını 1925'te Paris'te düzenlenen Uluslararası Modern Dekoratif Sanatlar ve Endüstri Sanatları Sergisinden alan Art Deco, ortaya çıktıgı Fransa'nın sınırlarını kısa sürede aşarak uluslararası bir nitelik kazanmıştır.

Geleneksel dışında yaratılan şıklık, onun modern metaforu olarak belirmektedir. Akışkan çizgiselliğin egemen olduğu, yalın ve saf biçimleri, geometrik yada doğal biçimlerden stilize edilmiş bezemelerin kullanılması Art Deco akımının en önemli özelliklerindendir. Basitlik, düzlemsellik, simetri ve öğelerin değişmeksiz yenilenmesi onu farklı kıلان detaylardır.

Avant-garde ile geleneksel sanat arasında stilizasyon ağırlıklı bir akım olan Art Deco'nun estetik kökeni dışavurumculuk, kubizm ve gelecekçilik akımlarına dayanır;

ayrıca Art nouveau, Alman Werkbund’ın, Destijl, Bauhaus ve Rus yapımcılık akımlarından da izler taşırlar Art Deco, Art Nouveau’nun asimetrik düzeninin ve eğrisel çizgilerinin tersine simetrik bir düzene ve köşeli, doğrusal çizgilere sahiptir. Bezemedede yeşimtaşısı, obsidyen, necef ve oniks gibi doğal malzemelerin yanı sıra betonarme, morötesi cam ve plastik gibi yapay malzemelerden de yararlanılmıştır. En tipik bezeme örgeleri çıplak kadın figürleri, geyik başta olmak üzere hayvanlar ve stilize bitkilerdir (Rona, 1997; Calloway, 1988).

Art Deco, modernizmin geometrik şekillerini benimsemiştir, ciddi anlamda kendini diğerlerinden ayırdığı nokta, kırmızı ve turuncu gibi sıcak renkleri kullanması (Gilliatt, 1990).

Art Deco mobilya iki ayrı anlayış içinde gelişmiştir: 1930'lara kadar Paris'teki tasarımcıların öncülük ettiği özgün tiplerde, zengin ve değerli malzemelerle temiz bir el işçiliği göze çarpar. Paul Poiret, Jacques-Emile Ruhlmann (1869-1933), İngiliz kökenli Eileen Gray gibi sanatçıların yapıtlarında dönemin yalınlaşma eğiliminin etkisi vardır. Ancak bu örnekler 18. yy mobilyasından da birçok özellik taşımaktadır. Bağa, sedef, fildişi, altın ve gümüş, abanoz, sahtiyan, maroken, kaplan ve leopar postları, zengin desenli, parlak renkli ipekli kumaşlar ve ipek saçaklar en gözde malzemelerdir. Afrika Yerlileri'nin kullandığı türden tabureler, yumuşak, rahat koltuklar, paravanalar ve çeşitli tuvalet masaları ise en tipik eşyadır. Mobilyalar üstüne özellikle naif ressamların ve Fovistier'in üslubunu andıran resimler boyanmıştır. Gül demetleri, iri tropikal yapraklar ve çiçekler, atletik görünüşlü çağdaş kadın figürleri tipik dekoratif örgelerdir. Bu mobilyalar hızlı ve özgür bir yaşamı seven, özgün eşyadan hoşlanan maceracı zenginler için tasarlanmıştır (Garner, 1980; Rona, 1997).

Art Deco iç mekan özellikleri;

Art Deco'nun en belirgin özelliği basitlik, düzlemsellik, simetri ve öğelerin değişmeksizin yenilenmesidir.

Afrika Yerlileri'nin kullandığı türden tabureler, yumuşak, rahat koltuklar, paravanalar ve çeşitli tuvalet masaları ise en tipik eşyalar olmuştur. Mobilyaların üstü özellikle naif ressamların resimleri ile boyanmıştır. Bezemedede yeşimtaşısı, obsidyen, necef ve oniks gibi

doğal malzemelerin yanı sıra betonarme, morötesi cam ve plastik gibi yapay malzemelerden de yararlanılmıştır. Mobilyada Bağa, sedef, fildisi, altın ve gümüş, abanoz, sahtian, maroken, kaplan ve leopar postları, zengin desenli, parlak renkli ipekli kumaşlar ve ipek saçaklar en gözde malzemelerdir. İç mekanların süslemesinde akişkan çizgisellik egemen olup, yalın ve saf biçimlerden oluşan, geometrik ya da doğal biçimler stilize edilmiştir. Gül demetleri, iri tropikal yapraklar ve çiçekler, atletik görünüslü çağdaş kadın figürleri tipik dekoratif öğelerdir. Art Deco mekanlarda kırmızı ve turuncu gibi sıcak renkler kullanılmıştır (Miller, 1989), (Şekil 34).

Şekil 34. Art Deco oturma odaları (Miller, 1989).

• Modernizm

İç mekanda daha aydınlatıcı ve dışa dönük bir tutuma sahiptir. Odalar küçülmüştür. Duvarlar düz, sade olup beyaz ya da renkli boyası ile boyanmıştır. Tavanlar alçalmış ve süsleme kalkmıştır. Odaların küçük olmasından dolayı mobilyaların bir çok fonksiyona hitap etmesine olanak sağlayacak şekilde tasarlanmıştır. Mobilyada gereksiz hiçbir detay yoktur. Mobilyalar süslemesiz ve rasyonel biçimlidir. Mobilyada düz kare veya silindir metal ayaklar kullanılmıştır. İç mekan malzeme olarak en çok metal, ahşap, deri ve kumaş kullanılmıştır (Tanyeli, 1997), (Şekil 35).

Şekil 35. Modern iç mekan (Madigan , 1982)

• Minimalizm

1960 sonrası ortaya çıkan bir anlayıştır ve bu kavram ilk kez 1966 yılında ileri sürülmüştür. 1965'de Barbara Rose'un ABC Art başlıklı yazısında yeni bir sanat eğiliminden söz edilmiştir ve ABC Art gibi bir adlandırma benimsenmeyeince, aynı yazda kullanılan minimum sözcüğü "Minimalizm/Minimal art" kavramına hayat vermiştir.

Tarihsel açıdan Piet Mondrian ve Kazimir Maleviç estetikleri, Minimal Art'ın yönlenmesine yardımcı hareketlerdir.

20. yüzyılın ikinci yarısında, elektronik, iletişim ve bilişim teknolojilerinin insan yaşamlarını tamamen değiştirmiştir. Çalışma ve dinlenme mekanları (işyeri ve barınak) ayriyken, geçmişte olduğu gibi tekrar birleşmiş, fakat eskiye benzemeyen bir oluşum ortaya çıkmıştır. Artık az insan emeği gerekmekte; insanlar yalnız başlarına çalışmaya itilmekte; mekan gereksinimleri küçülmektedir. Birçok iş, evdeki bilgisayar ve cepteki telefon yardımıyla takip edilebilir duruma gelmiştir (Eroğlu, 1998).

Minimal iç mekan özelliklerı;

İç Mekan henüz tam taşınmamış hissini vermektedir. Gereksiz hiçbir detay ve mobilya yoktur.Zemin Ahşap, granit mermer ya da plastik esaslıdır. Üzeri halı ile örtülmemektedir.

Duvarlar düz sıvanmış ve çoğunlukla beyaza boyanmıştır. Duvarda çok az asılı aksesuar bulunmaktadır. İç mekan mobilyaları geometrik hathı, yalın ve gereksiz hiçbir detay yoktur. İnce metal veya ahşap ayaklı olup, düz kumaş veya deri kaplıdır. Hiçbir yerde süsleme kullanılmamaktadır (Innes, 1987), (Şekil 36).

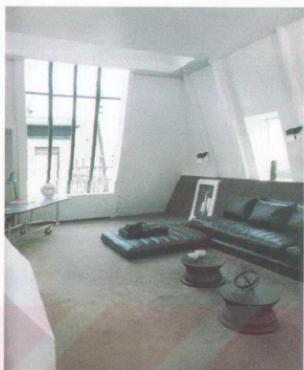
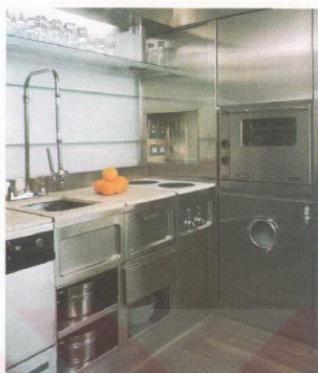
Şekil 36. Minimal stilde oturma kölesi ve yatak odası (Innes, 1987).

• High-Tech

1970'lerde akıcı ve tutucu hareketlerin yanı sıra, High-Tech (İleri Teknoloji) gibi yenilikçi akımlar da gelişme göstermiş; akıcı tutumu savunan klasik Modernistler, biçim ve işlev arasındaki ilişkiyi savunmuşlardır; Pier Giacomo ve Castiglioni kardeşler seri üretim'e uygun mobilyalar yaratmışlardır. High-Tech stil ise, yüksek teknolojinin malzeme ve tekniklerinden yararlanmaktadır (Salman, 1997). Bir mimarlık üslubundan çok, konstrüksiyona ve gemi, uçak vb. alanlarda kullanılan teknolojilerle bunların görsel dışa vurmalarına dayalı bir yaklaşım olarak gelişmiştir (Bayazit, 1997).

O günlerde moda olan alışılmadık alternatif teknolojileri kullanan mimarlara yönelik olumsuz bir niteleme olarak üretilen terim, zamanla bu anlamını yitirmiştir. Ortaya çıkan tam anlam kayması, bir bakıma "barok" ve gotik sözcüklerinin gerçek anımlarından sıyrılarak, birer üslup adı olmaları benzetilebilir. High-Tech'i belirleyen temel özellikler olarak, metal ve cam malzemeden esnek mekansal kullanıma olanak verecek biçimde

yararlanması, teknolojinin ağırlıklı etkisiyle strüktür görünümü taşıması ve çoğu zaman bitmemiş bir görüntü sergilemesi sayılabilir (Davies, 1991; Innes, 1987), (Şekil 37).

Şekil 37. High-Tech mutfak ve High-Tech salon (Mack, 1989).

• Postmodern Stil

Postmodernizm, 19. YY.'ın sonları ile 20. YY'ın özelliklerini taşıyan modern sanat akımının, mimarlıktaki en önemli üslubudur.

18.. YY'da başlayan sanayi devrimi hem pek çok yeni yapı malzemesinin, hem de yeni yapım yöntemlerinin ortaya çıkmasını sağlamıştır. Gene sanayileşmenin etkisiyle mimarlık gereksinimlerinde değişimler olmuş, yeni işlevler belirmiştir; ulaşım, üretim, iletişim, enerji yapıları, büyük depo ve mağazalar, bürolar gibi yeni yapı türleri ortaya çıkmıştır.

Bu değişimler olurken 19. YY'da Batı mimarlığında "tarihsel canlandırmaçılık" anlayışı doğrultusunda, geçmiş dönemlerin mimarlık biçimleri uygulamıştır. Çağdaş yapı malzemeleri kullanılsa bile, üstleri kaplanıyor, geleneksel yöntem ve malzemeler kullanılmış izlenimi veren bir görünüm altında gizleniyordu (Tanyeli, 1997).

Modern mimarlığın 19. yy. sonunda ve 20. yy başındaki ilk kuşak mimarları, bu yaklaşıma karşı çıktılar. Yapılarında demir, çelik, betonarme cam gibi yeni malzemeleri,

yeni yapım yöntemlerini açık açık ne olduklarını göstererek kullanmaya başladılar. Kütlelerin ve biçimlerin ritmik düzenlenmesine, geometrik bir temanın, ışık ve gölge ile ifade edilmesine yöneldiler. Yapıların, çağdaş yapım yöntemleri ile yapı malzemeleri açısından gereksiz olan süslemelerden arındırılmasını istediler. Bütün bunlar işlevci yanı ağır basan, yalın, süssüz malzemeleri doğal biçim ve durumlarıyla göstermeyi yeğleyen bir mimarlık anlayışının ortaya çıkmasına yol açmıştır.

Bu yeni akımın ilkleri hem ilk uygulandıklarında, hem de daha sonra eleştiriler almıştır. Modern mimarlığı uluslar arası, katı, çiplak, gerilimsiz ve duygusuz olmakla suçladılar. Mimarlar arasında da daha ilginç tasarımlar üretmek amacıyla modern mimarlık ilkelerini zorlayanlar olmuştur. 1970'lerin başından buyana özellikle genç kuşak mimarlar sınırları giderek daha çok zorlamaya başlıdilar. Böylece Post- Modernizm ya da modern mimarlığın ikinci evresi diye adlandırılan dönem başlamıştır (Tanyeli, 1997).

Postmodernizmin öncüleri, yapılarında teknolojik olanaklılarından yararlanarak beklenmedik ilginç biçimler yaratırlar. Daire ya da yarımdaire biçiminde pencereler, kapılar, üstü örtülü geniş iç avlular, basamaklı, piramit gibi yukarı çıktıktan sonra daralan ya da üst katlar da konsol çıkmalar üzerinde taşmalar yapan yapılar ürettiler. Tarihsel biçimlere, yapı öğelerine tabu gözüyle bakmaktan vazgeçtiler. Bazı mimarlar ise anti mimarlık adını verdikleri, üstündeki kaplama malzemesi dökülüyormuş gibi gözüken yada bir köşesi üstünde ayağa kaldırılmış gibi duran ilk bakışta akla ve doğa yasalarına tersmiş gibi algılanan yapılar bile ürettiler (Innes, 1987).

Postmodernizmin önde gelen mimarları arasında Charles Jenks, Robert Venturi, Charles Moore, Hans Hollein, O.M. Ungers, Robert Stern, Michael Graves, Phillip Johnson, James Stirling, Aldo Rossi, Arata Isozaki bulunmaktadır.

Charles Jenks'e göre Postmodernizm ile çoğulluğun kapısı açılmış; tarih ve gelenek içeri alınmış, retorik, ikonografi, renk, konvansiyon, heykel hatta o pek çok korkulan süsleme içeri alınmıştır (Jenks, 1987).

Modernizmin tüm uygulama ve ideallerine sırt çevirmiş olan Postmodernizm, "her şey olur" sloganı ile tam bir serbestliğe ve Eklektisizme varan bir mimari tarz sergilemiştir.

"Tarihin içeri alınması" ilkesi, "her şeyin geçerli olduğu" ilkesi ile birleşince Postmodern" yapılar, tarihten alınmış bir biçimler ve simgeler repertuarı olarak eleştirilmeye başlamışlardır. Buna karşılık Postmodern mimarlar da yapıtlarını zenginleştirebilmek için kurallarla oynayarak yeni bir yaratı tarzı oluşturmaya çabaladıklarını söyleyerek kendilerini savunmuşlardır. Bu dönemde çelişkili ve karşıt öğeler yan yana kullanılarak şaşırtıcılık elde edilmiş soyut düşünceler yerine, insanların zevki ve duyarlığını esas alan çalışmalar sergilenmiştir. Sıradan olandan, karmaşadan, hatta "kitch" den (gündelik hayatın görünümlerinden) korku duymayan bir rahatlık söz konusu olmuştur. Postmodern mimari, kısacası, Modernizm'in ya böyle "katılığına karşı, hem öyle - hem böyle" mantığını, çoğulcu bir ahlak anlayışını savunan bir mimari, Pop - Art dünyasını çağrıştıran, farklılaşmış bir "bildik"in garip ve açıklayıcı güçüne inanan, sıradan alanı stilistik olarak zenginleştirme üzerine bir mimarı olarak karşımıza çıkmaktadır (Jenks, 1987; Tanyeli, 1997).

Simgelerle donatılmış tüm ortaçağ şehirlerinde olduğu gibi, Postmodern şehir ve ikonlara sonsuz saygı beslemiştir. Hatta Venturi'nin "Las vegas'tan Öğrenmek" adlı kitabında olduğu gibi, yol kenarındaki ticari mimarlığın ikonografisinden, büyük reklam panolarından, tabelalardan, neonlardan yararlanılmalı; ayrıca bu simgeleri benimsemek ve sevmek önerilmektedir. Bu yönü ile de, tarihselcilik yada tarihi talan etme suçlamasına birde Popülistlik (çoğulculuk) suçlaması eklenmiş olsa da genelde, popüler kültüre bir kırlenme olarak bakan Modernist perspektifin de, eski etkinliğini yitirmiş durumda olduğunu unutmamak gereklidir (Tanyeli, 1997).

Postmodernler çoğulculuk teorileriyle farklı grup ve kültürlerle farklı mesajlar göndermişler ve yeni bir bütünlöştürücü öğe olmuşlardır. Postmodernizm ise ürettiği değişim felsefesiyle tüm farklı grup ve kültürlerin tek bir yaratıda birleşebileceğini savunmaktadır. Sonuçta Postmodernizmin her geleneğe bir gönderimi olduğu (tüm geleneklerin toplandığı bir ürünü olduğu) çok başarılı eserlerinde de bu tezini kanıtlama fırsatını yakalamakta olduğu bilinmektedir (Şekil 38).

Şekil 38. Postmodern salon ve yatak odası (Innes, 1987).

• Late Modern Stil

Modern Mimarlık'ın en cesur dönemi 1920'ler, en görkemli olduğu, yaygınlaştiği ve aynı zamanda ticari bir yapı kazandığı dönem ise 1950'lerdir. 1960'lann sonunda ideolojik gücünün peklığını kaybetmiş, 1965'te Le Corbusier'nin ölümüyle büsbütün çökmüştür. Modern mimarlık'ın ütopik bir hareket ve toplumu etkileyecik Avant-garde bir yaklaşım olarak her zaman kural koyma bir rolü olmuştur. 1980'lerde modernist hareketin içinde gelecekçilik, yeni-yapımcılık gibi çeşitli gruplar olmuş; hareketin etkisi giderek azalmış, temel düşüncesi yok olmaya başlamış ve günümüze uzanan uygulamaları "geç Mies" (Mies van der Rohe), "Geç Kahn", "Post Johnson" gibi terimlerle adlandırılmıştır. Bütün bu yaklaşımalar uluslararası ulusalarası üslup'tan türemiştir ve Jencks'e göre hepsinin pek çok ortak yönü vardır.

Çevreye olan duyarlığın azalması, modern toplu konut uygulamalarının genel olarak beğenisi dışı kalması, Modernist estetiğin sıkıcı hale gelmesi herkesçe bilinen nedenlerdir. Jencks'e göre bu duruma bir tepki olarak geç ve Postmodernizm ortaya çıkmıştır. Geç Modernistleri post-modern mimarlıktan ayıran önemli özellikler vardır. Geç Modernistler, Modernizm'in kuramlarını ve yaklaşımını benimseyip, ince ve abartılı bir üslup oluşturmuşlardır; buna karşılık Postmodernistler, önceki yaklaşımı ve kuramlarını bütünüyle reddetmişlerdir. Modernizm'in kuramlarını ve yaklaşımını benimseyip, ince ve abartılı bir üslup oluşturmuşlardır. Postmodernistler gibi halkın imajına Modernistlerden daha çok

yaklaşmak isteyen ve buna karşılık teknolojinin sunduğu olanakları bütünüyle kullanarak oluşturmuşlardır (Tanyeli, 1997; Anonim, 1990).

Geç modern mimarlık idealist olmaktan çok pragmatiktir; modern olması gerektiğinde ultra-modernidir ve abartılıdır; çok mantıklıdır; dolaşma ve mekanıge önem verir; teknolojiyi maniyerist ve dekoratif bir biçimde kullanır, biçimini geleneksel anlamda değil, soyut olarak kullanır; kesinti ve devamsızlıklarla etkileyici olmaktadır. Mobilyalarda bu etkileri taşımaktadır (Şekil 39).

Şekil 39. Late-Modern dolap ve masa

2.1.4. Stillerin Genel Sınıflaması ve Tartışılması

Kaynaklardan elde edilen veriler sonucunda her düşünür ve uzman kendi yorumuna göre bir sınıflamaya gittiği görülmektedir. Genelde bakıldığından bazı sınıflamalarda ortak yönlenme- gruplama yaptığına görmekteyiz. Tümünü içeren bir sınıflama yapılacak olursa üslup- stilleri 8 grupta toplanabilir. Bu gruplar Tarihsel (Geleneksel), Bölgesel ve Ulusal, 20.YY, Dönem, Eklektik, Revival, Etnik-Exotik ve Country şeklinde ayrılabilir (Tablo 6).

Tablo 6. Stillerin genel sınıflandırılması

Stiller-Üslup Gruplaması	Stiller-Üslup
Tarihsel Stiller	Neoklasik, Erken Georgian, Regency, Gotik, Barok, Rokoko, Rönesans, Empire, Louis XV, Queen Anne, Romaneks, Victorian
Bölgesel ve Ulusal Stiller	Biedermeier, Gustavian, Yunan Adaları, Türk, İtalyan, İspanyol, Sheraton, İskandinav, Shaker, Bauer, Georgian
20.YY Stilleri	Modern, Art Deco, Bohemian, 50'li Yıllar, Hi-Tech, Post- Modern, Minimal, Pop Art, High Bride,
Dönem	Barok, Rönesans, Rokoko, Ortaçağ, Revival, İngiliz Gotiği, Erken İngiliz, Georgian ve Regency, Victorian, Arts And Crafts, Art Deco, International Modern
Eklektik	Victorian, Klasik- Modern, XV Louis
Revival	19.YY, Grek Revival, Amerikan Craft Revival
Etnik, Exotik	Çin, Japon, Afrika, Arap, Hint, Mısır, Egypt, Arap, Sudan, Kıbrıs, Tropikal, Colonial, Oriental, Hindistan, Afrika, Amerikan Cowboy
Country	Amerikan Country, İngiliz Country, İngiliz Kır Evi, Fransız Provinz, Geleneksel Amerikan, İsveç Country, Arts & Crafts and The Mission Style, American Colonial, Lodge, Rustic and Southwestern, Shaker

20.yy. Üslup-Stillerin daha çok bir felsefe (okul, grup, akım..) düşüncelerden kaynaklanarak olduğu görülmektedir. Tarihsel ile Geleneksel üslup-stillerinin aslında aynı olduğu fakat bazı uzmanlar tarafından ayrı ayrı gruppalandığı görülmektedir.

Bu gruplamalar modern ve klasik olarak iki başlıkta toplanabileceği gibi, her biri de kendi içinde alt başlıklara ayrılabilir (Tablo 7).

Tablo 7. Stil- üslup sınıflaması

Stil- üslup sınıflaması	Stil-Üsluplar
Klasik	Tarihsel Stiller, Dönem Stiller, Revival, Country
Modern	Modern, Etno-Modern, Minimal, Late- Modern, Ultra-Modern
Klasik-Modern	Post-Modern, Eklektik

Bu bölümde incelenen kaynaklara bağlı olarak, Antik, Ortaçağ, Rönesans, Barok, Rokoko, Yeniçağ, Yakınçağ ve Çağımız genel tartışma ve değerlendirmesi yer almaktadır.

- Antik çağda iç mekan ve mobilyalar sosyal statüye göre değişmiştir. Romalılar, yunan mobilya tiplerinin Etrüsklerin teknik bilgileri ile birleştirerek kendilerine özgü formlar geliştirmiştir.

İç mekan ve mobilyalar insanların yaşam tarzlarının gerekleriyle şekillenmektedir. Yunanlılar saatlerce yemek yiyecek tartışıldığı için insanların uzanarak rahat edeceği sedirler kullanmışlardır.

İç mekan ve mobilyalar tarih boyunca işlevsel yönlerinin yanında hiyerarşik-simbolik düzen kullanılmıştır. Antik Çağ ve Ortaçağda mobilyalar oran, boyut ve süsleme bakımından sosyal statüye göre farklılaşmıştır.

Antik Çağda mobilya form ve bileşenleri çağımızda hala yeni tasarımlarda kullanılmakta ve etkilemektedir.

İç mekan ve mobilyalar çevresel şartların altında form almaktadır. Ortaçağ da soğuk bölgelerde yatak içleri daha sıcak olsun diye kalın perdelerle örtülüdür. Yunanlıarda zemin çok düzgün olmadığı için masalar 3 ayaklı yapılmıştır.

Avrupa ülkelerin Doğu'ya gezileri, ticari ilişkiler ve sömürgeleri sonucunda iç mekan, mobilya ve yaşam tarzları etkilenmiştir. Doğu'dan çay ve kahvenin getirilmesiyle yeni mobilya çeşitlerine ve toplantılar için yeni mekanlara ihtiyaç duymuşlardır.

Topluluklarda inanç ve yönetim şekli, toplum yapısının ilerlemesinde ya da gerilemesinde etkili olmaktadır. Ortaçağ dinsel savaşları, istilaları, salgın hastalıkları, ağır vergiler ve toplumların düzensiz yerleşimlerinden mimari ve iç mimari yapısının gerilemesine neden olmuştur

Ortaçağ kralları ve toprak sahipleri istilalar nedeniyle halk göçer olması mobilyaların kolay taşınabilir ve sayıca az olmasına gerektirmiştir.

Bazen de yere monte edilen ağır, masif ve büyük Sandık yatak yapılmıştır.

Ortaçağ döneminde dinsel dogmalar-skolastik düşünce üzerine kurulu olduğu için süslemeler dinsel konularla süslenmiştir.

Ortaçağ da Avrupa da iç mekan süslemesi gerilerken Akdeniz ve Ege çevresinde Roma-Bizans kültürü gelişmeye devam etmiştir. Roma-Bizans doğunun tipik elemanlarından etkilenderek yüzeylerde bol kontrast renkli süslemelere ve klasik natüralist yorumlara bırakmıştır.

Ortaçağ tüm ekonomik sıkıntırlara rağmen dini yapılar gösterişli ve zengin süslemelerle yükseltilmiştir.

Bir sanat devleti veya kiliseyi yüceltmek için anıtsallıya yönlenderek aristokrat bir kültürün anlatımı haline gelebilmektedir.

Zengin kentliler kilise ve saraya hizmet eden sanat gibi mobilya da aristokrat bir kültürün anlatım olabilmektedir.

Romanesk ve Gotik döneminde sandıklar çok önemli bir yer tutmuştur. Bu sandıklar depolama, oturma elemanı, masa hatta yatak olarak bile kullanılmıştır.

Bizans yıkıldıkten sonra Roma'ya giden Bizanslı sanatçılar İtalya'ya bu kültürü taşıyarak Rönesans'ın doğusunu etkilemişlerdir.

- Rönesans dönemi bilim ve düşünce alanlarında meydana gelen buluşlardan, kitap basma sanatı sayesinde düşüncelerin, sanatçı eserlerinin her tarafa yayılmasına imkan vermiştir.

Rönesans döneminde ekonomik ve düşünce refahlığı zengin ailelerin gösteriş ve rahata yönelmeleri sanatçılara özel mobilya yaptırmışlardır.

Rönesans'ta ilk defa sipariş mobilya gündeme gelmiştir.

Rönesans estetik ile işlevsel değerleri birleştirerek iç mekan ve mobilya tarihin doğusunu gerçekleştirmiştir.

Rönesans da yerleşik düzen gündeme gelmiştir.

14. ve 15. yy'da mobilya yapımı belirli kurallara bağlanmıştır. Uymayanlara cezalar kesilmiştir ancak zenginlerin sanatçılardan farklılık istendiğinde belirli bir miktar ödeyerek bu kuralları aşabilmişlerdir. Bu yüzden halka ait kurallara bağlı yapılan mobilyalar günümüz ulaşamamıştı. Ancak sanatçı tarafında yapılanlardan çok azı kalmıştır.

- Avrupa'nın denizası ülkelerde edindiği sömürgeçilerden getirilen egzotik malzemeler Barok mobilyaların biçimlendirilmesinde önemli rol oynamıştır.

Denizası ticarette Kuzey Denizi kıyılarındaki limanların giderek önem kazanması, Belçika ve Hollanda'da zengin yapımcılık merkezlerinin oluşmasına yol açmıştır.

Tamamıyla gösteriş, abartı ve şaaşanın ön plana çıktığı Barok, bir saray sanatıdır.

Mobilya ve mimarinin bu dönemi için Geç Rönesans deyimi de kullanılmaktadır.

Barok, mobilyada, aynı zamanda Fransız kralı XIV. Louis'yi çağrıtırır; çünkü, mobilya ve iç mimarlıkta öncülük onun döneminde Fransız sarayına geçmiştir.

Barok mobilya, Barok resmin ve mimarisinin karakteristik özelliklerini paylaşmaktadır.

İtalyan mobilyasının aşırı heykel vari özellikleri, Hollanda tarzı Barok mobilyanın sade ve daha naturalist oymalarıyla benzerlik gösterir

Bu dönemde süsleme tekniği olarak oyma, stüko, boulle, marköteri ile kakma kullanılmıştır.

Bu dönemde duvar kenarına komod ve konsollar yaygınlık kullanılmıştır.

17.yy'ın ikinci yarısında mobilya strüktüründeki gelişmeler yuvarlatılmış yüzeylerin kullanımına yol açmıştır

Dönemin odalarının duvar ve tavanları gibi, mobilya yüzeyleri de boş yer bırakılmaksızın çeşitli bezeme öğeleriyle doldurulmuştur. Bu süslemelerin konusu çoğunlukla, Rönesans'ta olduğu gibi, klasik kökenlidir, ancak, daha duygusal ve abartılı bir biçimde işlenmiştir; Doğu'ya özgü öğelere de yer verilmiştir.

Değişen zevkler ve toplantıların samimileşmesi, mobilya tasarımlarında da değişikliklere yol açar.

İç mekan elemanları duvar pencere, kapı, tavan, döşeme gibi sabit elemanlar dönemin dekorasyon özelliklerini taşımaktadır. Taşınabilir objeler ve donatılar ikinci planda kalmaktadır.

Barok sanatının başlamasıyla daha küçük odaların yapılması öngörülmüş, artan duvar yüzeyleri alçı kabartmalarla donatılmıştır.

Barok dönemde mekan tasarımını temelde Rönesans'a benzemekle birlikte simetrik düzen çok belirgindir. Bu simetriyi sağlayabilmek için yalancı kapılar ya da kapı ve pencere biçiminde aynalar kullanılmıştır.

- Sosyolojik gelişmeler, yaşam biçimlerini buna bağlı da iç mekan ve mobilyaları etkilemektedir. Daha önce duvarlara sıralanarak dizilen resmi form, Rokoko döneminde resmiyetin kalkmaya başlamasıyla mobilyalar ortaya doğru çekilmeye başlanmıştır.
- Yapılan kazılar sonucunda roma kalıntılarının gün yüzüne çıkması ve bu konuya ilgili yayınların artması Avrupa'nın Antikçağın yine etkisi altına girmesine neden olmuştur.

Avrupa ülkelerinde ekonomik kalkınmanın getirdiği mobilya gereksinimi yeni ve daha yalın mobilya tiplerinin aranmasına ön ayak olmuştur.

18yy son çeyrek süresince ve devamında daha önce aristokratlarla sınırlanmış ve dekorasyon orta sınıfın ilgisini çekmeye başlamıştır. Bunun nedeni, çoğu ürünün makine ile daha ucuz üretilmeye başlanmasıdır.

Neoklasik hemen hemen bütün Avrupa ülkelerinde aynı anda ortaya çıkmıştır. Soyluların, günlük yaşamın inceliklerini en yüksek düzeye ulaştırdıkları bu dönemde, eskinin kaba gösterişinin yerini ince bir zevk almış, yalınlık çoğu mekanın temel özelliği olmuştur.

Bu dönem mobilya yapımıçlığının doruk yılları olmuştur.

İnce bir zevkin simgesi olan Fransız Yeni-Klasikçiliği, Roma ve Rönesans' a özgü üslupsal değerleri çağın kültürel süzgecinden geçirerek uygulamıştır.

Porselen levhalar ve küçük madalyonlar, marketöri, ince işçilikli oyma süsleme tekniği kullanılmıştır.

Dönemin tipik özelliği, mekanik düzeneklerle donatılmış, biçim değiştirebilen mobilyalardır.

T. Chippendale, G. Hepplewhite, R. Adams ve T. Sheraton bu çağ'a damgalarını vuran tasarımcılar olmuşlardır.

- 18. yy. ve 19. yy. başından beri birçok mobilya stilleri Rokoko'nun doğumundan, Çin'in etkisinden, ve egzotik Mısır'dan etkilenmiştir.

19.yy boyunca mekan. endüstrileşmeyle birlikte gelişen bir orta sınıfın özlemleri doğrultusunda çeşitli kökenlerden gelen tasarım ürünleriyle doldurulmuş; biçimsel bütünlük olmadığı gibi, işlevsellik açısından da bütünlük sağlamamıştır.

Daha önceki yüzyılların mimari modaları ayrılm做过滤器使用 rasgele kullanılmış; zaman zaman belirli stiller daha popüler olmuş ya da bazı tür mekanlara bazı stiller yakıştırılmıştır.

Odalar küçülmüş; kullanılan eşyanın türü ve sayısı artmış; ayrıca duvarlarda kullanılan düz renkli ya da çizgili desenli kağıt ve kumaşların üzerine çerçeveli resimler asılmaya başlamıştır.

Dönem bezemesi, mimarlıkta olduğu gibi antik Yunan-Roma ve Mısır etkilidir.

- Yüzyılın ilk yarısında tüm tasarım alanlarında olduğu gibi mimarlık ve iç mekan düzeninde de Avrupa'nın öncü bir aydın grubu arasında yeni bir anlayış yayılır; yapmacıktan uzak, işlevsel, dürüst ve doğrudan çözümleme önem kazanmıştır.

20. yy.'in başlarında iç mimarlıkta görülen en önemli gelişim elektrik aydınlatmasıdır. İlk önce fabrika ve işyerlerinde verimi artırmak üzere daha iyi bir çalışma ortamı yaratmak için tasarımlar yapılmış; tiyatrodada sahne dekorlarında uygulamalar başlamış ve elektrik kullanımı kısa bir süre sonra öteki mekanlara da yayılmıştır.

Mekanlar yalnız gerekli olan ve yalnız bir anlayışla tasarlanmış mobilya ve mimarlık öğeleriyle düzenlenmiştir.

20. yy.'in ilk yarısında insanlığın erişmiş bulunduğu bilimsel ve teknolojik düzey herkesin övünç kaynağı olmuş, bu coşkuyla birlikte tüm dünyayı popüler bir iç mimarlık anlayışı sarmıştır.

Odalar iyice küçülmüş, tavanlar alçalmış, tek ailelik küçük birimlerde yaşanmaya başlanmıştır.

Betonarmenin kullanımı mimarlıkta yepyeni ufuklar açarken, iç mekanda da daha aydınlatık ve dışa dönük bir tutuma olanak sağlamıştır.

Nüfusun giderek çoğalması iç mekanlarda çok işlevli mobilyaların kullanımını artırmıştır.

Savaş sonrasında iç mimarlığı etkileyen çeşitli akımlarda gençliğin rolü çok büyük olmuştur. Gençliği verilen önem artmış ve onlara yönelik iç mekan ve mobilyalar tasarlanmaya başlamıştır. Bu tasarımlar ilginç, eğlenceli, renkli, modası çabuk geçen, ama ucuz ürünler şeklinde çıkarılmıştır.

1950'lardan başlayarak birçok türlü üretilen sentetik malzemelerin de bu olguda katkısı çok büyük rol oynamıştır.

1960'lar boyunca ve 70'lerin başında alabildiğine özgür bir yaşam anlayışına biraz da doğunun gizemlerini ekleyerek oluşturulan ilginç mekanlar, özellikle aydınlar arasında popüler olmuştur.

20. yüzyılın ikinci yarısında, elektronik, iletişim ve bilişim teknolojilerinin insan yaşamalarını tamamen değiştirmiştir. Mekan anlayışı ve hayatı bakış değişmiştir. Tek başına yaşayan insanların çoğalması küçük mekan gereksinimini ve buna bağlı yeni düzenlemeler beraberinde getirmiştir.

Teknolojinin ve yeni malzemelerin geliştirilmesiyle iç mekan ve mobilya özelliklerinin değişmesine imkan vermiştir.

Bu dönemin sosyolojik yapısı değişmesi iç mekan ve mobilya özelliklerinin de değişmesine etkili olmuştur. Kadınların çalışması, hızlı düzene ayak uydurabilecek yardımcı gereçlerinin olması yeni iç mekan düzenlerinin ve donatılarının çıkışmasına neden olmuştur.

20.yy. İç mekan ve mobilyaları işlevsel ve pragmatikdir.

Aşağıda literatürün tartışma- değerlendirmesine yönelik mobilya özelliği, düzeni, işlevi, etkilenme ve üretim amacına yönelik tablolar verilmektedir (Tablo 8, 9, 10, 11).

Tablo 8. Dönemlere bağlı mobilya (çeşit, düzen, konum, üretim) özellikleri

		DÖNEMLER							
		ANTIKÇAĞ	ORTAÇAĞ	RÖNESANS	BAROK	ROKOKO	YENİÇAĞ	YAKINÇAĞ	ÇAĞIMIZ
MOBİLYA ÇEŞİDİ	AZ	•	•	•					
	ÇOK				•	•	•	•	•
MOBİLYA DÜZENİNDE YERLEŞİK DÜZEN	VAR	•		•	•	•	•	•	•
	YOK		•						
MOBİLYA KONUMU	TAŞINMAKTA	•	•						
	SIRALANMAKTA			•	•	•	•		
	ORTAYA TOPLANMAKTA				•	•		•	•
MEKAN AYRIMI	İŞLEVLERE GÖRE AYRILMAMİŞ	•	•	•					
	İŞLEVLERE GÖRE AYRILMIŞ			•	•	•	•	•	•
MOBİLYA ÜRETİM	TEK ELDEN ÇIKIYOR	•	•	•	•				
	ÇOK ELDEN ÇIKIYOR			•	•	•	•	•	•

Tablo 9. Mobilyaların işlevsel özelliği

		MOBİLYA							
		DÖNEMLER							
		ANTİKÇAĞ	ORTAÇAĞ	RÖNESANS	BAROK	ROKOKO	YENİÇAĞ	YAKINÇAĞ	ÇAĞIMIZ
İŞLEVSELLİK	ÇOK İŞLEVSELLİK	•							•
	TEK İŞLEVSELLİK		•	•	•	•	•	•	
İŞLEV ÇEŞİDİ	PRATİK İŞLEV	•	•	•	•	•	•	•	
	SEMBOLİK-HİERARSİK								
	ANITSAL				•	•			•
	ESTETİK						•	•	•

Tablo 10. Mobilya gelişimi etkileyen etmenler

		MOBİLYA							
		DÖNEMLER							
		ANTİKÇAĞ	ORTAÇAĞ	RÖNESANS	BAROK	ROKOKO	YENİÇAĞ	YAKINÇAĞ	ÇAĞIMIZ
ETKİLENME	DİNİN ETKİSİNDE	•							
	KRAL VE YÖNETİMİN ETKİSİNDE	•	•	•	•	•	•	•	
	SOSYAL DEĞİŞİM				•	•	•	•	•

Tablo 11. Mobilyanın üretim amacı

		MOBİLYA							
		DÖNEMLER							
		ANTİKÇAĞ	ORTAÇAĞ	RÖNESANS	BAROK	ROKOKO	YENİÇAĞ	YAKINÇAĞ	ÇAĞIMIZ
MOBİLYA KİMİN İÇİN ÜRETİLMEKTE	DİN VE YÖNETİM İÇİN	•	•	•	•	•	•		
	HALK İÇİN			•	•	•	•	•	•

2.2. İç Mekan Stillerin Sistematik Olarak İncelenmesi

Çalışmanın amacına yönelik iç mekan stillerinin sistematik bir şekilde incelenmesine için bir yaklaşım-model oluşturulmuştur (Tablo 12). Bu araştırma modeli benzer konulardaki ve bu çalışmanın 2. aşamasında da kullanılabilen nitelikleri bulunduracak biçimde çalışılmıştır.

2.2.1. Araştırmanın Amacı, Soruları, Yöntem ve Teknikler, Araştırmanın Yürütlmesi- Araştırma Modeli

• Araştırmanın Amacı

Tezin amacı stillerle ilgili karmaşıklığın giderilmesi, netleştirilmesi, kronolojik incelenmesi, özelliklerinin tespiti ile eğitim-tasarım ve uygulama alanlarında sorunlarının giderilmesi hedeflenmektedir. Bu amaçların doğrultusunda iç mekan stillerinin sistematik olarak incelenmesi gerekmektedir. Bu çalışmanın devamında da ve başka araştırmalarda da kullanılabilen bir araştırma modeli oluşturulmuştur (Tablo 12). Bu modelle iç mekan stilleri;

İç mekan bileşen ve öğeleri

Mobilya

Mobilya bileşenleri açısından analiz edilmektedir.

Çalışmanın ana amacına yönelik olarak ele alınacak konular-alt amaçlar aşağıda gibi sıralanmaktadır.

- **Stillerin tanıtılması**
- **Stillerin gruplanması**
- **Stillerin tarih, çıkış nedeni, amaç, etkilendikleri ve etkiledikleri stiller**
- **Stillerin tanınmasında özgün özellikler- öne çıkan vurgulu özellikler**
- **Stiller arasındaki farklar**
- **Stillerin dönemlere ait genel özellikler**
- **Stillerin iç mekan bileşenleri özellikleri (duvar, tavan, zemin)**

- Stillerinin iç mekan öğeleri özellikleri (kapı, pencere, şömine, perde)
- Stillerin iç mekan süsleme özellikleri (süsleme motif, süsleme teknigi)
- Stillerde kullanılan malzeme, doku ve renk (tekstil)
- Stillerin mobilya özellikleri
- Stillerin mobilya bileşenlerinin özellikleri (ayak, bacak,arkalık)

Çalışma kapsamında aşağıdaki sorulara cevaplar aranmaya çalışılmaktadır;

- Stillerin tanımlayıcı özellikleri nelerdir ?
- Stillerin tanımlayıcı özelliklerin yanında etkilendikleri ve etkiledikleri dönem veya stiller nelerdir ? Bu etkilenmeler hangi ölçek ve kapsamlarında (etki alanları-öğeler) gözlenmektedir ?
- Stillerin kapsamlı olarak gerçekleştirilen mevcut çalışmaların irdelenmesi ve değerlendirilmesi sonucunda özgün ve net sınıflama yapılabılır mı ?
- İç mekan-mobilya ve tüm mekan oluşum ölçeklerinde stiller nasıl kullanılmıştır ve nasıl değişmiştir?

● **Yöntem ve Teknikler**

Çalışmanın ana amacına ve kapsamı doğrultusunda geliştirilen yaklaşım-model/ yöntem hem çalışmanın devamında, hem de başka çalışmalarda kullanılabilcek şekilde oluşturulmuştur.

Bu yaklaşım-model-yöntem iki aşamalıdır. Birinci aşamanın amacı iç mekan stillerinin analiz edilmesi ile bu konudaki sağlam bilgi zemininin oluşturulmasıdır. İkinci aşamanın amacı ise çalışmanın birinci aşamada oluşturulan doğru bilgi zemini üzerine temellenen stillerin farklı düzlemden detaylı bir şekilde incelenmesine yönelikir (Tablo 12).

Tablo 12. Geliştirilen Araştırma Modelinin/Yönteminin Oluşturulması, Adımlar ve Amaçlar

SAPTAMA VE ANALİZ I	1. AŞAMA Amaç: Literatürün analiz edilmesi ve sağlam bilgi zemininin oluşturulması
ANALİZ II	2. AŞAMA Amaç: Seçilen konunun/ stillerin oluşturulan sağlam bilgi zemini doğrultusunda farklı düzlemlerde incelenmesi
DEĞERLENDİRME	
BÖLÜM TARTIŞMA VE SONUÇLAR	

Çalışmada literatür saptama, sınıflama ve tablolaştırma yöntemleri ve hemen tüm aşamalarda görsel analiz (grafik anlatımlar) teknikleri kullanılmıştır.

Verilerin elde edilmesinde ve değerlendirilmesinde elde edilen bilgiler özet ve görsel tablolarla oluşturularak daha kolay anlaşılabilcek şekilde sunulmaya yönelik tablolar oluşturulmuştur.

Tespit edilen iç mekan bileşen ve öğeler-mobilya-mobilya bileşenlerin örnekleri elde edilen diğer örneklerle aynı dil birliğinin ve özelliklerinin daha iyi algılanır olması için bütün bu veriler çizgi teknliğinde verilmiştir.

Yapılan veya yapılacak değerlendirme ve çalışmalarda kolaylık sağlayacak, anlaşılması kolay tablolar üretilmesi amaçlanmaktadır. Bu tabloların tezin devamındaki 2. aşama çalışmalarda veya benzer çalışmalarda da kullanılabilir olmasına yönelik geliştirilmiştir.

Çalışmanın amacına yönelik analiz -değerlendirmelerde bölümlerinde kullanılan örnek tablolar ekte verilmektedir (Ek Tablo. 1-9). Bu tabloların küçük boyutlu örnekleri aşağıda verilmektedir.

Ek Tablo 1. İç mekan bileşen ve öğeler

DÖNEM	İÇ MEKAN BİLEŞEN VE ÖĞELERİ							
	DUVAR YÜZEYİ	TAVAN	ZEMİN	KAPI	PENCERE	ŞÖMİNE	PERDE	MERDİVEN KORKULUĞU

Ek Tablo 2.
İç mekan bileşen ve öğeler- detay

İÇ MEKAN BİLEŞEN VE ÖĞELERİ	
DÖNEM / STİL ADI	ÖRNEKLER
STİL ADI	
STİL ADI	
STİL ADI	
STİL ADI	
STİL ADI	
STİL ADI	
STİL ADI	
STİL ADI	
STİL ADI	

Ek Tablo 3.
İç mekan – mobilyalar

DÖNEM :		STİL TARİH :		
DÖNEM ADI	STİL ADI	KANEPE	KOLTUK	
		SANDALYE	İSKEMLE/FUF	
OTURMA ELEMANI	MASA	ÇALIŞMA MA.	SEHPA	
	MASA		MAKYAJ MA.	
SÖMİNE		İÇ MEKAN GÖRÜNÜMÜ		
KORKULUK		PERDE		
DUVAR YÜZEY				
SAKLAMA ELEMANLARI		KONSOL	ŞİFONVER	
SAKLAMA ELEMANLARI	DOLAP	BÜFE	YATAK	

Ek Tablo 4. Mobilyalar

DÖNEM : TARİH :		STİL :	
OTURMA ELEMANLARI			
KOLTUK KANAPESİ		SANDAL SANDALVİ	
MASALAR			
GAZİMA MASASI		KÜNSİZ MASA	
DOLAPLAR			
SANDIK DOLAP		SİDEVA ŞİDEVİ	
YATAKLAR			
YATAK		KOMODİN ŞİREYİ	

Ek Tablo 5. Mobilya- genel süreç

Ek Tablo 6. Mobilya bilesenleri

Ek Tablo 7. Mobilya bileşenleri -genel

	RÖNEŞANS	MÖHİLYA CESMİ	BÖRÜK	STİLLER	ROKOKO	YENİÇAĞ	YASINÇAĞ
SAMBALTE				TUDOR			
ARALIK				JACOBÉAN			
SANDALYE				LOUIS XIV			
AYAK				17.Y.Y. COLONIAL			
KÖRŞÜK				COMMONWEALTH			
AYAK				RESTORATION			
MASA				WILLIAM VE MARY			
AYAK				QUEEN ANNE			
KAMPE				LOUIS XV			
AYAK				REGENCE			
DOLAP				ERKEN GEORGIAN			
AYAK				GEC GEORGIAN			
				LOUIS XVI			
				DIRECTOIRE			
				EMPIRE			

Ek Tablo 8.
İç mekan bileşen, öge ve mobilya özellikleri

	DÖNEM ADI	DÖNEM ARI
DUVAR		
TAVAN		
ZEMİN		
PENCERE		
KAPı		
SÜMİNE		
SÜSLÜME		
SÜSLÜME TEKNİĞİ		
MALZEME		
TEXTİL		
MOBİLYA ÖZELLİĞİ		
MOBİLYA ÇESİDİ		
MOBİLYA DÜZENİ		
MOBİLYA BACAK YÜZ AYAK		

Ek Tablo 9.
Mobilya özellikleri

DÖNEM ADI - MOBİLYA ÖZELLİKLERİ	
Mobilya Sistemine Özelliği	Sisteme Motif Sisteme Teknik
Mobilyaya Kullanılan Malzeme	Öğrenci- Tekstil Malzeme
Mobilya bileşenleri	Aysık
Mobilya çeşitleri	Koltuk Sandalye Masası Dolap Yatak
Mobilya da Vantilikler	Yeni Ürün

● Araştırmmanın Yürüttülmesi ve Araştırma Modeli

Hedeflenen amaçlar doğrultusunda Araştırma Modeli geliştirilmiştir. (Tablo. 13) Araştırma Modeli 5 bölümden oluşmaktadır. Bu bölümler şu şekildedir;

1. Saptama ve Analiz I
2. Örneklerinin belirlenmesi ve sınırlandırılması
3. Analiz II
4. Değerlendirme
5. Bölüm Tartışma ve Sonuçlardır.

Bu araştırma modeli bu kapsamdaki çalışmalarda eksikliğin hissedilmesi, daha önce uygulanmamış ve buna benzer sistematik inceleme -çalışmalarda da kullanılabilir özelliklerde olması açısından önem taşımaktadır.

Çalışmada analiz, değerlendirme ve tartışmalar-sonuçlar aşağıdaki alt başlıklarla ele alınmaktadır (Tablo 13).

Birinci bölümde iç mekan stillerinin literatür incelemesi, stillerin tespiti ve özelliklerinin saptanmasını içermektedir. Stillerle ilgili netleştirilmemiş ve karmaşık bilgiler derlenip toplanmıştır. Bu bölümde tarihler, çıkış neden ve ülkeleri, etkilendikleri ve etkiledikleri dönem-stiller ve etkili olan tasarımcılar saptanmış ve analiz edilmiştir.

İkinci bölümde çalışmada ele alınacak stillerin belirlenmesi ve çalışma alanının sınırlandırılması yer almaktadır.

Üçüncü bölümde iç mekan stillerinin görsel analizlerine yöneliktir. Tarihte yer alan en önemli iç mekan stilleri dönem ve ülkeler (İngiliz, Fransız, Amerikan) tarih kronolojisine göre analiz edilmiştir. Bu analizler bütünden detaya doğru incelenmiştir. Stiller;

- İç mekan (bileşen ve öğelerine),
- İç mekan ve mobilyalar,
- Mobilya ve
- Mobilya bileşenleri şeklinde 4 aşamada sistematik olarak incelenmiştir.

İç mekanların oluşmasında, kimliğinin belirlenmesinde önemli olan bileşen (duvar, tavan, zemin) ve öğeler (pencere, kapı, şömine, perde, merdiven korkuluğu) şeklinde ele alınıp incelenmiştir.

İç mekan (bileşen, öğeler) ve mobilyaların çeşidi olan, oturma elemanı, masa çeşitleri, saklama elemanları ve yatma elemanı ele alınıp incelenmiştir.

Dördüncü bölüm değerlendirme kısmının oluşturmaktadır. Bu bölüm 4 grupta incelenmiştir. Bu değerlendirmenin gruplaması yine sistematik bir şekildedir;

- Stillere göre
- İç mekan bileşen ve öğelere göre
- Mobilya ve iç mekan bileşenlerine göre
- Mobilya bileşenlerine göre

Beşinci bölümde, her bölümün sonunda bölüm değerlendirilmesi ve tartışması yapılmıştır. Literatür bölümünde değerlendirme genel olarak ele alınmıştır.

Analiz I'ın aşamaları şu şekildedir;

- Stillerin sınıflandırılması ve gruplandırılması
- Ülkelere göre dönemlerin tarihleri
- Dönemlere bağlı stillere genel bakış
- İngiliz, Fransız ve Amerikan stillerinin dönemlere bağlı genel özellikler
- 20. Yüzyıl stil, okul ve gruplar

Analiz II'nin aşamaları şu şekildedir;

İç mekan (bileşen ve öğelere) göre

Dönem ve stillere göre iç mekan bileşen ve öğeleri açısından incelenmesi ve tablolastyırılması

- Dönem ve stillere bağlı İngiliz, Fransız ve Amerikan stillerinin iç mekan bileşenleri (duvar, tavan, zemin)
- Dönem ve stillere bağlı İngiliz, Fransız ve Amerikan stillerinin iç mekan öğeleri (şömine, perde, kapı, pencere, merdiven)
- Süslemeler-motif adı ve çıkış dönemleri (süsleme adı ve çıkış dönemi, süsleme motifi)
- Dönemlere göre süsleme motifleri (dönem, süsleme motifleri)

İç mekan (iç mekan, bileşen ve öge) ve mobilyalara göre

Dönem ve stillere göre iç mekan (iç mekan, bileşen ve öge) ve mobilya açısından incelenmesi ve tablolastyırılması

- Dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar

İç mekan (perspektif), İç mekan bileşenleri (duvar), İç mekan öğeleri (şömine, perde, merdiven korkuluğu)

Mobilyalar (oturma elemanı, masa çeşitleri, saklama elemanları, yatma elemanı)

Mobilyalara göre

Dönem ve stillere göre mobilyaların incelenmesi ve tablolaştırılması

- Dönem ve stillere göre mobilyalar
(oturma elemanı, masalar, dolaplar, yataklar)
- 16-20. yy. arası İngiliz, Fransız ve Amerikan dönem ve stilleri mobilyalar
(kanepe, koltuk, sandalye, masa, dolap, yatak)

Mobilya bileşenlerine göre

Dönem ve stillerin mobilya bileşenleri açısından (ayak, bacak, ve arkalık) incelenmesi ve tablolaştırılması

- Dönemlere ve stillere ait mobilya bileşenleri (mobilya bileşen adı, mobilya bileşen şekli)
- Dönemlerde ve stillerde kullanılan mobilya bileşenleri (sandalye arkalık, sandalye, koltuk, masa, kanepe, dolap bacak ve ayakları)
- Dönem ve stillerde kullanılan bacak ve ayaklar (mobilya bacak ve ayak örnekleri)

Değerlendirme'nin aşamaları şu şekildedir;

Stillere göre

Stillerin çıkış tarihi, amacı, öncüleri, etkiledikleri ülkeler, etkilendikleri stiller ve tablolaştırılması

- Ana dönemlerin etkilendikleri dönem, etkiledikleri ülkeler ve ünlü tasarımcılar
- İngiliz, Fransız ve Amerikan stillerinin etkilendikleri-etkiledikleri ülkeler, dönemler, stil ve dönemin ünlü tasarımcıları
- Aynı dönem veya stillerinin farklı ülkelerdeki etkilenmeleri
- Dönemlere bağlı stillerin farklı ölçeklere göre dağılımı

İç mekan (bileşen ve öğelerine) ve mobilyalara göre

Ana dönem ve İngiliz, Fransız ve Amerikan stillerine bağlı iç mekan ve mobilya analizi şeklindedir,

- Antik, ana, İngiliz, Fransız ve Amerikan dönem stillerinin iç mekan bileşen, öge ve mobilya özellikleri (duvar, tavan, zemin, pencere, kapı, şömine, süsleme motifi, süsleme teknigi, malzeme, tekstil, mobilya özelliği, mobilya çeşidi, mobilya düzeni, mobilya ayak)

Dönem ve stillerde malzeme kullanımı, teknik ve bezeme özelliklerin analizi şeklindedir,

- Dönemlere göre süsleme özellikleri ve konular
(süsleme özelliği, süsleme konuları)

Mobilyalara göre

Dönem ve stillere bağlı mobilya özelliklerinin analizi şeklindedir,

- Dönemlere bağlı mobilya özellikleri
- (Mobilya özelliği, mobilyada kullanılan malzeme, mobilya bileşeni, mobilya çeşidi, mobilyada yenilik)
- Dönemlere bağlı mobilya çeşitlerinin görülmeye ve kullanım sıklığı
(sandalye, kanepe, masa, dolap, sandık, yatak)
- Dönem ve stillerin ayırt edici mobilya özellikleri
(ayır edici mobilya bileşenleri, dönemin ayırt edici mobilyaları)

Mobilya bileşenlerine göre

Dönem ve stillerin mobilya bileşenleri açısından (ayak, bacak, ve arkalık) analizi şeklindedir,

- Mobilya bileşenleri- adı, özelliği, görüldüğü stil ve dönem
(mobilya bileşeni, mobilya bileşenin çesidinin çıktığı dönem ve stil adı)
- Dönem ve stillere göre arkalık, bacak ve ayaklar
(Ana dönem, İngiliz, Fransız ve Amerikan stillerinin mobilya bacak özelliği, mobilya ayak özelliği, mobilya arkalık özelliği, mobilya ayak bağlantı özelliği)
- Dönem ve stillere bağlı mobilya bileşenlerinin görülmeye sıklığı
(arkalıklar, bacaklar, ayaklar)
- Dönemlere ve stillere göre mobilya; sandalye arkalığı, bacak, ayak ve bağlantıları

Tezin omurgasını oluşturan araştırma modeli çalışmanın sistematik bir şekilde incelemesine imkan vermektedir. Bu araştırma modeli çalışmanın 2. aşaması olan modern dönem stillerinde kullanılabileceği gibi başka çalışmalarında da kullanılabilir olması açısından önem taşımaktadır (Tablo 13).

Tablo 13. Araştırma modeli

SAPTAMA VE ANALİZ I	<p>Literatürün İncelenmesi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tarihteki Önemli Stillerin Tespiti • Stillerin Özelliklerinin Belirlenmesi <ul style="list-style-type: none"> • Tarih • Çıkış Nedeni • Çıkış Yeri • Etkilendikleri Dönem veya Stiller • Etkiledikleri Dönem veya Stiller • Ünlü Tasarımcıları
Örneklenerek Stillerin Belirlenmesi, Sınırlandırılması	
ANALİZ II Tablolaştırma, Görsel Analiz Teknikleri	<p>Stillerin İç Mekan Bileşen ve Öğelerine Göre Analizi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Duvar • Tavan • Zemin • Pencere • Kapı • Şömine • Perde • Merdiven Korkuluğu <p>Stillerin İç Mekan ve Mobilyalara Göre Analizi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Süsleme <ul style="list-style-type: none"> • Süsleme Özelliği • Süsleme Motif • Süsleme Teknik • Malzeme, Renk ve Doku • Organizasyon • Çeşitlenme <p>Stillerin Mobilyalara Göre Analizi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oturma Elemanları • Masalar • Dolaplar • Yataklar <p>Stillerin Mobilya Bileşenlerine Göre Analizi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arkalık • Bacak • Ayak
DEĞERLENDİRME	<p>Stillerin,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Genel Kapsamda Değerlendirilmesi • İç Mekan Bileşen ve Öğelere Göre Değerlendirilmesi • İç Mekan Bileşenlerine ve Mobilyalara Göre Değerlendirilmesi • Mobilya Bileşenlerine Göre Değerlendirilmesi
BÖLÜM TARTIŞMA VE SONUÇLAR	<ul style="list-style-type: none"> • İç Mekan Stillerinin Sistemiğin Oluşturulması • Stil Katalogun Oluşturulması

2.2.2. Stillerin Özelliklerin Belirlenmesi-Listelenmesi

2.2.3. Stillerin Farklı Ölçeklerde Örneklenmesi

- Ülkelere Göre Dönemler ve Tarihleri (Tablo 14)
- Dönemlere Bağlı Stillere Genel Bakış (Tablo 15)
- İngiliz, Fransız ve Amerikan Stillerinin Dönemlere Bağlı Genel Özellikler
 - İngiliz Stillerinin Dönemlere Bağlı Genel Özellikler (Tablo 16)
 - Fransız Stillerinin Dönemlere Bağlı Genel Özellikler (Tablo 17)
 - Amerikan Stillerinin Dönemlere Bağlı Genel Özellikler (Tablo 18)
- 20. Yüzyıl Stil , Okul ve Gruplar (Tablo 19)

Tablo 14. Ülkelere göre dönemlerin tarihleri

Dönemler	Ülkelere Göre Dönemler	Tarih	Dönemler		
			Erken	Yüksek	Geç
Antik Çağ	Mısır Sanatı	3000-1000 mÖ			
	Çin Sanatı	3000 mÖ			
	Asur Sanatı	1500-600 mÖ			
	Japon Sanatı	800 mÖ			
	Pers Sanatı	700-300 mÖ			
	Grek Sanatı	600-100 mÖ			
	Hindistan Sanatı	250 -mÖ			
	Roma Sanatı	100 –300 ms			
Orta Çağ	Bizans Sanatı	500-1050	527-563	867-1056	
	Ortaçağ	700-1500	8-11.yy		
	Arap Sanatı	711-1500			
	Romaneks Sanatı	900-1250			
	Kuzey Romaneks Sanatı	11.-13.yy			
	Rus Sanatı	10.-15.yy			
Gotik	Gotik Sanatı	12.- 15.yy			
Rönesans	İtalyan Rönesans	15.- 16.yy	15yy	1500-1520	1520-1550
	Fransız Rönesans	1500-1650	1498-1547	1547-1610	1610-1643
	Alman Rönesans	1500-17.yy başı	1500-1550	1550-1600	16.yy son - 17.yy baş
	Hollanda Rönesans	1500-1600	1500-1560	1550-17.yy baş	-----
	Kuzey Ülkeler Rönesans	16.yy son-1650	16.yy sonu	17.yy ilk yarısı	
	İspanyol, Portekiz Rönesans	16.yy ikinci yarısı	-----	-----	-----
	İngiliz Rönesans	1558-1688	1558-1603 Elizabeth	1603-1688 Jacobean	-----
Barok	İtalyan Barok	1600-1700			
	Fransız Barok	17.Yy Orta-18.Yy Baş Louis XIV			
	Alman Barok	17.Yy Sonu-18.Yy Ort			
	İngiliz Barok	1689-1714 Queen Anne William And Mary	1714-1740 Georgian		
Rokoko	Fransız Regence	1715-1723 Philippe Orleans			
	Fransız Rokoko	1725-1760 Louis XV			
	Alman Rokoko	1730- 1780			
	Flaman Rokoko	1730-1760			
	İngiliz Rokoko	1740-1780			
Yeniçağ	Fransız Yeni Klasik	1774-1792 Louis XVI			
	Alman Örgü Stili Louis XVI	1770- 18.yy son			
	İngiliz Adam	1760-1812			
	Hepplewhite	1760-1786			
	Sheraton	1800 civarı			
Yakınçağ	Fransız Empire				
	Alman Empire				
	Bauer	18.yy sonu-19.yy başı			
	Biedermeier	Alman Avusturya	1820-19.yy ortası		

Tablo 15. Dönemlere bağlı stillere genel bakış

DÖNEM	TARİH		İNGİLİZ	TARİH		FRANSIZ	TARİH		AMERİKAN	TARİH
RÖNESANS	1500-1630	TUDOR STUART	HENRY VIII EDWARD VI MARY I ELIZABETH I JAMES I (JACOBÉAN)	1509-1547 1547-1553 1553-1558 1558-1603 1603-1625		LOUIS XII FRANCOIS I HENRI II FRANCOIS I CHARLES IX HENRI III HENRI IV LOUIS XIII	1449-1515 1515-1547 1547-1559 1559-1560 1560-1574 1574-1589 1589-1610 1610-1643			
BAROK	1630-1740	RESTORATION	CHARLES I (CAROLEAN) COMMONWEALTH (CROMWELLIAN) CHARLES II JAMES II WILLIAM ve MARY QUEEN ANNE	1625-1649 1649-1660 1660-1685 1685-1688 1689-1702 1702-1714		LOUIS XIV REGENCE	1643-1715 1715-1724		17.YY. COLONIAL JACOBÉAN (CAROLEAN) WILLIAM ve MARY	1608-1720 1620-1690 1690-1720
ROKOKO	1730-1750	ERKEN GEORGIAN GEORGIAN	GEORGE I CHIPPENDALE GEORGE II GEORGE III	1714-1727 1718-1779 1727-1760 1760-1820		LOUIS XV	1715-1774	GEOGRAPHIAN	QUEEN ANNE CHIPPENDALE	1720-1750 1750-1780
YENİ ÇAĞ 18.Y.Y.		GEÇ GEORGIAN	CHIPPENDALE ADAM HEPPLEWHITE SHERATON	1718-1779 1730-1794 1765-1788 1751-1808	NEOKLASİK	LOUIS XVI NATIONAL C. DIRECTOIRE CONSULAT	1774-1789 1782-1795 1795-1799 1799-1804	NEOKLASİK	DUNCAN PHYFE FEDERAL 18.YY. COLONIAL	1768-1854 1780-1830
YAKINÇAĞ 19.Y.Y.		Revival	REGENCY GEORGE IV WILLIAM IV VICTORIAN ARTSANDCRAFTS EDWARD I (EDWARDIAN)	1811-1820 1820-1830 1830-1837 1837-1901 1850-?? 1901-1910	REVIVAL REVIVAL REVIVAL REVIVAL Restoration 2 Empire	EMPIRE (NAPOLEON I) LOUIS XVIII CHARLES X RESTORATION LOUISPHILIPPE LOUIS NAPOLEON NAPOLEON III	1804-1814 1814-1824 1824-1830 1830-1870 1830-1848 1848-1852 1852-1871	REVIVAL	GREEK REVIVAL VICTORIAN CRAFT REVIVAL	1820-1860 1830-1990 1870-1920
ÇAĞIMIZ			ART DECO ART NOUVEAU MODERN BOHEMIAN 60'YILLAR Hİ-TECH POST-MODERN POP ART MİNİMALİSM LATE-MODERN							

Tablo 16. İngiliz stillerinin dönemlere bağlı genel özellikleri

DÖNEM	DÖNEM STİLLERİ	DÖNEM HÜKÜMDARLARI	DÖNEMİN GENEL ÖZELLİKLERİ
ERKEN RÖNESANS 1500-1660 MEŞE DÖNEMİ	TUDOR 1500-1558	HENRY VII HENRY VIII EDWARD VI MARY I	Geçiş Dönemi. Gotik Formların hakimiyeti, Giderek İtalyan Rönesans Formlarına Geçiş.
	ELIZABETHAN 1558-1603	ELIZABETH I	Geçiş Dönemi., Rönesans Özelliklerine İlaveler Girmesi
	JACOBÉAN 1603-1649	JAMES I CHARLES I	Geçiş Dönem, Gotik Öğelerin Bırakılması, Flemenk Etkinin Başlaması, Bant İsl̄i Oymalar ve Rönesans Formların Kullanılması, Ínigo Jones Etkileri Egemen.
	CROMWELLIAN 1649-1660		Dini Savaşlar, Endüstriyel ve Sanatsal Durgunluk Dönemi.
YÜKSEK RÖNESANS 1660-1750	RESTORATION STUART DÖNEMİ	CHARLES II JAMES II	Flemenk ve Fransız Barok Etkileri, Tasarımda Daha Çok Formalizm etkisi, Odaların Geniş Ahşap Panellerle Kaplanması, Rönesans Mimarının Doğru Anlatımı, Donatıda Zengin Kumaş ve Ayrıntılı Oymalar.
	WILLIAM VE MARY 1689-1702 CEVİZ DÖNEMİ		İç Mekanlar Daha Önceki Dönem Gibi, Donatıda Prensip Olarak Değişim ve Daha Az Oyma, Kakma İsl̄i ve Ahşap Çeşidi Kullanımında Zenginleşme.
	QUEEN ANNE 1702-1714		İç Mekanlar Biraz Sadeleşmesi, Duvar Kağıdı Modası, Donatılarda Eğrisel Hat.
	ERKEN GEORGIAN 1714-1750	GEORGE I GEORGE II	Mimari İç Mekanlar Ceviz ve Çam, Proporsiyon ve Detay Maundan Yapılması, Erken Chippendale İsl̄i, Eğrisel Donatı Tasarımları, Sivan ve Kent Etkileri.
GEÇ RÖNESANS 1750-1830	GEORGIAN 1750-1770	GEORGE II GEORGE III	İç Mekan Tasarımında ve Donatılarda Proporsiyon, Chippendale Dönemi, Maun Devri.
	GEÇ GEORGIAN 1770-1810	GEORGE III	Adam Sanat'da Önder. Pompeon ve Grek Etkileri. Chippendale, Sheraton ve Hepplewhite, Hint Ağacı Devri.
	REGENCY 1810-1837		Ciddi Neoklasizm Dönemi. Sir John Soane ve Fransız Empire Etkileri, El İşçiliğin Azalması.
	VİCTORİAN 1830-1901		Endüstrileşmenin Büyümesi ve Nicelikli Üretimi, Eklektizm

Tablo 17. Fransız stillerinin dönemlere bağlı genel özellikler

DÖNEM	TARİH	DÖNEM HÜKÜMDARLARI	DÖNEMİN GENEL ÖZELLİKLERİ
ERKEN RÖNESANS	1484-1547	CHARLES VIII LOUIS XVII FRANCIS I	Değişken Dönem, İtalyan Rönesans Mimari Detay ve Süslemelerin Gotik Strüktürel Formlarının Karışımı.
YÜKSEK RÖNESANS	1547-1589	HENRY II FRANCIS II CHARLES IX HENRY III	İtalyan Süslemenin ve Rönesans Mimari Detaylarının, Yöresel Seçeneklerinin Daha Çok Kullanılması, Gotik Formlarının Kademecli Azalması.
GEÇ RÖNESANS	1589-1643	HENRY IV LOUIS XIII	Flemenk ve Hollanda Karışımlı, Etkili İtalyan Rönesans'ın Devamı, Daha Çok Formel Etkili.
BAROK	1643-1700	LOUIS XIV	Altın çağ. İlk Saf Yerli Stil. İhtişam ve Muhteşem Klasik Mimari Üsluplarının Kullanılması, Dikdörtgen Ahşap Paneller, Fevkalade Büyük Odalar, Büyük Ölçekli Donatılar, Zengin Oymalı Süsleme ve Güçlü Renk Kontrastlığı, Kırımların Pergelle Şekil Verilmesi.
REGENCE STİLİ	1700-1730	REGENCE (1715-1723)	Mimari Dekorasyonda Tasarrufun Başlaması, Büyük Ölçekli Odaların Devam Etmesi, Geçiş Stili.
ROKOKO STİLİ	1730-1760	LOUIS XV (1723-1774)	Dekorasyonda ve Sanat Ürünlerinde Tasarruf Tedbirlerinin Alınması, Daha Küçük Odalar ve Donatılar, Efemine ve Aşırı Duygusallığın İçine Girilmesi, Yapay, Pastoral ve Sıradanlaşması. Serbest Formların Vurgulanması ve Hassas Renk Biçimi, Klasik Üslubun Elenmesi, Doğulu Etkinin Girmesi.
NEOKLASİK STİL	1760-1789	LOUIS XVI (1774-1789)	İllerdeki İdare Tutumu. Natüralizme Dönüş ve Dekoratif Formlarda Basitlik, Düz Çizgiler ve Pergelili Eğimler, Klasik Mimari Üslubunun Yeniden Yaşatılması, Pompedeum, Grek ve İngiliz Adam Baskın Etkileri.
DEVRİM VE DIRECTOIRE	1789-1804		Geçici Durgunluk Dönemi, Daha Önceki Sanat Formlarının Elenmesi, Askeri Motiflere Giriş, Geçiş Stili.
EMPIRE STİLİ	1804-1820	NAPOLYON (1804-1815)	Napolyon'un Zafer Sembollerı, Donatı ve Dekorasyonda Mısır Motiflerin, Yunan ve Roma Mimarisinin Alegorik Sembollerin Kullanılması.
RESTORATION	1830-1870	LOUIS XVIII CHARLES X LOUIS PHILIPPE NAPOLYON III	18.YY. Sonu Donatı ve Endüstriyel Sanat Formlarının Makine Üretimle Daha Ucuza Çıkması.

Tablo 18. Amerikan stillerinin dönemlere bağlı genel özellikler

DÖNEM	TARİH	DÖNEMİN GENEL ÖZELLİKLERİ
ERKEN AMERİKAN DÖNEMİ	1608-1720	Basit , İddiasız Ahşap Mimari ve İç Mekan İle Nitelendirilmesi. Yerel Malzeme Kullanılması, William ve Mary Tipi, Jacobean ve Carolean Mobilyaların Kopyaların Kullanılması
GEORGIAN DÖNEMİ	1720-1790	İnce Zevk Artmıştır, Yavaş Yavaş İngiliz Queen Anne, Erken Georgian, Chippendale, Hepplewhite ve Sheraton Formlu Mobilya Kopyalar Kullanılmaya Başlanması, Georgian Mimari Formlara Giriş Yapılması.
FEDERAL DÖNEMİ POST-COLONIAL	1790-1820	Adam Kardeşlerin Etkisi Görülmlesi, Hepplewhite ve Sheraton Etkileri Devam Etmesi.
GREK REVIVAL DÖNEMİ	1820-1860	Mimaride Tapınak Stili Yaygın Olması, Mobilyada İngiliz Regency ve Fransız Empire Etkilerin Görülmlesi.
VICTORIAN DÖNEMİ	1840-1880	Endüstriyel Gelişmeler Sanata Karşı İlginin Artmasına Neden Olması, Dekoratif ve Mimari Tasarımda Eklektizm Hakimiyeti, Romaneks, Gotik ve Mansart Mimaride, Belter, XV.Louis ve Güney Denizi Etkilerin Donatıda Etkili Olması.
EKLEKTİK DÖNEMİ	1870-1925	Fransız National Sanat Okulunun Mimariyi Etkilemesi, Konut Mimari, İç Mekan ve Mobilyada Colonial, İngiliz, Fransız, İtalyan, ve İspanyol ve Diğer Tarihsel Stillerin Etkisinde Kalması, Bu Dönemin Sonunda Fonksiyonalizm Kabul Görmesiyle Sona Ermesi.
ÇAĞDAŞ STİL	1925-GÜNÜMÜZ	Binalar, İç Mekanlar, Mobilyalar ve Endüstriyel Sanat Tasarımları, Modern İhtiyaçlarının Yeni Malzemelerin İmkan ve Sınır Dahilinde Gelişmesi.

Tablo 19. 20. Yüzyıl Stil , Okul ve Gruplar

OKUL VEYA GRUPLAR	ÇIKIŞ TARİHİ VE YERİ	OKUL VEYA GRUBUN ÖNCÜ TASARIMCILARI	OKUL VEYA GRUBUN İLKELERİ VE AMAÇLARI	OKUL VEYA GRUBUN YENİLLİKLERİ
PRAINE	19.Y.Y. Sonu	F.L. Wright	Dogal şevreye uyumlu ve doğal malzeme kullanarak evleri ile mobilyalarının bir bütünlük sağlanması	Yalınlık İlk defa metal mobilya üretilmiştir
WERKBUND	1907 Almanya	Hermann Mathesius	Akılcı, soyut ve anacına uygun biçimlerden oluşan standart tip donanıtı üretmektedir.	Yalınlık Bicimlere yalınlık getirmesi ve standartizasyon fikrinin ilk ortaya koyması
ART DECO	1910-1936 Fransa	Paul Follot, Maurice Dufrem, Paul Iribe, Andre Groult, Emile Jacque Ruhlmann	Modernizme dışlanmadan kendine özgü süslemeci, bezemeci bir tarz geliştirmiştir. Yüzeyin iyileştirilmesi ve güzellikleştirilmesine yönelikiktir.	Genellikle kubist, simetrik, ritm, ışık, bezeme ve doku gibi başlıklar Stil ve Stilizasyonun yanında pahallı, gösterişli ve kusursuz teknik kullanarak ürünlere ortaya koymak
DE STIJL	1917-1928 Hollanda	Mondrian, Theo Van Doesburg, Gerrit Rietveld, Georges Vaterloo	Kompozisyon sistemine dik açılı sistemi tercih etmiştir. Geleneksel simetrinin yerine de asimetrik dengeyi getirmiştir. Araca makine ile üretime en uygun biçimlerin geliştirilmesi, sisteme ve eşiliğinin en azı indirilmesi	Geometrik, asimetrik hakikat, belirliilik, azılılık, basitlik, konstruktif ve yasalılık Temel geometrik biçimlerle ve ana renkleri bir biçimlendirme anlayışı ortaya koymuştur
BAUHAUS	1919-1933 Almanya	Walter Gropius, Marcel Breuer, Mies Van Der Rohe	Tüm sanat dallarının, endüstriyel tasarım ve mimarlığın bir bütün olarak ele alınması, buna ile iş birliğinin sağlanması, tasarımında evrensel bir görsel dile ulaşılması. Sanatçı-zanaat ve mimarın yasadıkları dönemin gerçeklerinin bilincine varmalarına ve grup çalışmalarının desteklenmesine Rasyonel, geometrik ve soyut Bütün sanatları başlatan, hepsine belirli ölçüde etki yapan "Temei Tasarım" ortaya çıkmıştır	

Tablo 19'nin devamı

OKUL VEYA GRUPLAR	ÇIKIŞ TARİHİ VE YERİ	OKUL VEYA GRUBUN ÖNCÜ TASARIMCILARI	OKUL VEYA GRUBUN İLKELERİ VE AMAÇLARI	OKUL VEYA GRUBUN TASARIM TARZI	OKUL VEYA GRUBUN YENİLİKLERİ
ESPRIT NOUVEAU	1. Dünya Savaşı sonrası	Robert Mallet Stevens, Pierre Chareau, Eileen Gray, Francis Jourdain, Pierre Legrain	Yaşamı kolaylaşturan ekonomik ve teknik olağanlıkların öncüstdede modern insanların ihtiyaçlarının karşılayacak donatılar üretilmesini savunulması ve araştırma yapılması	Kibizim, amerikan sanatların geometrik formları	İç mekan organizasyon konusunu n araştırılması
YENİDEN YAPILANMA VE RASYONELİZM	2. Dünya Savaşı		Maliyet hesabına daha çok yönelen daha iyi ve daha hızlı bir endüstriyel üretim tarzının gündeme gelmesi		
ITALYA	1945-1950 Amerika	Marcel Breuer, Mies Van Der Rohe, Le Corbusier, Charles Eames, Saarinen	Seri üretime olanak tanıyan donatılar üretimi	Ergonomi, standart, yalm	Standart, fabrikasyon mobilyalar üretmeye başlanması, Ergonomi önem kazanmaya başlanması
HIGH-TECH	İtalya	Carlo Mollino, Gio Ponti, Carlo Graffi	Teknolojik ilerlemeye ıslup üzerine durulması, Tasarım anlayışı 'herşey, hayatı olarak şartı ile izin verilebilir' cümlesi ifade edilmesi	Organik tasarımlar,diz, Parlak aerodinamik biçimler	Standart yerine özel tasarımın alınması

2.2.3.1. İç Mekan Bileşen ve Öğelerine Göre

- İngiliz, Fransız ve Amerikan Stillerinin Dönemlere Bağlı İç Mekan Bileşen ve Öğeler
- İngiliz, Fransız ve Amerikan Stillerinde Dönemlere Bağlı İç Mekan Bileşenleri
- İngiliz, Fransız ve Amerikan Stillerinde Dönemlere Bağlı İç Mekan Öğeleri
- Dönemlere Bağlı Süsleme

Stillerin İç Mekan Bileşen ve Öğelerine Göre

- İngiliz, Fransız ve Amerikan Stillerinin Dönemlere Bağlı İç Mekan Bileşen ve Öğeler
 - İngiliz Stillerinin Dönemlere Bağlı İç Mekan Bileşen ve Öğeleri (Şekil 40, 41, 42, 43)
 - Fransız Stillerinin Dönemlere Bağlı İç Mekan Bileşen ve Öğeleri(Şekil 44)
 - Amerikan Stillerinin Dönemlere Bağlı İç Mekan Bileşen ve Öğeleri (Şekil 45, 46)
- İngiliz, Fransız ve Amerikan Stillerinde Dönemlere Bağlı İç Mekan Bileşenleri
 - İngiliz Dönem ve Stillerinde Duvarlar (Şekil 47, 48, 49)
 - Fransız Dönem ve Stillerinde Duvarlar (Şekil 50)
 - Amerikan Dönem ve Stillerinde Duvarlar (Şekil 51, 52)
- İngiliz Dönem ve Stillerinde Tavanlar (Şekil 53, 54, 55)
- Fransız Dönem ve Stillerinde Tavanlar (Şekil 56, 57)
- İngiliz Dönem ve Stillerinde Zeminler (Şekil 58, 59, 60)
- Fransız Dönem ve Stillerinde Zeminler (Şekil 61)
- Amerikan Dönem ve Stillerinde Zeminler (Şekil 62, 63)
- İngiliz, Fransız ve Amerikan Stillerinde Dönemlere Bağlı İç Mekan Öğeleri
 - İngiliz Dönem ve Stillerinde Kapılar (Şekil 64, 65, 66)
 - Fransız Dönem ve Stillerinde Kapılar (Şekil 67)
 - Amerikan Dönem ve Stillerinde Kapılar (Şekil 68, 69)
- İngiliz Dönem ve Stillerinde Pencereler (Şekil 70, 71, 72)
- Fransız Dönem ve Stillerinde Pencereler (Şekil 73)
- Amerikan Dönem ve Stillerinde Pencereler (Şekil 74, 75)
- İngiliz Dönem ve Stillerinde Şömineler (Şekil 76, 77, 78)
- Fransız Dönem ve Stillerinde Şömineler (Şekil 79)

- Amerikan Dönem ve Stillerinde Şömineler (Şekil 80, 81)
- İngiliz Dönem ve Stillerinde Perdeler (Şekil 82)
- Fransız Dönem ve Stillerinde Perdeler (Şekil 83)
- Amerikan Dönem ve Stillerinde Perdeler (Şekil 84)
- Perde Çeşitleri-Örnekleri (Şekil 85, 86, 87)
- İngiliz Dönem ve Stillerinde Merdiven Korkuluğu (Şekil 88, 89, 90)
- Fransız Dönem ve Stillerinde Merdiven Korkuluğu (Şekil 91)
- Amerikan Dönem ve Stillerinde Merdiven Korkuluğu (Şekil 92, 93)
- Dönemlere Bağlı Süsleme
 - Süslemeler- Motif Adı ve Çıkış Dönemleri (Şekil 94, 95, 96)
 - Dönemler Göre Süsleme Motifleri (Şekil 97, 98, 99)

DÖNEM	İÇ MEKAN BİLEŞEN VE ÖĞELERİ							
	DUVAR YÜZESİ	TAVAN	ZEMİN	KAPı	PENCERE	ŞÖMİNE	PERDE	MERDİYEN KORKULUĞU
TUDOR								
ELIZABETH I								
JAMES I (JACOBEAN)								
CHARLES I								
COMMONWEALTH								

Şekil 40. İngiliz stillerinin dönemlere bağlı iç mekan bileşen ve öğeleri

DÖNEM	İÇ MEKAN BİLEŞEN VE ÖĞELERİ							
	DUVAR YÜZESİ	TAVAN	ZEMİN	KAPı	PENCERE	ŞÖMİNE	PERDE	MERDİVEN KORKULUĞU
RESTORATION								
WILLIAM AND MARY								
QUEEN ANNE								
EARLY GEORGIAN								
LATE GEORGIAN								

Şekil 41. İngiliz stillerinin dönemlere bağlı iç mekan bileşen ve öğeleri

DÖNEM	İÇ MEKAN BİLEŞEN VE ÖĞELERİ					MERDİVEN KORKULUĞU
	DUVAR YÜZESİ	TAVAN	ZEMİN	KAPı	PENCERE	
RESTORATION						
WILLIAM AND MARY						
QUEEN ANNE						
EARLY GEORGIAN						
LATE GEORGIAN						

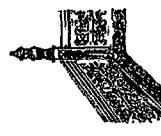
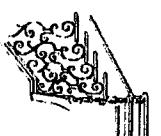
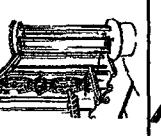
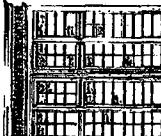
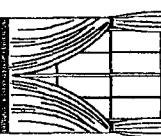
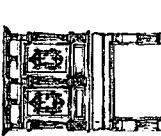
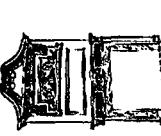
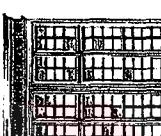
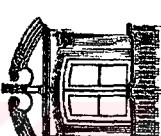
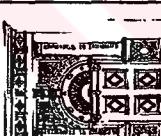
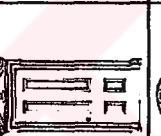
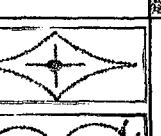
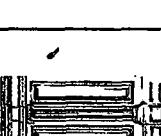
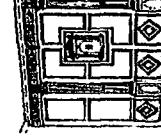
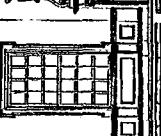
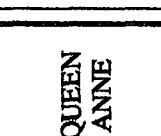
Şekil 42. İngiliz stillerinin dönemlere bağlı iç mekan bileşen ve öğeleri

DÖNEM	İÇ MEKAN BİLEŞEN VE ÖĞELERİ					MERDİVEN KORKULUĞU
	DUVAR YÜZESİ	TAVAN	ZEMİN	KAPı	PENCERE	
ART NOUVEAU						
MODERN						
20-30'LI YILLAR						
POST MODERN						

Şekil 43. İngiliz stillerinin dönemlere bağlı iç mekan bileşen ve öğeleri

İÇ MEKAN BİLEŞEN VE ÖĞELERİ					
DÖNEM	DUVAR YÜZESİ	TAVAN	ZEMİN	KAPı	MERDİVEN KORKULUĞU
LOUIS XV					
LOUIS XVI					
NEO KLASİK					
DIRECTOIRE					
EMPIRE					

Şekil 44. Fransız dönemlerine bağlı iç mekan bileşen ve öğeleri

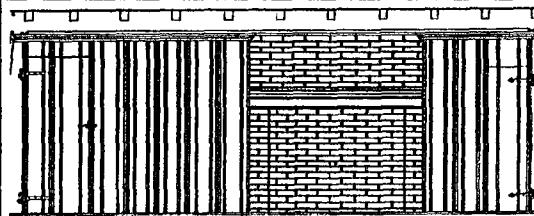
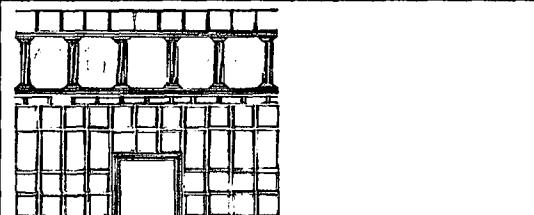
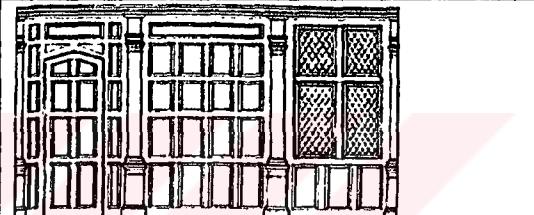
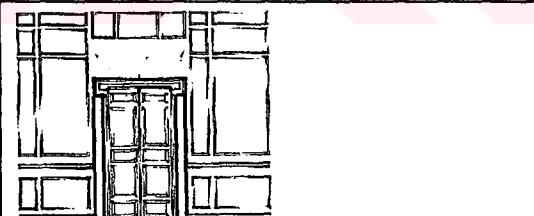
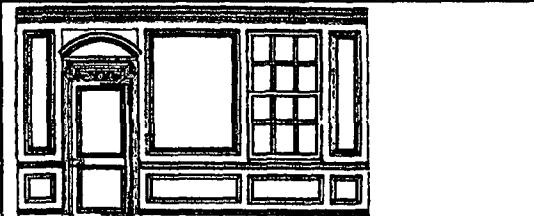
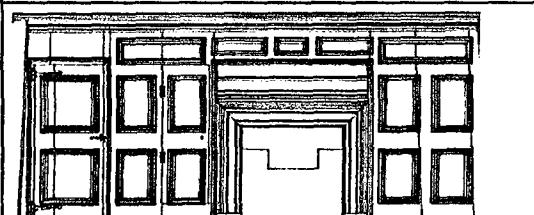
İÇ MEKAN BİLEŞEN VE ÖĞELERİ					
DÖNEM	DUVAR YÜZESİ	TAVAN	ZEMİN	KAPI	PENCERE
	MERDİVEN KORKULUĞU	ŞÖMİNE	PERDE		
JACOBEAN					
WILLIAM AND MARY					
QUEEN ANNE					
FEDERAL					
COLONIAL					

Şekil 45. Amerikan dönemlerine bağlı iç mekan bileşen ve öğeleri

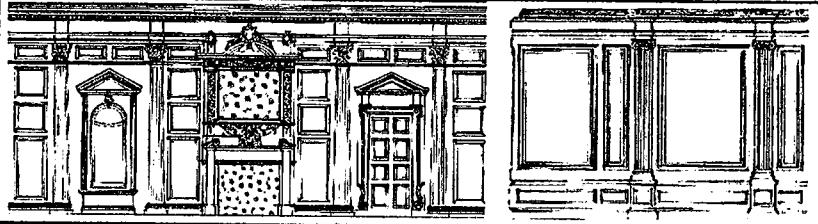
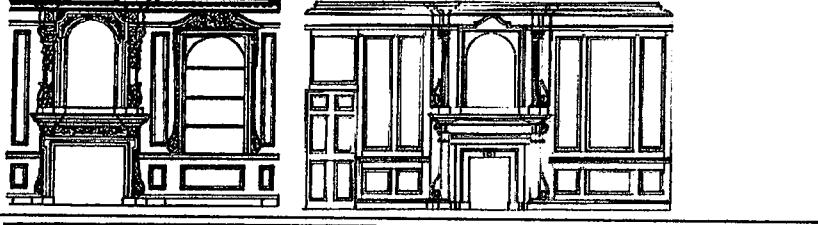
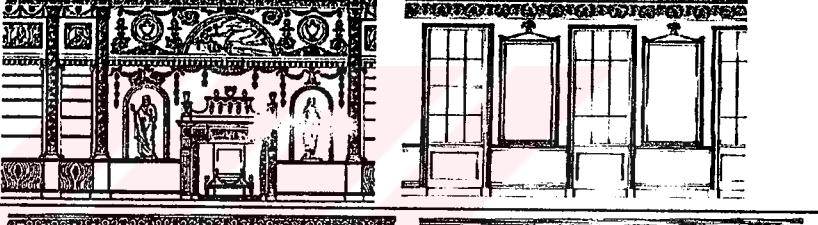
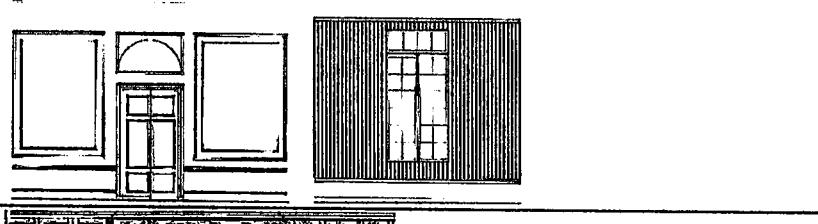
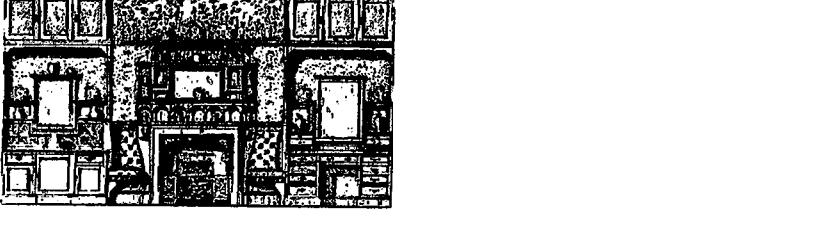
İÇ MEKAN BİLEŞEN VE ÖĞELERİ						
DÖNEM	DUVAR YÜZESİ	TAVAN	ZEMİN	KAPı	PENCERE	SÖMİNE
						MERDİVEN KORKULUĞU
GREEK REVIVAL						
VICTORIAN						
MODERN						
20-30'LI YILLAR						
POST MODERN						

Seçim 6 Amerikan dönemlerine bağlı iç mekan bileşen ve öğeleri

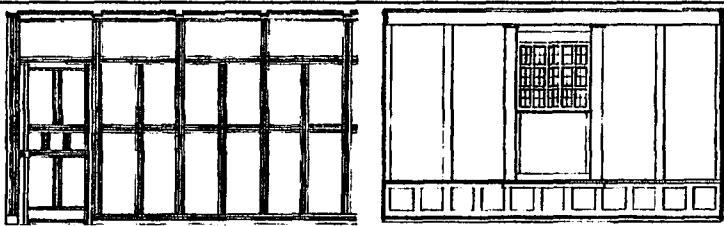
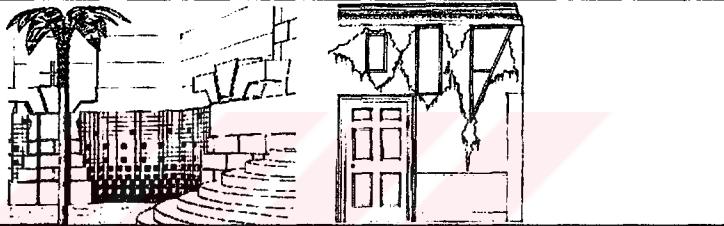
İç dekoratif malzemelerin
seçimi
NO ASYİ
SÖMİNE
MERDİVEN
KORKULUĞU
20-30'LI YILLAR
POST MODERN
VİCTORIAN
GREEK REVIVAL

İNGİLİZ DUVAR YÜZEYLERİ		
DÖNEM	STİL	ÖRNEK
RÖNESANS	HENRY VII (TUDOR)	
	ELIZABETH I	
	JAMES I (JACOBÉAN)	
BAROK	CHARLES I	
	COMMONWEALTH	
	CHARLES II (RESTORATION)	
	WILLIAM AND MARY	

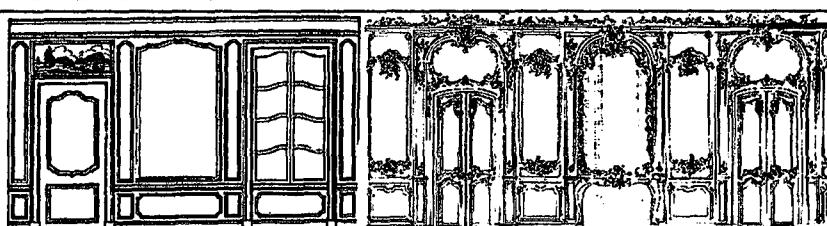
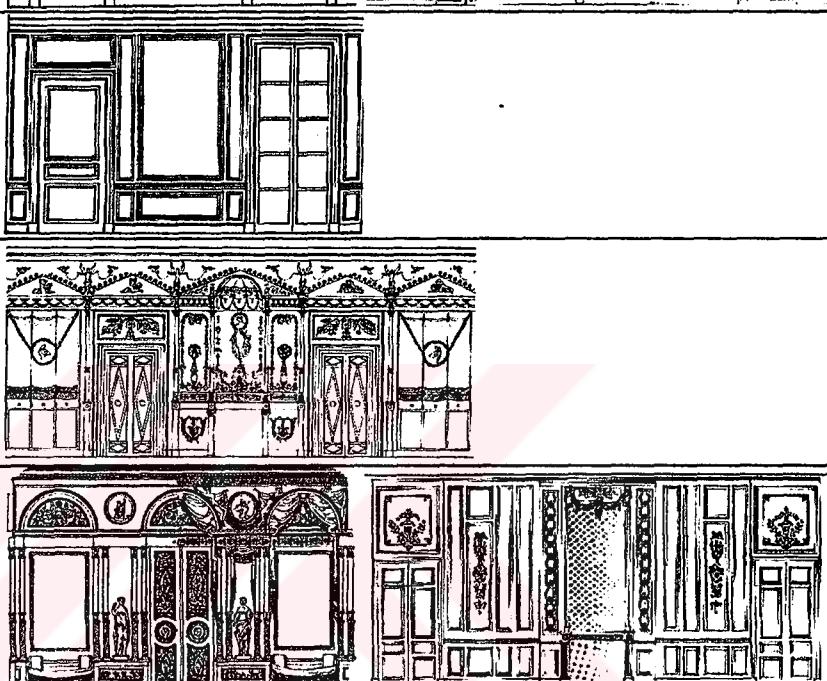
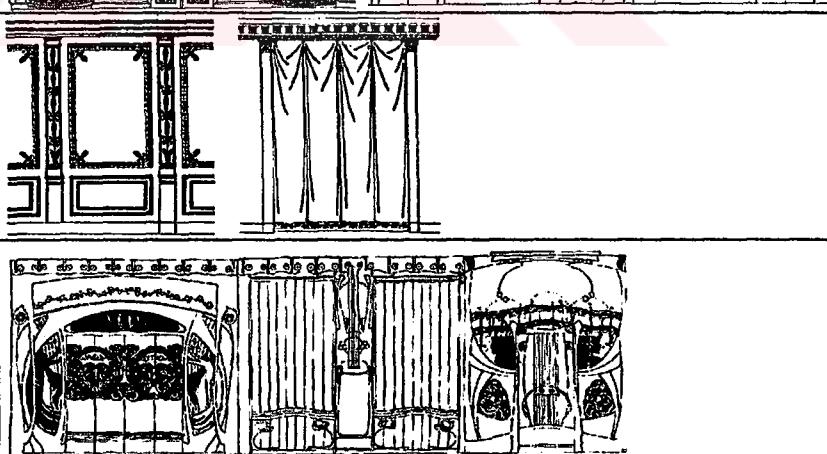
Şekil 47. İngiliz dönem ve stillerinde duvarlar

İNGİLİZ DUVAR YÜZELYLERİ		
DÖNEM	STİL	ÖRNEK
B A R O K	QUEEN ANNE	
	ERKEN GEORGIAN	
	GEC GEORGIAN	
Y E N İ C A Ğ	ADAM	
	SHERATON	
Y A K I C A Ğ	REGENCY	
	VİCTORİAN	

Şekil 48. İngiliz dönem ve stillerinde duvarlar

İNGİLİZ DUVAR YÜZEYLERİ		
DÖNEM	STİL	ÖRNEK
YAKINÇAĞ	ARTS AND CRAFTS	
ÇAĞIMIZ	MODERN	
	POST MODERN	

Şekil 49. İngiliz dönem ve stillerinde duvarlar

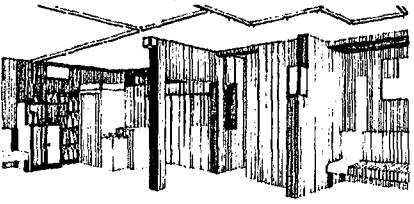
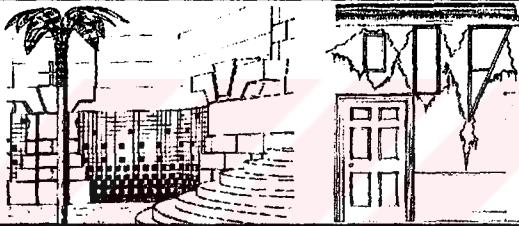
FRANSIZ DUVAR YÜZEYLERİ		
DÖNEM	STİL	ÖRNEK
R O K O K O	LOUIS XV	
Y E N İ Ç A Ğ	LOUIS XVI DIRECTOIRE NEOKLASİK	
Y A K I N Ç A Ğ	EMPIRE ART NOUVEAU	

Şekil 50. Fransız dönem ve stillerinde duvarlar

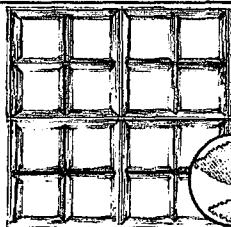
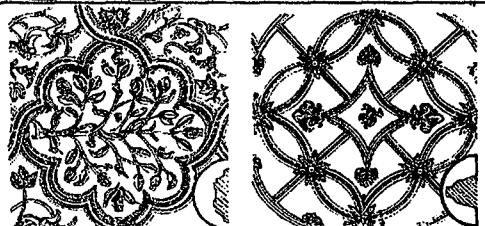
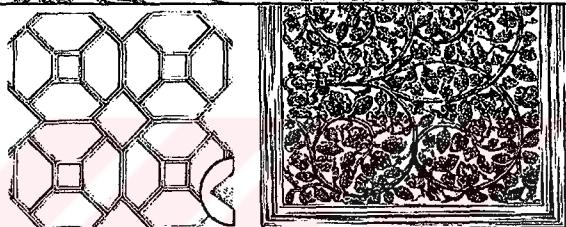
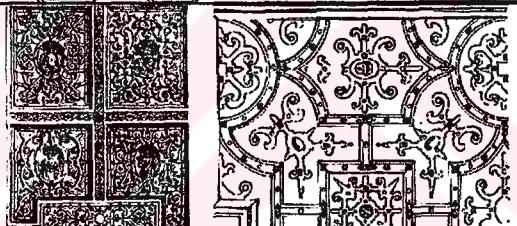
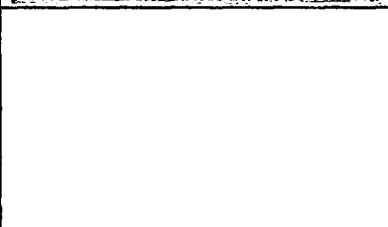
AMERİKAN DUVAR YÜZEYLERİ	
DÖNEM	STİL
B A R O K	17.YY. COLONIAL WILLIAM AND MARY
R O K O K O	QUEEN ANNE
Y E N İ Ç A Ğ	18.YY. COLONIAL FEDERAL
	VICTORIAN
	REVIVAL

The image contains six detailed black and white architectural drawings of interior wall panels, arranged vertically. Each drawing illustrates a specific style from the 17th and 18th centuries. From top to bottom, the styles are: 17th-century Colonial (William and Mary), Queen Anne, 18th-century Colonial (Federal), Victorian, and Revival. The drawings show various paneling techniques, moldings, and decorative elements like arched doorways and fireplaces.

Şekil 51. Amerikan dönem ve stillerinde duvarlar

AMERİKAN DUVAR YÜZEYLERİ		
DÖNEM	STİL	ÖRNEK
ÇAĞIMIZ	20-30'LI YILLAR	
	MODERN	
	POST MODERN	

Şekil 52. Amerikan dönem ve stillerinde duvarlar

İNGİLİZ TAVANLARI		ÖRNEK
DÖNEM	STİL	
RÖNSANS	HENRY VII	
	ELIZABETH I	
	JAMES I	
	CHARLES I	
	JAMES II	
	WILLIAM AND MARY	
BAROK	QUEEN ANNE	

Şekil 53. İngiliz dönem ve stillerinde tavanlar

İNGİLİZ TAVANLARI		ÖRNEK
DÖNEM	STİL	
R O K O K O	ERKEN GEORGIAN	
	CHIPPENDALE	
	GEÇ GEORGIAN	
	ADAM	
Y E N İ Ç A Ğ	REGENCY	
	VICTORIAN	
	ARTS AND CRAFTS	

Şekil 54. İngiliz dönem ve stillerinde tavanlar

İNGİLİZ TAVANLARI		
DÖNEM	STİL	ÖRNEK
YAKINÇAĞ	EDWARDIAN	
ÇAĞIMIZ	20'Lİ VE 30'LU YILLAR	
	MODERN	

Şekil 55. İngiliz dönem ve stillerinde tavanlar

FRANSIZ TAVANLARI		
DÖNEM	STİL	ÖRNEK
R Ö N E S A N S	LOUIS XIV	
R O K O K O	LOUIS XV	
Y E N İ Ç A Ğ	LOUIS XVI	
	DIRECTOIRE	
	NEOKLASİK	
Y A K I N Ç A Ğ	EMPIRE	
	ART NOUVEAU	

Şekil 56. Fransız dönem ve stillerinde tavanlar

AMERİKAN TAVANLARI		
DÖNEM	STİL	ÖRNEK
BAROK	JACOBEAN (CAROLEAN)	
ROKOKO	CHIPPENDALE	
YENİÇAĞ	18.YY. COLONIAL	
	FEDERAL	
	ADAM	
YAKIN ÇAĞ	VICTORIAN	
	REVIVAL	

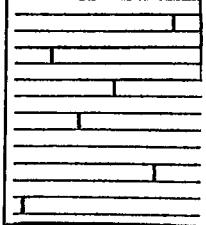
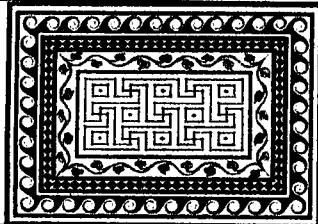
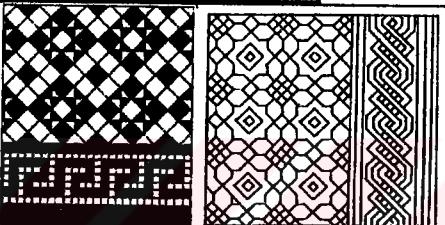
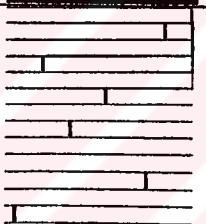
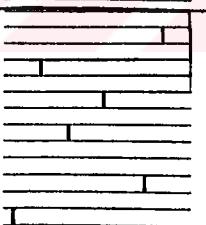
Şekil 57. Fransız dönem ve stillerinde tavanlar

İNGİLİZ ZEMİN YÜZEYLERİ		
DÖNEM	STİL	ÖRNEK
RÖNSANS	HENRY VIII	
	EDWARD VI	
	ELIZABETH I	
	JAMES I	
	CHARLES I	
BAROK	COMMONWEALTH	
	CHARLES II	

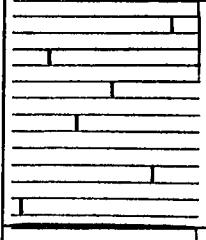
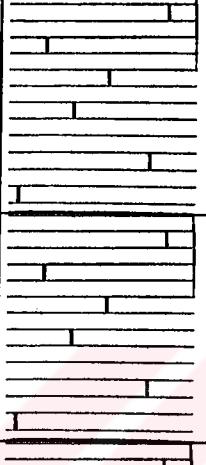
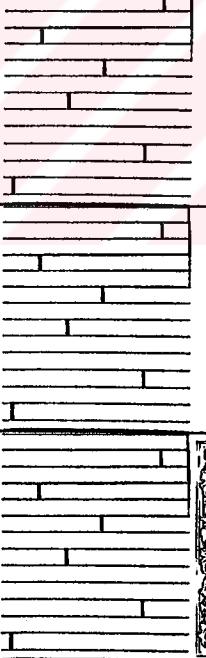
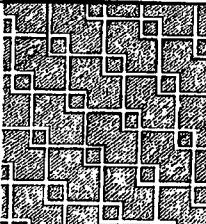
Şekil 58. İngiliz dönem ve stillerinde zeminler

İNGİLİZ ZEMİN YÜZEYLERİ		
DÖNEM	STİL	ÖRNEK
BAROK	JAMES II	
	WILLIAM AND MARY	
	QUEEN ANNE	
ROKOKO	ERKEN GEORGIAN	
	CHIPPENDALE	
	GEÇ GEORGIAN	
YENİCAĞ	ADAM	

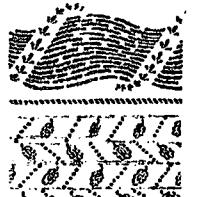
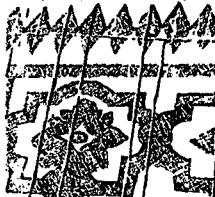
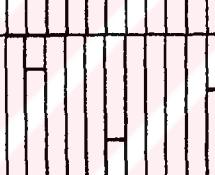
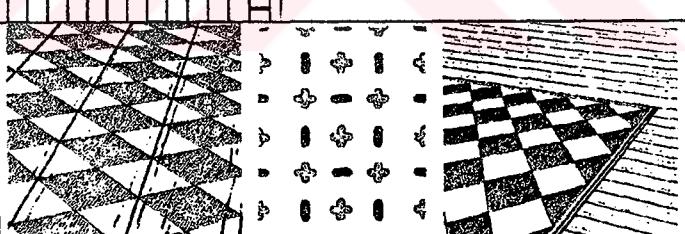
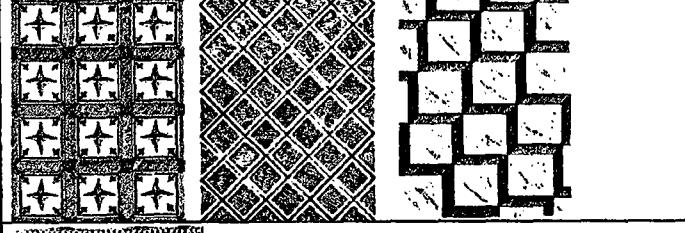
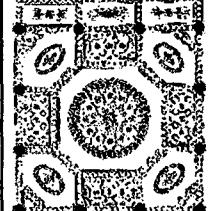
Şekil 59. İngiliz dönem ve stillerinde zeminler

İNGİLİZ ZEMİN YÜZEYLERİ		
DÖNEM	STİL	ÖRNEK
YENİ ÇAĞ YAKIN ÇAĞ	NEOKLASİK	
	REGENCY	
	VICTORIAN	
	ARTS AND CRAFTS	
	EDWARDIAN	

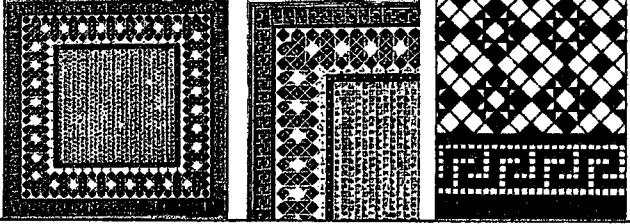
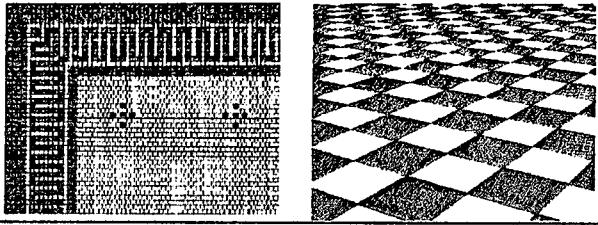
Şekil 60. İngiliz dönem ve stillerinde zeminler

FRANSIZ ZEMİN YÜZEYLERİ		
DÖNEM	STİL	ÖRNEK
R O K O K O	LOUIS XV	
Y E N İ Ç A Ğ	LOUIS XVI DIRECTOIRE NEOKLASİK	
Y A K I N Ç A Ğ	EMPİRE ART NOUVEAU	
Ç A Ğ I M I Z	ART DECO	

Şekil 61. Fransız dönem ve stillerinde zeminler

AMERİKAN ZEMİN YÜZEYLERİ		
DÖNEM	STİL	ÖRNEK
B A R O K	17.YY. COLONIAL	
	WILLIAM AND MARY	
R O K O K O	QUEEN ANNE	
	GEORGIAN	
Y E N İ Ç A Ğ	18.YY. COLONIAL	
	FEDERAL	
	ADAM	

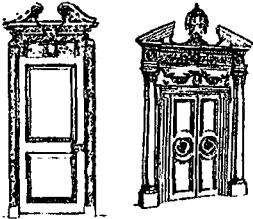
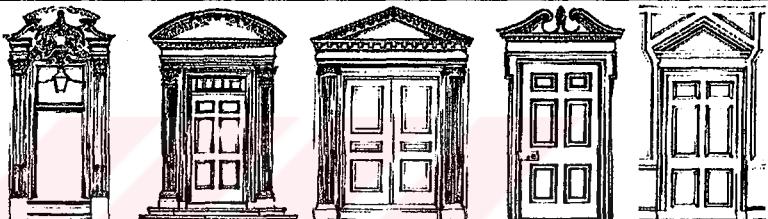
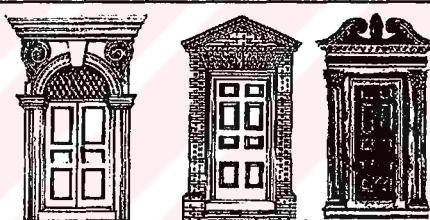
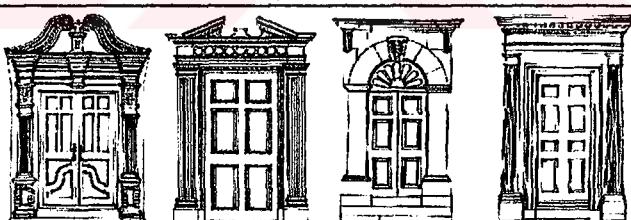
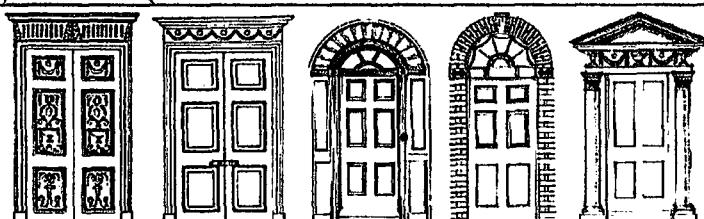
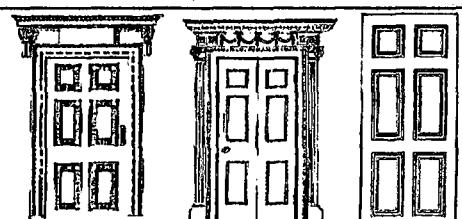
Şekil 62. Amerikan dönem ve stillerinde zeminler

AMERİKAN ZEMİN YÜZEYLERİ		
DÖNEM	STİL	ÖRNEK
YAKINÇAĞ	VİCTORİAN REVİVAL	

Şekil 63. Amerikan dönem ve stillerinde zeminler

İNGİLİZ KAPI YÜZEYLERİ		ÖRNEK
DÖNEM	STİL	
RÖNSANS	HENRY VIII	
	EDWARD VI	
	ELIZABETH I	
	JAMES I	
BAROK	CHARLES I	
	COMMONWEALHT	
	CHARLES II	

Şekil 64. İngiliz dönem ve stillerinde kapılar

İNGİLİZ KAPI YÜZEYLERİ		
DÖNEM	STİL	ÖRNEK
B A R O K	JAMES II	
	WILLIAM AND MARY	
	QUEEN ANNE	
R O K O K O	ERKEN GEORGIAN	
	CHIPPENDALE	
	GEÇ GEORGIAN	
Y E N İ Ç AĞ	ADAM	

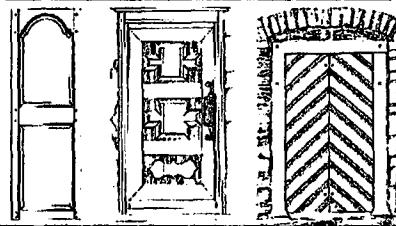
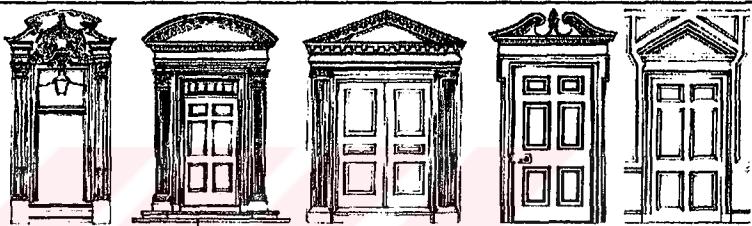
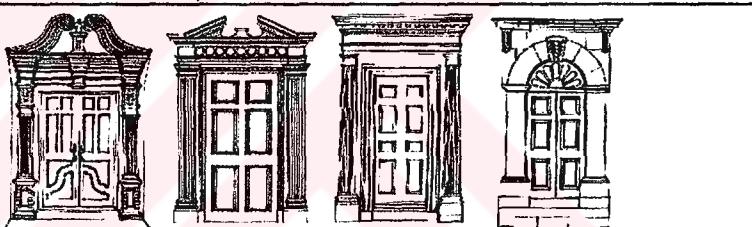
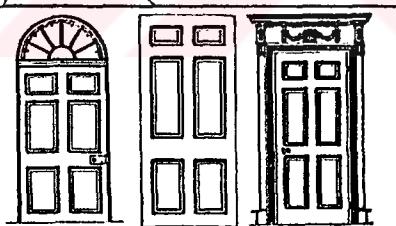
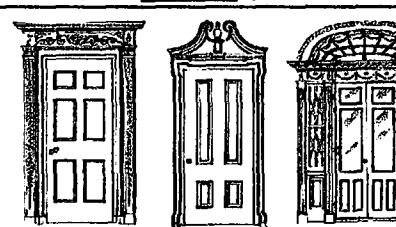
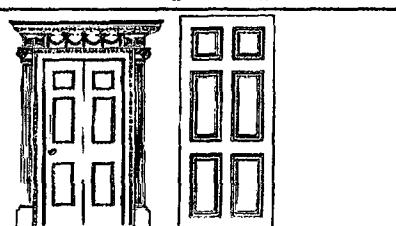
Şekil 65. İngiliz dönem ve stillerinde kapılar

İNGİLİZ KAPI YÜZEYLERİ		
DÖNEM	STİL	ÖRNEK
Y E N İ Ç A Ğ	NEOKLASİK	
	REGENCY	
	VİCTORİAN	
	ARTS AND CRAFTS	
	EDWARDİAN	

Şekil 66. İngiliz dönem ve stillerinde kapılar

FRANSIZ KAPI YÜZEYLERİ		
DÖNEM	STİL	ÖRNEK
R O K O K O	LOUIS XV	
Y E N İ Ç A Ğ	LOUIS XVI DIRECTOIRE	
Y A K I N Ç A Ğ	EMPIRE ART NOUVEAU	
Ç A Ğ I M I Z	ART DECO	

Şekil 67. Fransız dönem ve stillerinde kapılar

AMERİKAN KAPI YÜZEYLERİ		
DÖNEM	STİL	ÖRNEK
B A R O K	17.YY. COLONIAL	
	WILLIAM AND MARY	
R O K O K O	QUEEN ANNE	
	CHIPPENDALE	
Y E N İ Ç A Ğ	18.YY. COLONIAL	
	FEDERAL	
	ADAM	

Şekil 68. Amerikan dönem ve stillerinde kapılar

AMERİKAN KAPI YÜZEYLERİ		
DÖNEM	STİL	ÖRNEK
YAKIN ÇAĞ	VICTORIAN	
	REVIVAL	
ÇAĞIMIZ	20-30'LI YILLAR	
	MODERN	
	POST MODERN	

Şekil 69. Amerikan dönem ve stillerinde kapılar

İNGİLİZ PENCERELERİ		ÖRNEK
DÖNEM	STİL	
RÖNSANS	TUDOR	
	ELIZABETH I	
	JAMES I	
	CHARLES I	
	COMMONWEALTH	
BAROK	CHARLES II	
	JAMES II	

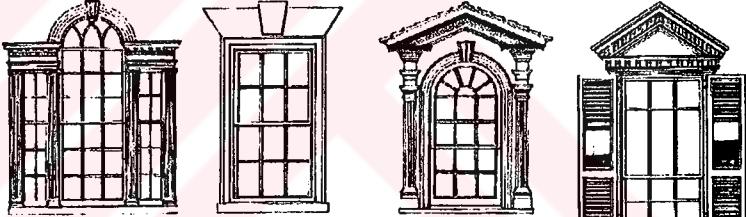
Şekil 70. İngiliz dönem ve stillerinde pencereler

İNGİLİZ PENCERELERİ		
DÖNEM	STİL	ÖRNEK
B A R O K	WILLIAM AND MARY	
	QUEEN ANNE	
	ERKEN GEORGIAN	
R O K O K O	CHIPPENDALE	
	GEÇ GEORGIAN	
Y E N İ Ç A Ğ	ADAM	
Y A K I N Ç A Ğ	REGENCY	

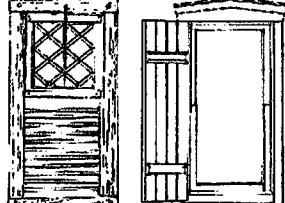
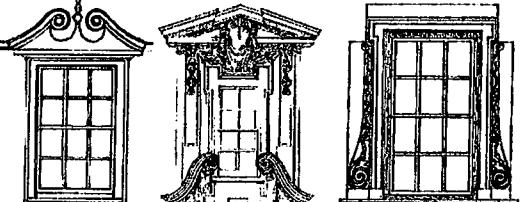
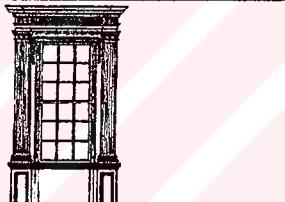
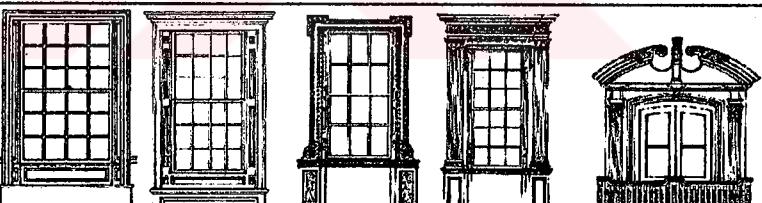
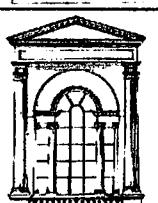
Şekil 71. İngiliz dönem ve stillerinde pencereler

İNGİLİZ PENCERELERİ		
DÖNEM	STİL	ÖRNEK
Y A K I N Ç A Ğ	VİCTORİAN	
	ARTS AND CRAFTS	
	EDWARDİAN	

Şekil 72. İngiliz dönem ve stillerinde pencereler

FRANSIZ PENCERELERİ		
DÖNEM	STİL	ÖRNEK
R O K O K O	LOUIS XV	
Y E N İ Ç A Ğ	LOUIS XVI DIRECTOIRE	
Y A K I N Ç A Ğ	EMPIRE ART NOUVEAU	
Ç A Ğ I M I Z	ART DECO	

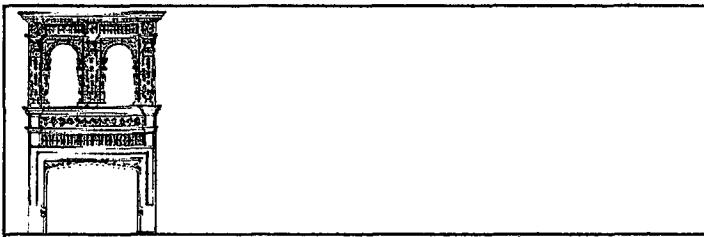
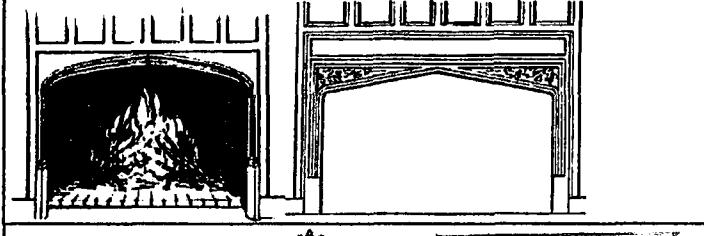
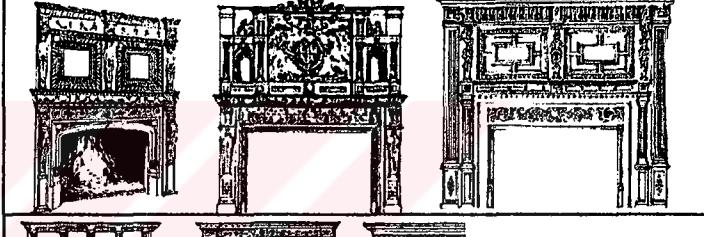
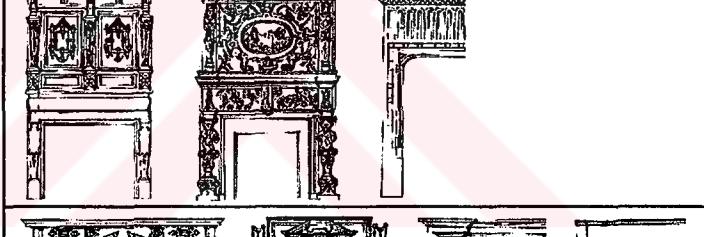
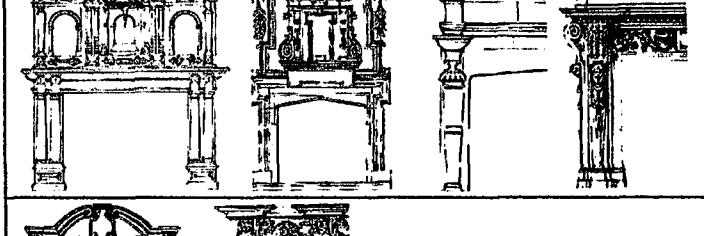
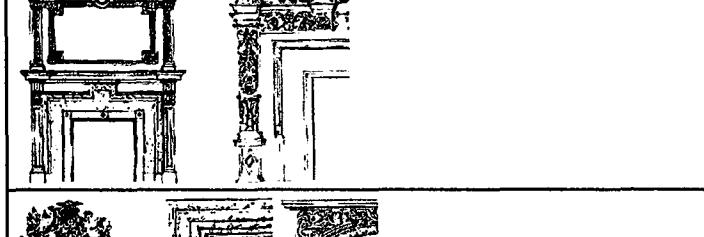
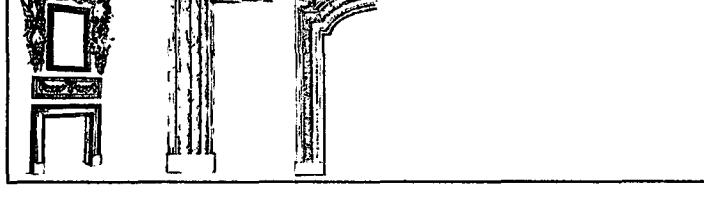
Şekil 73. Fransız dönem ve stillerinde pencereler

AMERİKAN PENCERELERİ		
DÖNEM	STİL	ÖRNEK
B A R O K	17.YY. COLONIAL	
	WILLIAM AND MARY	
R O K O K O	QUEEN ANNE	
	CHIPPENDALE	
Y E N İ Ç A Ğ	18.YY. COLONIAL	
	FEDERAL	
	ADAM	

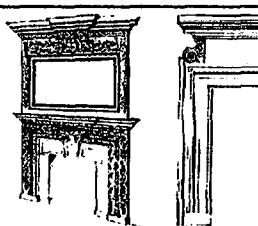
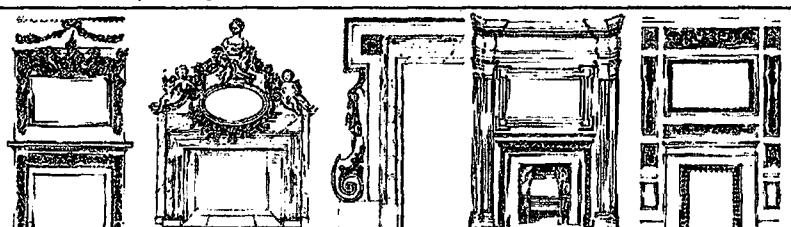
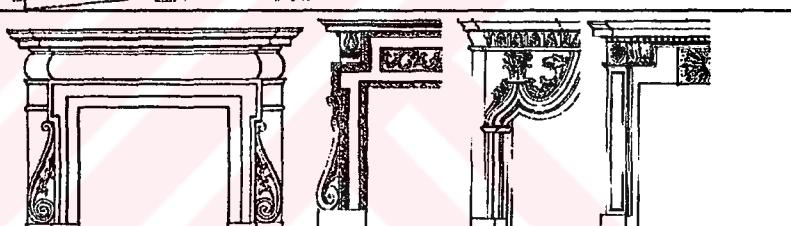
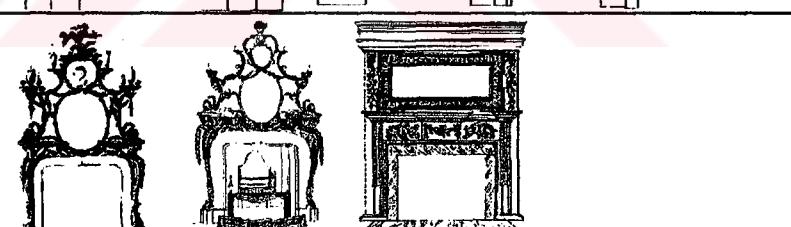
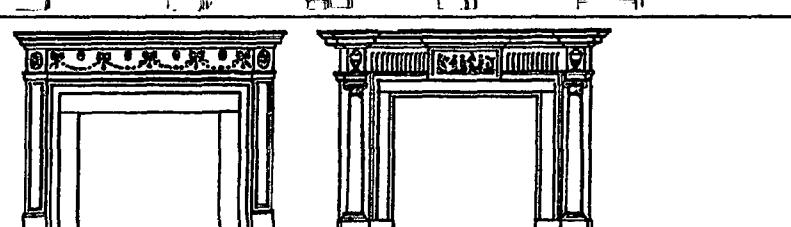
Şekil 74. Amerikan dönem ve stillerinde pencereler

AMERİKAN PENCERELERİ		
DÖNEM	STİL	ÖRNEK
YAKIN ÇAĞ	VÍCTORIAN	
ÇAĞIMIZ	REVIVAL	
	20-30'LI YILLAR	
	MODERN	
	POST MODERN	

Şekil 75. Amerikan dönem ve stillerinde pencereler

İNGİLİZ ŞÖMİNELERİ		
DÖNEM	STİL	ÖRNEK
RÖNSANS	HENRY VIII	
	EDWARD VI	
	ELIZABETH I	
	JAMES I	
	CHARLES I	
BAROK	COMMONWEALHT	
	CHARLES II	

Şekil 76. İngiliz dönem ve stillerinde şömineler

İNGİLİZ ŞÖMİNELERİ		
DÖNEM	STİL	ÖRNEK
BAROK	JAMES II	
	WILLIAM AND MARY	
	QUEEN ANNE	
ROKOKO	ERKEN GEORGIAN	
	CHIPPENDALE	
	GEC GEORGIAN	
YENİÇAĞ	ADAM	

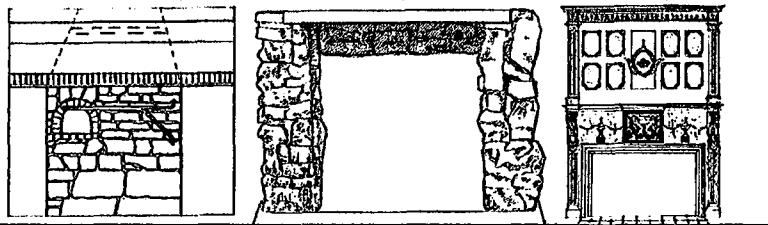
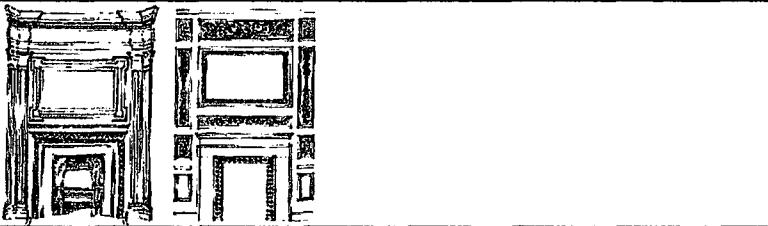
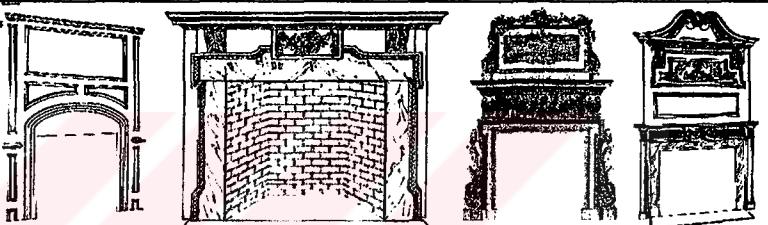
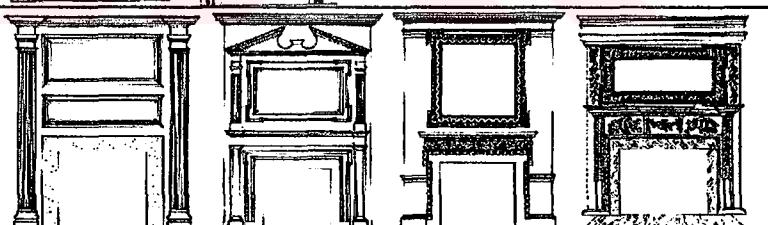
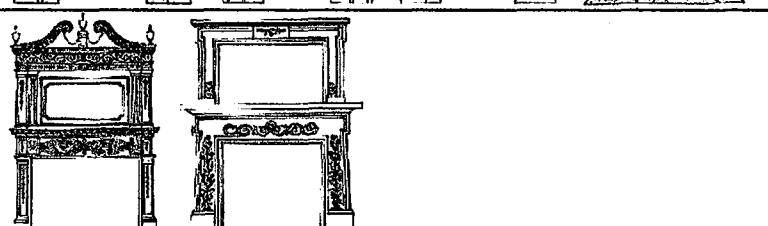
Şekil 77. İngiliz dönem ve stillerinde şömineler

İNGİLİZ ŞÖMİNELERİ		
DÖNEM	STİL	ÖRNEK
YAKINÇAĞ	REGENCY	
	VICTORIAN	
	ARTS AND CRAFTS	
	EDWARDIAN	

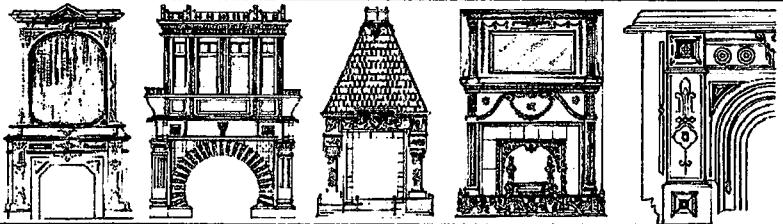
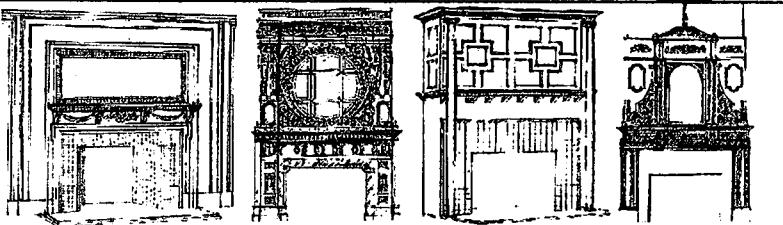
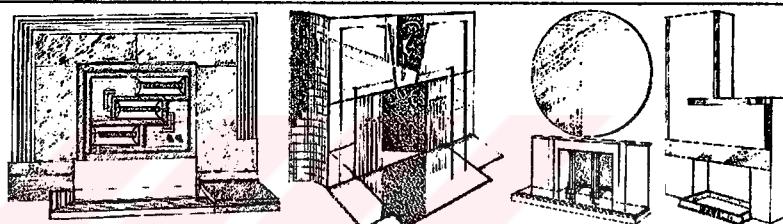
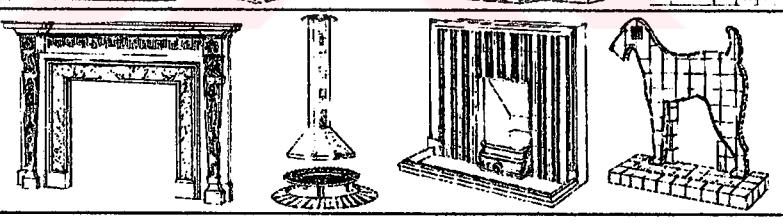
Şekil 78. İngiliz dönem ve stillerinde şömineler

FRANSIZ ŞÖMİNELERİ		
DÖNEM	STİL	ÖRNEK
B A R O K	LOUIS XIV	
R O K O K O	LOUIS XV	
Y E N İ Ç A Ğ	LOUIS XVI	
Y A K I N Ç A Ğ	DIRECTOIRE EMPİRE	
Ç A Ğ I M I Z	ART NOUVEAU	
	ART DECO	

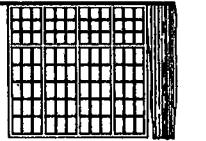
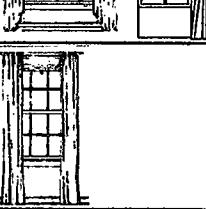
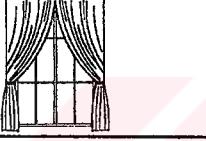
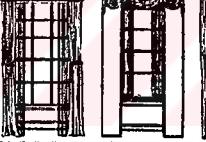
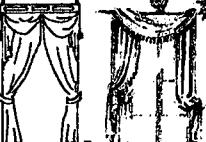
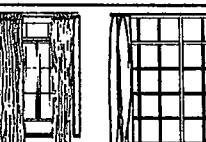
Şekil 79. Fransız dönem ve stillerinde şömineler

AMERİKAN ŞÖMİNELERİ		
DÖNEM	STİL	ÖRNEK
B A R O K	17.YY. COLONIAL	
	WILLIAM AND MARY	
R O K O K O	QUEEN ANNE	
	CHIPPENDALE	
Y E N İ Ç A Ğ	18.YY. COLONIAL	
	FEDERAL	
	ADAM	

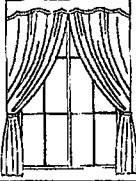
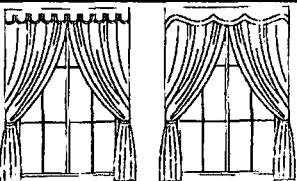
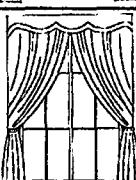
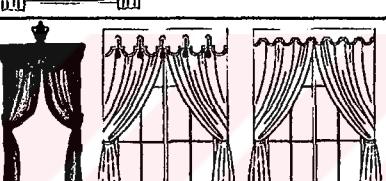
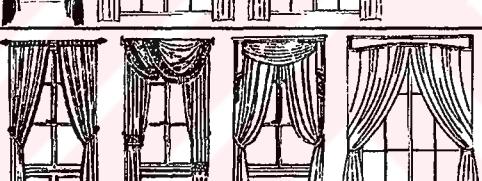
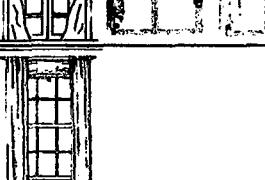
Şekil 80. Amerikan dönem ve stillerinde şömineler

AMERİKAN ŞÖMİNELERİ		
DÖNEM	STİL	ÖRNEK
YAKIN ÇAĞ	VİCTORİA N	
	REVİVAL	
	20-30'LI YILLAR	
	MODERN	
ÇAĞIMIZ	POST MODERN	
		

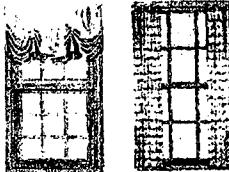
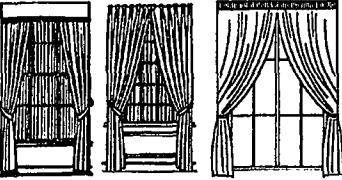
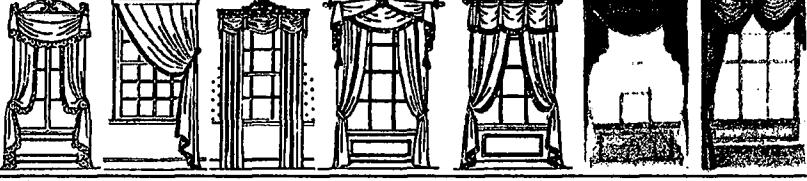
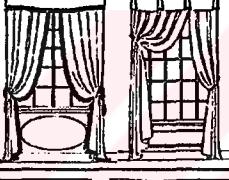
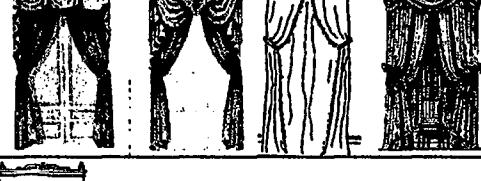
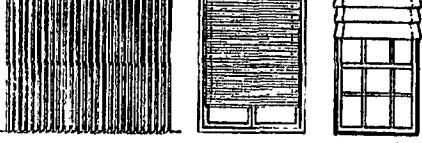
Şekil 81. Amerikan dönem ve stillerinde şömineler

DÖNEM VE STILLER		PERDE ÖRNEKLERİ	
YAKINÇAĞ	YENİÇAĞ	ROKOKO	BAROK
RÖNESANS		JACOBÉAN	
		RESTORATION STUART	
		WILLIAM VE MARY	
		QUEEN ANNE	
		ERKEN GEORGIAN	
		GEÇ GEORGIAN	
		REGENCY	
		ERKEN VİCTORIAN	
		VİCTORIAN	
		ARTS AND CRAFTS	

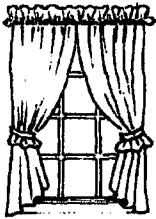
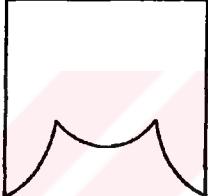
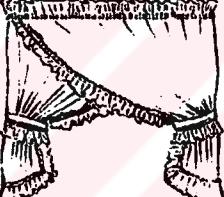
Şekil 82. İngiliz dönem ve stillerinde perdeler

DÖNEM VE STILLER		PERDE ÖRNEKLERİ
RÖNESANS	LOUIS XIV	
ROKOKO	REGENCE	
	LOUIS XV	
YENİÇAĞ	LOUIS XVI	
	DIREKTUVAR	
YAKINÇAĞ	EMPİRE	
	ART NOUVEAU	
ÇAĞIMIZ	ART DECO	

Şekil 83. Fransız dönem ve stillerinde perdeler

DÖNEM VE STILLER		PERDE ÖRNEKLERİ
RÖNESANS	ERKEN AMERİKAN	
BAROK	GEORGIAN	
YENİÇAĞ	FEDERAL	
	18.YY. COLONIAL	
YAKINÇAĞ	REVIVAL	
	VICTORIAN	
	EKLEKTİK	
ÇAĞIMIZ	ÇAĞDAŞ STİL	

Şekil 84. Amerikan dönem ve stillerinde perdeler

PERDE ÇEŞİDİ		PERDE ÖRNEKLERİ
TÜL PERDELER	BÜZGÜLÜ PERDE	
	PILELİ PERDE	
	DİLİMLİ PERDE	
	KURVAZE PERDE	
DEKOR PERDELER	DUBLESİZ DEKOR PERDE	
	PILELİ DEKOR PERDE	
	DUBLELİ DEKOR PERDE	

Şekil 85. Perde çeşitleri-örnekleri

PERDE ÇEŞİDİ		PERDE ÖRNEKLERİ
DEKOR PERDELER	KLASİK PERDELER	
HALKALI PERDELER	HALKALI PERDELER	
	HALKALI DÜZ PERDELER	
	OYMALI HALKALI PERDELER	
	YARIM PERDELER	
STORLAR	DÜZ STORLAR	
	PILELİ STORLAR	

Şekil : 12

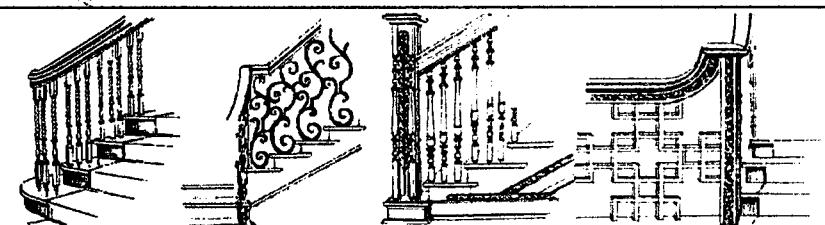
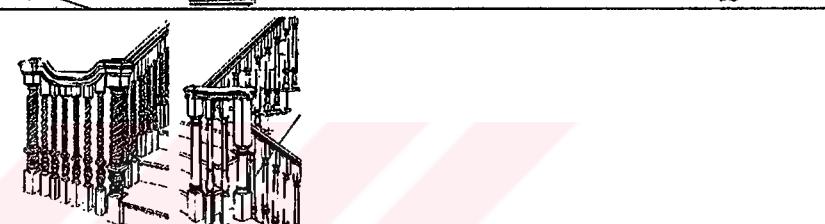
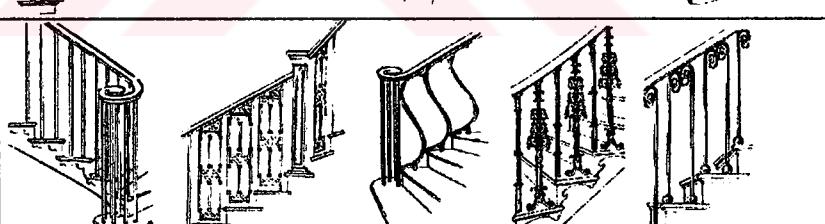
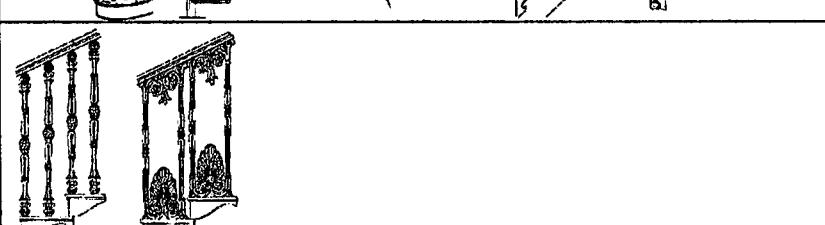
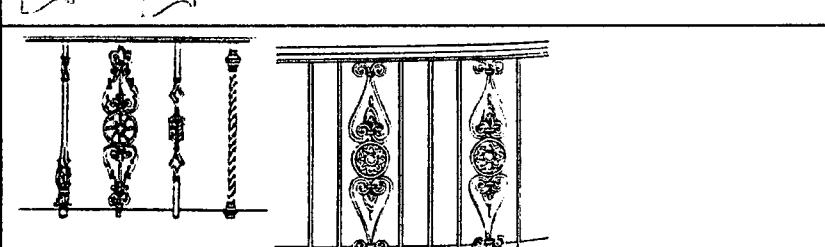
Şekil 86. Perde çeşitleri-örnekleri

PERDE ÇEŞİDİ		PERDE ÖRNEKLERİ
STORLAR	BÜZGÜLÜ STORLAR VENEDİK STORLAR	
PERDE BAŞLIKLARI	SERT PERDE BAŞLIKLARI PILELİ PERDE BAŞLIKLARI DRAPE PERDE BAŞLIKLARI	
	BRİZ BİZ PERDE	

Şekil 87. Perde çeşitleri-örnekleri

İNGİLİZ MERDİVENLERİ		
DÖNEM	STİL	ÖRNEK
RÖNSANS	HENRY VIII (TUDOR)	
	EDWARD VI (TUDOR)	
	ELIZABETH I	
	JAMES I	
	COMMONWEALHT	
BAROK	CHARLES II	
	JAMES II	

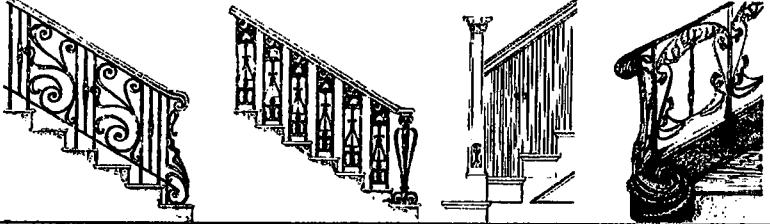
Şekil 88. İngiliz dönem ve stillerinde merdiven korkuluğu

İNGİLİZ MERDİVENLERİ		
DÖNEM	STİL	ÖRNEK
B A R O K K	WILLIAM AND MARY	
R O K O K O	ERKEN GEORGIAN	
	CHIPPENDALE	
	GEÇ GEORGIAN	
Y A K I N Ç A Ğ	REGENCY	
	WILLIAM IV	
	VİCTORİAN	

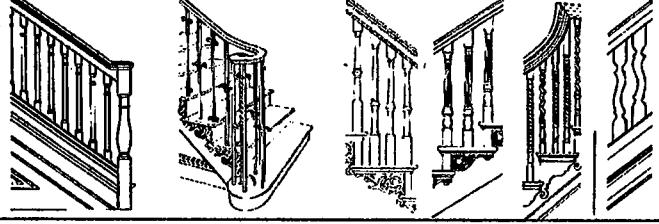
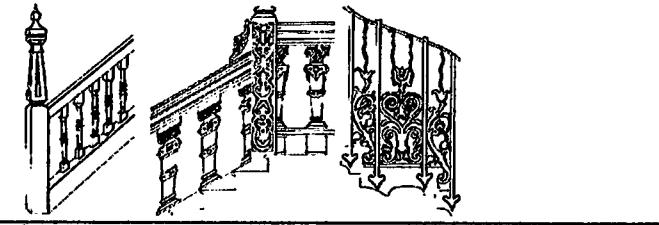
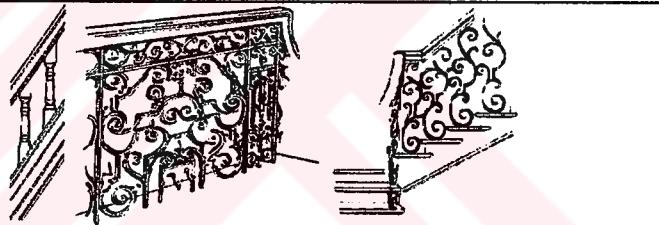
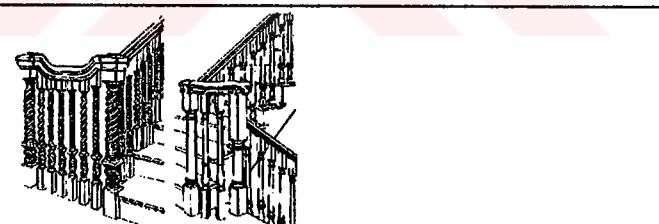
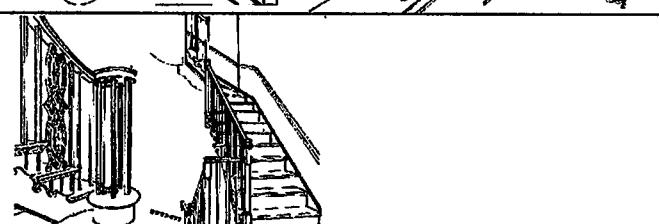
Şekil 89. İngiliz dönem ve stillerinde merdiven korkuluğu

INGİLİZ MERDİVENLERİ		ÖRNEK
DÖNEM	STİL	
YAKINÇAĞ	ARTS AND CRAFTS	
	EDWARDİAN	
	REVIVAL	
	20-30LU YILLAR	
ÇAĞIMIZ	MODERN	
	POSTMODERN	

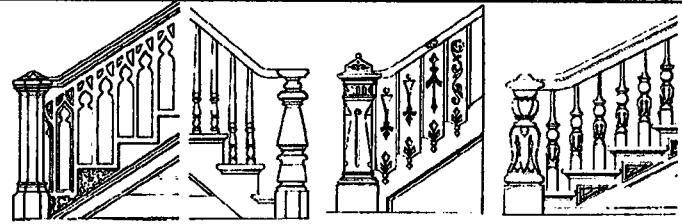
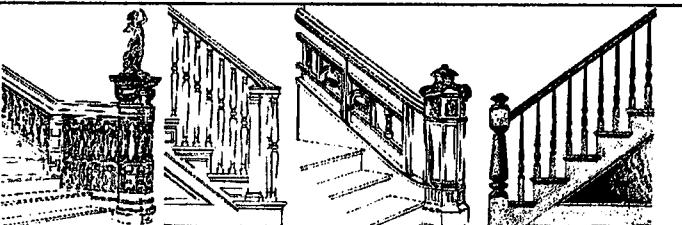
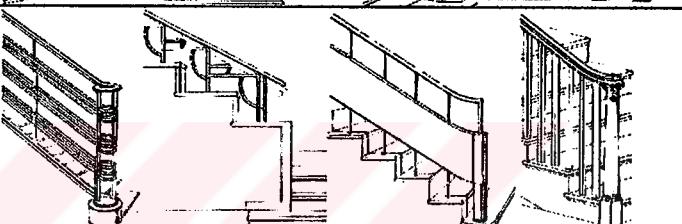
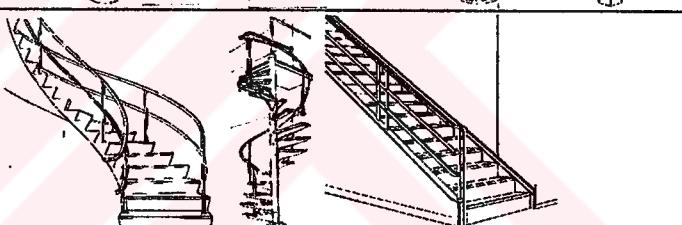
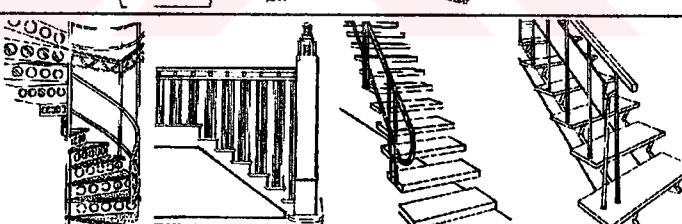
Şekil 90. İngiliz dönem ve stillerinde merdiven korkuluğu

FRANSIZ MERDİVENLERİ		
DÖNEM	STİL	ÖRNEK
RÖNESANS	LOUIS XIV	
ROKOKO	LOUIS XV	
YENİÇAĞ	LOUIS XVI DIRECTOIRE EMPIRE	
YAKINÇAĞ	ART NOUVEAU	

Şekil 91. Fransız dönem ve stillerinde merdiven korkuluğu

AMERİKAN MERDİVENLERİ		
DÖNEM	STİL	ÖRNEK
B A R O K	17.y.y.COLONIAL	
	JACOBEAN (CAROLEAN)	
	WILLIAM AND MARY	
R O K O K O	QUEEN ANNE	
	CHIPPENDALE (GEORGIAN)	
Y E N İ Ç A Ğ	18.YY. COLONIAL	
	FEDERAL	

Şekil 92. Amerikan dönem ve stillerinde merdiven korkuluğu

AMERİKAN MERDİVENLERİ		
DÖNEM	STİL	ÖRNEK
YAKIN ÇAĞ	VICTORIAN	
	REVIVAL	
ÇAĞIMIZ	20-30LU YILLAR	
	MODERN	
	POSTMODERN	

Şekil 93. Amerikan dönem ve stillerinde merdiven korkuluğu

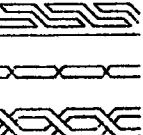
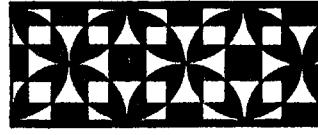

- Dönemlere Bağlı Süsleme

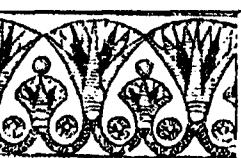
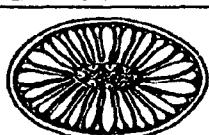
- Süslemeler- motif adı ve çıkış dönemleri (Şekil 94, 95, 96)
- Dönemlere göre süsleme motifleri (Şekil 97, 98, 99)

SÜSLEME ADI VE ÇIKIŞ DÖNEMİ	SÜSLEME MOTİFİ	SÜSLEME ADI VE ÇIKIŞ DÖNEMİ	SÜSLEME MOTİFİ
Akantus Yaprığı		Gouilloche	
Yunan		Yunan	
Antifex		İnci Ve Gounging	
Yunan		Yunan	
Arabesk		Sconce	
Yunan		Adam	
Arabeks		Meandr	
Roma		Yunan	
Arabeks		Linenfold	
Barok		Rönesans	
Arabeks		Maske	
Rokoko		Yunan	
Destek		Maske	
Barok		Roma	
Aslan Başı		Kartuş	
Yunan		Louis XVI	
Groteks		Karyadit	
Yunan		Barok	
Cift Ejderha		Feston	
Romaneks		Gotik	

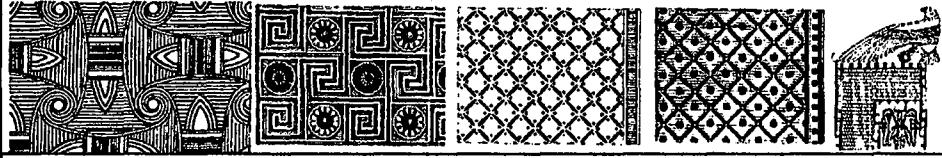
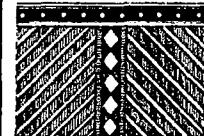
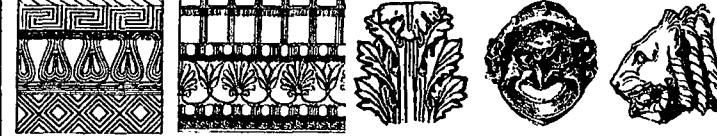
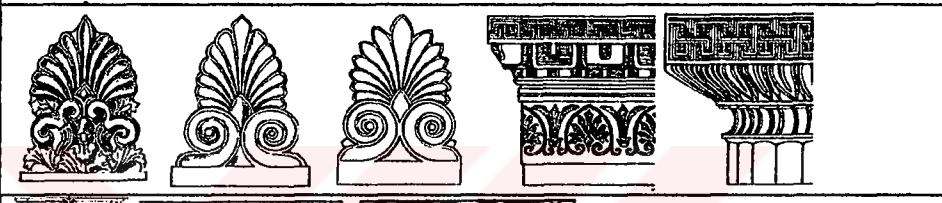
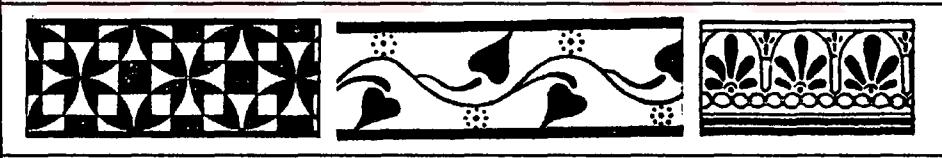
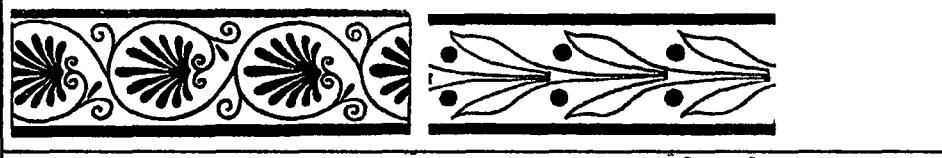
Şekil 94. Süslemeler- motif adı ve çıkış dönemleri

SÜSLEME ADI VE ÇIKIŞ DÖNEMİ	SÜSLEME MOTİFİ	SÜSLEME ADI VE ÇIKIŞ DÖNEMİ	SÜSLEME MOTİFİ
Boyanmış Bordür		Rinceau	
Yunan		Barok	
Fret Bordür		Rinceau	
Yunan		Roma	
Fret		Honeysuckle	
Chippendale		Yunan	
Girland		Honeysuckle	
Empire		Yunan	
Su Bitkisi		Kuğulu Kartuş	
Yunan		Empire	
Ok Ve Yumurta		Friz (Adam)	
Yunan		Neoklasik	
Zenzerek		Mozaik Desen	
Yunan		Yunan	
Strapwork		Dalgabezek	
Rönesans		Louis XVI	
Vazo		Dalga Bezék	
Adam		Yunan	

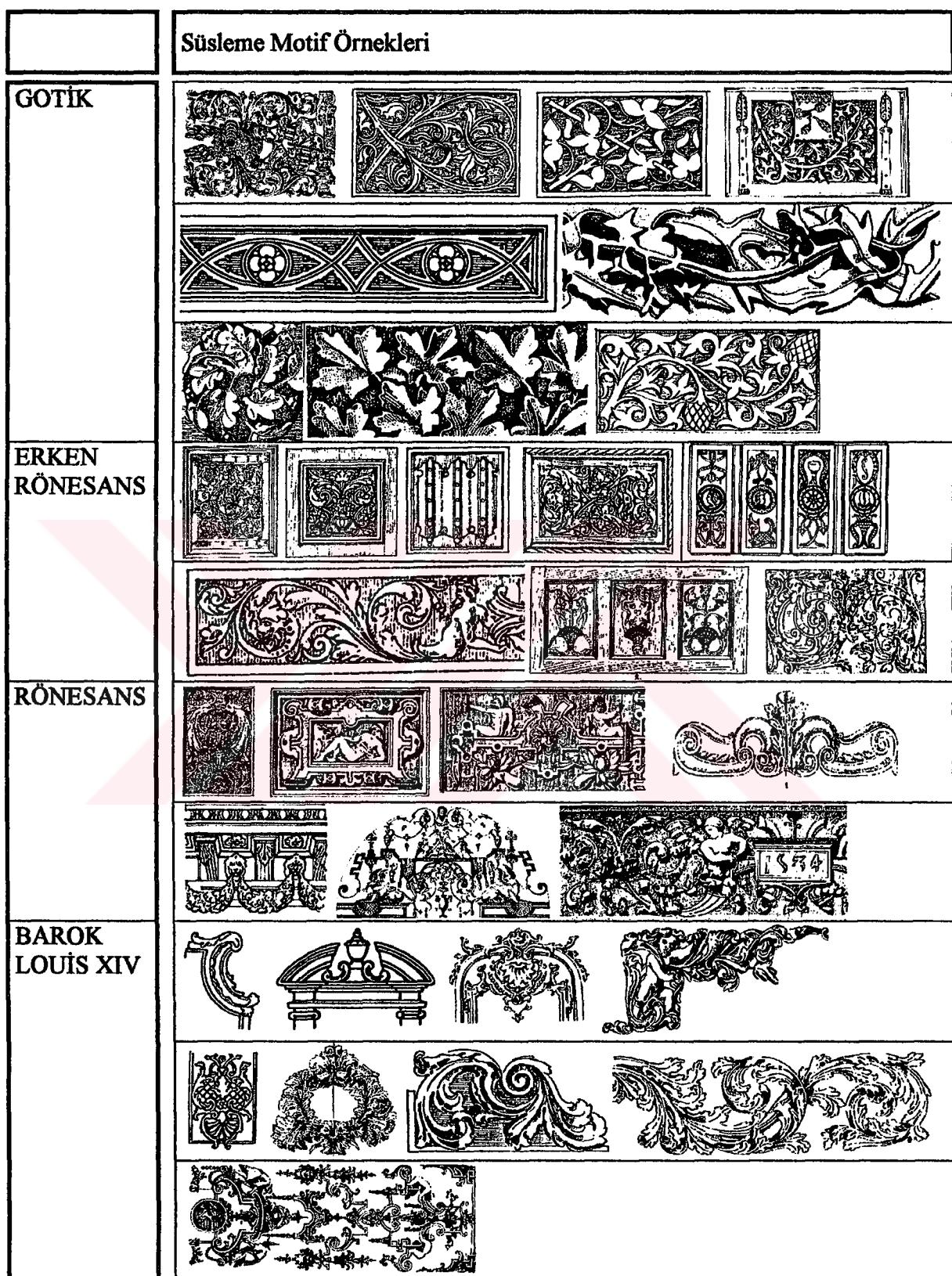
Şekil 95. Süslemeler- motif adı ve çıkış dönemleri

SÜSLEME ADI VE ÇIKIŞ DÖNEMİ	SÜSLEME MOTİFİ	SÜSLEME ADI VE ÇIKIŞ DÖNEMİ	SÜSLEME MOTİFİ
Arma		Kıvrımdal	
Empire		Romaneks	
Bereket Boynuzu		Kıvrımdal	
Empire		Barok	
Lotus Çiçeği		Kıvrımdal	
Mısır		Romaneks	
Kartuş		Kıvrımdal	
Barok		Louis XVI	
Destek		Kıvrımdal	
Barok		Gotik	
Destek		Kıvrımdal	
Yunan		Roma	
Çiçek Salkımı		Çelenk	
Louis XVI		Roma	
Yaprak		Bocuk Ve Makara	
Gotik		Yunan	
Paterea		Aslan başlı Sütun	
Adam		Barok	

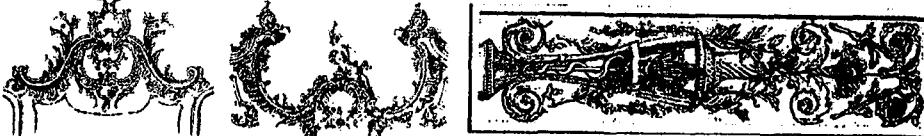
Şekil 96. Süslemeler- motif adı ve çıkış dönemleri

Süsleme Motif Örnekleri	
ANTIKÇAĞ MISIR	
ANTIKÇAĞ YUNAN	
ANTIKÇAĞ ROMA	

Şekil 97. Dönemler göre süsleme motifleri

Şekil 98. Dönemler göre süsleme motifleri

Süsleme Motif Örnekleri	
ROKOKO LOUIS XV	
NEOKLASİK LOUIS XVI	
EMPIRE	
EMPIRE II	
LOUIS PHILIPPE	

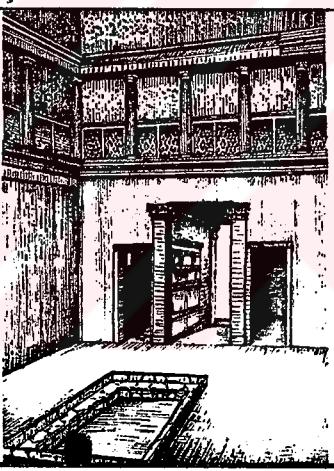
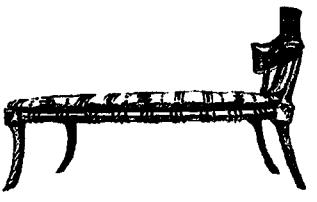
Şekil 99. Dönemler göre süsleme motifleri

2.2.3.2. İç Mekan ve Mobilyalara Göre

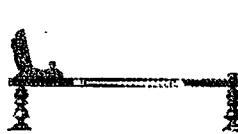
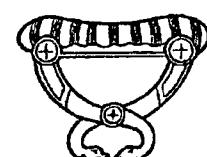
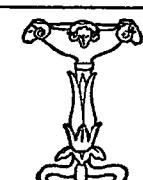
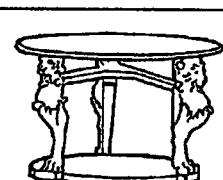
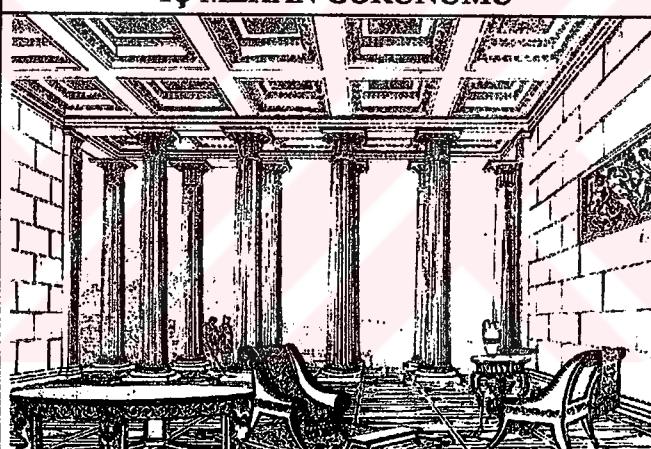
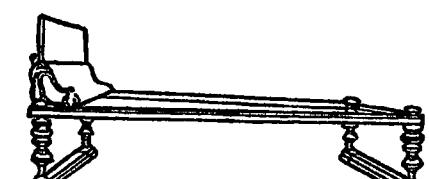
- Dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar
 - Ana dönemlere göre iç mekan - mobilyalar (Şekil 100-110)
 - İngiliz dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar (Şekil 111-129)
 - Fransız dönem ve stillere göre iç mekan – mobilyalar (Şekil 130-136)
 - Amerikan dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar (Şekil 137-141)
 - Modern dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar (Şekil 142-145)

DÖNEM : ANTİK ÇAĞ MISIR		TARİH : MÖ 3200-341				
OTURMA ELEMANSI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE	İSKEMLE/ PUF		
MASA ÇESİTLERİ	YEMEK MA.	ÇALIŞMA MA.	SEHPA	MAKYAJ MA.		
ŞÖMİNE	İÇ MEKAN GÖRÜNÜMÜ			PERDE		
KORKULUK				DUVAR YÜZEY		
SAKLAMA ELEMANSARI	KONSOL	ŞİFONYER	KOMİDİN	SANDIK		
SAKLAMA ELEMANSARI	DOLAP	BÜFE	YATAK			
		YATMA ELEMANSI				

Şekil 100. Ana dönemlere göre iç mekan - mobilyalar

DÖNEM : ANTİK ÇAĞ YUNAN		TARİH : MÖ 500-30		
OTURMA ELEMANI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE	İŞKEMLE/ PUF
MASA ÇEŞİTLERİ	YEMEK MA.	ÇALIŞMA MA.	SEHPA	MAKYAJ MA.
ŞÖMİNE		İÇ MEKAN GÖRÜNÜMÜ		PERDE
KORKULUK				DUVAR YÜZESİ
SAKLAMA ELEMANLARI	KONSOL	ŞİFONYER	KOMİDİN	SANDIK
DOLAP	BÜFE	YATMA ELEMANI	YATAK	
				

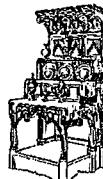
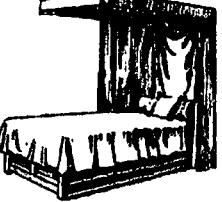
Şekil 101. Ana dönemlere göre iç mekan - mobilyalar

DÖNEM : ANTİKÇAĞ ROMA		TARİH : Mö 509-Ms 476		
OTURMA ELEMANI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE	İSKEMLE/ PUF
				
MASA ÇEŞİTLERİ	YEMEK MA.	SEHPA	ORTA SEHPA	SEHPA
				
ŞÖMİNE	İÇ MEKAN GÖRÜNÜMÜ			PERDE
KORKULUK				DUVAR YÜZYEY
SAKLAMA ELEMANLARI	KONSOL	ŞİFONYER	KOMİDİN	SANDIK
SAKLAMA ELEMANLARI	DOLAP	BÜFE	YATAK	
				

Şekil 102. Ana dönemlere göre iç mekan - mobilyalar

DÖNEM : ERKEN ORTAÇAĞ		STİL : ROMANEKS TARİH : 1150-1550		
OTURMA ELEMANI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE	İSKEMLE/ PUF
MASA ÇEŞİTLERİ	YEMEK MA.	SEHPA	KONSOL MASA	MAKYAJ MA.
ŞÖMİNE		İÇ MEKAN GÖRÜNÜMÜ		PERDE
KORKULUK			DUVAR YÜZESİ	
SAKLAMA ELEMANLARI	KONSOL	ŞİFONYER	KOMİDİN	SANDIK
DOLAP	BÜFE	YATMA ELEMANI	YATAK	

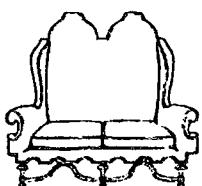
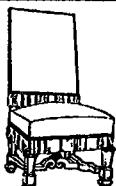
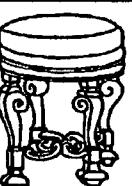
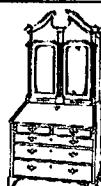
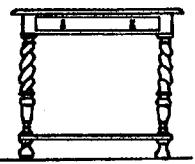
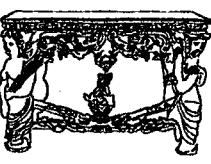
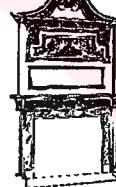
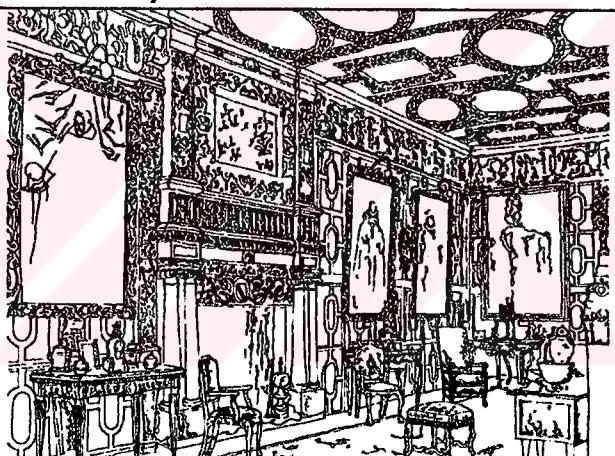
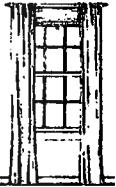
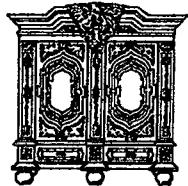
Şekil 103. Ana dönemlere göre iç mekan - mobilyalar

DÖNEM : ORTAÇAĞ		STİL : GOTİK TARİH : 1150-1550		
OTURMA ELEMANI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE	İŞKEMLE/ PUF
MASA ÇEŞİTLERİ	YEMEK MA.	SEHPA	KONSOL MASA	MAKYAJ MA.
ŞÖMİNE		İÇ MEKAN GÖRÜNÜMÜ		PERDE
				DUVAR YÜZYEY
SAKLAMA ELEMANLARI	KONSOL	ŞİFONYER	KOMİDİN	SANDIK
DOLAP	BÜFE	YATMA ELEMANI	YATAK	
				

Şekil 104. Ana dönemlere göre iç mekan - mobilyalar

DÖNEM : GEÇ ORTAÇAĞ		STİL : RÖNESANS TARİH : 1607-1700		
OTURMA ELEMANI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE	İSKEMLE / PUF
MASA ÇEŞİTLERİ	YEMEK MA.	ÇALIŞMA MA.	MASA	MAKYAJ MA.
ŞÖMİNE		İÇ MEKAN GÖRÜNÜMÜ		PERDE
KORKULUK				DUVAR YÜZYEY
SAKLAMA ELEMANTARI	KONSOL	ŞİFONYER	KOMİDİN	SANDIK
	DOLAP	BÜFE		
SAKLAMA ELEMANTARI			YATAK	
			YATMA ELEMANI	

Şekil 105. Ana dönemlere göre iç mekan - mobilyalar

DÖNEM : BAROK		TARİH : 1630-1740		
OTURMA ELEMANI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE	İŞKEMLE/PUF
				
MASA ÇEŞİTLERİ	ÇALIŞMA MA.	SEHPA	KONSOL MASA	MAKYAJ MA.
				
ŞÖMİNE		İÇ MEKAN GÖRÜNÜMÜ		PERDE
				
KORKULUK				DUVAR YÜZEY
				
SAKLAMA ELEMANLARI	KONSOL	ŞİFONYER	KOMİDİN	SANDIK
				
SAKLAMA ELEMANLARI	DOLAP	BÜFE	YATAK	
				

Şekil 106. Ana dönemlere göre iç mekan - mobilyalar

DÖNEM : ROKOKO		TARİH : 1730-1750	
OTURMA ELEMANI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE
MASA ÇEŞİTLERİ	YEMEK MA.	ÇALIŞMA MA.	KONSOL MASA
ŞÖMİNE		İÇ MEKAN GÖRÜNÜMÜ	
KORKULUK			
PERDE			
DUVAR YÜZESİ			
SAKLAMA ELEMANLARI	KONSOL	ŞİFONYER	KOMİDİN
SAKLAMA ELEMANLARI	DOLAP	BÜFE	YATAK
YATMA ELEMANI			

Şekil 107. Ana dönemlere göre iç mekan - mobilyalar

DÖNEM : YENİÇAĞ		TARİH : 1760-1830		
OTURMA ELEMANI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE	İSKEMLE/ PUF
MASA ÇEŞİTLERİ	MASA	ÇALIŞMA MA.	KONSOL MASA	SEHPA
ŞÖMİNE		İÇ MEKAN GÖRÜNÜMÜ		PERDE
KORKULUK				DUVAR YÜZESİ
SAKLAMA ELEMANLARI	KONSOL	ŞİFONYER	KOMİDİN	SANDIK
DOLAP	BÜFE	YATAK	YATAK	
SAKLAMA ELEMANLARI				

Şekil 108. Ana dönemlere göre iç mekan - mobilyalar

DÖNEM : YAKINÇAĞ		TARİH : 1815-1920		
OTURMA ELEMANI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE	İSKEMLE/ PUF
MASA ÇEŞİTLERİ	MASA	ÇALIŞMA MA.	KONSOL MASA	SEHPA
ŞÖMİNE		İÇ MEKAN GÖRÜNÜMÜ		PERDE
KORKULUK				DUVAR YÜZESİ
SAKLAMA ELEMANLARI	KONSOL	ŞİFONYER	KOMİDİN	SANDIK
SAKLAMA ELEMANLARI	DOLAP	BÜFE	KOMİDİN	YATAK
YATMA ELEMANI				

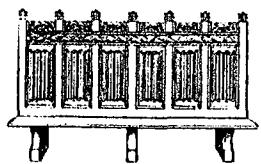
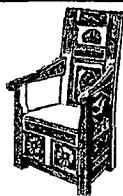
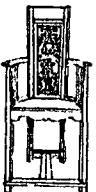
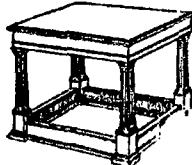
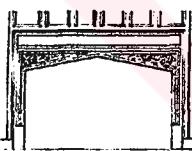
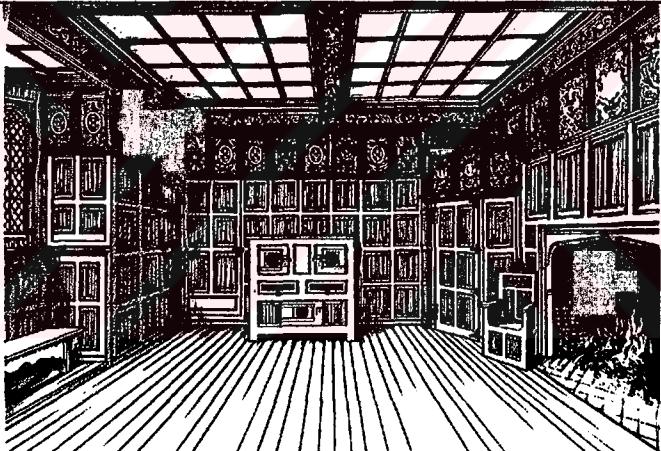
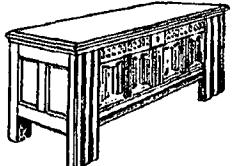
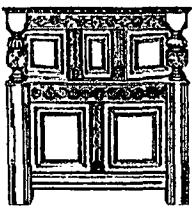
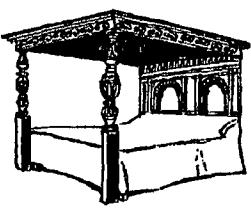
Şekil 109. Ana dönemlere göre iç mekan – mobilyalar

DÖNEM : ÇAĞIMIZ		TARİH : 1920-		
OTURMA ELEMANI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE	İŞKEMLE / PUF
MASA CEŞİTLERİ	MASA	ÇALIŞMA MA.	KONSOL MASA	SEHPA
ŞÖMİNE		İÇ MEKAN GÖRÜNÜMÜ		PERDE
KORKULUK			DUVAR YÜZESİ	
SAKLAMA ELEMANLARI	KONSOL	ŞİFONYER	KOMİDİN	SANDIK
DOLAP	BÜFE	YATMA ELEMANI	YATAK	

Şekil 110. Ana dönemlere göre iç mekan - mobilyalar

DÖNEM : RÖNESANS HÜKÜMDAR : HENRY VII		STİL : ERKEN TUDOR TARİH : 1509-1547		
OTURMA ELEMANI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE	İSKEMLE/ PUF
MASA ÇEŞİTLERİ	YEMEK MA.	ÇALIŞMA MA.	KONSOL MASA	MAKYAJ MA.
ŞÖMİNE		İÇ MEKAN GÖRÜNÜMÜ		PERDE
KORKULUK			DUVAR YÜZEY	
SAKLAMA ELEMANLARI	KONSOL	ŞİFONYER	KOMİDİN	SANDIK
DOLAP	BÜFE	YATMA ELEMANI	YATAK	

Şekil 111. İngiliz dönem ve stillere göre iç mekan – mobilyalar

DÖNEM : RÖNESANS HÜKÜMDAR: HENRY VII, MARY I		STİL : TUDOR TARİH : 1509- 1558	
OTURMA ELEMANI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE
			
MASA ÇEŞİTLERİ	YEMEK MA.	SEHPA.	KONSOL MASA
			MAKYAJ MA.
İÇ MEKAN GÖRÜNÜMÜ	ŞÖMİNE	PERDE	
			
	KORKULUK		 DUVAR YÜZESİ
SAKLAMA ELEMANLARI	KONSOL	ŞİFONYER	KOMİDİN
			
SAKLAMA ELEMANLARI	DOLAP	BÜFE	YATAK
			
YATMA ELEMANI			

Şekil 112. İngiliz dönem ve stillere göre iç mekan – mobilyalar

DÖNEM : RÖNESANS HÜKÜMDAR : ELİZABETH I		STİL : ELİZABETHAN TARİH : 1558-1603	
OTURMA ELEMANI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE
MASA ÇEŞİTLERİ	YEMEK MA.	ÇALIŞMA MA.	KONSOL MASA
			MAKYAJ MA.
ŞÖMİNE		İÇ MEKAN GÖRÜNÜMÜ	
KORKULUK			PERDE
DUVAR YÜZEY			
SAKLAMA ELEMANLARI	KONSOL	ŞİFONYER	KOMİDİN
DOLAP	BÜFE		SANDIK
SAKLAMA ELEMANLARI			
			YATAK
		YATMA ELEMANI	

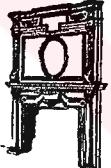
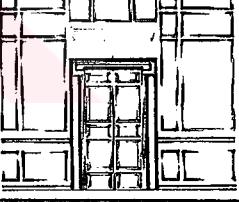
Şekil 113. İngiliz Dönem ve Stillere Göre İç Mekan - Mobilyalar

DÖNEM : RÖNESANS HÜKÜMDAR : JAMES I		STİL : JACOBÉAN TARİH : 1603-1625		
OTURMA ELEMANI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE	İSKEMLE/ PUF
MASA ÇEŞİTLERİ	YEMEK MA.	ÇALIŞMA MA.	KONSOL MASA	MAKYAJ MA.
ŞÖMİNE		İÇ MEKAN GÖRÜNÜMÜ		PERDE
SAKLAMA ELEMANLARI		KONSOL	ŞİFONYER	KOMİDİN
SAKLAMA ELEMANLARI	DOLAP	BÜFE	KOMİDİN	YATAK
YATMA ELEMANI				

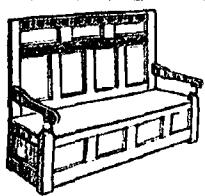
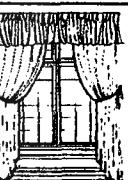
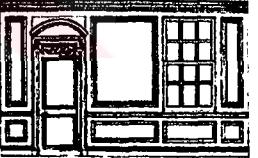
Şekil 114. İngiliz dönem ve stillere göre iç mekan – mobilyalar

DÖNEM : BAROK HÜKÜMDAR : CHARLES I		STİL : CAROLEAN TARİH : 1625-1649	
OTURMA ELEMANI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE
MASA ÇEŞİTLERİ	YEMEK MA.	ÇALIŞMA MA.	KONSOL MASA
ŞÖMİNE		İÇ MEKAN GÖRÜNÜMÜ	
KORKULUK			
PERDE			
DUVAR YÜZEY			
SAKLAMA ELEMANLARI	KONSOL	ŞİFONYER	KOMİDİN
DOLAP	BÜFE	YATAK	
SAKLAMA ELEMANLARI	YATMA ELEMANI		

Şekil 115. İngiliz dönem ve stillere göre iç mekan – mobilyalar

DÖNEM : BAROK		STİL : COMMONWEALHT TARİH : 1649-1660	
OTURMA ELEMANI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE
MASA ÇEŞİTLERİ	YEMEK MA.	ÇALIŞMA MA.	KONSOL MASA
			
ŞÖMİNE		İÇ MEKAN GÖRÜNÜMÜ	
			PERDE
KORKULUK			
SAKLAMA ELEMANLARI		KONSOL	ŞİFONYER
DOLAP	BÜFE	KOMİDİN	SANDIK
SAKLAMA ELEMANLARI		YATMA ELEMANI	YATAK

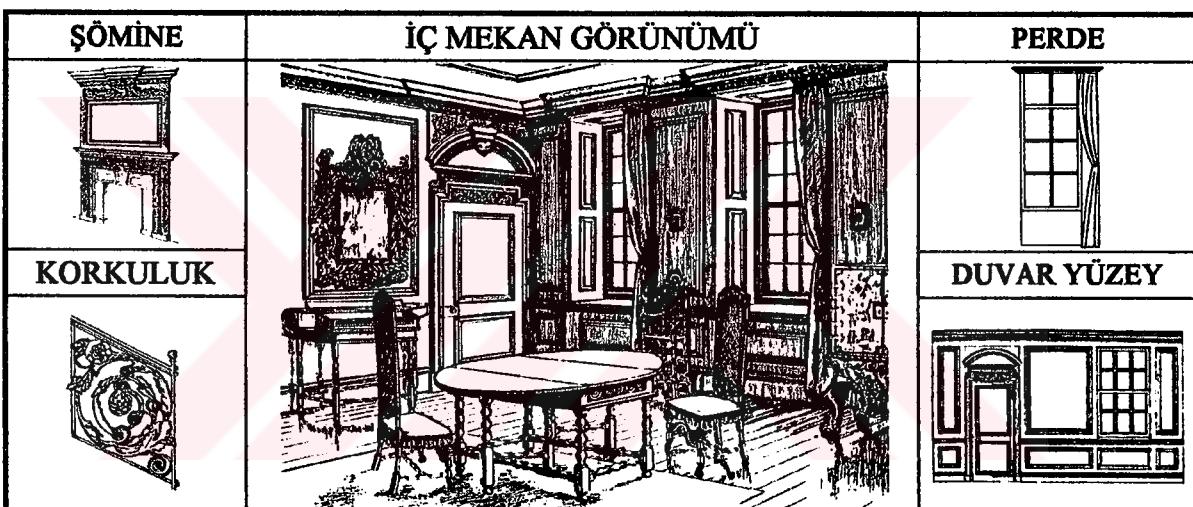
Şekil 116. İngiliz dönem ve stillere göre iç mekan – mobilyalar

DÖNEM : BAROK HÜKÜMDAR : CHARLES II		STİL : RESTORATION TARİH : 1660-1685		
OTURMA ELEMANI	KANEPE 	KOLTUK 	SANDALYE İSKEMLE/PUF	
MASA ÇEŞİTLERİ	YEMEK MA. ÇALIŞMA MA.	ÇALIŞMA MA. 	KONSOL MASA MAKYAJ MA.	
ŞÖMİNE		İÇ MEKAN GÖRÜNÜMÜ		
KORKULUK			PERDE DUVAR YÜZEY 	
SAKLAMA ELEMANLARI	KONSOL DOLAP	ŞİFONYER BÜFE	KOMİDİN YATAK	
SAKLAMA ELEMANLARI	YATMA ELEMANI			

Şekil 117. İngiliz dönem ve stillere göre iç mekan – mobilyalar

DÖNEM : BAROK HÜKÜMDAR : JAMES II	STİL : RESTORATION TARİH : 1685-1688
--------------------------------------	---

OTURMA ELEMANI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE	İSKEMLE/PUF
MASA CEŞİTLERİ	YEMEK MA.	ÇALIŞMA MA.	KONSOL MASA	MAKYAJ MA.

SAKLAMA ELEMANLARI	KONSOL	ŞİFONYER	KOMİDİN	SANDIK
	DOLAP	BÜFE	YATAK	
SAKLAMA ELEMANLARI				

Şekil 118. İngiliz dönem ve stillere göre iç mekan – mobilyalar

DÖNEM : BAROK
HÜKÜMDAR : WILLIAM AND MARY

STİL : WILLIAM AND MARY
TARİH : 1689-1702

OTURMA ELEMANI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE	İŞKEMLE / PUF
MASA ÇEŞİTLERİ	YEMEK MA.	ÇALIŞMA MA.	SEHPA	MAKYAJ MA.

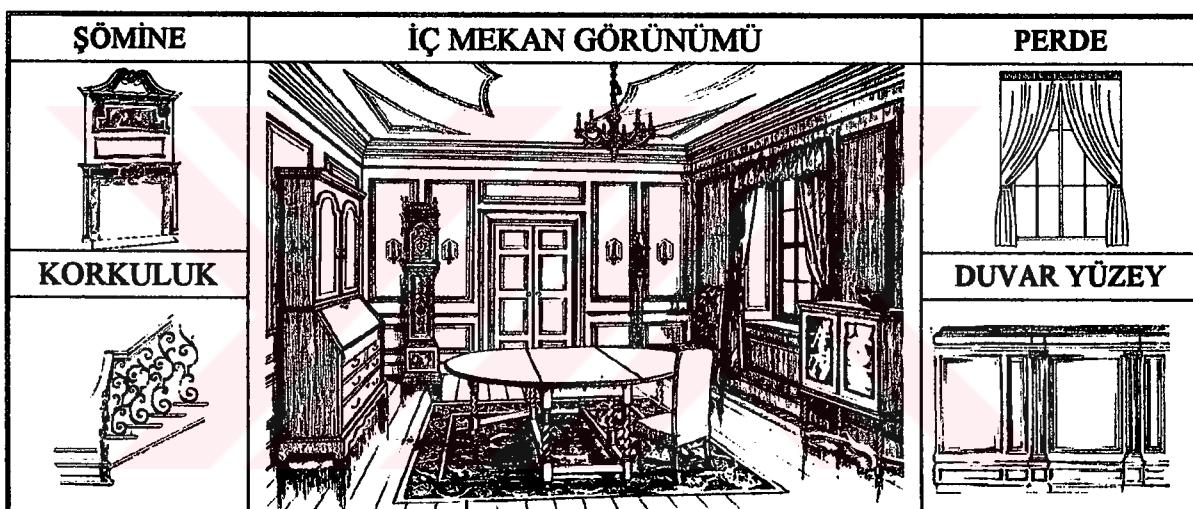

SAKLAMA ELEMANLARI	KONSOL	ŞİFONYER	KOMİDİN	SANDIK
SAKLAMA ELEMANLARI	DOLAP	BÜFE	YATMA ELEMANI	YATAK

Şekil 119. İngiliz dönem ve stillere göre iç mekan – mobilyalar

DÖNEM : BAROK HÜKÜMDAR : ANNE	STİL : QUEEN ANNE TARİH : 1702-1714
----------------------------------	--

OTURMA ELEMANI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE	İSKEMLE/ PUF
MASA CEŞİTLERİ	YEMEK MA.	ÇALIŞMA MA.	KONSOL MASA	MAKYAJ MA.

SAKLAMA ELEMANLARI	KONSOL	ŞİFONYER	KOMİDİN	SANDIK
DOLAP	BÜFE		YATAK	

Şekil 120. İngiliz dönem ve stillere göre iç mekan – mobilyalar

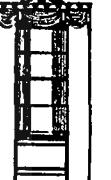
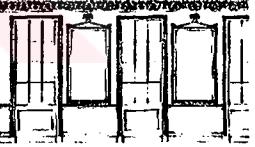
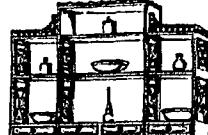
DÖNEM : ROKOKO	STİL : ERKEN GEORGIAN
HÜKÜMDAR : GEORGE I- GEORGE II	TARIH : 1714- 1760

OTURMA ELEMANI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE	İSKEMLE/ PUF
MASA CEŞİTLERİ	YEMEK MA.	ÇALIŞMA MA.	KONSOL MASA	MAKYAJ MA.
ŞÖMİNE		İÇ MEKAN GÖRÜNÜMÜ		PERDE
KORKULUK				DUVAR YÜZEY
SAKLAMA ELEMANLARI	KONSOL	ŞİFONYER	KOMİDİN	SANDIK
SAKLAMA ELEMANLARI	DOLAP	BÜFE	YATAK	
YATMA ELEMANI				

Şekil 121. İngiliz dönem ve stillere göre iç mekan – mobilyalar

DÖNEM : ROKOKO HÜKÜMDAR : GEORGE II		STİL : ERKEN GEORGIAN TARİH : 1727-1760			
OTURMA ELEMANI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE		
MASA ÇEŞİTLERİ	YEMEK MA.	ÇALIŞMA MA.	KONSOL MASA		
ŞÖMİNE		İÇ MEKAN GÖRÜNÜMÜ			
			PERDE		
KORKULUK		DUVAR YÜZEY			
SAKLAMA ELEMANLARI	KONSOL	ŞİFONYER	KOMİDİN		
SAKLAMA ELEMANLARI	DOLAP	BÜFE	YATAK		
		YATAK			
		YATMA ELEMANI			

Şekil 122. İngiliz dönem ve stillere göre iç mekan – mobilyalar

DÖNEM : YENİ ÇAĞ HÜKÜMDAR : GEORGE III		STİL : GEÇ GEORGIAN TARİH : 1760-1820	
OTURMA ELEMANI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE
MASA ÇEŞİTLERİ	YEMEK MA.	ÇALIŞMA MA.	KONSOL MASA
ŞÖMİNE		İÇ MEKAN GÖRÜNÜMÜ	
KORKULUK			PERDE
			
DUVAR YÜZEY			
SAKLAMA ELEMANLARI	KONSOL	ŞİFONYER	KOMİDİN
DOLAP	BÜFE	YATMA ELEMANI	SANDIK
			
SAKLAMA ELEMANLARI	YATAK		

Şekil 123. İngiliz dönem ve stillere göre iç mekan – mobilyalar

DÖNEM : YAKINÇAĞ		STİL : REGENCY TARİH : 1811-1820		
OTURMA ELEMANI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE	İŞKEMLE / PUF
MASA ÇEŞİTLERİ	YEMEK MA.	ÇALIŞMA MA.	OYUN MA.	MAKYAJ MA.
ŞÖMİNE		İÇ MEKAN GÖRÜNÜMÜ		PERDE
KORKULUK				DUVAR YÜZEY
SAKLAMA ELEMANLARI	KONSOL	ŞİFONYER	KOMİDİN	SANDIK
SAKLAMA ELEMANLARI	DOLAP	BÜFE	YATAK	

Şekil 124. İngiliz dönem ve stillere göre iç mekan – mobilyalar

DÖNEM : YAKINÇAĞ HÜKÜMDAR : VİCTORİAN	STİL : ERKEN VİCTORİAN TARİH : 1820-1837
--	---

OTURMA ELEMANI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE	İSKEMLE/ PUF
MASA ÇEŞİTLERİ	YEMEK MA.	ÇALIŞMA MA.	SEHPA	MAKYAJ MA.

SAKLAMA ELEMANLARI	KONSOL	ŞİFONYER	KOMİDİN	SANDIK
SAKLAMA ELEMANLARI	DOLAP	BÜFE	YATAK	

Şekil 125. İngiliz dönem ve stillere göre iç mekan – mobilyalar

DÖNEM : YAKINÇAĞ HÜKÜMDAR : VİCTORİAN		STİL : VİCTORİAN TARİH : 1837-1901		
OTURMA ELEMANI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE	İSKEMLE/ PUF
MASA ÇEŞİTLERİ	YEMEK MA.	ÇALIŞMA MA.	SEHPA	MAKYAJ MA.
ŞÖMİNE		İÇ MEKAN GÖRÜNÜMÜ		PERDE
KORKULUK				DUVAR YÜZEV
SAKLAMA ELEMANLARI	KONSOL	ŞİFONYER	KOMİDİN	SANDIK
SAKLAMA ELEMANLARI	DOLAP	BÜFE	YATAK	

Şekil 126. İngiliz dönem ve stillere göre iç mekan – mobilyalar

DÖNEM : YAKINÇAĞ HÜKÜMDAR : VİCTORİAN		STİL : GEÇ VİCTORİAN TARİH : 1837-1901				
OTURMA ELEMANI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE			
MASA ÇEŞİTLERİ	YEMEK MA.	ÇALIŞMA MA.	KONSOL MASA			
SÖMİNE		İÇ MEKAN GÖRÜNÜMÜ				
		PERDE				
KORKULUK		DUVAR YÜZEY				
SAKLAMA ELEMANLARI		KONSOL	ŞİFONYER			
SAKLAMA ELEMANLARI		DOLAP	BÜFE			

Şekil 127. İngiliz dönem ve stillere göre iç mekan – mobilyalar

DÖNEM : YAKINÇAĞ		STİL : ARTS AND CRAFTS TARİH : 1850-1900		
OTURMA ELEMANI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE	İSKEMLE/ PUF
MASA ÇEŞİTLERİ	YEMEK MA.	ÇALIŞMA MA.	SEHPA	MAKYAJ MA.
SÖMİNE		İÇ MEKAN GÖRÜNÜMÜ		PERDE
KORKULUK			DUVAR YÜZEV	
SAKLAMA ELEMANLARI	KONSOL	ŞİFONYER	KOMİDİN	SANDIK
DOLAP	BÜFE	YATMA ELEMANI	YATAK	

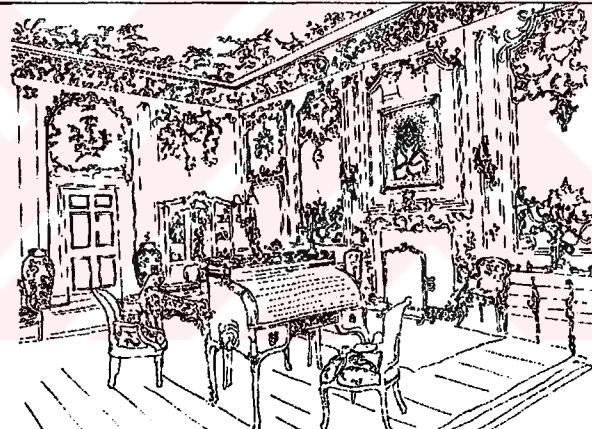
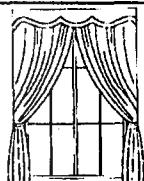
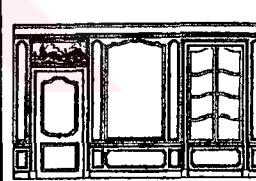
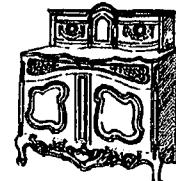
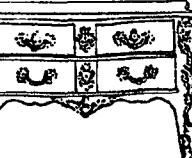
Şekil 128. İngiliz dönem ve stillere göre iç mekan – mobilyalar

DÖNEM : YAKINÇAĞ HÜKÜMDAR : EDWARD I		STİL : EDWARDİAN TARİH : 1901-1910			
OTURMA ELEMANI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE	İSKEMLE/ PUF	
MASA ÇEŞİTLERİ	YEMEK MA.	ÇALIŞMA MA.	KONSOL MASA	MAKYAJ MA.	
ŞÖMİNE	İÇ MEKAN GÖRÜNÜMÜ	PERDE			
KORKULUK			DUVAR YÜZESİ		
SAKLAMA ELEMANLARI	KONSOL	ŞİFONYER	KOMİDİN	SANDIK	
	DOLAP	BÜFE			
SAKLAMA ELEMANLARI			YATAK		
			YATMA ELEMANI		

Şekil 129. İngiliz dönem ve stillere göre iç mekan – mobilyalar

DÖNEM : BAROK		STİL : LOUIS XIV TARİH : 1643-1715		
OTURMA ELEMANI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE	İSKEMLE/ PUF
MASA CESİTLERİ	YEMEK MA.	ÇALIŞMA MA.	KONSOL MASA	MAKYAJ MA.
ŞÖMİNE		İÇ MEKAN GÖRÜNÜMÜ		PERDE
KORKULUK				DUVAR YÜZEY
SAKLAMA ELEMANLARI	KONSOL	ŞİFONYER	KOMİDİN	SANDIK
SAKLAMA ELEMANLARI	DOLAP	BÜFE	YATAK	
			YATMA ELEMANI	

Şekil 130. Fransız dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar

DÖNEM : ROKOKO		STİL : LOUIS XV TARİH : 1715-1774		
Oturma Elemanı	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE	İSKEMLE / PUF
Masa Çeşitleri	YEMEK MA.	ÇALIŞMA MA.	KONSOL MA.	SEHPA
ŞÖMİNE		İÇ MEKAN GÖRÜNÜMÜ		PERDE
KORKULUK				
DUVAR YÜZEY				
SAKLAMA ELEMANLARI	KONSOL	ŞİFONYER	KOMİDİN	KOMİDİN
DOLAP	BÜFE	YATMA ELEMANI	YATAK	
SAKLAMA ELEMANLARI				

Şekil 131. Fransız dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar

DÖNEM : YENİ ÇAĞ NEOKLASİK		STİL : LOUIS XVI TARİH : 1774-1789	
OTURMA ELEMANI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE
MASA ÇEŞİTLERİ	YEMEK MA.	SEHPA	KONSOL MASA
SÖMİNE		İÇ MEKAN GÖRÜNÜMÜ	
KORKULUK			
DUVAR YÜZESİ			
SAKLAMA ELEMANLARI	KONSOL	ŞİFONYER	KOMİDİN
SAKLAMA ELEMANLARI	DOLAP	BÜFE	YATAK
YATMA ELEMANI			

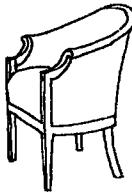
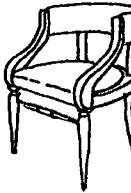
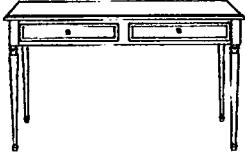
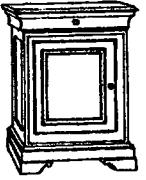
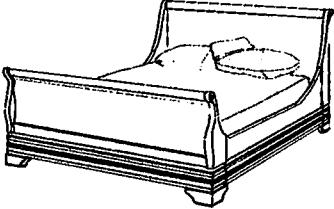
Şekil 132. Fransız dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar

DÖNEM : YENİ ÇAĞ		STİL : DIRECTOIRE TARİH : 1795-1799	
OTURMA ELEMANI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE
MASA ÇEŞİTLERİ	YEMEK MA.	ÇALIŞMA MA.	KONSOL MASA
ŞÖMİNE	İÇ MEKAN GÖRÜNÜMÜ		PERDE
KORKULUK			DUVAR YÜZEY
SAKLAMA ELEMANLARI	KONSOL	ŞİFONYER	KOMİDİN
DOLAP	BÜFE	YATMA ELEMANI	YATAK

Şekil 133. Fransız dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar

DÖNEM : YAKINÇAĞ		STİL : EMPIRE TARİH : 1804-1814		
OTURMA ELEMANI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE	İSKEMLE/ PUF
MASA ÇEŞİTLERİ	YEMEK MA.	SEHPA	KONSOL MASA	MAKYAJ MA.
ŞÖMİNE		İÇ MEKAN GÖRÜNÜMÜ		PERDE
KORKULUK				DUVAR YÜZEY
SAKLAMA ELEMANLARI		KONSOL	ŞİFONYER	KOMİDİN
SAKLAMA ELEMANLARI		DOLAP	BÜFE	YATAK
			YATMA ELEMANI	

Şekil 134. Fransız dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar

DÖNEM : YAKINÇAĞ (RESTORATION)		STİL : LOUIS PHILIPPE TARİH : 1830-1848	
OTURMA ELEMANI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE
			
MASA ÇEŞİTLERİ	YEMEK MA.	ÇALIŞMA MA.	SEHPA
			
ŞÖMİNE	İÇ MEKAN GÖRÜNÜMÜ		PERDE
KORKULUK			DUVAR YÜZEV
SAKLAMA ELEMANLARI	KONSOL	ŞİFONYER	KOMİDİN
			
SAKLAMA ELEMANLARI	DOLAP	BÜFE	YATAK
			
		YATMA ELEMANI	

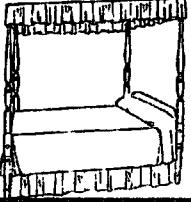
Şekil 135. Fransız dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar

DÖNEM : YAKINÇAĞ		STİL : RESTORATION TARİH : 1830-1870			
OTURMA ELEMANI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE		
MASA ÇEŞİTLERİ	YEMEK MA.	SEHPA	KONSOL MASA		
ŞÖMİNE		İÇ MEKAN GÖRÜNÜMÜ			
KORKULUK			DUVAR YÜZEY		
SAKLAMA ELEMANLARI		KONSOL	ŞİFONYER	KOMİDİN	SANDIK
SAKLAMA ELEMANLARI	DOLAP	BÜFE	YATAK		
YATMA ELEMANI					

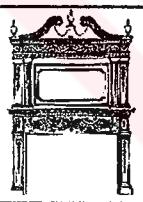
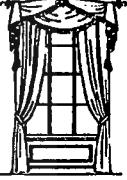
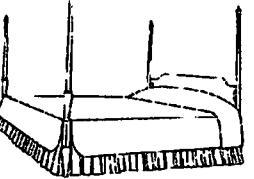
Şekil 136. Fransız dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar

DÖNEM : BAROK 17.Y.Y. COLONİAL		STİL : ERKEN AMERİKAN TARİH : 1608-1720		
OTURMA ELEMANI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE	İSKEMLE/ PUF
MASA CESİTLERİ	YEMEK MA.	ÇALIŞMA MA.	KONSOL MASA	MAKYAJ MA.
ŞÖMİNE		İÇ MEKAN GÖRÜNÜMÜ		PERDE
KORKULUK				DUVAR YÜZEY
SAKLAMA ELEMANLARI	KONSOL	ŞİFONYER	KOMİDİN	SANDIK
SAKLAMA ELEMANLARI	DOLAP	BÜFE	YATAK ELEMANI	YATAK

Şekil 137. Amerikan dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar

DÖNEM : BAROK		STİL : AMERİKAN COLONİAL TARİH : 1608-1720	
OTURMA ELEMANI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE
MASA ÇEŞİTLERİ	YEMEK MA.	ÇALIŞMA MA.	KONSOL MASA
			
ŞÖMİNE	İÇ MEKAN GÖRÜNÜMÜ		PERDE
KORKULUK			DUVAR YÜZEY
SAKLAMA ELEMANLARI	KONSOL	ŞİFONYER	KOMİDİN
DOLAP	BÜFE	YATMA ELEMANI	YATAK
			

Şekil 138. Amerikan dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar

DÖNEM : YENİ ÇAĞ		STİL : FEDERAL TARİH : 1780-1830	
OTURMA ELEMANI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE
			
MASA CEŞİTLERİ	YEMEK MA.	SEHPA	KONSOL MASA
			
ŞÖMİNE		İÇ MEKAN GÖRÜNÜMÜ	
			
KORKULUK			 DUVAR YÜZEY
			
SAKLAMA ELEMANLARI		KONSOL	ŞİFONYER
SAKLAMA ELEMANLARI			
	DOLAP	BÜFE	KOMİDİN
			
			SANDIK
YATMA ELEMANI			YATAK
			

Şekil 139. Amerikan dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar

DÖNEM : YENİÇAĞ		STİL : 18.Y.Y. COLONIAL TARİH : 1700-1790		
OTURMA ELEMANI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE	
MASA ÇEŞİTLERİ	YEMEK MA.	SEHPA	KONSOL MASA	
			MAKYAJ MA.	
ŞÖMİNE		İÇ MEKAN GÖRÜNÜMÜ		
KORKULUK				
PERDE				
DUVAR YÜZEY				
SAKLAMA ELEMANLARI	KONSOL	ŞİFONYER	KOMİDİN	
DOLAP	BÜFE	YATMA ELEMANI	YATAK	
SAKLAMA ELEMANLARI				

Şekil 140. Amerikan dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar

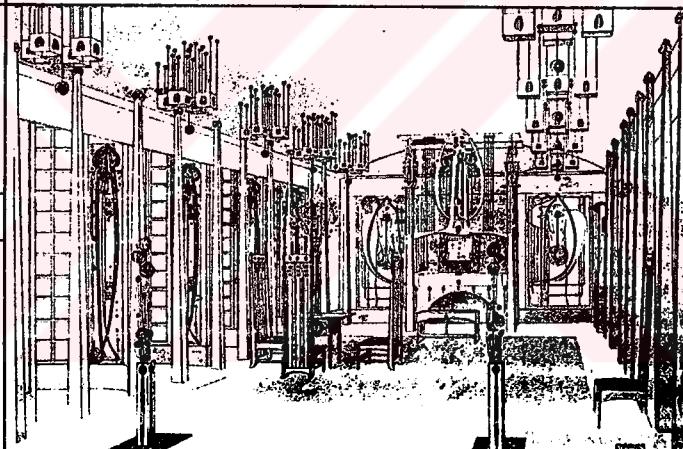
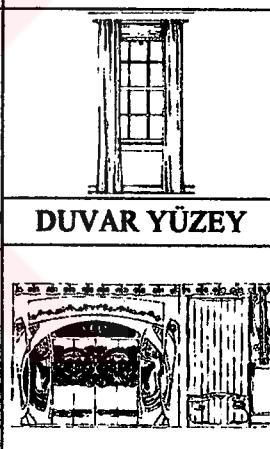
DÖNEM : YAKINÇAĞ		STİL : REVİVAL TARİH : 1870-1920		
OTURMA ELEMANI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE	İSKEMLE/ PUF
MASA ÇEŞİTLERİ	YEMEK MA.	ÇALIŞMA MA.	KONSOL MASA	MAKYAJ MA.
ŞÖMİNE	İÇ MEKAN GÖRÜNÜMÜ		PERDE	
KORKULUK				
SAKLAMA ELEMANLARI	KONSOL	ŞİFONYER	KOMİDİN	SANDIK
DOLAP	BÜFE	YATMA ELEMANI	YATAK	
SAKLAMA ELEMANLARI				

Şekil 141. Amerikan dönem ve stillere göre iç mekan - mobilyalar

Amerikan Dönem ve Stillere Göre İç Mekan - Mobilyalar

DÖNEM : ÇAĞIMIZ		STİL : ART DECO TARİH : 1910-1936		
OTURMA ELEMANI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE	İSKEMLE/ PUF
MASA CESİTLERİ	MASA	ÇALIŞMA MA.	SEHPA	MAKYAJ MA.
ŞÖMİNE		İÇ MEKAN GÖRÜNÜMÜ		PERDE
KORKULUK				DUVAR YÜZEY
SAKLAMA ELEMANLARI	KONSOL	ŞİFONYER	KOMİDİN	SANDIK
SAKLAMA ELEMANLARI	DOLAP	BÜFE	YATAK	
YATMA ELEMANI				

Şekil 142. Modern dönem ve stillere göre iç mekan – mobilyalar

DÖNEM : ÇAĞIMIZ		STİL : ART NOUVEAU TARİH : 1919-1933		
OTURMA ELEMANI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE	İSKEMLE/ PUF
MASA ÇEŞİTLERİ	YEMEK MA.	ÇALIŞMA MA.	SEHPA	MAKYAJ MA.
ŞÖMİNE		İÇ MEKAN GÖRÜNÜMÜ		PERDE
KORKULUK				
SAKLAMA ELEMANLARI	KONSOL	ŞİFONYER	KOMİDİN	SANDIK
DOLAP	BÜFE	YATMA ELEMANI	YATAK	
				

Şekil 143. Modern dönem ve stillere göre iç mekan – mobilyalar

DÖNEM : ÇAĞIMIZ		STİL : MODERN TARİH : 1919-		
OTURMA ELEMANI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE	İŞKEMLE/ PUF
MASA CEŞİTLERİ	YEMEK MA.	ÇALIŞMA MA.	KONSOL MASA	MAKYAJ MA.
ŞÖMİNE		İÇ MEKAN GÖRÜNÜMÜ		PERDE
KORKULUK				DUVAR YÜZEY
SAKLAMA ELEMANLARI		KONSOL	ŞİFONYER	KOMİDİN
SAKLAMA ELEMANLARI				
	DOLAP	BÜFE	YATAK	
SAKLAMA ELEMANLARI			YATMA ELEMANI	

Şekil 144. Modern dönem ve stillere göre iç mekan – mobilyalar

DÖNEM : ÇAĞIMIZ		STİL : POST-MODERN TARİH : 1970-		
OTURMA ELEMANI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE	İŞKEMLE/ PUF
MASA CESİTLERİ	YEMEK MA.	ÇALIŞMA MA.	KONSOL MASA	MAKYAJ MA.
ŞÖMİNE	İÇ MEKAN GÖRÜNÜMÜ		PERDE	
KORKULUK			DUVAR YÜZEY	
SAKLAMA ELEMANLARI	KONSOL	ŞİFONYER	KOMİDİN	SANDIK
DOLAP	BÜFE	YATMA ELEMANI	YATAK	
SAKLAMA ELEMANLARI				

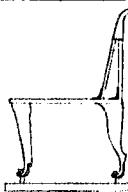
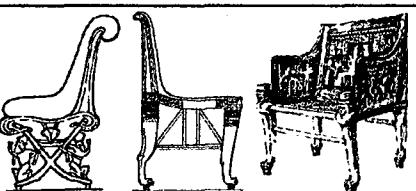
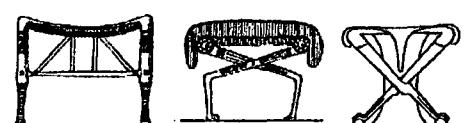
Şekil 145. Modern dönem ve stillere göre iç mekan – mobilyalar

2.2.3.3. Mobilyalara Göre

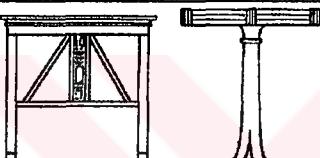
- Dönem ve stillere göre mobilyalar
 - Ana dönemlere göre mobilyalar (Şekil 152-158)
 - İngiliz dönem ve stillere göre mobilyalar (Şekil 159-174)
 - Fransız dönem ve stillere göre mobilyalar (Şekil 175-182)
 - Amerikan dönem ve stillere göre mobilyalar (Şekil 183)
 - Çağımız mobilyaları (Şekil 184, 185)
- 16-20. YY. arası İngiliz, Fransız ve Amerikan dönem ve stilleri mobilyalar
 - 16-20. YY. arası dönem mobilyaları (Şekil 186)
 - 16-20. YY. arası İngiliz dönem ve stilleri mobilyalar (Şekil 187, 188)
 - 16-20. YY. arası Fransız dönem ve stilleri mobilyalar (Şekil 189)
 - 16-20. YY. arası Amerikan dönem ve stilleri mobilyalar
 - 16-20. YY. arası ünlü tasarımcılarının mobilyaları (Şekil 190)

DÖNEM : MISIR
TARİH : 3000-1000 MÖ

OTURMA ELEMANLARI

KANEPE		SANDALYE	
KOLTUK		İŞKEMLE	

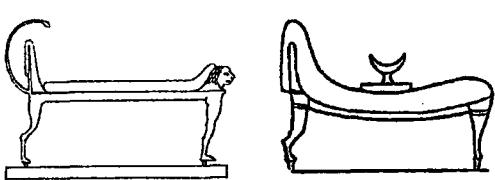
MASALAR

ÇALIŞMA MASASI		KONSOL MASA	
MAKYAJ MASASI		MAKYAJ MASASI	

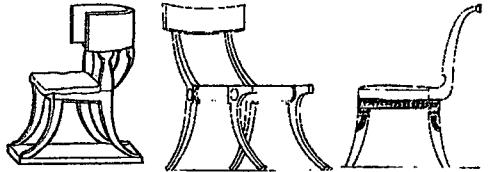
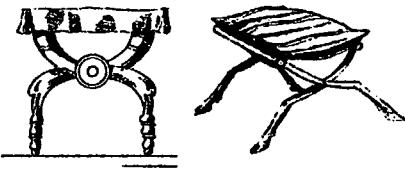
DOLAPLAR

SANDIK		ŞİFONYER	
KOMİDİN			

YATAKLAR

YATAK			
-------	---	--	--

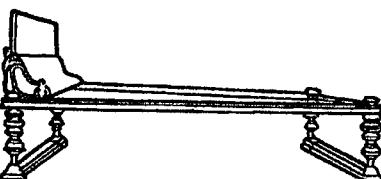
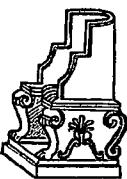
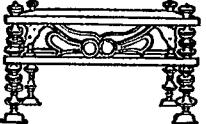
Şekil 146. Ana dönemlere göre mobilyalar

DÖNEM : YUNAN TARİH : 600-100 MÖ					
OTURMA ELEMANLARI					
KANEPE			SANDALYE		
KOLTUK			İŞKEMLE		
MASALAR					
MASA			KONSOL MASA		
SEHPA			MAKYAJ MASASI		
DOLAPLAR					
DOLAP			ŞİFONYER		
SANDIK			KOMİDİN		
YATAKLAR					
YATAK					

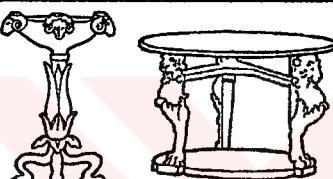
Şekil 147. Ana dönemlere göre mobilyalar

DÖNEM : ROMA
TARİH : 100-300 MS

OTURMA ELEMANLARI

KANEPE		SANDALYE	
KOLTUK		İŞKEMLE	

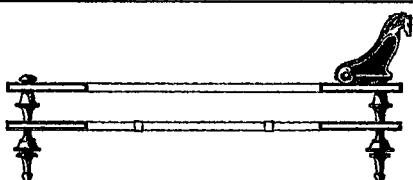
MASALAR

MASA		KONSOL MASA	
SEHPA		MAKYAJ MASASI	

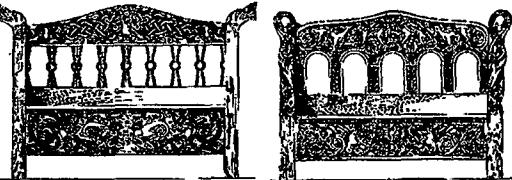
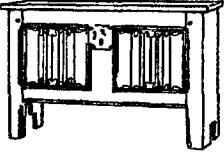
DOLAPLAR

DOLAP		ŞİFONYER	
SANDIK		KOMİDİN	

YATAKLAR

YATAK			
-------	---	--	--

Şekil 148. Ana dönemlere göre mobilyalar

DÖNEM : ROMANEKS TARİH : 900-1250			
OTURMA ELEMANLARI			
KANEPE		SANDALYE	
KOLTUK		İŞKEMLE	
MASALAR			
ÇALIŞMA MASASI		KONSOL MASA	
MASA		MAKYAJ MASASI	
DOLAPLAR			
DOLAP		ŞİFONYER	
SANDIK		KOMİDİN	
YATAKLAR			
YATAK			

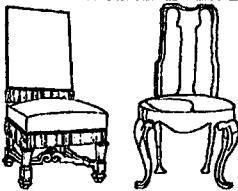
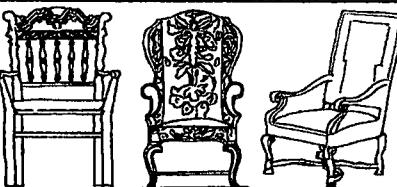
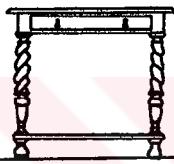
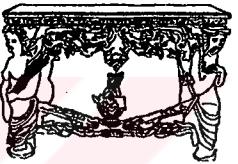
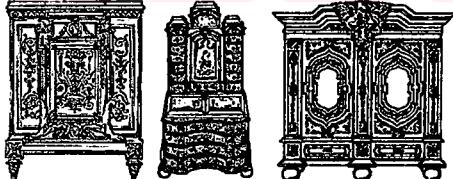
Şekil 149. Ana dönemlere göre mobilyalar

DÖNEM : GOTİK			
TARİH :			
OTURMA ELEMANLARI			
KANEPE		SANDALYE	
KOLTUK		İŞKEMLE	
MASALAR			
ÇALIŞMA MASASI		KONSOL MASA	
MAKYAJ MASASI			
DOLAPLAR			
DOLAP		ŞİFONYER	
SANDIK		KOMİDİN	
YATAKLAR			
YATAK			

Şekil 150. Ana dönemlere göre mobilyalar

DÖNEM : RÖNESANS			
TARİH : 1500-1688			
OTURMA ELEMANLARI			
KANEPE		SANDALYE	
KOLTUK		İSKEMLE	
MASALAR			
ÇALIŞMA MASASI		KONSOL MASA	
MAKYAJ MASASI			
DOLAPLAR			
SANDIK		ŞİFONYER	
KOMİDİN			
YATAKLAR			
YATAK			

Şekil 151. Ana dönemlere göre mobilyalar

DÖNEM : BAROK TARİH : 1600-1714			
OTURMA ELEMANLARI			
KANEPE		SANDALYE	
KOLTUK		İŞKEMLE	
MASALAR			
ÇALIŞMA MASASI		KONSOL MASA	
MAKYAJ MASASI		MAKYAJ MASASI	
DOLAPLAR			
DOLAP		ŞİFONYER	
SANDIK		KOMİDİN	
YATAKLAR			
YATAK			

Şekil 152. Ana dönemlere göre mobilyalar

DÖNEM : YENİÇAĞ TARİH : 1774-1786			
OTURMA ELEMANLARI			
KANEPE		SANDALYE	
KOLTUK		İŞKEMBE	
MASALAR			
MASA		KONSOL MASA	
ÇALIŞMA MASASI		MAKYAJ MASASI	
DOLAPLAR			
DOLAP		ŞİFONYER	
SANDIK		KOMİDİN	
YATAKLAR			
YATAK			

Şekil 153. Ana dönemlere göre mobilyalar

DÖNEM : YAKINÇAĞ TARİH : 1811-1920			
OTURMA ELEMANLARI			
KANEPE		SANDALYE	
KOLTUK		İŞKEMLE	
MASALAR			
MASA		KONSOL MASA	
ÇALIŞMA MASASI		MAKYAJ MASASI	
DOLAPLAR			
DOLAP		ŞİFONYER	
SANDIK		KOMİDİN	
YATAKLAR			
YATAK			

Şekil 154. Ana dönemlere göre mobilyalar

DÖNEM : ÇAĞIMIZ
TARİH : 1920-

OTURMA ELEMANLARI

KANEPE		SANDALYE	
KOLTUK		İŞKEMLE	

MASALAR

MASA		KONSOL MASA	
ÇALIŞMA MASASI		MAKYAJ MASASI	

DOLAPLAR

DOLAP		ŞİFONYER	
SANDIK		KOMİDİN	

YATAKLAR

YATAK			
-------	--	--	--

Şekil 155. Ana dönemlere göre mobilyalar

DÖNEM : GEÇ ORTAÇAĞ TARİH : 1393-1509		STİL : ERKEN TUDOR	
OTURMA ELEMANLARI			
KANEPE		SANDALYE	
KOLTUK		İŞKEMLE	
MASALAR			
MASA		KONSOL MASA.	
ÇALIŞMA MASASI		MAKYAJ MASASI	
DOLAPLAR			
DOLAP		ŞİFONYER	
SANDIK		KOMİDİN	
YATAKLAR			
YATAK			

Şekil 156. İngiliz dönem ve stillere göre mobilyalar

DÖNEM : RÖNESANS
TARİH : 1509-1558

STİL : TUDOR

OTURMA ELEMANLARI

KANEPE		SANDALYE	
KOLTUK		İŞKEMLE	

MASALAR

MASA		KONSOL MASA.	
ÇALIŞMA MASASI		MAKYAJ MASASI	

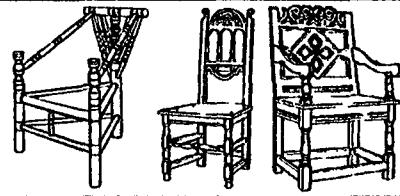
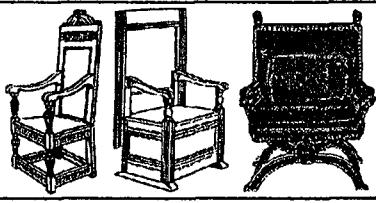
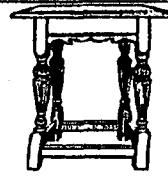
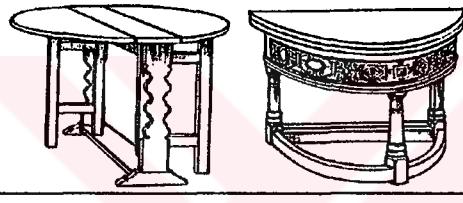
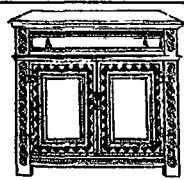
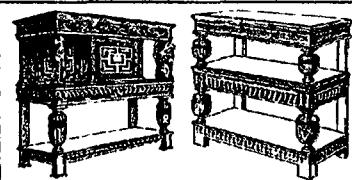
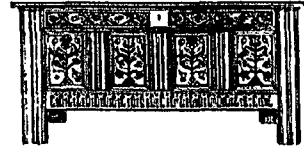
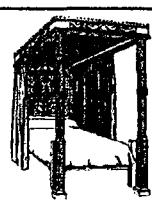
DOLAPLAR

DOLAP		ŞİFONYER	
SANDIK		KOMİDİN	

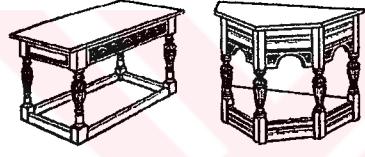
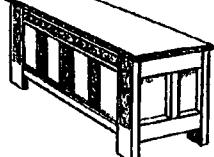
YATAKLAR

YATAK			
-------	--	--	--

Şekil 157. İngiliz dönem ve stillere göre mobilyalar

DÖNEM : RÖNESANS TARİH : 1603-1625		STİL : JACOBÉAN	
OTURMA ELEMANLARI			
KANEPE		SANDALYE	
KOLTUK		İŞKEMLE	
MASALAR			
ÇALIŞMA MASASI		KONSOL MASA.	
MAKYAJ MASASI			
DOLAPLAR			
DOLAP		BÜFE	
SANDIK		KOMİDİN	
YATAK			
YATAKLAR			

Şekil 158. İngiliz dönem ve stillere göre mobilyalar

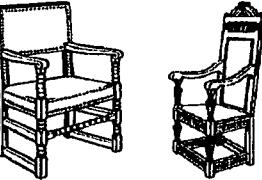
DÖNEM : BAROK TARİH : 1625-1649		STİL : CHARLES I	
OTURMA ELEMANLARI			
KANEPE		İSKEMLE	
KOLTUK		SANDALYE	
MASALAR			
MASA		KONSOL MASA	
ÇALIŞMA MASASI		MAKYAJ MASASI	
DOLAPLAR			
DOLAP		ŞİFONYER	
SANDIK		KOMİDİN	
YATAKLAR			
YATAK			

Şekil 159. İngiliz dönem ve stillere göre mobilyalar

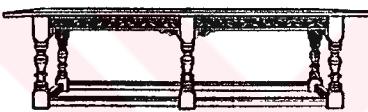
DÖNEM : BAROK
TARİH : 1649-1660

STİL : COMMONWEALHT

OTURMA ELEMANLARI

KANEPE		SANDALYE	
KOLTUK		İŞKEMLE	

MASALAR

CALIŞMA MASASI		KONSOL MASA	
MAKYAJ MASASI		MAKYAJ MASASI	

DOLAPLAR

SANDIK		ŞİFONYER	
DOLAP		KOMİDİN	

YATAKLAR

YATAK			
-------	--	--	--

Şekil 160. İngiliz dönem ve stillere göre mobilyalar

DÖNEM : BAROK TARİH : 1660-1688		STİL : RESTORATION	
OTURMA ELEMANLARI			
KANEPE		SANDALYE	
KOLTUK		İŞKEMBE	
MASALAR			
ÇALIŞMA MASASI		KONSOL MASA	
MAKYAJ MASASI			
DOLAPLAR			
DOLAP		ŞİFONYER	
SANDIK		KOMİDİN	
YATAKLAR			
YATAK			

Şekil 161. İngiliz dönem ve stillere göre mobilyalar

DÖNEM : BAROK
TARIH : 1689-1702

STİL : WILLIAM AND MARY

OTURMA ELEMANLARI

KANEPE		SANDALYE	
KOLTUK		İŞKEMLE	

MASALAR

MASA		SEHPA	
ÇALIŞMA MASASI		MAKYAJ MASASI	

DOLAPLAR

DOLAP		ŞİFONYER	
SANDIK		KOMİDİN	

YATAKLAR

YATAK			
-------	--	--	--

Şekil 162. İngiliz dönem ve stillere göre mobilyalar

DÖNEM : BAROK
TARİH : 1702-1714

STİL : QUEEN ANNE

OTURMA ELEMANLARI

KANEPE		SANDALYE	
KOLTUK		İŞKEMLE	

MASALAR

MASA		KONSOL MASA.	
ÇALIŞMA MASASI		MAKYAJ MASASI	

DOLAPLAR

DOLAP		ŞİFONYER	
SANDIK		KOMİDİN	

YATAKLAR

YATAK			
-------	--	--	--

Şekil 163. İngiliz dönem ve stillere göre mobilyalar

DÖNEM : ROKOKO
TARİH : 1714-1727

STİL : GEORGE I

OTURMA ELEMANLARI

KANEPE			SANDALYE	
KOLTUK			ISKEMLE	

MASALAR

MASA			KONSOL MASA	
ÇALIŞMA MASASI			SEHPA	

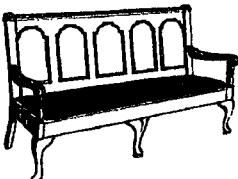
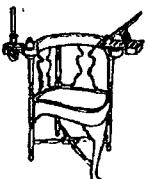
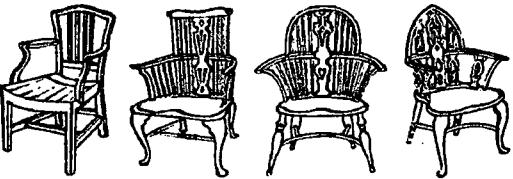
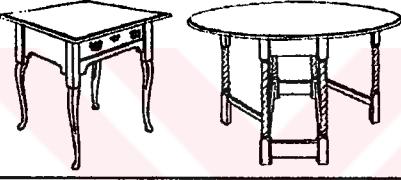
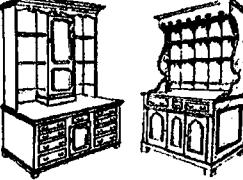
DOLAPLAR

DOLAP			ŞİFONYER	
SANDIK			KOMİDİN	

YATAKLAR

YATAK			
-------	--	--	--

Şekil 164. İngiliz dönem ve stillere göre mobilyalar

DÖNEM : ROKOKO TARİH : 1714-1727		STİL : GEORGE I COUNTRY	
OTURMA ELEMANLARI			
KANEPE		SANDALYE	
KOLTUK		İŞKEMLE	
MASALAR			
MASA		KONSOL MASA	
ÇALIŞMA MASASI		MAKYAJ MASASI	
DOLAPLAR			
DOLAP		ŞİFONYER	
SANDIK		KOMİDİN	
YATAKLAR			
YATAK			

Şekil 165. İngiliz dönem ve stillere göre mobilyalar

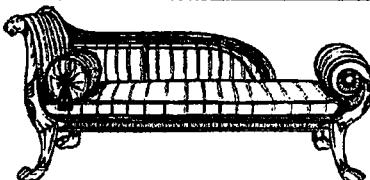
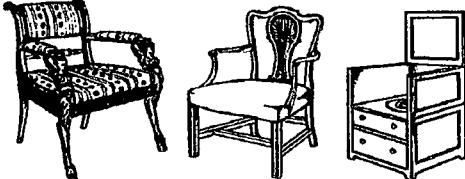
DÖNEM : YENİÇAĞ TARİH : 1727-1760		STİL : GEORGE II	
OTURMA ELEMANLARI			
KANEPE		SANDALYE	
KOLTUK		İŞKEMLE	
MASALAR			
MASA		KONSOL MASA	
ÇALIŞMA MASASI		MAKYAJ MASA	
DOLAPLAR			
DOLAP		ŞİFONYER	
SANDIK		KOMİDİN	
YATAKLAR			
YATAK			

Şekil 166. İngiliz dönem ve stillere göre mobilyalar

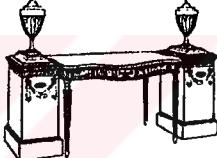
DÖNEM : YENİÇAĞ
TARİH : 1760-1820

STİL : GEORGE III

OTURMA ELEMANLARI

KANEPE		SANDALYE	
KOLTUK		İŞKEMBE	

MASALAR

MASA		KONSOL MASA.	
ÇALIŞMA MASASI		MAKYAJ MASASI	

DOLAPLAR

DOLAP		ŞİFONYER	
SANDIK		KOMİDİN	

YATAKLAR

YATAK			
-------	--	--	--

Şekil 167. İngiliz dönem ve stillere göre mobilyalar

DÖNEM : YAKINÇAĞ TARİH : 1811-1820		STİL : REGENCY	
OTURMA ELEMANLARI			
KANEPE		SANDALYE	
KOLTUK		İŞKEMLE	
MASALAR			
MASA		KONSOL MASA	
ÇALIŞMA MASASI		MAKYAJ MASASI	
DOLAPLAR			
DOLAP		ŞİFONYER	
SANDIK		KOMİDİN	
YATAKLAR			
YATAK			

Şekil 168. İngiliz dönem ve stillere göre mobilyalar

DÖNEM : YAKINÇAĞ TARİH : 1811-1860		STİL : ERKEN VİCTORİAN	
OTURMA ELEMANLARI			
KANEPE		SANDALYE	
KOLTUK		İŞKEMLE	
MASALAR			
MASA		ÇAYL MASA.	
ÇALIŞMA MASASI		MAKYAJ MASASI	
DOLAPLAR			
DOLAP		ŞİFONYER	
SANDIK		KOMİDİN	
YATAKLAR			
YATAK			

Şekil 169. İngiliz dönem ve stillere göre mobilyalar

DÖNEM : YAKINÇAĞ
TARİH : 1811-1900

STİL : VİCTORİAN

OTURMA ELEMANLARI

KANEPE		SANDALYE	
KOLTUK		İŞKEMLE	

MASALAR

MASA		KONSOL MASA.	
CALIŞMA MASASI		MAKYAJ MASASI	

DOLAPLAR

DOLAP		ŞİFONYER	
SANDIK		KOMİDİN	

YATAKLAR

YATAK			
-------	--	--	--

Şekil 170. İngiliz dönem ve stillere göre mobilyalar

DÖNEM : YAKINÇAĞ
TARİH : 1837-1901

STİL : GEÇ VİCTORİAN
ERKEN EDWARDİAN

OTURMA ELEMANLARI

KANEPE		SANDALYE	
KOLTUK		İŞKEMLE	

MASALAR

MASA		SEHPA	
CALIŞMA MASASI		MAKYAJ MASASI	

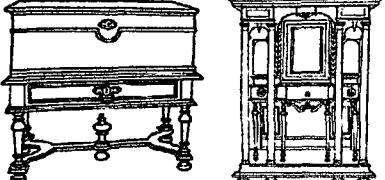
DOLAPLAR

DOLAP		BÜFE	
SANDIK		KOMİDİN	

YATAKLAR

YATAK			
-------	--	--	--

Şekil 171. İngiliz dönem ve stillere göre mobilyalar

DÖNEM : RÖNESANS TARİH : 1610-1643		STİL : LOUIS XIII	
OTURMA ELEMANLARI			
KOLTUK	KANEPE		SANDALYE
MASALAR			
CALISMA MASASI	MASA		KONSOL MASA
DOLAPLAR			
SANDIK	DOLAP		ŞİFONYER
YATAKLAR			
YATAK			

Şekil 172. Fransız dönem ve stillere göre mobilyalar

DÖNEM : BAROK TARİH : 1643-1715		STİL : LOUIS XIV	
OTURMA ELEMANLARI			
KANEPE		KOLTUK	
MASALAR			
VALOYMI MASASI		MASA	
		KONSOL MASA	
MAKYAJ MASASI			
DOLAPLAR			
DOLAP		SİFONYER	
SANDIK		KOMİDİN	
YATAKLAR			
YATAK			

Şekil 173. Fransız dönem ve stillere göre mobilyalar

DÖNEM : ROKOKO TARİH : 1715-1774		STİL : LOUIS XV	
OTURMA ELEMANLARI			
KANEPE		SANDALYE	
KOLTUK		İŞKEMLE	
MASALAR			
MASA		KONSOL MASA	
ÇALIŞMA MASASI		MAKYAJ MASASI	
DOLAPLAR			
DOLAP		ŞİFONYER	
SANDIK		KOMİDİN	
YATAKLAR			
YATAK			

Şekil 174. Fransız dönem ve stillere göre mobilyalar

DÖNEM : YENİÇAĞ
TARİH : 1774-1789

STİL : LOUIS XVI

OTURMA ELEMANLARI

KANEPE		SANDALYE	
KOLTUK		İŞKEMLE	

MASALAR

MASA		KONSOL MASA	
ÇALIŞMA MASASI		MAKYAJ MASASI	

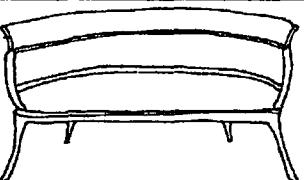
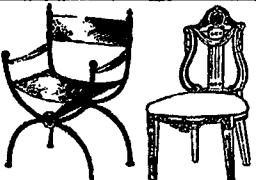
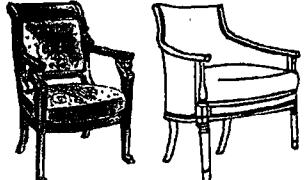
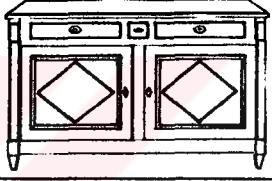
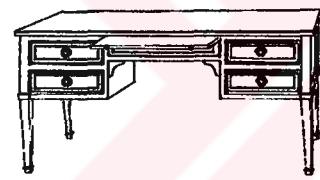
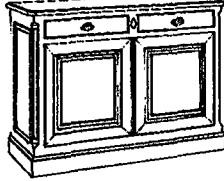
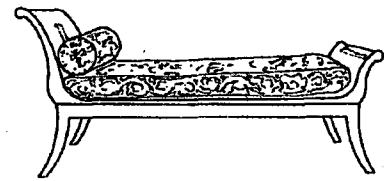
DOLAPLAR

DOLAP		ŞİFONYER	
SANDIK		KOMİDİN	

YATAKLAR

YATAK			
-------	--	--	--

Şekil 175 Fransız dönem ve stillere göre mobilyalar

DÖNEM : YENİÇAĞ TARİH : 1795-1799		STİL : DIRECTOIRE	
OTURMA ELEMANLARI			
KANEPE		SANDALYE	
KOLTUK		İŞKEMBE	
MASALAR			
MASA		KONSOL MASA.	
ÇALIŞMA MASASI		SEHPA	
DOLAPLAR			
DOLAP		ŞİFONYER	
SANDIK		KOMİDİN	
YATAKLAR			
YATAK			

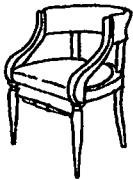
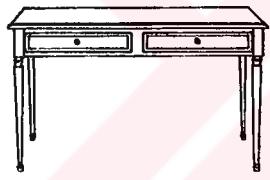
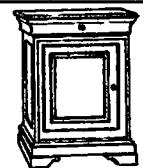
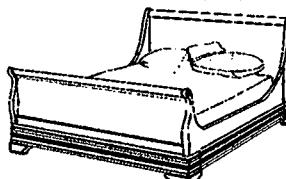
Şekil 176. Fransız dönem ve stillere göre mobilyalar

DÖNEM : YAKINÇAĞ TARİH : 1804-1814		STİL : EMPIRE	
OTURMA ELEMANLARI			
KANEPE		SANDALYE	
KOLTUK		İŞKEMLE	
MASALAR			
MASA		KONSOL MASA	
SEHPA		MAKYAJ MASASI	
DOLAPLAR			
DOLAP		ŞİFONYER	
SANDIK		KOMİDİN	
YATAKLAR			
YATAK			

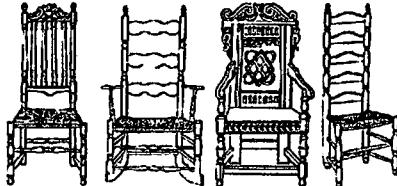
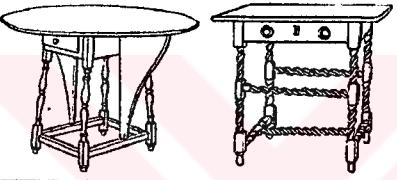
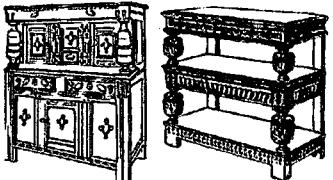
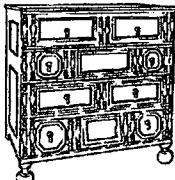
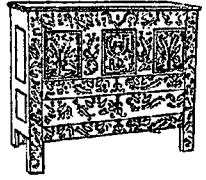
Şekil 177. Fransız dönem ve stillere göre mobilyalar

DÖNEM : YAKINÇAĞ TARİH : 1830-1870		STİL : RESTORATION	
OTURMA ELEMANLARI			
KANEPE			SANDALYE
KOLTUK			İSKEMLE
MASALAR			
ÇALIŞMA MASASI		KONSOL MASA	
MASA		MAKYAJ MASASI	
DOLAPLAR			
SANDIK		KOMİDİN	
DOLAP		ŞİFONYER	
YATAKLAR			
YATAK			

Şekil 178. Fransız dönem ve stillere göre mobilyalar

DÖNEM : YAKINÇAĞ TARİH :		STİL : LOUIS PHILIPPE	
OTURMA ELEMANLARI			
KANEPE		SANDALYE	
KOLTUK		İŞKEMLE	
MASALAR			
CALIŞMA MASASI		KONSOL MASA.	
		MAKYAJ MASASI	
DOLAPLAR			
DOLAP		ŞİFONYER	
SANDIK		KOMİDİN	
YATAKLAR			
YATAK			

Şekil 179. Fransız dönem ve stillere göre mobilyalar

DÖNEM : BAROK TARİH : 1620-1690		STİL : AMERİKAN JACOBÉAN	
OTURMA ELEMANLARI			
KANEPE		SANDAL YE	
KOLTUK		İŞKEMLE	
MASALAR			
MASA		KONSOL MASA.	
ÇALIŞMA MASASI		MAKYAJ MASASI	
DOLAPLAR			
DOLAP		ŞİFONYER	
SANDIK		KOMİDİN	
YATAKLAR			
YATAK			

Şekil 180. Amerikan dönem ve stillere göre mobilyalar

STİL ADI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE	MASA	DOLAP	YATAK
MISIR						
YUNAN						
ROMA						
ROMANEKS						
GOTİK						
RÖNESANS						
BAROK						
ROKOKO						
NEOKLASİK YENİ ÇAĞ						
YAKINÇAĞ						

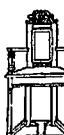
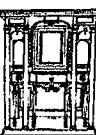
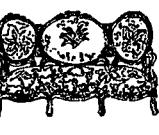
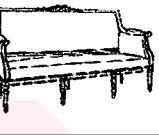
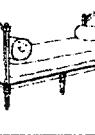
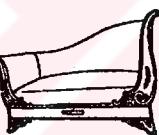
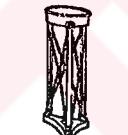
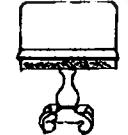
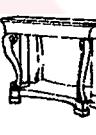
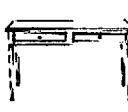
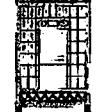
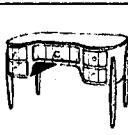
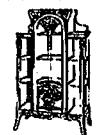
Şekil 181. 16-20. yy. arası dönem mobilyaları

STİL ADI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE	MASA	DOLAP	YATAK
ERKEN TUDOR						
TUDOR						
ELIZABETHAN						
JACOBÉAN						
CHARLES I						
COMMONWEALTH						
JAMES II						
RESTORATION						
WILLIAM AND MARY						
QUEEN ANNE						

Şekil 182. 16-20. yy. arası İngiliz dönem ve stilleri mobilyalar

STİL ADI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE	MASA	DOLAP	YATAK
GEORGE I						
GEORGE II						
GEORGE III						
REGENCY						
ERKEN VİCTORİAN						
VİCTORİAN						
GEÇ VİCTORİAN						
ARTS AND CRAFT						
EDWARDİAN						

Şekil 183. 16-20. yy. arası İngiliz dönem ve stilleri mobilyalar

STİL ADI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE	MASA	DOLAP	YATAK
Henry II LOUIS XIII						
LOUIS XIV						
LOUIS XV						
LOUIS XVI						
DIRECTOIRE						
EMPIRE						
RESTORATION						
LOUIS PHILIPPE						
ART DECO						
ART NOUVEAU						

Şekil 184. 16-20. yy. arası Fransız dönem ve stilleri mobilyalar

STİL ADI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE	MASA	DOLAP	YATAK
WILLIAM KENT						
THOMAS CHIPPENDALE						
ADAM						
THOMAS SHERATON						
HEPPELWHITE						
DUNCAN PHYFE						

Şekil 185. 16-20. yy. arası ünlü tasarımcılarının mobilyaları

2.2.3.4. Mobilya Bileşenlerine Göre

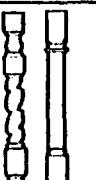
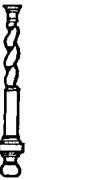
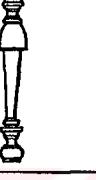
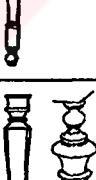
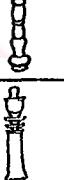
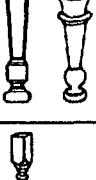
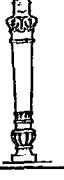
- Dönemlere ve Stillere Ait Mobilya Bileşenleri
 - Dönemlere ve Stillere Ait Sandalye Arkalıkları (Şekil 186-187)
 - Dönemlere ve Stillere Ait Mobilya Bacakları (Şekil 188)
 - Dönemlere ve Stillere Ait Mobilya Ayakları (Şekil 189)
- Dönemlerde ve Stillerde Kullanılan Mobilya Bileşenleri
 - Dönemlerde Kullanılan Mobilya Bacak ve Ayaklar (Şekil 190)
 - Dönem ve Stillerde Kullanılan Mobilya Bacak ve Ayaklar (Şekil 191-192)
 - Tasarımcıların Kullandığı Mobilya Bacak ve Ayaklar (Şekil 193)
- Dönem ve Stillerde Mobilya, Bacak ve Ayaklar – Genel (Şekil 194-195)

ARKALIK ADI VE DÖNEM	ARKALIK ŞEKLİ	ARKALIK ADI VE DÖNEM	ARKALIK ŞEKLİ	ARKALIK ADI VE DÖNEM	ARKALIK ŞEKLİ
BANISTER		LADDER		LYRE	
ERKEN AMERİKAN		FRANSIZ PROVİNZ		NEOKLASİK	
FAN		LADDER		LYRE	
ERKEN AMERİKAN		CHIPPENDALE		LOUIS XVI	
FIDDLE		SPLAT		LYRE	
ERKEN AMERİKAN		QUEEN ANNE		DIRECTOIRE	
COMB		YOKE		LYRE CONCAVE	
ERKEN AMERİKAN		CHIPPENDALE		DUNCAN PHYFE	
LOOP		FRET		LYRE	
ERKEN AMERİKAN		CHIPPENDALE		SHERATON	
OVAL		RECTANGULAR		SHIELD	
NEOKLASİK		NEOKLASİK		SHERATON	
OVAL		SPOON		FIDDLE	
HEPPLEWHITE		LATE VİCTORİAN		SHERATON	
		CAMEL		VASE	
REGENCY		HEPPLEWHITE		SHERATON	

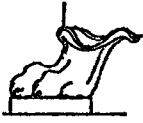
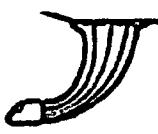
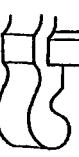
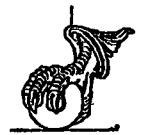
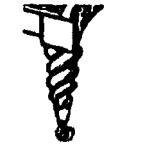
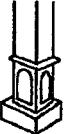
Şekil 186. Dönemlere ve stillere ait sandalye arkalıkları

ARKALIK ADI VE DÖNEM	ARKALIK ŞEKLİ	ARKALIK ADI VE DÖNEM	ARKALIK ŞEKLİ	ARKALIK ADI VE DÖNEM	ARKALIK ŞEKLİ
YORKSHARE					
RESTORATION					
WAÏNSCOTE					
TUDOR					
HEART					
HEPPLEWHITE					
HEART					
HEPPLEWHITE					

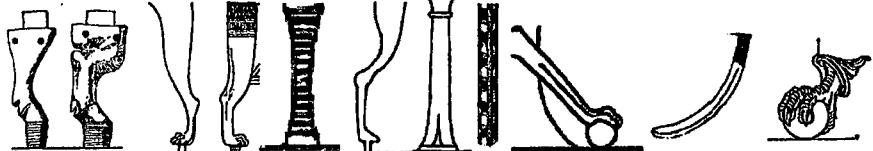
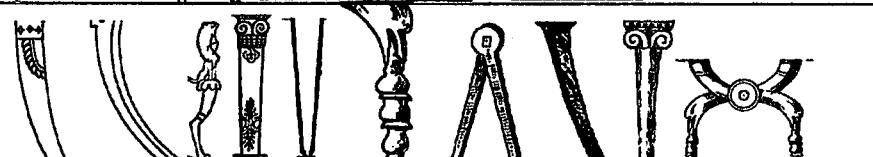
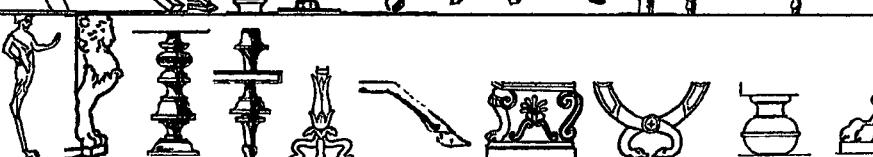
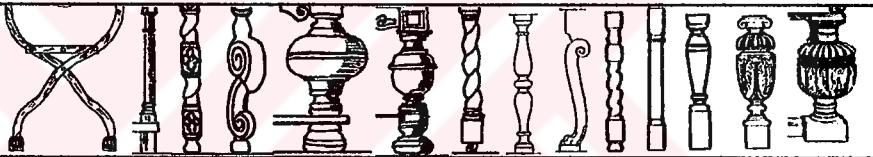
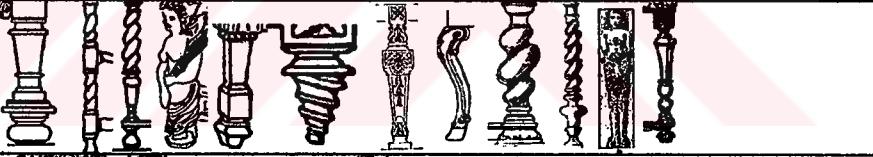
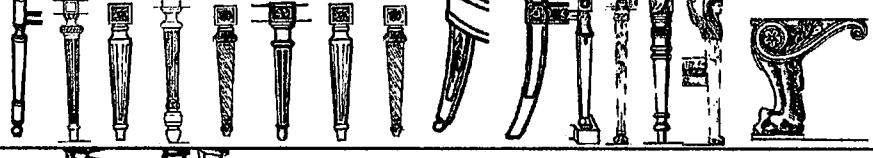
Şekil 187. Dönemlere ve stillere ait sandalye arkalıkları

BACAK ADI VE DÖNEM	BACAK ŞEKLİ	BACAK ADI VE DÖNEM	BACAK ŞEKLİ	BACAK ADI VE DÖNEM	BACAK ŞEKLİ
CAPRIOLE		TWISTED ROPE		MELON	
CHIPPENDALE		JACOBEAN		TUDOR ELIZABETHAN	
CAPRIOLE LION PAW		KOMPOŞİT		CLAVETED	
ERGEN GEORGIAN		WILLIAM AND MARY		RÖNESANS	
CAPRIOLE CLUB		BELL		COLOUMN	
QUEEN ANNE		WILLIAM AND MARY		RÖNESANS	
CAPRIOLE DRAGON PAW		SPIRAL		CUP	
		WILLIAM AND MARY		WILLIAM AND MARY	
CAPRIOLE GOAT		LOUIS XVI		CUP AND TRUMPET	
BAROK		FRANSIZ PROVİNZ		WILLIAM AND MARY	
CAPRIOLE SCROLL		TRUMPET		SPLIT SPİNDEL	
LOUISXV				ERKEN AMERİKAN	
SAVER		CUP AND BALUSTER		LOUIS XIV	
HEPPLEWHITE		WILLIAM AND MARY			
TAPERED		FLUDİNG		LOUIS XII	
FEDERAL		LOUIS XVI NEOKLASİK			

Şekil 188. Dönemlere ve stillere ait mobilya bacakları

AYAK ADI VE DÖNEM	AYAK ŞEKLİ	AYAK ADI VE DÖNEM	AYAK ŞEKİLİ	AYAK ADI VE DÖNEM	AYAK ŞEKİLİ
S SCROLL		LION PAW		CORNUCOPİA	
RESTORATION		ANTİK		DUNCAN PHYFE	
C SCROLL		EAGLE AND BALL		OGEE BRACKET	
RESTORATION		ANTİK		QUEEN ANNE	
SCROLL		CLAW AND BALL		CANO	
LOUIS XV		QUEEN ANNE		VICTORIAN	
BASKET		TRİFİD		PAD	
		İSPANTOL, QUEEN ANNE		QUEEN ANNE	
BRACKET		CLOVEN HOOF		BUN	
QUEEN ANNE		BAROK, GEORGE I		ANTİK, QUEEN ANNE	
SPADE		TRİFİD			
HEPPLEWHITE		QUEEN ANNE			
THİMBLE		GOAT'S HOOF			
SHERATON		FRANSIZ BAROK			
SABOT		DOG			
CHIPPENDALE		ANTİK, REGENCY			

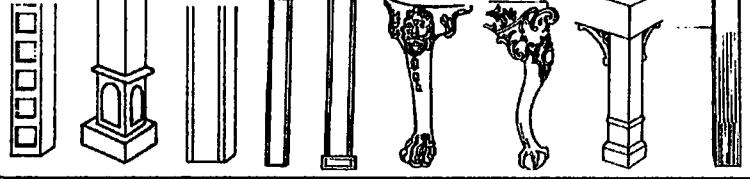
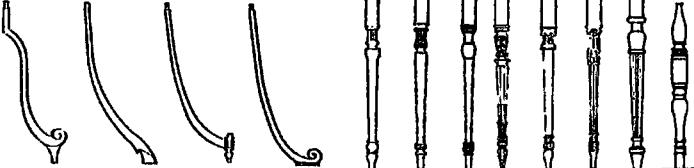
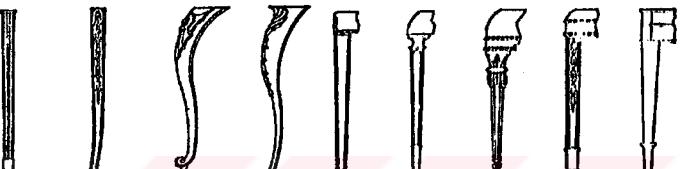
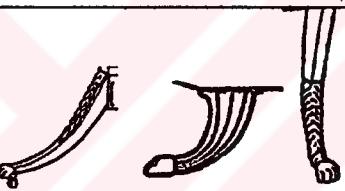
Şekil 189. Dönemlere ve stillere ait mobilya ayakları

DÖNEM ADI	MOBİLYA BACAK VE AYAK ÖRNEKLERİ
MISIR	
YUNAN	
ROMA	
ORTAÇAĞ	
RÖNESANS	
BAROK	
ROKOKO	
YENİÇAĞ	
YAKINÇAĞ	
ÇAĞIMIZ	

Şekil 190. Dönemlerde kullanılan mobilya bacak ve ayaklar

DÖNEM VEYA STİL ADI	MOBİLYA BACAK VE AYAK ÖRNEKLERİ
REGENCY	
ART NOUVEAU	

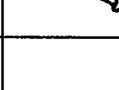
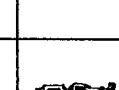
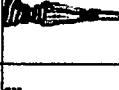
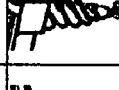
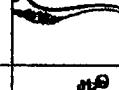
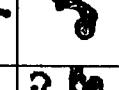
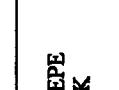
Sekil 192. Dönem ve stillerde kullanılan mobilya bacak ve ayaklar

TASARIMCI ADI	MOBİLYA BACAK VE AYAK ÖRNEKLERİ
CHIPPENDALE	
SHERATON	
HEPPLEWHITE	
DUNCAN PHYFE	

Şekil 193. Tasarımcıların kullandığı mobilya bacak ve ayaklar

MOBİLYA ÇEŞİDİ		STİLLER		RÖNESANS		BAROK		ROKOKO		YENİ ÇAĞ		YAKINÇAĞ		
				SANDALYE ARKALIK	SANDALYE AYAK	KOLTUK AYAK	MASA AYAK	KANEPE AYAK	DOLAP AYAK	SANDALYE ARKALIK	SANDALYE AYAK	KOLTUK AYAK	MASA AYAK	
TUDOR	JACOBÉAN	Louis XIV	17.Y.Y. COLONIAL	COMMONWEALTH	RESTORATION	WILLIAM VE MARY	QUEEN ANNE	Louis XV	REGENCE	ERKEN GEORGIAN	GEĞ GEORGIAN	Louis XVI	DIRÉCTOIRE	EMPIRE
MOBİLYA ÇEŞİDİ	STİLLER	RÖNESANS	BAROK	ROKOKO	YENİ ÇAĞ	YAKINÇAĞ								

Şekil 194. Dönem ve stillerde mobilya bacak ve ayaklar - genel

		STİLLER									
		YAKINCAG					ART NOUVEAU				
		REGENCY		VICTORIAN		GEÇ VİCTORIAN		CRATS AND CRAFTS		ART NOUVEAU	
DONATI ÇEŞİDİ		SANDALYE ARKALIK		SANDALYE AYAK		KOLTUK AYAK		MASA AYAK		KANEPE AYAK	DOLAP AYAK
											
											
											
											

Şekil 195. Dönem ve stillerde mobilya bacak ve ayaklar - genel

3. Bulgular ve İrdeleme

- **İç Mekan Stilleri**
 - Ana Dönemlerin Etkilendikleri Dönem , Etkiledikleri Ülkeler ve Ünlü Tasarımcılar (Tablo. 20)
 - İngiliz, Fransız ve Amerikan Stillerinin Etkilendikleri , Etkiledikleri Ülkeler, Dönemler, Stil ve Dönemin Ünlü Tasarımcıları (Tablo. 21-23)
 - Aynı Dönem veya Stillerin Farklı Ülkelerdeki Etkilenmeleri (Tablo. 24)
 - Ünlü Tasarımcıların Etkilendikleri, Etkiledikleri Ülkeler, Dönem ve Stiller (Tablo. 25)
 - Dönemlere Bağlı Gelişen Stillerin Farklı Ölçeklere Göre Dağılımı (Tablo. 26)
- **İç Mekan (Bileşen, Öğeler) ve Mobilyalar**
 - Antik Dönem İç Mekan Bileşen, Öge ve Mobilya Özellikleri (Tablo. 27)
 - Ana Dönem İç Mekan Bileşen, Öge ve Mobilya Özellikleri (Tablo. 28)
 - İngiliz Dönem İç Mekan Bileşen, Öge ve Mobilya Özellikleri (Tablo. 29)
 - Fransız Stillerinin İç Mekan Bileşen, Öge ve Mobilya Özellikleri (Tablo. 30)
 - İç Mekan Bileşen ve Öğelerinin Etkilendikleri Dönem ve Stiller (Tablo .31)
 - Dönemlere Göre Süsleme Özellikleri ve Konular (Tablo.32)
- **Mobilyalar**
 - Dönemlere Bağlı Mobilya Özellikleri (Tablo. 33-40)
 - Dönemlere Bağlı Mobilya Çeşitlerinin Görülme ve Kullanım Sıklığı (Tablo.41-42)
 - Dönem ve Stillerin Ayırt Edici–Belirgin Özellikleri (Şekil. 196-197)
- **Mobilya Bileşenleri**
 - Mobilya Bileşenlerinin ismine Bulduğu karşılık,Özellik ve Kullanıldığı Stil ve Dönemler (Tablo. 43-46)
 - Dönemlere ve Stillere bağlı mobilya; Arkalı, Bacak ve Ayaklar (Tablo. 47)
 - İngiliz, Fransız ve Amerikan Dönem ve Stillerine Göre Mobilya Arkalık, Bacak ve Ayaklar (Tablo. 48-50)
 - Tarımcılara Göre Mobilya Arkalık, Bacak ve Ayaklar (Tablo. 51)
 - Dönemlerde ve Stillere Bağlı Mobilya Bileşenlerinin Görülme Sıklığı (Tablo. 52)
 - Dönemlere Bağlı Mobilya Bileşenlerin Çeşitlenmesi (Şekil. 198-202)

Tablo 20. Ana dönemlerin etkilendikleri dönem, etkiledikleri ülkeler ve ünlü tasarımcılar

Ana Dönemler	Tarih	Etkilendikleri Dönem ve Stiller	Etkilendikleri Ülkeler	Dönemin Ünlü Tasarımcılar
YUNAN	MÖ 500-30	Mısır, Mezopotamya, Anadolu ve Ege Adaları'nda Daha Önce Var Olan Uygarlıklar	Roma , Fransa, İngiltere,Amerika,	
ROMA	MÖ 509- MS 476	Yunan	BekçiKA, İngiltere,Fransa, Portekiz, İspanya, İsveç, Rusya,Almanya	
GOTİK	Fransa 12.yy.	Bizans	Almanya, BekçiKA,İngiltere,F ransa, Portekiz, İspanya, İsveç,Norveç, Danimarka, Finlandiya	
RÖNESANS	Italya 1460	Antik Çağ (Grek, Yunan)	Ispanya Fransa, Almanya, Ingiltere	İtalian Dekoratörler, Hugues Sambin, Jacques Du Cerceau, Andrea Palladio
BAROK	Italya 1600	Çin, Restorasyon,	İngiltere, Almanya, Fransa	İnigo Jones, James Gibbs,
ROKOKO	Fransa 1700	İtalyan Rokay, Çin	Almanya, İngiltere, Türkiye, Rusya, Flamenk Ülkeleri, Avusturya	Fransız Caffieri , Oeben , Chippendale, Nicholas Pineau , Joharın George Nestfell , Carl Maximilian Mattern , Martin Schumacher ve Heinrich Wilhelm Spindler
YENİÇAĞ	Fransa 1750	Roma , Yunan, Etrusk	İngiltere, Amerika, Avusturya, Almanya,	Fransız Oebenyan, Adam Weisweiler, David Raentgen, Fransız Jean Henri Riesener, Georges Jacob , Martin Caulin , İngiliz Adam Kardeşler, George Hepplewhite, Thomas Sheraton,T. Chippendale
YAKINÇAĞ	1804	Roma , Yunan, Etrusk, Mısır	Amerika, İngiltere, Fransa, Rusya,	
ÇAĞIMIZ	20yy.	Barok, Rokoko, Yakınçağ,Modern	Tüm Ülkeler	Le Corbusier, A. Aalto, F.L. Wright, Mies V. D. Rohe, C. Jencks, M. Graves, C. Moore,M. Botta, P. Johnson

Tablo 21. İngiliz stillerinin etkilendikleri, etkiledikleri ülkeler, dönemler, stil ve dönemin ünlü tasarımcıları

Dönem ve Stiller	Tarihleri	Etkilendikleri Dönem ve Stiller	Etkiledikleri Ülkeler	Dönemin Ünlü Tasarımcılar
TUDOR	1500-1558	Gotik	Amerika, İngiltere	
ELIZABETH I	1558-1603	Gotik	Amerika, İngiltere	
JACOBÉAN	1603-1649	Flemenk	İngiltere	Indigo Jones
CROMWELLİAN	1649-1660		İngiltere	Indigo Jones, Webb, Palladio
RESTORATION STUART		Flemenk , Fransız Barok	İngiltere	Webb, May, Hawksmoor, Talman, Grinding Gibbon
WILLIAM VE MARY	1689-1702	Hollanda, Rönesans	Amerika, İngiltere	
QUEEN ANNE	1702-1714		Amerika İngiltere	
ERKEN GEORGİAN	1714-1750	Palladion, Gotik Revival,	Amerika, İngiltere	William Kent, Andrea Palladio, Colen Campbell, Chippendale
GEORGİAN	1750-1770	Palladion Üslubu, Gotik Revival, Çin Neoklasik, Çin Regency, XV Louis, Fransız Rokoko,	Amerika, İngiltere	Adam, William Kent, Chippendale, Hepplewhite, Sheraton,
GEÇ GEORGİAN	1770-1810	Neoklasik, Revival (Grek, Roma, Mısır, Etrüsk, Gotik), Adam, Çin, Regency	Amerika, Rusya, İngiltere	Robert Adam, William , Soane, Chambers, Chippendale, Sheraton, Hepplewhite, William Chambers, Wyatt, Nash,
REGENCY	1810-1837	Neoklasik, Çin, Fransız Empire, Mısır, Türk, Revival (Grek, Gotik, Roman,)	Amerika, Fransa, İngiltere	John Soane, John Nash, Wyatt,
VİCTORİAN	1830-1901	Revival (Gotik, Grek,), Tudor, Elizabeth, İtalianate, Japon, Queen Anne,	Amerika, İngiltere	Scott, Street, Butterfield, Waterhouse, Shaw, Nesfield, Philip Webb, Giles G. Scott, Aston Webb, Lutyens, Voysey, Mackintosh, William Morris, Barsley, Heal,
ARTS AND CRAFTS	1880	Arap, Rönesans,Ortaçağ, Gotik	Amerika, Almanya, İngiltere	W. Morris, Pugin

Tablo 22. Fransız stillerinin etkilendikleri, etkiledikleri ülkeler, dönemler , stil ve dönemin ünlü tasarımcıları

Dönem ve Stiller	Tarihleri	Etkilendikleri Dönem ve Stiller	Etkiledikleri Ülkeler	Dönemin Ünlü Tasarımcılar
LOUIS XIII	1610-1643	İtalyan ve İspanyol Rönesans, Flamen, Hollanda	İngiltere, Fransa	Rubens
LOUIS XIV	1643-1700		İngiltere, Amerika, Fransa	
REGENCE	1715-1723	Louis XV	Fransa, İngiltere	John Nash,
LOUIS XV	1723-1774	İtalyan Rokay	Fransa, İngiltere	
LOUIS XVI	1774-1789	Greek, Roma, Pompeon, Klasik	İngiltere, Almanya, Fransa	Hepplewhite, Sheraton, Adam
DİREKTUVAR	1789-1804	Etrusk, Yunan, Roma	İngiltere , Fransa	Georges Jacob,
EMPIRE	1804-1815	Neolasik, Klasik Revival (Roman, yunan, misir, Etrusk), Adam, Palladion, XVI Louis,	Amerika, Avrupa, İngiltere ,Türkiye, Rusya, Fransa	Robert Adam, James Adam, Percier, Fontaine ,William Jay, Thomas Jefferson,
RESTORATION	1830-1870	Neo-Gotk, Biedermeier,	Amerika, Avrupa, İngiltere	
ART NOUVEAU	1919-1933	Rokoko	Almanya, Avusturya, İspanya, İngiltere, Türkiye, Fransa	Mackintosh, Walton,Gaillard, Majorelle, Galle, Plumet, velde, Horta, Behrens, Pankok, William Morris, Ashbee, Gaillard,Voysey, Hoffman,
ART DECO	1910-1936	Dişavurumculuk, Kübizm, Orta America Aztec, Fauvism , Afrika Kabilelerinden, Gelecekçilik, Art Nouveau, De Stijl, Bauhaus, Werkbund,	Amerika, İngiltere, Fransa	J. E. Ruhlman, B. Hoetger, M. Dufröne,

Tablo 23. Amerikan stillerinin etkilendikleri, etkiledikleri ülkeler, dönemler ,stil ve dönemin ünlü tasarımcıları

Ana Dönemler	Cıkış Tarihi ve Yeri	Etkilendikleri Dönem ve Stiller	Etkiledikleri Ülkeler	Dönemin Ünlü Tasarımcılar
ERKEN AMERİKAN 17.Yy Colonial	1608-1720	Queen Anne, Elizabeth, Jacobean, William And Mary, Bauer, Carolean	Amerika	Bu Dönemde Avrupa'dan getirilen ve yerli malzeme ile kendi yapanlar olduğundan tasarımcı belirsiz.
GEORGIAN	1720-1790	Palladion Üslubu, Gotik Revival, Çin Neoklasik, Regency, XV Louis, Çin, Fransız Rokoko,	Amerika	Adam, William Kent, Chippendale, Hepplewhite, Sheraton,
FEDERAL	1790-1820	XVI Louis, Regency, Grek	Amerika	Duncan Phyfe, Thomas Sheraton, Hepplewhite, Adam Kardeşler
COLONIAL		Chippendale, Georgian, Palladion, William And Mary, Queen Anne,	Amerika	Sheraton, Hepplewhite , Chippendale, William Buckland
GREK REVIVAL	1820-1860	Regency , Fransız Empire	Amerika	
VİCTORİAN	1840-1880	Revival (Gotik, Rokoko, Colonial, Rönesans,), Romaneks, Mısır, Queen Anne, Oriental, Italianate, Arts And Crafts, XV Louis	Amerika	Norman Shaw, Mansart,
EKLEKTİK	1870-1925	Colonial, İngiliz, Fransız, İtalyan, ve İspanyol ve Diğer Tarihsel Stiller	Amerika, İngiltere, Fransa	
ÇAĞDAŞ STİL	1925-GÜNÜMÜZ	Bauhaus,Shaker	Avrupa, Türkiye, Flemenk Ülkeleri, Holanda, Amerika	Le Corbusier, A. Aalto, F.L. Wright, Mies V. D. Rohe, C. Jencks, M. Graves, C. Moore,M. Botta, P. Johnson, J. Stirling,

Tablo 24. Aynı dönem veya stillerin farklı ülkelerdeki etkilenmeleri

Dönem	Stillerin Etkilendikleri Dönem veya Stiller
AMERİKAN 17.YY COLONIAL	Queen Anne, Elizabeth, William And Mary, Jacobean,
AMERİKAN 18.YY COLONIAL	Chippendale, Dutch, Sheraton, Georgian, Palladion, William And Mary, Hepplewhite, Queen Anne,
İNGİLİZ RÖNESANS FRANSIZ RÖNESANS	Flemenk, Holanda, Roma , Yunan, Etrusk
İNGİLİZ BAROK FRANSIZ BAROK	James I, Jacobean, Elizabeth, İngiliz rönesans İspanyol,
İNGİLİZ VİCTORİAN AMERİKAN VİCTORİAN	Revival (Gotik, Grek,), Tudor, Elizabeth, İtalianate, Japon, Queen Anne, Revival (Gotik,Rokoko,Colonial, Rönesans,), Romaneks, Mısır, Queen Anne, Oriental, İtalianate, Arts And Crafts
AMERİKAN EMPIRE FRANSIZ EMPIRE	Fransız Empire, İngiliz Regency Yunan, Roma, Mısır
ERKEN GEORGİAN GEORGİAN GEÇ GEORGİAN	Palladion, Louis XV, Çin, Fransız Rokoko, Palladion Üslubu, Gotik Revival, Çin, Neoklasik, Regency Neoklasik, Revival (Grek, Mısır, Etrusk, Gotik), Adam, Çin
FRANSIZ REVİVAL İNGİLİZ REVİVAL AMERİKAN REVİVAL	Restoration, Rokoko Gotik, Rönesans Regency , Fransız Empire

Tablo 25. Ünlü tasarımcıların etkilendikleri, etkiledikleri ülkeler, dönemler ve stiller

Tasarımcılar	Tarihleri	Etkilendikleri Dönem ve Stiller	Etkilendikleri Ülkeler	Dönemin Ünlü Tasarımcılar
Chippendale	1718-1779	Çin, Rokoko, Gotik, Roma , Yunan, Etrüsk	İngiltere, Amerika, Türkiye, Avrupa	
Adam	1730-1794	Hepplewhite, Mezopotamya, Pompei, Yunan, Palladion, Gotik Romanesk,Rönesans,	İngiltere, Amerika, Türkiye, Avrupa	
Hepplewhite	1765-1786	Neoklasik, Roma , Yunan, Etrüsk	İngiltere, Amerika, Avrupa	
Sheraton	1751-1806	Neoklasik, Roma , Yunan, Etrüsk	İngiltere, Amerika, Avrupa	

Tablo 26. Dönemlere bağlı gelişen stillerin farklı ölçeklere göre dağılımı

DÖNEMLER	STİLLER	DONATİ STİLİ	İÇ MEKAN STİL	EV STİL	MİMARİ STİL
RÖNESANS	TUDOR	●	●	●	
	ELİZABETHAN	●	●	●	
	LOUIS XIII	●			
BAROK	JACOBEAN	●			
	17.YY COLONIAL	●	●		
	CHARLES I	●			
	LOUIS XIV	●			
	COMMONWEALTH	●	●		
	CHARLES II	●			
	JAMES II	●			
	WILLIAM AND MARY	●			
	QUEEN ANNE	●	●	●	
ROKOKO	ERKEN GEORGIAN	●	●	●	●
	REGENCE	●	●		
	LOUIS XV	●	●		
YENİÇAĞ	GEÇ GEORGIAN	●	●	●	
	LOUIS XVI	●	●		
	FEDERAL	●	●	●	●
	DIRECTOIRE	●	●		
YAKINÇAĞ	EMPİRE	●	●	●	●
	REGENCY	●	●		
	REVİVAL	●	●		
	RESTORATION	●			
	VİCTORİAN	●	●		
	EKLEKTİZM	●	●		
	LOUIS PHILLİPE	●			
	ARTS AND CRAFTS	●	●	●	
	EDWARDİAN	●	●		
ÇAĞIMIZ	ART NOUVEAU	●	●	●	●
	ART DECO	●	●		
	MODERN	●	●	●	●
	HİGH-TECH	●	●	●	●
	POST MODERN	●	●	●	●

Tablo 27. Antik çağ iç mekan bileşen, öge, mobilya özellikleri

	MISIR	MEZOPOTAMYA
DUVAR	Duvarlarda Öteki Dünya ve Tanrılar ve Gündük Olaylarla İlgili Konuların Resmedilmesi.	Tuğla Duvar Üzerine Alçak Kabartma Süslemesi.
TAVAN	Tavan Düz Sıvanması.	Tavan Düz Sıvanması.
ZEMİN	Önemli ve Varlıklı Ailelerde Mozaik, Diğer Basit Halkta Sıkıştırılmış Toprak.	Mozaik.
PENCERE	Küçük, Dar ve Dikdörtgen Basit Bir Pencere.	Küçük, Dar ve Dikdörtgen Basit Bir Pencere.
KAPI	Basit Ahşap Lata Kapı.	Basit Ahşap Lata Kapı.
ŞÖMİNE	Şömine Kavramı Gelişmediği İçin Serbest Ocak .	Şömine Kavramı Gelişmediği İçin Serbest Ocak.
SÜSLEME	Mekik Dokuma, Hiyeroglif, Sfenks, Dama, Baklava, Zikzak, Gül, Lotus Papirüs, Helezon, Haç, Yılan, Akbaba, Deve Kuşu, Gamalı Haç, Kanatlı Güneş Kursu, Asa, Sfenks ve Hayvan Başlı İnsan Figürleri	Maskeler, Dairesel Süslemeler, Koç Aslan ve At, Rüzgar Resimleri, Bronz, Boğa, Kelepçeler, Mizrak, Kuş Sarmal Metal Süsler, Korolak, Kale Siperi, Ziggurat, Balık Pulu, Örgü, Kemerleme, Palmet, Çam Kozalağı, Çiçekli Yaprak Demeti, Püskül, Kursu, Gülbezek, Alçı Kabartma Yıldız, Papatya, Hayatağacı, Dolmadal, İnsan Başlı Aslan ve Boğa
SÜSLEME TEKNİĞİ	Fildişi Kakma, Dekope Oymalar, Altın ve Gümüş Kakmalar,	Alçı Kabartma, Metal Süsler,
MALZEME	Akasya, Akçaağaç, İlgin, Ardiç, Sedir, Selvi, Abanoz	Akasya, Akçaağaç
TEXTİL	Yün, Keten, Pamuklu Kumaş.	Yün, Keten, Pamuklu Kumaş.
MOBİLYA Özelliği	Altın ve Gümüş Kakmalar,Mobilya Ayakları Aslan Pençeleri, Fil ve Boğa Ayakları.	Misir Mobilyasına Benzemesine Rağmen Onun Kadar Zarif Değil .Metal Sarma ve Kelepçe, Koç Başı Kol, Metal Aksesuar.
MOBİLYA ÇESİDİ	Yatak, Tuvalet Kutusu, Tabure, Sandalye, Sehpa, Masa, Divan, Sandık	Yatak, Tuvalet Kutusu, Tabure, Sandalye, Sehpa, Masa, Divan, Sandık
MOBİLYA DÜZENİ	Mobilya Çok Az Olduğu İçin Gerekli Yerlere Taşınması.	Mobilya Çok Az Olduğu İçin Gerekli Yerlere Taşınması.
MOBİLYA AYAK	Boğa Ayak, Kare Ayak, Aslan Pençesi, Leopar Ayak, Çapraz Kayıtlar, Torna Bacak, Fil Ayak, Karma Torna Bacak.	Aslan Pençesi, Kozalak Ayak, Hafif Torna ve Oymalı Ayak, İnce ve Yivli Bacak.

Tablo 27'nin devamı

	YUNAN	ROMA
DUVAR	Duvarların Kornişlerle, Geometrik Süslemeler veya Figüratif Kompozisyonlar Bezenmesi.	Atrium Duvarları Canlı Betimlemelerle Doldurulmuştur. Fresk, Mozaik Yada Boyama Tekniğiyle Doğal Öğelerden Toplumsal Olaylara Kadar Çeşitli Konular Resmedilmesi. İç Mekan Duvarlarında Yanılsamalı Perspektifli Resimler . Renkli Mermel, Mozaik ve Boyalı Sıva Kullanılması. Yalancı Kolon ve Pencerele, Duvar Nişlerinin İçine Çok Sayıda Mermel Heykel, Büst ve Mask Yerleştirilmesi.
TAVAN	Yapıların Tavanları Görkemli ve Renklidir. Kubbe, Kemer veya Tonoz Tavan.	Yapıların Tavanları Görkemli ve Renklidir. Kubbe, Kemer veya Tonoz Tavan.
ZEMİN	Zemin Basit Halk Da Sıkıştırılmış Toprak. Zenginlerde İse Mozaik, Mermel.	Yer Döşemesi Olarak Renkli Mermel, Sırlı Seramik ve Mozaik.
PENCERE	Yunan Evinin Odalarında Pencere Yoktur. Işık Bir Avluya Açılan Kapıdan Girmesi.	Atrium'un Tavanının Ortasında Açıklık Bulunması. Bu Açıklıktan Hava ve Işığın Gelmesine İmkân Tanınması.
KAPI	Basit Ahşap Latalı .	Basit Ahşap Latalı.
ŞÖMİNE	Şömine Kavramı Gelişmediği İçin Serbest Ocak .	Şömine Kavramı Gelişmediği İçin Serbest Ocak.
SÜSLEME	At, Aslan, Kuğu, Yılan Biçimleri, Hurma, Girland, Yaprağı, Bitki, Yaprak, Palmiye Yaprağı, Kenger, Akant Yaprağı, Kırıkdal, Sapak, Palmet, Ulama, Kıvrım, Menderes, Boncuk, Fırıldak, Zeytin tanesi ve Dalı, Yürek Biçimi, Defne Dalı, Sarmaşık, Lotus, Girland, Bereket Boynusu ve Mitolojik Figürler	At, Aslan, Kuğu, Yılan Biçimleri, Hurma Yaprağı, Bitki, Yaprak, Palmiye Yaprağı, Kenger, Akant Yaprağı, Sapak, Kırıkdal, Palmet, Ulama, Kıvrım, Menderes, Boncuk, Fırıldak, Zeytin tanesi ve Dalı, Yürek Biçimi, Defne Dalı, Sarmaşık, Lotus, Girland, Bereket Boynusu ve Mitolojik Figürler
SÜSLEME TEKNİĞİ	Değerli Taş, Metal, Ağaç Süslemeli, Fildişi veya Gümüş Kakmalı, Alçak Kabartma, Mozaik ve Freskler, Bordürler,	Değerli Taş, Metal, Ağaç Süslemeli, Fildişi veya Gümüş Kakmalı, Alçak Kabartma, Mozaik ve Freskler, Bordürler.
MALZEME	Akasya, Akçaağaç	Akasya, Akçaağaç
TEXTİL	Yün, Keten, Pamuklu Kumaş.	Yün, Keten, Pamuklu Kumaş.
MOBİLYA ÖZELLİĞİ	Eğmeçli Arkalık, Sfenks Başlı Kolçaklı, Aslan Pençesi, Yan ve Arka Yüzler Yılan ve Yaprak Motifli, Torna Ayaklar, Karyadit, Dor, İyon ve Korent Sütun Ayaklar, Eğmeçli Ayaklar	Oymalı ve Boyalı Metal, Fildişi ve Taş Bezemeli Ağır Masalar ve Divanlar Yapılmıştır. Palmiye Yaprağı Şeklinde Oyma Motifler, Dor İyon ve Korent Sütunlar Mobilya Ayaklar Yapılması
MOBİLYA ÇEŞİDİ	Sedir, Uç Ayaklı Sehpa, Sandalye, Çapraz Katlanır Sandalye, Yatak-Divan, Yuvarlak Tablalı Eğmeçli Masa, Raf.	Sedir, Uç Ayaklı Sehpa, Sandalye, Çapraz Katlanır Sandalye, Yatak-Divan, Yuvarlak Tablalı Eğmeçli Masa, Raf, Yatak Olarak Şezlonglar Kullanılması.
MOBİLYA DÜZENİ	Mobilya Çok Az Olduğu İçin Gerekli Yerler Taşınması.	Mobilyalar Gereksinmeye Göre Odadan Odaya Taşınmıştır. Mobilyalar Duvar Diplerine Sıralanması.
MOBİLYA AYAK	Eğmeçli Arkalık,, Aslan Pençesi, Torna Ayaklar, Karyadit, Dor, İyon ve Korent Sütun Ayaklar, Eğmeçli Ayaklar, Çiçek ve Yaprak Şeklinde Oymalı Ayaklar.	Silindir boğumu torna ayak.

Tablo 28. Ana dönemlerin iç mekan bileşen, öge ve mobilya özellikleri

	ERKEN ORTAÇAĞ	GEÇ ORTAÇAĞ
DUVAR	İnce Sıvalı Taş Duvar, Alçak Kısımlar Canlı Renkle Boyanmış, Hafif Sıvalanmış Üstü Zengin Kumaşlarla ve Duvar Halıları ile Kaplanmıştır	İç Mekan Duvarları Sıvanmıştır. Soğuk Bölgelerde Ahşap Kaplama. Zengin Evlerde Duvarlar Halılarla ve İşlemeli Kumaşlarla Kaplanması.
TAVAN	Beşik Çatı Şeklinde Ahşap Kıraklı Çatı, Sütunlarla Desteklenmiş Horizontal Ağır Kıraklı Çatı	Ahşapla Kaplanmıştır. Sıcak Bölgelerde Daha Çok Sıva Kullanılması.
ZEMİN	Zemine Saz Serilmiş, Papatya Desenli Karo Fayanslar Yada Sıkıştırılmış Toprak Kullanılması.	Zemine Saz Serilmiş, Papatya Desenli Karo Fayanslar Yada Sıkıştırılmış Toprak Kullanılması.
PENCERE	Pencereler Çok Az ve Pencesizdir. Kişi Kepenkle Kapatılması.	Pencereler Çok Az ve Pencesizdir. Kişi Kepenkle Kapatılması.
KAPI	Taş Çerçevevi Metal Bantlı Ahşap Kapı	Taş Çerçevevi Metal Bantlı Ahşap Kapı
ŞÖMİNE	Merkezi Taş Ocak	Merkezi Taş Ocak
SÜSLEME	Ortaçağda Bezeme Yiğinlar Halinde Kullanılması. Bezemenin İçeriği Değişmiştir. Kırlarda, Ormanlarda Bulunan En Önemsiz Çiçekler Bile Betimlenmesi. Dini Sahneler, İsa Ve Meryem Üçlüsü , Tanrılı Konular	Bu Dönende Girift, Dairesel Motifler, Çiçekler, Dini Sahneler, Linenfold, Kırımdal, Kral Tacı Motifleri Uygulanması.
SÜSLEME TEKNİĞİ	Oyma, Demir Kilit ve Kayışlar	Mobilya Süsleme Tekniğinde Oyma, Demir Kilit ve Kayışlar, Ahşap Kaplama Kullanılması.
MALZEME	Mobilyalarda Meşe Ağacı.	Mobilyalarda En Yoğun Meşe ve Ceviz Ağacıdır.
TEXTİL	Mobilya Üzerlerine Örtmek İçin Kadife ve Çin' Den Getirilen İpek Kumaşlar.	Mobilya Üzerlerine Örtmek İçin Kadife ve Çin' Den Getirilen İpek Kumaşlar .
MOBİLYA ÖZELLİĞİ	Anıtsal Bir Görünüm Alması. Oymalı, Yüksek Arkalıklı Sandalyeler, Demir Çubuk Kol ve Anahtarlıklı Sandıklar	Donatılar Ahşap Oymalı ve Kumaş Kaplı
MOBİLYA ÇESİDİ	Tabure, Banko, Eğreti Ayaklı Masa, Sandık, Yatak	Sandık, Tabure, Banko, Koltuk, Sandıktan Dönüştürülen Katı Biçimli Kanepe, Yatak
MOBİLYA DÜZENİ	Mobilyalar Ya Sabit Ya Da Odadan Odaya Taşınması.Görkemli Yataklar Salonun Baş Köşesinde Konumlandırılması. Aile Reisinin Misafirleri Yataktta Kabul Etmesi Yaygınlaşması.	Mobilyalar Ya Sabit Ya Da Odadan Odaya Taşınması.Görkemli Yataklar Salonun Baş Köşesinde Konumlandırılması. Aile Reisinin Misafirleri Yataktta Kabul Etmesi Yaygınlaşması.
MOBİLYA AYAK	Torna , Ahşap Kaplama ve Dikdörtgen Kesitli Masif Ayaklar Torna Ayaklıdır	Torna , Ahşap Kaplama ve Dikdörtgen Kesitli Masif Ayaklar

Tablo 28'in devamı

	GOTİK	RÖNESANS
DUVAR	Sivasız Taş Duvarlar Yaygın. Bunun Yanında Aynalı Sistemde Yapılmış Ahşap Kaplamalar ve Sivanın Da Kullanılması. Duvarlar Belirli Yüksekliğe Kadar Oymalı Ahşap Lambri ile Kaplanması ve Kalan Üst Kesim Boyanması. Zengin Evlerde Duvarlar Duvar Halıları İle ve Nakışlı Kumaşlarla Örtülmesi.	Duvarda Fonksiyon Amaçlı Nişler. Duvarlar Kaba Sıvanmış Yada Tekstil Ürünleri Taklit Edilerek Boyanması. Duvarlara Alegorik Desenlerde ve Halılarla Kaplanması. Duvar Süslemeleri , Armalar Beyaz İle Kabartma Şeklinde İşlenmesi ve Boyanması.
TAVAN	Ahşap Yada Beyaz Sıvayla Kaplanması. Tavan Girift Ahşap İşçiliği Yada Alçı Kabartma Desenler Yapılması.	Tavanlar Yüksek, Ahşap veya Alçı İle Kaplanması. Kırışır Canlı Renklerde Boyanmış ve Merkez Madalyonla Süslenmesi.
ZEMİN	Taş , Pişmiş Toprak Yada Ahşap Kaplaması.	Dama Tahtası Şeklinde Mermer Yada Kare, Çokgen Kiremit Parçacıkları Çapraz Olarak Dizilmesi .Ahşap Dösemeler Düz Latalarla Oluşturulması.
PENCERE	Emniyet Acısından Kiliselerdeki Gibi Sık Olmayan, Cam Levha Kaplı ve Sivri Biçimli.	Kapı Ve Pencere Ustleri Kesik Yay Kemerlerle Ve Kenarları Sütun Tabanı Şeklinde Pervazlar Uygulanmıştır.
KAPI	Kapılar Sivri kemerli.	Bu Dönemde Güvenlik Ortamı nedeniyle ,Dar Küçük Pencerelerin Boyutları Büyütmesi.
ŞÖMİNE	Şömineler Büyük Külahlı ve Taştan Yapılması.Çoğu Kez Üst Köşelerinde Biner Küçük Raf Bulunması.	Şömine Etrafına Kornişlerle Geçilmesi. Gotik 'Deki Şömine Başlığı Kullanılması.
SÜSLEME	Donatılarda Kılıç, Kral Tacı, Aslan ve Kırımlı Yaprak Motifler, Metal Aksesuar ve Yazı Harfleri Dekoratif Olarak Kullanılması.	Alçılı Tavanlarda Arabesk Süsleme, Değişik Sahneler ve Geleneksel Motifler Boyanmıştır. Duvarlar Siva, Derin Rölyef, Melek, İnsan Figürleri, Çelenk ve Meyveli Çelenk İle Süslenmesi.
SÜSLEME TEKNİĞİ	Metal İşçilik ve Ahşap Kaplama Kullanılması	Donatı Kapaklarına Yağlı Boya Resimler, Gümüş ve Pirinç Raptiyeler Kullanılması. Ağaç Kakma Veya Stüko Uygulanması. Ayrıca Yıvli Bordürler , Dairesel Motifler ve Girift Oymalar Yapılması. Stüko, Kakma,Oyma,
MALZEME	Meşe ve Ceviz.	Meşe, Ceviz ve Abanoz
TEXTİL	Dösemede Altın İşlemeli Kadife.	Dösemede Altın İşlemeli Kadife, Kabartma Deriler Kullanılması.
MOBİLYA ÖZELLİĞİ	Sağlam, Masif, Derin Oymalı Armalı, Kalın Torna Ayaklıdır. Kuşak Kayıtlar, Masif Tabla, Yardımcı Gereçler Bronz Veya Dövme Demirden Yapılması.	Donatının Alt Kayıtları Konstrüksiyon La Birleştirilmesi. İnce Oyma İşçilikli, Geniş Eğmeçler Karmaşık Görünümlü.
MOBİLYA ÇEŞİDİ	Dolap, Raf, Yatak, Komodin, Banko, Koltuk, Masa, Tabure, Sandık,	Masa, X Biçimli Markiz,(Arkalıksız Oturma) , Koltuk, Sandalye, Büfe, Sandık, Tabure, Ahşap Kanepe, Armoire (Gardrop), Caquetoire, Conversational Sandalye,
MOBİLYA DÜZENİ	Mobilyalar Duvar Diplerine Sıralanması. Tepelikli Yataklar Odanın Baş Köşesi. Mobilyalar Odadan Odaya Taşınmaya Devam Edilmesi.	Mobilyalar Duvar Diplerine Sıralanması. Tepelikli Yataklar Odanın Baş Köşesi. Mobilyalar Odadan Odaya Taşınmaya Devam Edilmesi.
MOBİLYA AYAK	Kalın Torna Ayaklar, Çapraz Bacaklar, Kemerlerle Oyalmuş Dikey Dikdörtgen Ayaklar, Aslan Pençe.	Klasik Sütun Ayaklar , Torna Ayak, Bun Ayak, Flemenk Ayak, Spiral Torna Ayak,

Tablo 28'in devamı

	BAROK	ROKOKO
DUVAR	Duvar Bölmeleri Yayınlaması. İnsan Yüksekliğinde Yer Alan Silmeler Üzerindeki Orta Bölümüne Bir Dar , Bir Geniş Panolar Sıralanması. Geniş Panoların Yerine Bazan De Pencere Yerleştirilmesi. Orta Bölümün Üst Tarafına Çeşitli Heykeller , Oval Penceler, Küçük Nişler . Zeminden Tavana Kadar Yükselen Yalancı Sütun ve Sütun Başlıklarını Kullanılması. Duvar Resimleri İle Tipki Roma'daki Gibi Yanılsama Yaratan Perspektifler Yapılması.	Duvar Panoları Tam Dikdörtgen Olmaya ve Altılı Köşeleri Asimetrik Şekilde Kırımlandırılması. Köşelerine Asimetrik Alçak Kabartmalarla Bezenmesi. Çokunkuluk Beyaza Boyanması. Kuzey Ülkelerde Ahşap Panolar Çiplak Bırakılması. Panoların Çevrelerine Kenar Suları ve İnce Kabartmalarla Süslenmesi. Çin Modasının Etkisiyle Duvarlar Porselen Çiçek Figürlerle Kaplanması.
TAVAN	Tavanlar Duvarlardaki Süslemeye Karşın Daha Yalın. Silmeler ve Kabartmalarla Süslenmesi.	Tavanlar Duvarlardaki Süslemeye Karşın Daha Yalın. Silmeler ve Kabartmalarla Süslenmesi.
ZEMİN	Ahşap Parke Kullanılmıştır. Üzerlerine Orta Doğu Halıları Serilmesi.	Ahşap Parke Kullanılmıştır. Üzerlerine Orta Doğu Halıları Serilmesi
PENCERE	Yuvarlak Üst Pencelerin Yayınlık Kazanması.	Üst Yüzeyleri Asimetrik Kırımlı Kabartmalarla Süslenmesi.
KAPI	Iki Bölмелii Kapılarn Yoğunlukta Kullanılması	4-6 Bölmelii Kapılarn Koşelerin Asimetrik Olarak Yuvarlatılması ve Çiçeklerle Süslenmesi.
ŞÖMİNE	Iki Bölmeden Oluşan Şöminelerin Mermere veya Alçı Kabartmalarla, Sütunlarla Bezenmesi. Üst Kısmıları Yuvartılması.	Tek Bölmelerin Yayınlık Kazanması. Mermere Çevresi Capriole Ayaklı Benzer Süslemelerin Yapılması.
SÜSLEME	Bezeme Barokta Daha Yoğun. Yüzeyler Hiç Boş Bırakılmaması. Beyaz Alçı ,Altın Yıldız, Yağlı Boya Resimler, Freskler, Renkli Mermeler, Siva Üstüne Boyanmış Mermere Taklitleri, Aynalar, Yalancı Sütunlar, Ahşap Oyma ve Kabartmalı Sıvalarla Bezenmesi.	Duvarlara Uygulanan Kenarsuları ve İnce Kabartmalar Tamamen Beyaza Boyanması ve Altın Yıldızla Yaldızlanması.
SÜSLEME TEKNİĞİ	Altın Yada Gümüş Yıldızlama Tekniği Kullanılması.	Oyma , Marketöri, Ormonlu, Boya ve Vernik
MALZEME	Ceviz, Meşe, Yabani Kiraz, Kayın, Maun, Gülağacı, Zeytin, Sandalwood, Satinwood, Palm, Elm,	Ceviz, Meşe, Yabani Kiraz, Kayın, Maun, Gülağacı, Zeytin, Sandalwood, Satinwood, Palm, Elm,
TEXTİL	Mobilyalarda Goblen ve Çiçek Desenli Kumaşlarla Kaplanması.	Mobilyalarda Kırmızı ,Mavi, Sarı, Parlak Kumaşlarla Kaplanması.
MOBİLYA ÖZELLİĞİ	Rönesansın Sade ,Yalın Mobilyasına Karşı Gösterişli ve Süslü..Ağaç Oymacılığı Egemenidir.Dairesel Dönüşlü Koşeler Naturalist Özellikler Çok Süslü Kırımlı Oymalar Uygulanması.	Mobilyalar İnce İşlenmiş Oymalarla Süslenmiştir. Yaldızlı Ve Yakut Kırmızı Kadifeyle Kaplanmıştır. Derin Oymalar, Canlı Ve Kontrast Renklerde Fantezi Ürünü Düzgün Olmayan Şekiller Bolca Kullanılması
MOBİLYA ÇESİDİ	Sezlong, Kanepe, Konsol Masa, Berjer, Komodin, Sandalye.	Bonheur Du Jour, Pondreuse, Sezlong, Kanepe, Konsol Masa, Berjer, Komodin, Sandalye.
MOBİLYA DÜZENİ	Az Sayıdadır. Yine Duvar Diplerine Sıralanması.	Sosyal Değişiminden Yeni Mekanlar Oluşması.. Her Şey Her Yerde Yapılır Zihniyetin Kalkması Yatak Ortadan Kalkması. Ve Özel Bir Odaya Çekilmesi. Mobilyalar Yine Duvar Dibine Yerleştirilmesi ve Gerektiginde Ortaya Çekilmesi.
MOBİLYA AYAK	C Kırımlı Ayak, Capriole Bacak, Torna Bacak.	C Kırımlı Ayak, Capriole Bacak.

Tablo 28'in devamı

	YENİÇAĞ	YAKINÇAĞ
DUVAR	Duvarlardaki Duvar Panoları Gittikçe Ortadan Kalkmaya Başlaması. Kenar Sularına Yivler Açılmıştır. Duvarlar Pastel Tonlarda Boyanması. Sıva Üzerlerine İnce Kabartma ve Desenler Uygulanması.	Duvar Kağıdının Ve Etekliklerin Yaygınlık Kazanması.
TAVAN	Tavanda Duvarlara Benzer Süsleme Tarzı Uygulanması.	Eski Dönemlere Göre Sadeleşmenin Görülmesi.
ZEMİN	Zemine Büyük Boyutlu Savonnerie ve Aubusson Halıları Serilmesi.	Zemine Büyük Boyutlu Savonnerie ve Aubusson ve Boydan Boya Halıları Serilmesi.
PENCERE	Rönesans Pencerelerin Tekrar Kullanılması.	Eski Dönem Kapılarının Eklektik Bir Süsleme İle Tekrar Kullanılması.
KAPI	Kapı Üzerlerinde Frizler Tekrar Kullanılması.	Rokoko ,Rönesans ve Yeniçağdaki Kapıların Tekrarının Kullanılması
ŞÖMİNE	Tek Parçalı Kenar Sütünları Antik Sütünlerla Süslenmesi.	Rokoko ,Rönesans ve Yeniçağdaki Şöminelerin Benzerlerinin Tekrar Etmesi.
SÜSLEME	Duvar Panoların Üzerlerine Arabesk , Groteks, Mask, İnce Kamçı Gibi Eğriler, Gül Demetleri, Kurdele Gibi Motiflerle Bezenmesi.	Duvar Panoların Üzerlerine Arabesk , Groteks, Mask, İnce Kamçı Gibi Eğriler, Gül Demetleri, Kurdele Gibi Motiflerle Bezenmesi.
SÜSLEME TEKNİĞİ	Marketöri, Bouille İşi, İthal Lake,	Marketöri, Bouille İşi, İthal Lake,
MALZEME	Abanoz, Maun.	Abanoz, Maun, Çeviz.
TEXTİL	Aubusson Halısı, İgne İslî Kumaş, İpek, Brokat, Damasko, Tafta, Desenli Pamuklu Kumaş, Deri.	Aubusson Halısı, İgne İslî Kumaş, İpek, Brokat, Damasko, Tafta, Desenli Pamuklu Kumaş, Deri.
MOBİLYA ÖZELLİĞİ	Düz Çizgili ve Dik Açılı Biçimler, Hafif ve Yalın Dönüşler, İnce Ölçüler Uyumlu Sade Süslemelerle Bütünlük Sağlayarak Uygulanması	Koltuklar Queen Anne, Grek, Antik Dönem, Rokoko , Masalar Roma , Regency ve Rönesans Döneminde Gibi.
MOBİLYA ÇESİDİ	Voyuese, Masa, Sandalye, Konsol Masa, Koltuk, Komodin, Berjer, Sofa, Kanepe, Yatak, Bouillotte,	Çay Servisler İçin Tek Ayaklı Sehpalar, Dikiş Kutusu, Metal Yataklar
MOBİLYA DÜZENİ	Sosyal Değişiminden Yeni Mekanlar Oluşması. (Büyük Salonlar, Toplantı Odaları). Her Şey Her Yerde Yapıhr Zihniyeti Kalkması. Yatak Ortadan Kalkmıştır. Özel Bir Odaya Çekilmesi.	İşlevlere Bağlı Mekanların Ayrılması. Her Mekana Uygun Mobilyaların Örgütlenmiş Şekilde Düzenlenmesi.
MOBİLYA AYAK	Düz ve Gittikçe İncelen, Yuvarlak Yada Kare Kesitli, Spiral Yada Dikey Yivli Bacak , Kare Kesitli Ayak	Sfenks, Çapraz Ayak, Kolon Ayak, Dışa Doğru Eğimli Ayak, Torna Bacak, Hayvan Bacaklar, Aslan Pençesi, Kozalak Ayaklar, Capriole Bacaklar ve Scroll Ayaklar

Tablo 29. İngiliz stillerinin iç mekan bileşen, öge ve mobilya özellikleri

TUDOR	HENRY VII	GEÇ ORTAÇAĞ ERKEN TUDOR	ERKEN ORTAÇAĞ
DUVAR	Ince Sıvanlı Taş Duvar,Ahşap Oymalı Linenfold Modeli Lambrili Duvar, Parlak Renklerle Boyanmış Sıvalı Duvar	Ahşap ve Alçı Sıvanlı Duvar, Taş ve Sıvalı Duvar, Alt Kismı Dokumalı Duvar Örtülü Duvar	Ince Sıvanlı Taş Duvar, Alçak Kışımalar Canlı Renkle Boyanmış, Hafif Sıvalanmış Üstü Zengin KumAŞları ve Halılarla Kaplı Duvar
TAVAN	Ahşap Kırış Çatı,Sıvalı Tavan,Kısmen Renkli Boyanmış Sıvalı Frizi Tavan, Oymalı ve Boyalı Meşe Panelli Tavan	Ahşap Kırışlı Çatı ,Ahşap Oymalı Direk ve Kırışlı Tavan	Takviyeli Kemerli Ahşap Çatı, Birbirine Bağlı Çatı Kuşak Kırışlı Çatı
ZEMİN	Tahta Zemin, Taş Zemin	Ahşap Zemin , Baskılı Yada Düz Karo Fayanslı Zemin	Ahşap Zemin, Papatyा Desenli Karo Fayans
PENCERE	Tahta Kapı ve Pervazlı, Cumbalı Pencere Formlu	Cam Levhali Kurşun Çerçeveli Heraldic Modeli Pencere	Cam Levhali Kurşun Çerçeveli Heraldic Modeli Renkli Cumha Pencere
KAPI	Tahta Kapı	Ahşap Kapı	Taş Pervazlı Ahşap Kapı
ŞÖMİNE	Taş Ve Dört Merkezli Kubbeli,İçi Tuğla Demir Ocak Ayaklı	Tuğla Şömine, Oymalı Meşe Bacı Direkli Taş ve Demir Ayaklı Ocak	Merkezli Taş Ocak
SÜSLEME TEKNİĞİ	Oyma ,Kakma	Oyma	Oyma ,Demir Kilit ve Kayışlar
MAZEME	Mese	Mese	Mese
TEXTİL	Kadife	Ipek	Pamuklu Kumaş
MOBİLYA ÖZELLİĞİ	Oymalı , Sandalye Arka Yüzü Yüksek	Oymalı ,	Oymalı
MOBİLYA ÇESİDİ	Sandık, Dolap, Yatak, Sandalye, Banko	Sandık, Dolap, Yatak, Sandalye, Banko	Sandık, Dolap, Yatak, Sandalye, Banko
MOBİLYA DÜZENİ	Mobilyalar Odada Taşınması.	Mobilyalar Odada Taşınması.	Mobilyalar Odada Taşınması.
MOBİLYA AYAK	Torna Ayak	Torna Ayak	Torna Ayak

Tablo 29'un devamı

	RESTORATION STUART GEORGIAN	ERKEN VICTORIAN	REGENCY
DUVAR	Ince Sıvalı Taş Duvar, Zeminde Kadar Dado Hatta Kadar Kaplanmış Duvar.	Lambri Seviyesine Kadar İpek Kumas Kaplı Duvar, Beyaz Boyanmış Çam Panelli Duvar, Boyanmış ve Yaldızlanmış Stiklo Süsüt Çam Duvar, Yaldızlı ve İslemeli Ahşap Duvar, Boydan Boya Çin Stili Desenli Duvar Kağıdı Boyanmış Duvar.	Lambrili Duvar, Eflatun ve Beyaz Çizgili Duvar Kağıtlı Duvar Renkli Gölgecli Duvar Kağıtlı Duvar
TAVAN	Pervazlı ve Süs Kuşaklı Alçı Tavan, Ahşap Kırışılı Tavan.	Pervazlı ve Süs Kuşağı Ahşap İşinden Pervaz ve Süs Kuşağı Ahşap İşinden Beyaz Kaplamalı Tavan, Beyaz Alçı Tavan,	Pervaz ve Süs Kuşaklı Alçı Tavan Cilali Meşe Zemin.
ZEMİN	Cilali Ahşap	Ahşap, Türk Hali ile Kaplanması	Cilali Meşe Zemin.
PENCERE	Dişa Doğru Açılan Kapaklı Pencelereler.	Pencere Boyutları Büyütür. Pencelerelerin Cizgisini Yumuşatmak İçin Kornisi	Dar Çerçeve.
KAPI	Panelere Uygun Boyanması Cerçeveli Yağlıboya Kapılar.	Kapılar 6 Bölmelidir. Kapıların Üst Pervazları İnce İşleme Süslemeli ve Yaldızlı	Beyaz Boyalı Ahşap Kapı.
ŞÖMİNE	Mermertli Şöminenin Etrafı Beyazla Boyanması	Oymalı Koyu Yeşil Mermert Şömine, Etrafı Beyazla Boyanması	Mermert Şömine.
SÜSLEME	Kakma İşi.	Yaldızlı İşleme.	Yaldızlanmış, Pirinç Desen Altın Yaldızlı, Kakmalı.
TEKNİKİ			
MALZEME	Ceviz	Maun, Hintağacı	Gül Ağacı
TEXTİL	Kadife, Saten	Peltuş, İpek, Yün, Damasko	Gül Desenli, Çiçekli İpek, Yün İpek, Saten.
MOBİLYA ÖZELLİĞİ	Ayakkarı Oymalı ve Oturma Yerleri Kadife Kapılı	Ariklik ve Oturagi İgne İşi Kumasla Kaplı, Üstü Gül Desenli ve İgne İşi Koyu Renkli Boyalı, Oymalı Mobilya, Bambu Ağacında Yaldızlı Boyalı ve Oymalı Oymalı.	Bambu Ohuraklı Prinç Desenli Gül Ayakkalar, Pirinç Desenli Oymal Koyu Renkli Mobilya
MOBİLYA CEŞİDİ	Banko, Yatak, Sandık, Koltuk, Dolap	Sehpası, Masa, Kanepesi, Sandalye, Tabure, Çalışma Masası, Kitiphaneye	Sehpası, Masa, Kanepesi, Yatak, Sandalye, Tabure, Çalışma Masası, Kitiphaneye
MOBİLYA DÜZENİ	Yataklar Sabit, Donatılar Yine Odadan Odaya Taşınma	Her Odanın Ayrı İşlev Alması	Her Odanın Ayrı İşlev Alması
MOBİLYA AYAK	Scroll Ayak	Capriole, Claw and Ball, Tapered Ayak,	Scroll Ayak, Capriole, Claw and Ball Köpek Ayak, Dışa Doğru Kırırlı

Tablo 30. Fransız stillerinin iç mekan bileşen, öge ve mobilya özellikleri

	FRANSIZ RÖNESANS	FRANSIZ BAROK
DUVAR	Duvarlar Üstü Yuvarlak Kemerli Nişler ve Çeşitli Kalınlıkta Süslemeler Kullanılması. Düz Sıvalı Bölgelere Mitolojik Resimler, Arabesk ve Groteks Dikey Süslemelerle Zenginleştirilmesi. Bazen De Üst Kornis Silmeden Sarkitilmiş Gibi Duran Kilim Yada Kumaş Taklitleri ile Boyanması. Kuzey Ülkelerde İse Girift ve Kabarık Oymalı, Ceviz Ağacından Yapılmış Panolarla Kaplanması. Duvarlara Gerçek Halî ve Kilimler Asılması.	Duvar Bölmeleleri Yaygınlaşması. İnsan Yüksekliğinde Yer Alan Sülmeler Üzerindeki Orta Bölümle Bir Dar, Bir Geniş Panolar Sıralanması. Geniş Panoların Yerine Bazen De Pencere Yerleştirilmesi. Orta Bölümün Üst Tarafına Çeşitli Heykeller, Oval Pencereler, Küçük Nişler Yerleştirilmesi. Zeminden Tavana Kadar Yükselen Yalancı Sütun ve Sütun Başlıklarının Kullanılması. Duvar Resimleri İle Tıpkı Roma'daki Gibi Yanılsama Yaratılan Perspektifler Yapılması.
TAVAN	Cok Yüksek Olan Tavan Kaset Yada Mitolojik ve Dinsel Sahnelerle Resmedilmesi.	Cok Yüksek Olan Tavan Kaset Yada Mitolojik, İnsan, Melek figür ve Dinsel Sahnelerle Resmedilmesi.
ZEMİN	Tas Kaplama Yada Ahşap Parke. Halî Yada Kilim Ender Olarak Kullanılması.	Ahşap Parke. Üzerlerine Orta Doğu Halıları Serilmesi.
PENCERE	Pencere Üstleri Yarım Daire Biçiminde Yuvarlak Kemerli veya Üçgen Alınlıklı. Pencerelerde Küçük Panolar Halinde Saydam Renksiz Camlar Kullanılması.	Pencere Üstleri Dairesel ya da Yuvarlak Pencereleri
KAPI	Kapı Üstleri Yarım Daire Biçiminde Yuvarlak Kemerli veya Üçgen Alınlıklı	Yassı Kemerli
ŞÖMİNE	Mekanda Önemli Bir Öge Haline Gelmesi. Klasik Bezekerlerle Donatılması. Genellikle Mermerden ve Büyüklük Boyutlu.	İki Bölülü Klasik veya Bol Kıvrımlı Süslenmiş
SÜSLEME	Açılı Tavanlarda Arabesk Süsleme, Değişik Sahneler ve Geleneksel Motifler Boyanmıştır. Duvarlar Siva, Derin Rölyef, Melek, İnsan Figürleri, Çelenk ve Meyveli Çelenk İle Süslenmesi.	Girland, Çiçek Demeti, Akantus Yaprak, Çeşitli Yemişler, Palmel, Kıvrımdal, Çocuk ve Melek Başkanı, Bereket Boynuzu, Beysi Kartuşlar, Kulplu Vazocuk ve Afrikalı Figürler
SÜSLEME TEKNİĞİ	Donatı Kapaklarına Yağlı Boya Resimler, Gümüş ve Pirinç Raptiyeler Kullanılması. Ağaç Kakma veya Stüko Uygulanması. Ayrıca Yıvı Bordürler, Dairesel Motifler ve Girift Oymalar Yapılması. Stüko, Kakma, Oyma.	Bronz Kakma, Boulle İşi, Marketöri, Bronz Yıldızlama ve Ahşap Oyma.
MALZEME	Ceviz, Abanoz, Armut, Selvi, Kestane ve Amerikan Çınarı.	
TEXTİL	Kordovan Derisi, Damasko, İgne İslî Kumaş, Kadife, İnce Kabartmalı Kumaş kullanılması.	Altın Telli Brokar, Beyaz Çin Atlas, Yeşil ve Kırmızı Renkte İpek, İtalyan Kadife, Fransız Goblen, Tafta, Damasko, İgne İslî Kumaş ve Deri.
MOBİLYA ÖZELLİĞİ	Donatılar Gotığın İhtişamından Çıkıp Daha Sadeleşmesi. Oyma ve Kabartmalar Özlenle İslennmiştir. Altın İşlemeli Kadifeler Kabartma Deriler, Gümüş ve Pirinç Raptiye Kullanılması .	Koltuklar Kavisli, Arkalık İse Yüksek, X ve H Biçiminde Kayıtlı, Oturma Yerleri Kamış Örgü.
MOBİLYA ÇESİDİ	Kabinet, Dressuar, Masa, Karyola, Caquetoire, Armoire, X Biçimli Sandalye, Dolap, Escabelle, İslemle, Konuşma Sandalyesi, Tabure.	Sandalye, Koltuk, Kanepe, Konsol, Komidin, Fauteuil, Berjer, Guéridon, Camlı Dolap, İslemle.
MOBİLYA DÜZENİ	Mobilyalar Duvar Diplerine Sıralanmıştır. Tepeliqli Yataklar Odanın Baş Köşesindedir. Mobilyalar Odadan Odaya Taşınmaya Devam Edilmesi.	Az Sayıdadır. Yine Duvar Diplerine Sıralanması.
MOBİLYA AYAK	Kolon Bacak, Klasik İnce Uzun Kolon Bacak, Spiral Torna Bacak, Yassı Top Ayak, Flaman C Kıvrımlı Ayak.	Burgulu Torna Bacak, Boğumlu Torna Bacak, S ve C Biçimli Eğimli Ayak, Keçi Ayak, Kalın Kare Kesitli Bacak, Gittikçe İncelen Bacak, Capriole Bacak, Bracket Ayak.

Tablo 30'un devamı

	FRANSIZ ROKOKO	FRANSIZ NEOKLASIK
DUVAR	Duvar Panoları Tam Dikdörtgen Olmaya ve Altıst Köşeleri Asimetrik Şekilde Kırımlandırılması. Köşelerine Asimetrik Alçak Kabartmalarla Bezenmesi. Çoğunlukla Beyaza Boyanmıştır. Kuzey Ülkelerde Ahşap Panolar Çıplak Bırakılması. Panoların Çevrelerine Kenar Suları ve İnce Kabartmalarla Süslenmesi. Çin Modasının Etkisiyle Duvarlar Porselen Çiçek Figürlerle Kaplanması.	Duvarlardaki Duvar Panoları Gittikçe Ortadan Kalkmaya Başlaması. Kenar Sularına Yivler Açılması. Duvarlar Pastel Tonlarda Boyanması. Sıva Üzerlerine İnce Kabartma ve Desenler Uygulanması.
TAVAN	Tavanlar Duvarlardaki Süslemeye Karşın Daha Yalındır. Silmeler ve Kabartmalarla Süslenmesi.	Tavanda Duvarlara Benzer Süsleme Tarzı Uygulanması.
ZEMİN	Ahşap Parke Kullanılması. Üzerlerine Orta Doğu Halıları Serilmesi.	Zemine Büyük Boyutlu Savonnerie ve Aubusson Halıları Serilmesi.
PENCERE	Asimetrik Süslemeler	Klasik Süsleme Öğeleri Hakim
KAPI	Asimetrik Süslenmiş Üçe Bölünmüş	Kapı Üzerlerinde Frizler Tekrar Kullanılması.
SÖMİNE	Bol Kırımlı İnce Süslemeli	Klasik Form ve Süslemeleri
SÜSLEME	Duvarlara Uygulanan Kenarsuları ve İnce Kabartmalar Tamamen Beyaza Boyanmış ve Altın Yıldızla Yaldızlanması.	Yumurta, İnci Frial, Garland, Yemiş Salkımları, Buğday Başakları, Lir, Ok, Meşale, Kurdele, Fiyonkları, Güvercin.
SÜSLEME TEKNİĞİ	Oyma , Marketöri, Ormonlu, Boya ve Vernik	Marketöri, Boulle İşi, İthal Lake.
MALZEME	Ceviz, Meşe, Yabani Kiraz, Kayın, Maun, Gülağacı, Zeytin, Sandalwood, Satinwood, Palm, Elm,	Abanoz, Maun.
TEXTİL	Brokat, Damasko, İğne İslî Kumaş, Pamuklu Kumaş, Baskılı Keten , Renklendirilmiş Deri.	Aubusson Halısı, İğne İslî Kumaş, İpek, Brokat, Damasko, Tafta, Desenli Pamuklu Kumaş, Deri.
MOBİLYA ÖZELLİĞİ	Mobilyalar İnce İşlenmiş Oymalarla Süslenmesi. Yaldızlı ve Yakut Kırmızı Kadifeyle Kaplanması. Derin Oymalar, Canlı ve Kontrast Renklerde Fantezi Ürünü Düzgün Olmayan Şekiller Bolca Kullanılması.	Düz Çizgili ve Dik Açılı Biçimler, Hafif ve Yalm Dönüşler, İnce Ölçüler Uyumlu Sade Süslemelerle Bütünlük Sağlayarak Uygulanması.
MOBİLYA ÇESİDİ	Bonheur Du Jour, Pondéreuse, Sezlong, Kanepe, Konsol Masa, Berjer, Komodin, Sandalye,	Voyeuse, Mas Sandalye, Konsol Masa Koltuk, Komodin, Berjer, Sofa, Kanepe, Yatak, Bouillotte,
MOBİLYA DÜZENİ	Sosyal Değişiminden Yeni Mekanlar Oluşması (Büyük Salonlar, Toplantı Odaları). Her Şey Her Yerde Yapılır Zihniyeti Kalkması. Yatak Ortadan Kalkması ve Özel Bir Odaya Çekilmesi. Mobilyalar Yine Duvar Dibine Yerleştirilmesi ve Gerektiğinde Ortaya Çekilmesi.	Mobilyalar Yine Duvar Dibine Yerleştirilmesi ve Gerektiğinde Ortaya Çekilmesi.
MOBİLYA AYAK	C Kırımlı Ayak, Capriole Bacak,	Düz ve Gittikçe İncelen, Yuvarlak Yada Kare Kesitli, Spiral Yada Dikey Yivli Bacak, Kare Kesitli Ayak

Tablo 31. İç Mekan Bileşen ve Öğelerinin Etkilendikleri Dönem ve Stiller

İÇ MEKAN ELEMENTLERİ		REGENCY	FEDERAL EMPIRE	İNGİLİZ VICTORIAN	AMERİKAN VICTORIAN	ARTS AND CRAFTS
ETKİLİ OLAN DÖNEMLER	ETKİLENME					
GENEL ETKILENME	Grek, Roma, Neoklasik, Misir Revival	Grek Revival, Roma Revival			Gotik Revival, İtalyan Rönesans, Queen Anne, Colonial Revival, Misir, Oriental	Queen Anne, Japon, Çin, Oriental, Tudor, İspanyol Colonial
DUVAR TAVAN	Röma, Neo Grek	Klasik Revival, Grek Revival			Grek ve Rokoko Motif	Islam Motif, Moorish,
ZEMİN	Grek, Roma	Grek Revival, Neo-Klasik			Grek Revival Ve Rokoko Motif	Oriental, Oriental
PENCERE	Göktürk	Grek Revival, Palladian			Oriental Motif	
KAPI	Gotik Revival, Roma Revival, Neo-Grek, Misir, Grek Revival	Klasik Revival, Adam, Grek Revival			Gotik, Queen Anne, II Empire Gotik, Queen Anne, Romanesk	Queen Anne Revival, İspanyol Colonial
ŞÖMİNE MERDİVEN	Gotik Revival, Oriental, Misir, Grek, Rokoko, Neo-Klasik	Neo-Klasik, Grek Revival			Queen Anne, Rokoko Revival, İtalyan Rönesans, Gotik Revival, Romanesk	Queen Anne Revival
					Italian Rönesans, Gotik Revival, Queen Anne, Neo-Klasik, Rokoko Revival, Rönesans Revival	Islam, Çin, Rönesans
					Gotik, Revival, İtalyan Rönesans, Queen Anne	İspanyol Colonial

Tablo 31'in devamı

ETKİLİ OLAN DÖNEMLER	EDWARDİAN	AMERİKAN REVİVAL	ART DECO
GENEL ETKİLENME	Dutch, Queen Anne Revival, Art Nouveau, Japon, Arts And Crafts	Fransız Rönesans, Francois Premier, Georgian Revival, Regency Revival, İspanyol, Ortacag Revival	İspanyol Colonial Revival, Tudor, Queen Anne Revival
DUVAR	Fransız Klasik, Tudor Revival, Jacobean Revival, Georgian Revival, Colonial Revival, Art Nouveau, Islamic , Georgian ,Adam, Tudor, Moorish, Art Nouveau	Tudor, Georgian Motif, Regency, Arts And Crafts	
TAVAN		Colonial, Georgian, Rönesans Revival, İspanyol Revival	İspanyol Colonial Revival, Tudor
ZEMİN		Colonial Revival, Tudor Revival, Rönesans Revival, İspanyol Revival	
PENCERE	Queen Anne Revival, Art Nouveau,	Colonial Revival, Fransız Klasik, Francois Premier, Italian Rönesans, İspanyol Revival, Tudor, Revival, Georgian Revival	Queen Anne Revival, İspanyol Colonial Revival
KAPI	Queen Anne Revival, Art Nouveau, Adam	Tudor, Fransız Klasik, Victorian, Colonial Revival, Georgian, Italian Rönesans, Fransız Rönesans, Neoklasik Revival, Romanesk Revival, Empire	Colonial, Revival, Tudor, İspanyol Revival
SÖMİNE	Art Nouveau, Georgian, Queen Anne, Arts And Crafts	Francois Premier, Italian Rönesans Revival, İspanyol Revival, Fransız Klasik, Revival, Georgian Revival, Adam, Federal, Oriental, Tudor Revival	İspanyol Colonial Revival
MERDİVEN	Georgian, Adam, Geç Victorian	Colonial Revival, Georgian Revival, Tudor, Jacobean Revival, Fransız Rönesans	İspanyol Colonial Revival

Tablo 32. Dönemlere göre süsleme özellikleri ve konular

DÖNEM	SÜSLEME ÖZELLİĞİ	SÜSLEME KONULARI
MISIR	Matematik Konusunda Yaratıcı Olan Mısırlılar İlk Kez Bezemedede Geometrik İlkelere Dayalı Düzenlemeler Getirilmesi. Ayrıca Hayvan ve Hayvan Başlı İnsan Figürleri Kullanılması.	Dama ,Baklava,Zikzak,Gül,Lotus, Akbaba,Papirüs, Helezon, Haç, Yılan, Deve Kuşu,Gamalı Haç, Kanath Güneş Kursu, Asa, Sfenks ve Hayvan Başlı İnsan Figürleri.
MEZOPOTAMYA	Geometrik Bezemenin Yanı Sıra Betimlemeye Yönelmesi.	Kale Siperi, Ziggurat, Balık Pulu, Örgü, Kemerleme, Mısır Ucu, Palmet, Çam Kozalağı, Çiçekli Yaprak Demeti, Püskül, Rüzgar, Kursu, Gülbezek, Yıldız, Papatya, Hayatağacı, Dolmadal, Kuş,İnsan Başlı Aslan ve Boğa.
YUNAN	Yunan Mimarlığın Dor, İyon ve Korint Düzenleriyle İlişkili Olarak Biçimlenmiştir. Dor Üslubu Yalın ve Ağır Başlı. İyon Üslubu Zarif ve Çizgiseldir. Korint Üslubu Heykelsi, Kenger ve Akant Yaprağı Çok Kullanılması.	Kenger ,Akant Yaprağı,Kıvrıkdal,Sapak, Palmet, Ulama, Kıvrım, Menderes, Boncuk,Fırıldak, Zeytin Tanesi ve Dalı, Yürek Biçimi, Defne Dalı,Sarmaşık, Lotus, Garland, Bereket Boynusu ve Mitolojik Figürler.
ROMA	Roma Bezemesinin Kaynağı Yunan Bezemesi Oluşturması.	Yunan Bezeme Konuların Kullanılması.
GOTİK	Ortaçağda Bezeme Yiğinlar Halinde Kullanılması. Bezemenin İçeriği Değişmiştir. Eğitsel Bir Nitelik Kazanması.	Kırlarda, Ormanlarda Bulunan En Önemsiz Çiçekler Bile Betimlenmiştir. Dini Sahneler, Tanrı, İsa Ve Meryem Üçlüsü Konular.
RÖNESANS	Yunan ve Roma Bezemesi Yeniden Yüceltilmesi. Bezeme De Yiğılma Yerine Denge ve Soyluluk Aranması. Alçılı Tavanlarda Arabesk Süsleme, Değişik Sahneler ve Geleneksel Motifler Boyanması. Duvarlar Sıva, Derin Rölyef, Melek, İnsan Figürleri, Çelenk ve Meyvalı Çelenk İle Süslenmesi.	Yunan Bezeme Konular, Vazo, Kupa, Havuz Teknesi, Kartuş, Melek, İnsan Figürleri, Çelenk ve Meyvalı Çelenk İle Süslenmesi. Donatı Kapaklarına Yağlı Boya Resimler, Gümüş ve Pirinç Raptiyeler Kullanılması. Ağaç Kakma Veya Stüko Uygulanması. Ayrıca Yivli Bordürler , Dairesel Motifler ve Girift Oymalar Yapılması. Stüko, Kakma ve Oyma Tekniği.

Tablo 32'nin devamı

DÖNEM	SÜSLEME ÖZELLİĞİ	SÜSLEME KONULARI
BAROK	Rönesans Bezemesinin Abartılmış ve Heykelsileştirilmiş Hali. Heykeli Nitelik Kazanması.	Girland, Çiçek Demeti, Akantus Yaprak, Çeşitli Yemişler, Palmet, Kıvrımdal, Çocuk ve Melek Başı, Bereket Boynuzu, Beysi Kartuşlar, Kulplu Vazocuk ve Afrikalı Figürler.
ROKOKO	Duvar Panoları Tam Dikdörtgen Olmaya ve Altıst Köşeleri Asimetrik Şekilde Kıvrımlandırılması. Köşelerine Asimetrik Alçak Kabartmalarla Bezenmesi. Çokunlukla Beyaza Boyanması. Kuzey Ülkelerde Ahşap Panolar Çıplak Bırakılması. Panoların Çevrelerine Kenar Suları ve İnce Kabartmalarla Süslenmesi. Çin Modasının Etkisiyle Duvarlar Porselen Çiçek Figürlerle Kaplanması.	Çiçek Figürler, C ve S Kıvrımlar.
YENİÇAĞ	Antik Dönemin Süsleme Özelliklerine Yönelmesi.	Yumurta, İnci Frialr, Girland, Yemiş Salkımları, Buğday Başakları, Lir, Ok, Meşale, Kurdele, Fiyonkları ve Güvercin.
YAKINÇAĞ	Bu Dönem Eski Stillerin Tekrar Revaçta Olduğu İçin, Eski Dönemlere Ait Süsleme Özellikleri Görülmesi.	Antik Formlar (Roma Sütun, Silme, Pilaster, Friz,), Sfenks, Aslan Pençesi, Kartal, Atmaca Kanatları, Bereket Boynuzu, Lotus, Palmiye Hurma Ağacı, Mitolojik Hayvan Figürleri, Defne Tacı, Arı Figürü, N Harflı Monogram.
ÇAĞIMIZ	20.YY. Başında Süslemenin Terk Edilmesi. Daha Sonraları Moda Olan Klasik Tarzlarda Yine Eski Süslemelerin Daha Sade Şekilde Uygulanması.	Klasik Süsleme Konuları.

Tablo 33. Dönemlere bağlı mobilya özellikleri

		ANTİK MOBİLYA ÖZELLİKLERİ
Mobilya Süsleme Özelliği	Süsleme Motifi	Palmet, Hayvan, Mitolojik Figürler, Çiçek, Kenger, Akant, Kırıkdal, Dolmadal, Sfenks ve Geometrik Desenler.
	Süsleme Teknik	Kaplama, Kakmacılık, Marketöri, Değerli Taşlarla ve Gümüş –Sedef Kaplama.
Mobilyada Kullanılan Malzeme	Döşeme Tekstil	Yün, Keten ve Pamuklu Kumaşlar.
	Malzeme	Tunç, Sedir, Akasya, Akçaağacı.
Mobilya Bileşeni	Ayak	Hayvan Ayak, Torna Ayak, Çapraz Bacak, Fil Ayak, Kozalak Ayak, Dışa Doğru Kırımlı Bacak ve Boğumlu Bacaklar.
Mobilya Çeşitleri	Koltuk	Daha Çok Tahtlar Bol Süslemeli, Yüksek Arkalıklı ,Fil Ayaklı ve Kolçaklı.
	Sandalye	Bacaklar Dışa Doğru Eğimli, Hayvan Ayak ve Pençeli, Oturma Fondu Bazen Hasır Örgülü ve Arkalık İçe Doğru Kırımlı.
	Masa	Masa Tablası Genellikle Uzun, 3-4 Hayvan Ayaklı, Aşağı Doğru İncelen Bacaklar Dik Yada Yivli, Aslan Pençeli, Bronz ve Mermer Ayaklı.
	Dolap	Dolap Henüz Oluşmaması. Onun Yerine 4 Ayaklı Büyük Sandıklar Kullanılması. Ancak Helenistik Çağda İlk Basit Eşya Dolabı Çıkmazı.
	Yatak	Hem Yatmaya Hem Uzunır Şekilde Oturmaya Yarayan Şezlong Şekilde Dışa Doğru Yada Kolon Biçimli Eğimli Bacaklı.
Mobilyada Yenilik	Yeni Ürün	Tüm Oturma Mobilyaları ve 3-4 Ayaklı Masalar. Ayrıca Helenistik Çağda İlk 2 Kapaklı Dolaplar.

Tablo 34. Dönemlere bağlı mobilya özellikleri

		ORTAÇAĞ MOBİLYA ÖZELLİKLERİ
Mobilya Süsleme Özelliği	Süsleme Motifi	Bu Dönemde Girift, Dairesel Motifler, Çiçekler, Dini Sahneler, Linenfold, Kırımdal, Kral Tacı motifleri.
	Süsleme Teknik	Mobilya Süsleme Tekniğinde Oyma, Demir Kilit ve Kayışlar, Ahşap Kaplama.
Mobilyada Kullanılan Malzeme	Döşeme Tekstil	Kadife ve Çin' Den Getirilen İpek Kumaşlar.
	Malzeme	Meşe ve Ceviz Ağacı.
Mobilya Bileşeni	Ayak	Torna , Ahşap Kaplama ve Dikdörtgen Kesitli Masif Ayaklar.
Mobilya Çeşitleri	Koltuk	Arkalıklar Yüksek, Sandık Biçimli, Tüm Yüzeyler Wainscot Denilen Ahşap Lambri Kaplamalı.
	Sandalye	Bu Dönemin Sandalyeleri Metal Yada Ahşaptan Yapılan Çapraz Ayaklı Yada Katlanır Tarzda.
	Masa	Masalar Basit Dikdörtgen Formlu, Uzun ve Dikdörtgen Kesitli.
	Dolap	Bu Dönemde Dolaptan Çok Duvarlarda Niş İçinde Raflar Kullanılması. Daha Çok Yüzeyi Kabartmalarla Süslenmiş Sandıklar Kullanılması.
	Yatak	Sandık Yataklar Bu Dönemin En Çok Kullanılan Yatağı. Kenarları Ahşap Yükseltiyle Çerçevelenmiş ve Soğuk Ülkelerde Üstleri Kumaş Kaplı.
Mobilyada Yenilik	Yeni Ürün	Banko, Sandık Yatak.

Tablo 35. Dönemlere bağlı mobilya özellikleri

		RÖNESANS MOBİLYA ÖZELLİKLERİ
Mobilya Süsleme Özelliği	Süsleme Motifi	Motifler Arasında En Yaygın Olarlar Akant Yaprakları, Çelenkler, Hevenkler, Bereket Boynuzları, Maskalar, Torsoslar, İnsan Figürleri, Arabesk ve Grotesk'ler, Roma ve Yunan'dan Kalma Çeşitli Kenarsuları, Mimariye Özgür Sütun, Kemer ve Alınlıklar.
Mobilyada Kullanılan Malzeme	Süsleme Teknik	Yüzeyde, Oymacılığın Yanı Sıra Girift Marktöri İşçiliği, Ahşap Mozaik, Sedef, Mermer ve Yan Değerli Taşlarla Yapılan Kakmalar, Çeşitli Boyama Teknikleriyle Yapılmış Resimler.
Mobilyada Kullanılan Malzeme	Döşeme Tekstil	Ince Kabartma İslî Deri, Kadife, Damasko ve Saçaklı İgne İşi Süslenmiş Kumaşlar.
Mobilyada Kullanılan Malzeme	Malzeme	Ceviz, Meşe ve Abanoz.
Mobilya Bileşeni	Ayak	Ayaklarda Yassı Top Ayak, Flemenk Ayak, Spiral Dönme Torna Ayak, Kalın Kare Kesitli Ayakları ve Ince Uzun Klasik Kolon Ayakları. Donatı Ayakları Düz Yada X Biçimli Atkılarla Birbirleri İle Bağlanması. Bu Dönemde Alçak Mobilyaların Altında Ya Ekmek Somununu Anımsatan Yassı Yuvarlak Ayaklar Ya Da Yırtıcı Bir Hayvanın Abartılmış Büyüklükte Pençeli.
Mobilya Çeşitleri	Koltuk	Tahtlar, Sandık Biçimli Arkahıkları Da Yüksek.
Mobilya Çeşitleri	Sandalye	Arkalık Bizans Sandalyelerinde Olduğu Gibi Dikey Konumlu. Ayaklardaki Spiral Oymalar Rönesans Sanatının da Değerli Mobilyaya Uygulanan Bir Yöntemi.
Mobilya Çeşitleri	Masa	Büyük ve Ağır Tablalı Masaların Bazıları Açıılır Kapanır Türde. Ağır Masalar Oymalı Kolon Ayakları Ya Da Desteklenmiş Masa Ayaklı.
Mobilya Çeşitleri	Dolap	İtalyan Mobilyası Olan Armoire Zamanla Fransız Donatıları Arasına Girmesi. Donatı Duvar Panelleri Grotesks, Arabesk Motif, Zarif Ve Güzel Figürlerle Süslenmesi. Süsleme Motifi Olarak Kabartma Pervaz Üzerine Süslemeler Kullanılması. Üstlerine Oyma Veya İkinci Derece Değerde Taşlarla Bezenmesi.
Mobilya Çeşitleri	Yatak	Yataklar Masif, Oymalı Direklerle Çevrelenmiş ve Üzerlerine Kadife Veya Halı Atılması. Tepelik Dört Ahşap Sütun Tarafından Taşınması. Bu Sütunlar Boğumlu Torna, Oyma Karyatid, Akant Ya Da Grotesk Biçimli.
Mobilyada Yenilik	Yeni Ürün	Armoire, Sandık dolap, Caquetorie, Banko, Presses, Farthingale

Tablo 36. Dönemlere bağlı mobilya özellikleri

		BAROK MOBİLYA ÖZELLİKLERİ
Mobilya Süsleme Özelliği	Süsleme Motifi	Kupalar, Arabesk Sarmalar ve Minyatür Heykeller, Taç, Kupa, İnsan Maskları, Dal, Yaprak Gibi Doğal Şekillerle, Madalyon ve Kartuş.
Mobilyada Kullanılan Malzeme	Süsleme Teknik	Boulle, Abanoz Kaplama Üzerine Fildişi Kakmalar, Renkli Taş, Bağa, Sedef ve Bakır Marketörler, Ahşap Oyma.
Mobilyada Kullanılan Malzeme	Döşeme Tekstil	Altın Telli Brokar, Beyaz Çin Atlas, Yeşil ve Kırmızı Renkte İpek, İtalyan Kadife, Fransız Goblen, Tafta, Damasko, İğne İşi Kumaş ve Deri.
Mobilyada Kullanılan Malzeme	Malzeme	Meşe, Ceviz ve Abanoz.
Mobilya Bileşeni	Ayak	Ön Ayaklar Altta Salyangoz Biçimini Alır ve Tabanda Daralarak Yuvarlak Pabuç, Bracket Ayak, Capriole Bacak, Burgulu Torna Bacak, Boğumlu Torna Bacak, S ve C Biçimli Eğimli Ayak, Keçi Ayak, Kalın Kare Kesitli Bacak, Gittikçe İncelen Bacak.
Mobilya Çeşitleri	Koltuk	Yüksek Arkaklı, Arkalıkların Yanında Düz, Üstte Çoğunluk Simetrik Taçlı Köşelerde Yuvarlaktır, Kolçaklar Üç Yönden De Eğmeliidir.
Mobilya Çeşitleri	Sandalye	Saray Kadınlarının Benzetilerek Döşenen Geniş Çaplı Tuvalet Tabureleri, Kolluksuz Sandalyeler, Tabureler Bu Dönemde Yaygınlaşması.
Mobilya Çeşitleri	Masa	İlk Defa Salonlarda Büyük Boyutlu Orta Masaları Kullanılması.
Mobilya Çeşitleri	Dolap	Dolaplar "Elmas Uçları" Adı Verilen Motiflerle Süslü Çekmecelerin Bölünmesi..
Mobilya Çeşitleri	Yatak	Yatak Tavanları Sarmal ve Tespih Ayaklı Sütunlar Üzerine Çekilmiştir. Yataklar Yarım Veya Bütün Tavan Olarak Kumaşla Örtülmesi.
Mobilyada Yenilik	Yeni Ürün	Kabine, Konsol, Kitap Dolaplarının, Çalışma Masaları ve Tuvalet Tabureleri.

Tablo 37. Dönemlere bağlı mobilya özellikleri

		ROKOKO MOBİLYA ÖZELLİKLERİ
Mobilya Süsleme Özelliği	Süsleme Motifi	Ejderler, Çin Vazoları, Su Kuşları, Çiçek Açımiş Ağaç Dalları, Japon Motifleri, Şemsiyeler, Salıncaklar, Halkalı Sarkma Zincirler, Çiçek Sepetleri, İstiridye Kabukları, Kral Armaları, İki Uçları Ters Yände Kırılmış Kartuş.
Mobilyada Kullanılan Malzeme	Süsleme Teknik	Lake, Kakma, Bitkisel Cila, Yaldızlama, Oyma, Alçı, Marketöri ve Ormonlu.
Mobilyada Kullanılan Malzeme	Döşeme Tekstil	Kumaşlarda Mobilyanın Tam Ortasına Göre Ayarlanmış Bir Buket, Çiçek Sepeti, Manzara Resimleri Uygulanması. Mobilyaların Kırmızı, Mavi, Sarı Gibi Parlak Renkli Kumaşlarla Kaplı.
Mobilya Bileşeni	Malzeme	Ceviz, Meşe, Yabani Kiraz, Kayın, Maun, Gül Ağacı, Zeytin, Sandalwood, Satinwood, Palm, Elm.
Mobilya Çeşitleri	Ayak	Ayaklar Eğmeçli(Capriole) ve Kenarları Fitilli, Ayak Sırtları Çokunlukla Yaprak ve Bazen De Çiçek Kabartmalı. Ayakların Sonu İçे Doğru Kırımlı.
Mobilya Çeşitleri	Koltuk	Kolçaklar Üç Yönden De Eğmeçli. Kolçak Üstleri Hafif Dolgulu Olarak Kumaşla Kaplanması. Kayıtlar Ayak Eğmeci İle Köşe Yapmadan Geniş Bir Yayla Birleşmesi. Ön ve Yan Kayıtların Ortasında Simetrik Taçlar.
Mobilya Çeşitleri	Sandalye	Oturakları Hazır, Kolçaklar Üç Yönden De Eğmeçli. Kolçak Üstleri Hafif Dolgulu Olarak Kumaşla Kaplı. Kayıtlar Ayak Eğmeci İle Köşe Yapmadan Geniş Bir Yayla Birleşir. Ön Ve Yan Kayıtların Ortasında Simetrik Taçlar.
Mobilya Çeşitleri	Masa	Ağır Dökme Yaldızlanmış Konsol Masa Kullanılması. Yüksek Masa ve Sephaların Uzun Ayakları Arasında Bağlayıcı Levhalar. Üst Yüzeylere Porselen Levhalar Yerleştirilmesi.
Mobilya Çeşitleri	Dolap	Komodinin Üst Yüzeyi Dışında Hemen Hemen Düz Yüzey ve Çizgi Görülmemesi. Oymalarla Süslenmiş, Asimetrik Kulp ve Ağızlıklarla Zenginleştirilmesi.
Mobilya Çeşitleri	Yatak	Konakların En Süslü Odaları Yatak Odası. Karyolaların Yanına Başucu Masası (Komodin), Tuvalet Masası Ve Değişik Boyda Masalar Konulması. Büyük Yatakların, Duvara Başucundan Dayalı Tipleri Olduğu Gibi, Bir Niş İçine Yanlamasına Yerleştirilmesi.
Mobilyada Yenilik	Yeni Ürün	Kolçakları Kumaşla Kaplanmış Divanlar, Berjer, Koltuklar, Markizler, Osmanlı Sediri, Şezlonglar, Bonheur Du Jour, Pondreuse, Oyun Masaları.

Tablo 38. Dönemlere bağlı mobilya özellikleri

		YENİÇAĞ MOBİLYA ÖZELLİKLERİ
Mobilya Süsleme Özelliği	Süsleme Motifi	Groteks, Mask, İnce Kamçı Gibi Eğriler, Gül Demetleri, Kurdele Gibi Motiflerle Bezenmesi.
	Süsleme Teknik	Marketöri, Boulle İşi, İthal Lake,
Mobilyada Kullanılan Malzeme	Döşeme Tekstil	Aubusson Halısı, İğne İşli Kumaş, İpek, Brokat, Damasko, Tafta, Desenli Pamuklu Kumaş, Deri,
	Malzeme	Abanoz, Maun
Mobilya Bileşeni	Ayak	Düz ve Gittikçe İncelen, Yuvarlak Yada Kare Kesitli, Spiral Yada Dikey Yıvli Bacak , Kare Kesitli Ayak.
Mobilya Çeşitleri	Koltuk	Arkahılar Oval Yada Kare.
	Sandalye	Düz ve Gittikçe İncelen ,Arkahılar Oval Yada Kare
	Masa	Sade Yuvarlak, Kare ve Konsol
	Dolap	Yüksek Eski Dönemlere Göre Daha Düz ve Sade
	Yatak	Tentesiz Sade İki Taraflı Alçak Yükseltilmesi
Mobilyada Yenilik	Yeni Ürün	Voyuese, Bouillotte,

Tablo 39. Dönemlere bağlı mobilya özellikleri

		YAKINÇAĞ MOBİLYA ÖZELLİKLERİ
Mobilya Süsleme Özelliği	Süsleme Motifi	Motifler Antik Dönemindeki Gibi.
	Süsleme Teknik	Diger Dönemlerdeki Kullanılan Tüm Süsleme Tekniklerine Sahip.
Mobilyada Kullanılan Malzeme	Döşeme Tekstil	Aubusson Halısı, İğne İşli Kumaş, İpek, Brokat, Damasko, Tafta, Desenli Pamuklu Kumaş, Deri.
	Malzeme	Abanoz, Maun.
Mobilya Bileşeni	Ayak	Sfenks, Çapraz Ayak, Kolon Ayak, Dışa Doğru Eğimli Ayak, Torna Bacak, Hayvan Bacaklar, Aslan Pençesi, Kozalak Ayaklar, Capriole Bacaklar ve Scroll Ayaklar.
Mobilya Çeşitleri	Koltuk	Koltuklar Queen Anne , Grek, Antik Dönem, Rokoko Dönemindeki Gibi.
	Sandalye	Queen Anne, Grek, Antik Dönem, Rokoko Dönemi Sandalyelerin Kullanılması.
	Masa	Masalar Roma, Regency ve Rönesans Döneminde Gibi.
	Dolap	Dikdörtgen Tek- Çift Parçalı, Alt Çekmeceli, Düz Tabanlı Yada Yassı Top Ayaklı.
	Yatak	Roma Tipi Şezlonglar, Kayık Yataklar, Rönesans Dönemi Kumaşla Çerçevevi Tenteli Yataklar ve Metal Yataklar.
Mobilyada Yenilik	Yeni Ürün	Çay Servisler İçin Tek Ayaklı Sehpalar, Dikiş Kutusu, Metal Yataklar.

Tablo 40. Dönemlere bağlı mobilya özellikleri

		ÇAĞIMIZ MOBİLYA ÖZELLİKLERİ
Mobilya Süsleme Özelliği	Süsleme Motifi	Eski Motiflerin ya çok sade kullanılması yada hiçbir süslemenin yer almaması
	Süsleme Teknik	Diger Dönemlerdeki Kullanılan Tüm Süsleme Tekniklerine Yanında Yeni Teknikler.
Mobilyada Kullanan Malzeme	Döşeme Tekstil	Desenli veya Düz Pamuklu Kumaş, Deri, Plastik esaslı, Suni Deri
	Malzeme	Meşe Abanoz, Maun ve Ceviz Ağacı. Metal , Plastik, Lamine Kaplamalı Ahşap ve Cam
Mobilya Bileşeni	Ayak	Düz ,sade eğimli Yeni Ayaklar yanında eski ayakların deform olmuş şekli
Mobilya Çeşitleri	Koltuk	Geometrik hatlı süslemesiz minimal özellikte. Plastik esaslı organik formlu. Metal Ağırlıklı taşıyıcı sistemi
	Sandalye	Metal Ağırlıklı taşıyıcı sistemi .Geometrik hatlı süslemesiz minimal özellikte. Plastik esaslı organik formlu.
	Masa	Değişik Kaplama Tekniklerle ,Geometrik hatlı süslemesiz minimal özellikte. Plastik esaslı organik formlu.
	Dolap	Geometrik hatlı süslemesiz minimal özellikte. Plastik esaslı organik formlu.
	Yatak	Akşap ve Laminat Kaplamalı ,Geometrik hatlı süslemesiz minimal özellikte. Plastik esaslı organik formlu.
Mobilyada Yenilik	Yeni Ürün	Plastik organik mobilyalar, Şişirme Koltuklar

Tablo 41. Dönemlere bağlı mobilya çeşitlerinin görülmeye ve kullanım sıklığı

TARIH	CHAIR	SETTLE	TABLE	TABLE								
				ERKEN ORTAÇAĞ	ORTAÇAĞ 1399-1509	RÖNESANS 1509-1603	BAROK 1603-1660	BAROK 1660-1714	ROKOKO 1714-1760	YENİÇAĞ 1760-1811	YAKINÇAĞ 1811-1860	YAKINÇAĞ 1860-1914
			TABLE	●	●	●	●	●	●	●	●	●
			SIDEBOARD TABLE		●	●	●	●	●	●	●	●
			DRAW TABLE		●	●	●	●	●	●	●	●
			CARD TABLE		●	●	●	●	●	●	●	●
			DINING TABLE		●	●	●	●	●	●	●	●
			CHAR TABLE		●	●	●	●	●	●	●	●
			SIDE TABLE		●	●	●	●	●	●	●	●
			GATE-LEG TABLE			●	●	●	●	●	●	●
			DRESSING TABLE			●	●	●	●	●	●	●
			WRITING TABLE			●	●	●	●	●	●	●
			TRPOD TABLE			●	●	●	●	●	●	●
			CONSOL TABLE			●	●	●	●	●	●	●
			LIBRARY TABLE			●	●	●	●	●	●	●
			TEA TABLE			●	●	●	●	●	●	●
			WORK TABLE			●	●	●	●	●	●	●
			RIDING TABLE			●	●	●	●	●	●	●
			SOFÁ TABLE			●	●	●	●	●	●	●
			PEDESTRAL TABLE			●	●	●	●	●	●	●
			SEWING TABLE			●	●	●	●	●	●	●
			GAMES TABLE			●	●	●	●	●	●	●
			HALL TABLE			●	●	●	●	●	●	●
			KITCHEN TABLE			●	●	●	●	●	●	●
			BEDSIDE TABLE			●	●	●	●	●	●	●

Tablo 42. Dönemlere bağlı mobilya çeşitlerinin görme ve kullanım sıklığı¹

TARIH	CUPBOARD	CHEST		BED				
		WRITING DESK	SHELVES	CHEST OF DRAWER	CRADLE	DAYBED	CHILD'S COT	CHAISE LONGUE
ERKEN ORTACAĞ	CUPBOARD	●						
ORTACAĞ 1399-1509	AUMBRY	●						
RÖNESANS 1509-1603	BUFFET	●		●				
BAROK 1603-1660	CABINET	●		●				
BAROK 1660-1714	COURT CUPBOARD			●				
ROKOKO 1714-1760	DRESSER			●				
YENİÇAĞ 1760-1811	LIVERY CUPBOARD			●				
YAKINÇAĞ 1811-1860	TALLBOY			●				
YAKINÇAĞ 1860-1914	BOOKCASE			●				
	BUREAU			●				
	CHINA CABINET			●				
	BUREAU BOOKCASE			●				
	CORNER CUPBOARD			●				
	CUPBOARD			●				
	WARROBE			●				
	CONSOL CABINET			●				
	SLIDEBOARD			●				
	SECRETARY			●				
	WASHSTAND			●				
	CHEST	●	●	●				
	COMMODE			●				
	CHEST OF DRAWER			●				
	CHIFFONIER			●				
	BEDSIDE CABINET			●				
	BED	●	●	●	●	●	●	●
	CRADLE			●				
	DAYBED			●				
	CHILD'S COT			●				
	CHAISE LONGUE							

STİLLER	Ayırt Edici Mobilya Bileşenleri			Dönemin ayırt edici mobilyaları
	Arkalık	Bacak	Ayak	Mobilyalar
TUDOR ELİZABETHAN				
JACOBEAN				
LOUIS XIV				
17.YY COLONIAL				
RESTORATION				
WILLIAM AND MARY				
QUEEN ANNE				
ERKEN GEORGIAN				

Şekil 196. Dönem ve stillerin ayırt edici -belirgin özellikleri

STİLLER	Ayırt Edici Mobilya Bileşenleri			Dönemin ayırt edici mobilyaları
	Arkalık	Bacak	Ayak	
REGENCE				
LOUIS XV				
GEÇ GEORGIAN				
LOUIS XVI				
DIRECTOIRE				
EMPIRE				
REGENCY				
VICTORIAN				

Şekil 197. Dönem ve stillerin ayırt edici -belirgin özellikleri

Tablo 43. Mobilya sandalye arkalıkları - adı ,özellikleri, görüldüğü stil ve dönem

ARKALIK ADI (İNGİLİZCE)	ARKALIK ÖZELLİĞİ	ARKALIK ÇEŞİDİNİN ÇIKTIĞI DÖNEM VEYA STİL ADI
Ribband	Şerit	Chippendale
Ladder	Şerit	Chippendale, Georgian, 18.Yy. Colonial,
Brace	Bağ, Kuşaklı	
Hight	Yüksek	Elizabethan,
Wing	Arkası Ve Yanı Yüksek	Restoration
Low	Alçak	
Rectangular	Dikdörtgen	Neoklasik, Sheraton,
Oval	Oval	Hepplewhite, Neoklasik,
Shield	Kalkan	Hepplewhite, 18.Yy. Colonial,
Camel	Deve	Hepplewhite
Heart	Kalp	Hepplewhite
Wheel	Tekerlek	Hepplewhite
Hump	Tümsekli	
Concave	İçbükey	Queen Anne, George I, Regency
Bent	Eğri	Queen Anne, George I,
Interrupted Curve	Düzensiz Eğri	
Fiddle	İnce Korkuluklu	17.Yy. Colonial, Sheraton, Georgian Country
Banister	Parmaklılı	17.Yy. Colonial,
Loop	İlmek	Windsor, 17.Yy. Colonial,
Fan	Tarak, Petek	Windsor, 17.Yy. Colonial,
Comb	Tarak, Petek	Windsor, 17.Yy. Colonial,
Splat	Parçalanmış	Queen Anne , Chippendale, Georgian, 17.Yy. Colonial,
Yoke	Orta Kısmı Birbirine Girmiş Desende Oyulmuş, Dekope	Chippendale,
Vase Shape Splat	Vaso Şeklinde Oyulmuş	Sheraton,
Fretwork	Çok İnce İşlenmiş	Chippendale,
Lyre	Çenk	Duncan Phyfe, Neoklasik, Direktuar, Empire,
Wainscot	Tahta Kaplama	Rönesans, 17.Yy. Colonial,
Spoon	Kaşık Şeklinde	Queen Anne ,
Balon	Balon Gibi Şişkin	Victorian ,
Cane	Hazır Örgülü	17.Yy. Colonial,
Shell	Midye Şeklinde	Georgian,
Sack		
Hoop		

Tablo 44. Mobilya bacakları- adı ,özellikleri, görüldüğü stil ve dönem

BACAK ADI (İNGİLİZCE)	BACAK ÖZELLİĞİ	BACAK ÇEŞİDİNİN ÇIKTIĞI DÖNEM VEYA STİL ADI
Capriole With Claw And Ball Foot	Dirsekten Kırımlı küre ve Pençe Ayaklı Bacak	Queen Anne, Georgian, Louis XV ,Chippendale, Fransız Barok, Rokoko, George I
Capriole With Scroll Foot	Dirsekten Kırımlı , İçe Doğru Bükülmüş Ayaklı Bacak	Rokoko, Louis XV
Capriole With Pad Foot	Dirsekten Kırımlı (Sade), Yassı Tabanlı Bacak	Queen Anne,
Capriole With Club Foot	Dirsekten Kırımlı (Sade), İnce Tabanlı	Georgian, Queen Anne,
Capriole With Carved Foot	Dirsekten Kırımlı,Oymalı	Chippendale
Capriole With Lion Foot	Dirsekten Kırımlı, Palmet, Mask Yada Aslan Başlı Ayaklı Bacak	Georgian,
Bandy	Dirsekten Eğimli, Yassı Top	Georgian
Turned	Tornalanmış	Victorian, Country, Rönesans,
Twisted Rope Turned	Büyüklmiş Halat Şeklinde Tornalanmış	Jacobean, Rönesans, 17.Yy.Colonial,
Bobbin Turned (spool)	Makara Şeklinde Tornalanmış	Tudor,
Spiral Turned	Spiral Şeklinde Tornalanmış	William And Mary, Restoration, Jacobean, Fransız Rönesans, İngiliz Rönesans, William And Mary,
Spiral Shaped	Spiral Döndürülmüş Şeklinde	Jacobean,
Straight Turned	Düz Tornalanmış	Chippendale, Georgian, Windsor,
Melon Turned	Kavun Şeklinde Tornalanmış	Tudor, Elizabeth,
Vase Turned	Vazo Şeklinde Tornalanmış	Sheraton,
Cup Turned	Şişe Şeklinde Tornalanmış	William And Mary,
Baluster Turned	Parmaklı Şeklinde Tornalanmış	17.Yy.Colonial
Bell Turned	Çan Şeklinde Tornalanmış	William And Mary,
Spool Turned		
Cup And Baluster	Şişe Ve Parmaklı Şeklinde Tornalanmış	William And Mary,
Cup And Trumpet	Şişe Ve Boru Şeklinde Tornalanmış	William And Mary,
Trumpet Turned	Boru Şeklinde Tornalanmış	William And Mary,
Mushroom	Mantar Şeklinde Tornalanmış	William And Mary,

Tablo 45. Mobilya bacakları- adı ,özellikleri, görüldüğü stil ve dönem

BACAK ADI (İNGİLİZCE)	BACAK ÖZELLİĞİ	BACAK ÇEŞİDİNİN ÇIKTIĞI DÖNEM VEYA STİL ADI
Unverted Cup		William And Mary,
Spilt Spindle	İnce Yivli Tornalanmış	Piligram
Pedestral	Sütun Ve Kaideli	Empire, Directoire,
Column	Kolon	Fransız Rönesans, Elizabeth, Jacobean,
Straight	Düz	Chippendale, Georgian, Windsor,
Tapered	Gittikçe İncelen	William And Mary, Fransız Barok, Hepplewhite, Federal, Sheraton,
Straight And Tapered	Düz Ve Gittikçe İncelen	Fransız Neoklasik
Straight And Slender	Düz Ve İnce Uzun	Hepplewhite,
Straight Whith Stop Fluted	Dikey Yada Spiral Yivli	Chippendale, Directoire, Empire, Louis XVI, Fransız Neoklasik
Saver	Eğri Ve Gittikçe İncelen	
Slender	İnce Ve Uzun	Sheraton, Hepplewhite,
Marlborough	Düz Kare Kesitli	Chippendale,
Club	Sopa	Queen Anne,
Saver	Eğri Ve Gittikçe İncelen	
İncurved Rear	Geriye Doğru Eğimli	Federal,
Flared	Dışa Dönük ,Yayılmış	Duncan Phyfe
Splayed	Dışa Dönük	Duncan Phyfe, Empire, Georgian, Federal,
Saber	Dışa Doğru Gittikçe İncelen	Federal
Grooved		Georgian
Sabre	Süvari Sabre'ye Benseyen	
Cross	Ters İki Yayın Birleşmiş Şeklinde	Directoire, Empire,
Sphinxes	Kanatlı Aslan Heykel Şeklinde	Directoire, Empire,

Tablo 46. Mobilya ayakları- adı ,özellikleri, görüldüğü stil ve dönem

AYAK ADI (İNGİLİZCE)	AYAK ÖZELLİĞİ	AYAK ÇEŞİDİNİN ÇIKTIĞI DÖNEM VEYA STİL ADI
Claw And Ball	Pençe Ve Küre	Queen Anne, Georgian, Chippendale, 17.Yy.Colonial,
Lion Paw	Aslan Pençesi	Queen Anne, Georgian, Federal, Directoire, Empire,
Dragon Paw	Ejderha Pençesi	Antik Çağ
Cloven Hoof	Çatal Tırnaklı	Queen Anne, George I
Goat's Hoof	Keçi Ayağı	Rokoko, Fransız Barok
Trifid	Üçlü Çatal	Queen Anne,
Bun	Yassı Küre	Jacobean, William And Mary,Fransız Rönesans,
Pad	İnce Tabanlı	Queen Anne
Ball	Küre	Antik Çağ, 17.Yy.Colonial,
Spade	Maça	Federal,
Thimble	Yüzük	Hepplewhite,
Sabot	Tahta Pabuç	Hepplewhite,
Bracked	Desteklenmiş	Queen Anne, Georgian,
Block	Alçak Tahta Pabuç	Chippendale, Georgian
S, C Scroll	S,C Şeklinde Kırılmış	Restoration
Scroll	İçे Doğru Kırılmış	Louis XV, Georgian, 17.Yy.Colonial,
Knurl	İçeriye Doğru Büklümüş	Louis XV,
Cornucopia	Dışa Doğru Eğimli	Duncan Phyfe, Regency, Federal,
Cone	Kozalak Formlu	Victorian
Mushroom	Mantar	William And Mary,
Dog	Köpek Ayağı Şeklinde	Federal,

Tablo 47. Dönemlere göre mobilya arkalık, bacak ve ayaklar

DÖNEM ADI	MOBİLYA BAÇAK ÖZELLİĞİ	MOBİLYA AYAK ÖZELLİĞİ	MOBİLYA ARKALIK ÖZELLİĞİ	MOBİLYA AYAK BAĞLANTI ÖZELLİĞİ
MISIR	Karma Torna,Dışa Doğru Eğimli	Boğa, Kare, Aslan, Leopar, Fil, Claved, Ball	Üst Bölüm Arkaya Doğru Kıvrımlı	Var
MEZOPOTAMYA	Koç Başı , Hafif Torna Ve Oymalı , İnce Ve Yivli ,	Aslan, Kozalak Biçimli,	Kapalı	Var
YUNAN ROMA	Torna, Dor- İyon-Korent Sütun, Karyadit, Eğmeçli, Oymalı, Sfenks, Groteks	Aslan Pence, Keçi, Dikdörtgen, Goat Hoof, Bun, Ball	Eğmeçli , Yan Ve Arka Yüzeyleler Yılan Ve Yaprak Motifli Ve Dişa Doğru Eğimli	Yok
ORTAÇAĞ	Turned, Spiral Turned	Kare Kesitli	Wainscot, Tek Bantlı	Var
RÖNESANS	Turned, Spiral Turned	Kare, Ball	Wainscot, Dikdorgen, Korkuluklu İçi Oyulmuş	Var
BAROK	Capriole With Claw And Ball, Scroll,	Claw And Ball, Pad, Kare	Apalı, Splat, Korkuluklu	Var
ROKOKO	Capriole With Claw And Ball Foot, Capriole With Scroll Foot,	Goat's Hoof, Scroll Foot,	Fret, Oval, Splat, Yoke	Yok
YENİÇAĞ	Straight And Tapered, Straight Whith Stop Fluted	Yuvarlak, Aslan, Goat Hoof	Rectangular, Lyre, Oval	Yok
YAKINÇAĞ	Capriole With Claw And Ball Foot, Capriole With Scroll Foot, Turned, Spiral Turned	Goat Hoof, Aslan, Köpek, Scroll, Kare,	Balon, Yuvarlak,Bantlı, Kapalı	Var
ÇAĞIMIZ	Düz, İnce	Kare Kesit, Daire Kesit	Dikdörtgen, Yuvarlak, Kare	Var

Tablo 48. İngiliz dönem ve stillerine göre mobilya arkalık, bacak ve ayaklar

DÖNEM VEYA STİL ADI	MOBİLYA BAÇAK ÖZELLİĞİ	MOBİLYA AYAK ÖZELLİĞİ	MOBİLYA ARKALIK ÖZELLİĞİ	MOBİLYA AYAK BAĞLANTI ÖZELLİĞİ
TUDOR	Bobbin Turned (Spool), Melon Turned	Kare Kesit	Wainscot	Alçak Düz Atkı
ELIZABETH I	Tornalanmış, Kavun, Kolon, Spiral	Ball	Yüksek	Düz Atkılı
JACOBÉAN	Kolon, Spiral, Büklümüş Halat Şeklinde Torna	Yassı Çörek, Kare Kesit	Dikdörtgen, Yorkshire	Alçak Düz Atkı
COMMONWHEALHT	Boğumlu Torna	Kare Kesit	Yüksek Dikdörtgen, Kapalı Yada Bantlı	Boğumlu Atkı
RESTORATION STUART	Spiral Tornalanmış	S ve C Scroll, Yassı Top, Kare Kesit	Arkası ve Yanları Yüksek, Yorkshire	Ön Yüzeyde Spiral Atkılı
WILLIAM VE MARY	Mantar, Çan, Tersine Sişe Seklinde Tornalanmış	Yassı Çörek, Scroll, Paint, Firca, Ball	Yüksek ve Dar, Hasır Örgülü, Springli,	Çapraz Bantlı Atkı
QUEEN ANNE	Capriole, Sopa, Pad	Pad, Sopa, Pence ve Küre, Bracket, Aslan Pencesi, Çatal Tırnak, Slipper	Splat, Eğri, Kaşık, Dikdörtgen, Bracket	Yok
ERKEN GEORGIAN	Capriole With Claw And Ball Foot, Capriole With Club Foot, Bandy	Claw And Ball, Lion Paw, Bracked, Block, Scroll, Kare Kesitli, Club	Ladder, Splat, Yoke, Fret, Kapalı, Shell,	Yok
GEÇ GEORGIAN	Straight, Splayed, Grooved	Yuvarlak Kesit, Aslan	Shield, Lyre, Heart	Yok
REGENCY	Dişa Doğru Eğimli,	Cornucopia, Köpek	Concave, İnce Dikdörtgen Bant	Yok
VİCTORİAN	Tornalanmış, Capriole With Scroll, Mantar	Cone, Scroll	Baloon	Yok

Tablo 49. Fransız dönem ve stillerine göre mobilya arkalık, bacak ve ayaklar

DÖNEM VEYA STİL ADI	MOBİLYA BAÇAK ÖZELLİĞİ	MOBİLYA AYAK ÖZELLİĞİ	MOBİLYA ARKALIK ÖZELLİĞİ	MOBİLYA AYAK BAĞLANTI ÖZELLİĞİ
LOUIS XIII	Spiral Turned, Column, Trumpet	Bun,	Wainscot,	Var
LOUIS XIV	Capriole	Scroll, Goat's Hoof,	Dikdörtgen Kapalı	Yok
REGENCE	Capriole	Scroll,, Goat's Hoof,	Organik	Var
LOUIS XV	Capriole, Tapered,	Goat's Hoof, Scroll, Claw And Ball Foot,	Dikdörtgen, Oval, İçi Oyulmuş	Yok
LOUIS XVI	Düz ve Gittikce İncelen, Dikey Yada Spiral Yivli	Yuvarlak Yada Kare Kesit	Dikdörtgen , Oval, Lyre	Yok
DİREKTUVAR	Pedestral, Straight Whith Stop Fluted, Splayed, Cross, Sphinxes, Dışa Doğru Eğmeçli	Lion Paw, Yuvarlak, Kare Kesitli	Lyre, Bantlı, Kapalı	Yok
EMPIRE	Pedestral, Straight Whith Stop Fluted, Splayed, Cross, Sphinxes	Lion Paw, Kare Kesitli	Lyre, Bantlı, Kapalı	Yok
RESTORATION	Capriole, Dışa Doğru Eğmeçli	Scroll	Urn-Shaped, Splat,	Yok

Tablo 50. Amerikan dönem ve stillerine göre mobilya arkalık, bacak ve ayaklar

DÖNEM VEYA STİL ADI	MOBİLYA BAÇAK ÖZELLİĞİ	MOBİLYA AYAK ÖZELLİĞİ	MOBİLYA ARKALIK ÖZELLİĞİ	MOBİLYA AYAK BAĞLANTI ÖZELLİĞİ
ERKEN AMERİKAN	Twisted Rope Turned, Baluster Turned	Claw And Ball, Ball,	Fiddle, Cane, Wainscot , Banister, Loop, Fan, Comb, Splat, Ladder	Var
GEORGIAN	Capriole , Bandy	Claw And Ball, Lion Paw, Bracked, Block, Scroll, Kare Kesitli, Club	Ladder, Splat, Yoke, Fret, Kapalı,Shell,	Yok
FEDERAL	Tapered, İncurved Rear, Splayed, Saber,	Lion Paw, Spade, Dog , Cornucopia	Shield, Oval, Wheel, Heart, Camel	Yok
GREK REVİVAL	Splayed	Aslan Pence	Kapalı, Bantlı	Yok
GOTİK REVİVAL	Turned	Spade	Wheel	Var
RÖNESANS REVİVAL	XVI Louis, Capriole, Turned	Acantus Scroll, Ball	Dikdörtgen,	Var
VİCTORİAN	Capriole, Turned	Claw And Ball, Mantar, Kozalak	Balon	Yok
EKLEKTİK	Capriole, Turned	Kare ,Oval	Balon, Oval, Kare	Var
ÇAĞDAŞ STİL	Straight,	Kare, Daire Kesitli	Kare, Kapalı, İnce Bantlı	Var

Tablo 51. Tasarımcılara göre mobilya arkalık, bacak ve ayaklar

TASARIMCI ADI	MOBİLYA BAÇAK ÖZELLİĞİ	MOBİLYA AYAK ÖZELLİĞİ	MOBİLYA ARKALIK ÖZELLİĞİ	MOBİLYA AYAK BAĞLANTI ÖZELLİĞİ
CHIPPENDALE	Capriole,Düz	Pence ve Küre	Ribband, Ladder, İnce İşle İşlenmiş Splat, Fret İşi	Yok
SHERATON	Gittikçe İncelen, İnce ve Uzun,	Daire Kesitli	Dikdörtgen, Vazo,Lyre	Yok
ADAM	Gittikçe İncelen	Kare, Daire Kesitli	Kare, İçi Oyulmuş,İnce Korkuluklu	Yok
HEPPLEWHITE	Düz , İnce ve Uzun , Gittikçe İncelen	Daire Yada Kare, Maça, Yüzük, Tahta Papuç	Kalkan, Deve, Oval, Kalb, Tekerlek	Yok
DUNCAN PHYFE	Flared, Splayed	Cornucopia	Lyre,	Yok

Tablo 52. Dönem ve stillere bağlı mobilya bileşenlerinin görülme sıklığı

		ARKALIKLAR			BACAK			DİKİYRİM		
		OYULMUS	KORKULUKLU	KAPALI	TORNALANMIS			DIZ	DİKİYRİM	
DÖNEM	STİLLER									
TUDOR	RÖNESANS	ELIZABETH I	Louis XIII	JACOBEAN	17.YY. COLONIAL	CHARLES I	LOUIS XIV	RESTORATION	WILLIAM AND MARY	QUEEN ANNE
BAROK									ERKEN GEORGIAN	REGENCE
ROKOKO									LOUIS XV	GEC GEORGIAN
YENİÇAĞ									LOUIS XVI	FEDERAL
ÇAĞIMIZ									DIRECTOIRE	EMPIRE
									REGENCY	REVIVAL
									RESTORATION	VITORIAN
									EKLEKTİZM	ARTS AND CRAFTS
									EDWARDIAN	ART NOUVEAU
									ART DECO	MODERN
									HIGH-TECH	POST MODERN

Tablo 52'nin devamı

Dönem	Mobilya Bileşenleri			
	Oturma Mobilya Ayak Formları	Oturma Mobilya Arkalkı Formları	Sandalye Arkalkı Formu	Masa Ayak Formları
MİSR				
YUNAN				
ROMA				
ROMANEKS				
GOTİK				
RÖNESANS				
BAROK				
ROKOKO				
YENİÇAĞ				
YAKINÇAĞ				
ÇAĞIMIZ				

Şekil 198. Ana dönemlere bağlı mobilya bileşenlerinin çeşitlilikleri

Stiller Dönem	Mobilya Bileşenleri									
	Ortuma Mobilya Ayak Formları	Oturma Mobilya Arkalık Formları	Sandalye Arkalık Formu	Masa Ayak Formları						
TUDOR										
ELIZABETH I										
LOUIS XIII										
JACOBEAN										
17.YY COLONIAL										
CHARLES I										
LOUIS XIV										
COMMONWEALTH RESTORATION										
WILLIAM AND MARY										
QUEEN ANNE										

Şekil 199. Dönem ve stillere bağlı mobilya bileşenlerinin çeşitlilikleri

Dönem	Stiller	Mobilya Bileşenleri		
		Oturma Mobilya Ayak Formları	Oturma Mobilya Arkalı Formları	Sandalye Arkalı Formu
ERKEN GEORGIAN	ROKOKO			
REGENCE	YENİÇAĞ			
LOUIS XV	YAKINÇAĞ			
GEC GEORGIAN	EMPIRE			
LOUIS XVI	REGENCY			
FEDERAL	RESTORATION			
DIRECTOIRE	ERKEN VICTORIAN			

Şekil 200. Dönem ve stillere bağlı mobilya bileşenlerinin çapitlenmeleri

Dönem	Stiller	Mobilya Bileşenleri					
		Oturma Mobilya Ayak Formları	Oturma Mobilya Arkalkı Formları	Sandalye Arkalkı Formu	Masa Ayak Formları		
VICTORIAN							
LOUIS PHILLIPPE							
ARTS AND CRAFTS							
EDWARDIAN							
ART NOUVEAU							
ART DECO							
YAKINCAGI							
CAGIZMIZ							
HIGH - TECH							
POST MODERN							
LATE MODERN							

Şekil 201. Dönem ve stillerle bağlı mobilya bileşenlerinin çeşitlenmeleri

Dönem	Mobilya Bileşenleri		
	Oturma Mobilya Ayak Formları	Oturma Mobilya Arkalık Formları	Sandalye Aralık Formu
CHIPPENDALE	 	 	
ADAM	 	 	
HEPPLEWHITE	 	 	
SHERATON	 	 	
DUNCAN PHYFE	 	 	

Şekil 202. Ünlü mobilya tasarımcılarına bağlı mobilya bileşenlerinin çeşitlilikleri

3.5. Özet Bulgular ve İrdeleme

- Stiller
 - Ülkelere Göre Dönemler ve Tarihleri
 - Dönemlere Bağlı Stillere Genel Bakış
 - İngiliz, Fransız ve Amerikan Stillerinin Dönemlere Bağlı Genel Özellikler
 - 20. Yüzyıl Stil, Okul ve Gruplar
 - Ana Dönemlerin Etkilendikleri Dönem, Etkiledikleri Ülkeler ve Ünlü Tasarımcılar
 - İngiliz, Fransız ve Amerikan Stillerinin Etkilendikleri, Etkiledikleri Ülkeler, Dönemler, Stil ve Dönemin Ünlü Tasarımcıları
 - Aynı Dönem veya Stillerin Farklı Ülkelerdeki Etkilenmeleri
 - Dönemlere Bağlı Gelişen Stillerin Farklı Ölçeklere Göre Dağılımı
- İç Mekan (Bileşen ve Öğe) ve Mobilyalar
 - Antik Dönem İç Mekan Bileşen, Öğe ve Mobilya Özellikleri
 - Ana Dönem İç Mekan Bileşen, Öğe ve Mobilya Özellikleri
 - İngiliz Dönem İç Mekan Bileşen, Öğe ve Mobilya Özellikleri
 - Fransız Stillerinin İç Mekan Bileşen, Öğe ve Mobilya Özellikleri
 - Dönemlere Göre Süsleme Motifleri
 - İç Mekan Bileşen ve Öğelerinin Etkilendikleri Dönem ve Stiller
- Mobilyalar
 - Dönemlere Bağlı Mobilya Çeşitlerinin Görülme ve Kullanım Sıklığı
- Mobilya bileşenleri
 - Dönemlere ve Stillere Ait Mobilya Bileşenleri
 - Stillere Göre Mobilya Arkalık, Bacak ve Ayaklar
 - Dönemlerde ve Stillerde Kullanılan Mobilya Bileşenleri
 - Dönem ve Stillere Bağlı Mobilya Bileşenlerinin Görülme Sıklığı
 - Dönem ve Stillere Bağlı Mobilya Bileşenlerinin Çeşitlenmeleri

3.5. Özet Bulgular ve İrdeleme

3.5.1. Stiller

Ana dönemlerin farklı ülkelerdeki gelişimleri ve tarihlerine bakıldığından ilk defa Rönesans döneminde farklı ülkelerde farklı özellikler de çıktıgı görülmektedir. Bu Farklılık Empire (Ampir) dönemine kadar sürmüştür. Rönesans döneminde ülkeler arası farklılıklar ve etkileşimler oluşmaya ve ülkeler adıyla birlikte ayırt edilmeye başlamıştır. (Fransız Rönesans , Alman Rönesans, İngiliz Rönesans,...) Bu dönemde ilk kez İngiltere Rönesans stilleri oluşmaya başlamıştır (Elizabethan, Jacobean Stilleri). Benzer özellikleri içeren stiller farklı ülkelerde farklı isimlerde anılmıştır. (Neoklasik Fransa'da XVI. Louis olarak, Almanya'da Örgü Stili adıyla ve İngiltere de Geç Georgian olarak isimlendirilmiştir (Tablo 14).

Literatür çalışmaları sonucunda, elde verilerle dönem ve stillerin tarihleri ve görüldükleri dönemlere ilişkin İngiltere, Fransa ve Amerikan ülkelerinin stilleri ile ilgili yeni ve kapsamlı tablo oluşturulmuştur. Çoğu kaynaklarda dar kapsamlı ve anlaşılması zor olan veriler kolay ve anlaşılır şekilde düzenlenmeye çalışılmıştır. Dönem ve stillerin tarihleri, kaynaklarda en çok verilen tarih aralıkları alınmıştır. Bazı stiller görüldüğü dönemin hükümdarların ismini aldığından dolayı, tabloda da dönemler hükümdarlarına göre bir sıralanmıştır. Bazı hükümdar isimleri stil olarak tarihe geçmiştir. Bunları ayırt edebilmesi ve anlaşılır olmaları için isimler daha koyu renkte verilmiştir (Tablo 15).

İngiliz Rönesans dönemi 1500-1830'a kadar sürmüşt ve bu dönem Erken Rönesans, Yüksek Rönesans ve Geç Rönesans şekilde üçe ayrılmıştır. Erken Rönesans stilleri Tudor, Elizabethan, Jacobean ve Cromwellian 'dır. Bu dönem ilk dönemlerde Gotik etkileri taşımıştır. Fakat daha sonra İtalyan Rönesans ve Flemenk ülkelerinin etkisine girmiştir. Bu dönemde mobilyada en çok meşe ağacı kullanılmıştır. Yüksek Rönesans stilleri Restoration, William and Mary , Queen Anne ve Erken Georgian'dır. Bu dönemde Fransız Barok ve yine Flemenk etkileri görülmekte ve mobilyada özellikle William and Mary döneminde ceviz ağacı kullanılmıştır. Geç İngiliz Rönesans Stilleri Georgian, Geç Georgian, Regency, ve Victorian'dır. Bu dönemin ilk zamanlar Chippendale etkisinde kalırken daha sonra Antik dönemin etkisine girmiştir. Viktorian da ise farklı dönem

özellikleri bir arada görülmüştür. İngiliz Rönesans'ı diğer ülkelerle kıyaslandığında, hiçbir ülkede bu kadar etkili ve uzun sürmemiştir. Fransa da Rönesans dönemi 1650'lere kadar devam etmiştir. Ondan sonra çıkan stiller Fransa'ya özgün stiller olmuştur. İlk defa hiçbir dönemden etkilenmeyen Rokoko adıyla iç mekan stili çıkmıştır. Daha sonra Fransa da çıkan stiller Antik dönemin etkilenerek oluşmuştur (Neoklasik, Directoire (Direktuar), Empire(Ampir) ve Restoration) (Tablo 16-18).

Amerikan stilleri genelde Avrupa ve diğer ülkelerden göç eden göçmenlerin etkisi altında kalarak şekillenmiştir. Daha çok Avrupa'nın etkisi altında kalan Amerika iç mekan stillerinde yeni bir stil oluşturamamıştır. Fakat uygulanan Avrupa stillerini farklı kültürlerin etkisiyle zaman içinde farklılıklar oluşmuştur. İngiltere'de Rönesans dönemi Elizabethan Stili Rönesans etkileri taşıırken, Amerikan Elizabethan da Rönesans Revival ve Rokoko Revival stillerinin karışık özellikleri taşımaktadır. Buna ek olarak bazen de o döneme ait olmayan eklemeler yapılmıştır. Yakınçağ' da ise Amerika'da eski dönemlere ait stiller ve dönemlerin Revival yada Neo- Stiller şeklinde kullanılmıştır. (Gotik Revival, Grek Revival, Rönesans Revival, Neo-Grek, Neo-Gotik,...) Amerika stilleri, Avrupa stillerinin Neo-Revival şeklinde çıkışı Avrupa stilleri zamanından daha sonraya rastlamaktadır. Bu stiller dönemlere özgü özelliklerin yanında o döneme uymayan eklemeler ve çıkarmalar yapılmasından dolayı özgün detay formları bozulmuştur. Bazan o kadar ileri gidilmiş ki hangi dönem ve stile ait olduğu bilinmez hale gelmiştir (Tablo 20-24).

20.yüzyıl öncesi stiller ve dönemler daha önceki döneme tepki olarak çıkmıştır. '20.yy.'da ise daha önceki dönemlere tepkinin yanında, stilleri belli kural-ilkelere-felsefelerle oturtarak yapmışlardır. Stiller okul ve grup gibi toplu hareket etmişlerdir ve oluşturdukları amaç çerçevesinde belli kurallara ilkelere bağlanmışlardır. Daha önce üzerinde pek fazla durulmayan iç mekan ile ilgili incelemeler ve araştırmalar yapmıştır. 20.yy başlarında iç mekan tarihi içinde görülmemiş yalnızlıkta tasarımlar gerçekleşmiştir. Her ölçekte sadeleşme görülürken, teknolojinin ve yeni malzemelerin katkılarıyla daha önce yapılmayan farklı bina ve mobilyalar üretilmişlerdir. İşlevsel, sağlam ve estetik ağırlıklı tasarımlar yapmışlardır. Mekanlar da işlev ön planda tutulmuş gereksiz detay ve süslemelerden kaçınılmıştır. Teknolojik imkanlarla yeni malzemelerin gündeme gelmesiyle

tek parça ya da kolçakla bütünüleşen taşıyıcı mobilyalar üretmişlerdir. 20.yy birçok yeniliği, çeşitliliği ve farklılığı bir arada barınduran bir dönemdir (Tablo 19).

Çoğu Dönemler ve stiller Antik Çağ'dan etkilenmişlerdir. Rokoko ilk kez antik dönemden etkilenmeyen dönem olmuştur. İngiliz stilleri en çok Rönesans, Rokoko, Barok ve Uzakdoğu dönem ve stillerinden etkilenmişlerdir. Fransız stillerin nerdeyse tümü Antik Çağ'dan etkilenmiştir. Amerikan stilleri Avrupa stillerinin etkisinde kalmıştır. Rönesans ve barok İtalya dan çıkış ve tüm Avrupa'yı etkisi altına almıştır. Rokoko stili Fransa'dan çıkış Avrupa, Rusya, Amerika ve Türkiye'yi etkisi altına almıştır. Neoklasik yine Fransa da altın çağını yaşamış Amerika ve birçok Avrupa ülkelerinde yayılmıştır. Yakınçağ en fazla çeşitliliği barındırdığı Revival ve Eklektik bir dönemdir. En çok Amerika bu dönemi benimsemiştir. 20.yy. da birçok yeni tarzın bir arada görüldüğü bir dönemdir. Eski dönemlerden etkilenmeler tekrar moda olduğu gibi, daha önce hiç görülmeyen yeni tarz ürünlerde ortaya konmuştur. İlk başlarda modern stil beğenilirken daha sonra ona tepki olarak tarihi stiller tekrar kullanılmaya başlamıştır. Daha sonra Teknoloji ağırlıklı stiller oluşurken buna tepki olarak da tarihi stilleri yorumlayarak yeni formlu yeni stiller oluşturulmaya başlanmıştır. 20.yy. sonunda Minimal stil tekrar gündeme gelmiştir. Ona tekrar tepkiden dolayı Klasik ve Country stili geri dönmüştür (Tablo 20-23).

3.5.2. İç Mekan Bileşen ve Öğeler

İngiliz Rönesans dönem iç mekan bileşenlerin duvar yüzeyleri ya tümüyle ya da yarısına kadar Linenfold desenli lambrilerle kaplanmıştır. Rönesans döneminde lambri formları değişmiştir. Geniş yüzeyli silmelerle çerçevelenmiş panolar kullanılmıştır. Barok döneminde duvar panolarının oranları değişmiştir ve yatak odaların duvarları kağıt ya da kumaşlarla kaplanmıştır. Panoların üst kısımları üçgen alınlıklı yada organik kıvrımlar atılmıştır. Yeniçağda duvarlar Antik dönem motifler, nişler ve heykellerle süslenmiştir. Yakınçağda duvarların alt kısımlarına eteklikler ve üst yüzeylerine duvar kağıdı ve Uzakdoğu desenli kumaşlarla kaplanmıştır. Regency en çok çizgili, Viktorian da ise çiçek desenli duvar kağıdı kullanılmıştır. Arts and Craft da Rönesans, Tudor dikey ahşaplar tekrar gündeme gelmiştir. Modern dönemde yüzeyler çoğu zaman boş bırakılmış ve beyaza

bazen de farklı renklerde boyanmıştır. Post-Modern de tarihi dönemlerdeki motifler yorumlanarak tekrar gündeme gelmiştir (Tablo 27).

XV. Louis döneminde duvarlar dar ve geniş panolarla kaplanmıştır. XVI. Louis döneminde oranlar Rokoko dönemindeki gibi kalmış fakat kıvrımlar kalkmış ve gereksiz süslemelerden arındırılmıştır. Direktuar döneminde antik yunan ve roma süsleme motifleri kullanılmıştır. Neoklasik döneminde pencere ve kapı üstleri yarı dairelerle konumlandırılmış ve antik süsleme motifleri uygulanmıştır. Empire döneminde duvar örtüleri yaygınlaşmıştır. Duvar örtülerinden başka aynı oranlı geniş duvar panoları kullanılmıştır (Tablo 30).

Amerikan Revival döneminde Neoklasik, Barok ve Rokoko tarzı duvar pano ve süslemeleri kullanılmıştır. Amerikan Viktorian döneminde duvarlar ahşap etekliklerle ve üstleri kumaş kaplamalarla ya da İngiliz tarzı duvar kağıdı ile kaplanmıştır (Şekil 51-52).

İngiliz erken Rönesans da tavanlar ahşap kirişlerle geçilerek çiplak bırakılmıştır. Elizabethan döneminde sarkıt motifli alcılı tavanlar uygulanmıştır. Jacobean da sekizgen çerçeveli ahşap kaplamalar kullanılmıştır. Barok döneminde tavan süslemesi artmıştır. Tavanlar köşeleri yuvarlatılmış silmelerle geçilmiştir. Yeniçağda tavanlara antik motifler uygulanmıştır. Viktorian da Tavanlar stencil yapılmaya başlanmıştır. Arts and Crafts da tavanlar ahşap kirişlerle geçilmiş yada değişik desenlerle boyanmıştır. Modern dönemde tavanlar genelde boş bırakılmıştır (Şekil 53-55).

Rönesans döneminde kapılar duvar yüzeylerindeki gibi linenfold lambrilerle kaplanmıştır. Barok döneminde kapılar sadeleşmiştir. 6 parçaya bölünmüş ve kapı pervazlarının süslemeleri artmıştır. Stuart döneminde kapı üstleri iyi yükselmiştir. Restoration döneminde kapılar 2 yada 4 bölmeli olmuştur. Kapı üst pervazları kesik üçgen alınlık yada birbirine bakan kıvrımlardan oluşturulmuştur. Queen Anne döneminde, 6 bölmeli ve üst alınlıkları üçgen, yarım daire ya da Restoration'a benzer kapı üst yüzeyleri uygulanmıştır. Erken Georgian da kapı bölmeleri 6 yada 8 bölmelidir. Queen Anne'a benzer kapı alınlıkları devam etmiştir. Geç Georgian kapılarına 6 parçalı dar bölmeli ve kapı üstleri alınlıklı kenar pervazları kolonlu ve antik motifler uygulanmıştır. Kapı üstlerinde yarım daire metal çerçeveli cam bölgeler oluşturulmuştur. Regency Restoration

ya da Adam tarzı kapı bölmelidir ayrıca pervazlar da tuğla uygulaması görülebilmektedir. Viktorian da Gotik sivri üçgenli, Rönesans Linenfold motifli 4, 5 veya 6 bölmelidir. 6 bölmelilerde oranlar değişmiştir. Arts and Crafts kapılarında doğa motifleri, Jacobean ve Elizabethan dönemine benzer şekilde ve 2,5,6 bölmelidir. Edwardian da alt kısım kapalı, üst yüzey kemerli dikdörtgenler şeklinde oyulmuş ve camlıdır. Rokoko döneminde kapılar çoğunlukla 2 veya 4 parçalı, silmelerle çevrilmiştir. Silmelerin köşeleri asimetrik kıvrımlarla yumuşatılmıştır. XVI.Louis döneminde kapılar geometrik çerçevelidir (Şekil 64-69).

Perdeler tarih boyunca, soğuktan ve güneş ışınlarından korunmak, bölücü, duvar örtüsü ve dekoratif amaçlı kullanılmıştır. Antikçağ çoğunlukla bölücü ve duvar örtüsü olarak kullanılmıştır. Ortaçağda soğuktan ve güneş ışınlarında korunmak için tercih edilmiştir. Rönesans döneminde güneş ışınlarından korunmak için kullanılmıştır. Barok döneminden sonra işlevsel yönlerin yanında dekoratif amaç kullanılmaya başlanmıştır. Rokoko döneminde dekoratif amaç ön plandadır. İlk sert başlıklı perdeler uygulanmaya başlanmıştır. Yeniçağ ve yakınçağda perde çeşitleri artmıştır ve daha çok dekoratif perdeler kullanılmıştır. 20.yy. modern dönemde yeni çeşit olan jaluzi ve dikey perdeler kullanılmıştır. Daha sonraki dönemlerde klasik mekanlarda tarih içinde kullanılan drape başlıklı perde, dekor perdeler, büzgülü ve sert başlıklı perdeler kullanılmıştır. Rönesans döneminde genelde büzgülü perde, barok döneminde halkalı ve büzgülü perdeler, Yeniçağ da festonlu perdeler, sert başlıklı perdeler, yakınçağda atkı perde, drape başlıklı perde dekor perde, çağımızda jaluzi perde, katlanır perde, dikey perdeler ve tarihi perdeler kullanılmıştır. İngiliz dönem perdeleri; Rönesans ve Barokta büzgülü, halkalı perdeler, Rokoko ve yeniçağda başlıklı perdeler, Yakınçağda atıklı perde, düz perde, büzgülü başlıklı perde, drape başlıklı perde kullanılmıştır. Fransız dönem perdeleri Rönesans, Rokoko döneminde sert başlıklı perdeler, Yeniçağ'da sert başlıklı perde, drape atkı perde ve Yakınçağda pileli başlıklı perde, büzgülü başlıklı perde kullanılmıştır. Amerikan dönem perdeleri, erken amerikan döneminde büzgülü perde, briz biz perde, balon perde kullanılmıştır. Barok'ta büzgülü perde, Yeniçağ'da atıklı perde, drape başlıklı perde, büzgülü drape perde, festonlu büzgülü perdeler kullanılmıştır. Revival (Yakınçağ) dönemde dekor drape başlıklı perde, çift atıklı perdeler, sert başlıklı perdeler kullanılmıştır (Şekil 82-87).

Rönesans'da mobilya süsleme marketöri, taş kakma, boyama, girift oyma tekniği uygulanmıştır. Barokta boulle, kakma bağa, marketöri, ahşap oyma tekniği, Rokoko da kakama, lake, cila, oyma, marketöri, ormonlu tekniği, Yeniçağ'da marketöri, boulle, lake uygulanmıştır. Rönesans dan Yakinçağ'a kadar marketöri en çok kullanılan süsleme tekniği olmuştur. Süsleme teknikleri dönemin süsleme anlayışına, kullanılan malzemeye göre değişmiştir (Şekil 94-99).

Doğu'ya ticaretin açılması ve sömürgelerin oluşması tekstil kullanımını etkilemiştir. Viktorian dönemi tekstil kullanımını yatak odalarında ve oturma odalarında o kadar çok abartılmıştır ki yatak örtüleri, perdeler, duvarlar, puf ve makyaj masaların üstleri aynı tarz kumaşlarla örtülmüştür (Şekil 40-43).

3.5.3. Mobilyalar

Antikçağ ve Ortaçağ'da çok az çeşit ve sayıca az mobilya bulunmaktadır. Yaşam tarzının değişmesi, ekonomik etkilerin düzeltmesi, konforun artması, giyim tarzı, mobilya çeşitlerinin artmasına neden olmuştur. İç mekanların işlevlere göre ayrılması mobilya çeşidinin işlevlere uygun yeni mobilya çeşitlerinin artmasına neden olmaktadır. Tudor döneminden sonra mekanların işlevlere ayrılmışından sonra mobilya çeşitleri artmaya başlamıştır. Rokoko döneminde sandalye çeşidinin gözle görülür bir artış olmuştur. Rokoko döneminde çalışma odalarının popüler hale gelmesi çalışma birimi çeşitlenmesine ve artmasına neden olmuştur. Regency'de kanepe çeşitleri eski dönemlerden etkilendiği için fazlalaşmıştır. Mobilya çeşitlerinden masa ve dolaplar en çok çeşitlenen ve form açısından farklılaşan donatılar olmuşlardır (Tablo 33-40).

3.5.4. Mobilya bileşenleri

Rönesans dönem stillerinde en çok torna bacaklar kullanılmıştır. Barok döneminde torna bacak çeşitlenmiştir. İspanyol, Felemenk etkileriyle Restoration döneminde "s" ve "c" scroll ayaklar çıkmıştır. Bu etkiler Fransa'da capriole bacaklara esin kaynağı olmuştur. William and Mary döneminde torna bacaklar daha çeşitlenmiş en çok kullanılan mantar ve şışe şeklinde tornalanan bacaklıdır. Queen Anne stilinde torna bacağın yerine yepyeni formda bacak ve ayaklar üretilmiştir. Bu bacaklar capriole adını almış ve farklı dönemlerde

farklı ayak çeşitleriyle kullanılmıştır. Queen Anne dönemi Rokoko ve Georgian stillerinin bacaklarını etkilemiştir. Queen Anne'de capriole-pad bacaklar, Rokoko'da capriole-srcoll bacaklar ve Georgian'da capriole- top ve pençe ayaklar kullanılmıştır. Rokoko ve Regence dönemleri arasında en belirgin fark Regence bacaklarında çapraz ayak bağları kullanılmış olmasıdır (Tablo 42) (Şekil 198-201).

Yeniçağ döneminin ayaklarının Antikçağ'ın etkisinde kalmıştır. Yapılan kazılar sonucunda roma kalıntılarının gün yüzüne çıkması ve bu konuya ilgili yayınların artması, Avrupa'nın Antikçağın yine etkisi altına girmesine neden olmuştur. Erken Georgian Queen Anne stilinin etkisinde kalmıştır. Burada Queen Anne stilinin bacakları ondan daha süslü ve top ve pençe ayaklarda kullanılmıştır. Bu dönem Chippendale etkili olmuştur. Geç Georgian'da ayaklar Hepplewhite ve Sheraton'un etkisinde kalarak düzelmeye başlamıştır. Georgian dönemi Chippendale, Hepplewhite, Adam ve Sheraton 4 büyükler dönemi olarak da anılmıştır. Yakınçağ da Fransa Antikçağın dışa doğru kıvrımlı bacaklarını yoğun kullanırken İngiltere'de bu ayaklardan başka Viktorian stilinde, Rokoko bacaklar kullanılmıştır. Antikçağ da, William and Mary, Tudor, Georgian, Restoration, Queen Anne, XV.Louis, XVI Louis, Art Nouveau ve Modern dönem ve stillerinde özgün mobilya bacak ve ayaklar oluşmuştur. 20.yy. öncesi mobilya tasarımindan Chippendale, Hepplewhite ve Sheraton gibi mobilya ustaları etkili olmuştur. Amerikan Queen Anne stili ayaklar şehirler arası farklılıklar göstermiştir. New England'da pad ayaklar, Pennsylvania'da trifid ayak, New York ve Rhode Island'da top ve pençe ayakla slipper ayak kullanılmıştır. New England'da diğer bölgelerde oluşmayan, sandalye ayakları bağlarla bağlanmıştır (Şekil 191-193).

Dönemlere bağlı gelişen bazı stiller o demin kral ismi verilmiştir. Bu stiller mobilya, iç mekan, konut mimarisi ve diğer mimari yapıları da etkilemiştir. Bazı stiller bu alanların birinde ya da hepsinde etkili olmuştur. Stiller mobilya, iç mekan, konut mimarisi ve diğer mimari yapıları da etkilemiştir. Bazı stiller bu alanların bir tanesinde etkili olurken bazıları da hepsinde etkisini göstererek tarihte etkili stil haline gelmiştir (Tablo 26).

İç mekan ve mobilyalarda kullanılan bir çok süsleme motif örnekleri antik çağdan etkilenerek, yorumlanarak veya aynen taklit edilerek kullanılmıştır. Stillerde süsleme motifleri antik çağdan etkilenerek, taklit edilerek ya da yeniden yorumlanarak

kullanılmıştır. Aynı tarz süsleme motifleri dönemler arası farklılaşma Romanesk'te kullanılan kıvrımdal daha sonra barok ve XVI. Louis döneminde de çok yaygın kullanılmıştır (Şekil 94-99).

4. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Tezin ana konusunu oluşturan iç mekan, stil ve iç mekanda stiller pek çok yönyle önemli bir çalışma alanını oluşturmaktadır. Ele alınan konunun hem bilimsel çalışmalarda başvuru kaynağı olması hem de eğitim-uygulama-üretim kapsamında da önemli bir boşluğu doldurması amaçlanmaktadır. Bu bölümde tezin sonuçları; stiller, iç mekan bileşen ve öğeleri, mobilyalar, mobilya bileşenleri alt başlıklarında ele alınmakta, tezin sağlayacağı genel yararlar ve tezin devamında yapılabilecek ve öneriler yer almaktadır.

Stiller

- Rönesans döneminde ülkeler arası farklılıklar ve etkileşimler oluşmaya ve ülkeler adıyla birlikte ayırt edilmeye başlamıştır.(Fransız Rönesans, Alman Rönesans, İngiliz Rönesans,...)
- Stiller Rönesans döneminde yazı, resim gibi görsel kaynakların çoğalmasıyla ülkeler arası etkileşimler artmıştır.
- Revival stil ve dönemler özgү form ve özellikleri yanında başka dönemlerden de etkilenmektedirler.
- Aynı isimli İngiliz ve Amerikan stilleri etkilendikleri dönem ve stiller farklılaşmaktadır.
- Kralları ve yönetimi yüceltmek, tarihte yer almamasını sağlamak için iç mekan ve mobilyalara kendi isimlerini vermişlerdir. (XVII Louis, William and Mary, Quenn Anne,.....)
- Chippendale, Sheraton, Adam ve Hepplewhite gibi mobilya tasarımlarını bir kitapta yayinallyarak, daha sonrası dönemlere ışık tutmuşlardır. Bu mobilya tasarımcılarının arasından bir tek Adam iç mekanda etkili olmuştur. Oluşturdukları yeni mobilya bileşenleriyle isimlerini tarihe yazdırılmışlardır. En çok ve farklı dönemlerden etkilenen ve birçok yeni ayak ve arkalık formunu geliştiren Chippendale olmuştur.
- Çoğu iç mekan ve mobilya stilleri Antik Çağdan etkilenmişlerdir.
- İlk defa hiçbir dönemden etkilenmeyen Rokoko adıyla iç mekan stili çıkmıştır

İç Mekan Bileşen ve Öğeleri

- Antikçağ da duvarlar freskler, mozaikler ve perdeler kullanılmıştır. Ortaçağda duvar halıları ve siva kullanılmıştır. Rönesans döneminde İngiltere stillerinde duvarlarda ahşap lambri yoğunlukla kullanılmıştır. Barok döneminde geniş duvar panoları ile yatak odalarında ise ipek kumaşlarla kaplanmıştır.
- Yatak odaları barok döneminden sonra ipek ve brokar kumaşlarla kaplanmıştır. Yakınçağda daha ucuz olan kumaş desenli duvar kağıtları kullanılmaya başlanmıştır.
- Ortaçağ döneminde dinsel dogmalar-skolastik düşüncce üzerine kurulu olduğu için süslemeler dinsel konularla süslenmiştir.
Ortaçağ tüm ekonomik sıkıntırlara rağmen dini yapılar gösterişli ve zengin süslemelerle yüceltilmiştir.
- Barok dönemine kadar perdeler dış etkenlerde korunma, duvar örtüsü ve mekan bölgüsü olarak kullanılmıştır.
- Rokokodan sonra iç mekanlarda perdeler dekor amaçlı kullanılmaya başlanmıştır.
- Rönesans dönemi İngiliz stillerinde büzgülü perdeler yoğunlukta kullanılırken, Fransız stillerinde başlıklı perdeler, Amerikan dönemi büzgülü kısa ve balon perde kullanılmıştır.
- Yeniçağ da perde çeşitleri artmıştır. Perdeler daha çok dekoratif amaçlı yapılmıştır.
- Yakınçağda eski dönem perdeler ve yeniçağ perdeleri tekrar kullanılmıştır.
- Rönesans dan Yakınçağa kadar marketöri en çok kullanılan süsleme tekniği olmuştur.
- Süsleme teknikleri dönemin süsleme anlayışına, kullanılan malzemeye göre değişmiştir.
- Doğu'ya ticaretin açılması ve sömürgeleurin oluşması tekstil kullanımını etkilemiştir.
- Duvar Panoları dönemlere bağlı olarak oranları, süsleme motifleri ve yoğunlukları değişmiştir.

Mobilyalar

- Rönesans döneminde ekonomik ve düşüncce refahlığı zengin ailelerin gösteriş ve rahata yöneltmeleri sanatçılara özel mobilya yaptırmışlardır.
Rönesans'ta ilk defa sipariş mobilya gündeme gelmiştir.
Rönesans estetik ile işlevsel değerleri birleştirerek iç mekan ve mobilya tarihin doğusunu gerçekleştirmiştir.

- Yaşam tarzının değişmesi, ekonomik etkilerin düzelmesi, konforun artması, giyim tarzı, mobilya çeşitlerin artmasına neden olmuştur.
- İç mekanların işlevlere göre ayrılması mobilya çeşidinin işlevlere uygun yeni mobilya çeşitlerinin artmasına neden olmaktadır.
- Tudor döneminden sonra mekanların işlevlere ayrılmamasından sonra mobilya çeşitleri artmaya başlamıştır.
- Rokoko döneminde çalışma odalarının popüler hale gelmesi çalışma birimi çeşitlenmesine ve artmasına etkilemiştir.
Rokoko döneminde sandalye çeşidinin gözle görülür bir artış olmuştur.
- Mobilya çeşitlerinden masa ve dolaplar en çok çeşitlenen ve form açısından farklılaşan donatılar olmuşlardır.

Mobilya bileşenleri

- Rönesans dönem stillerinde en çok torma bacaklar kullanılmıştır.
- Rokoko ve Regence dönemleri arasında en belirgin fark Regence bacaklarında çapraz ayakları kullanılmış olmalıdır.
- Yeniçağ döneminin ayaklarının Antikçağ'ın etkisinde kalmıştır
- Antikçağ da, William and Mary, Tudor, Georgian, Restoration, Queen Anne, XV.Louis, XVI Louis, Art Nouveau ve modern dönem ve stillerinde özgün mobilya bacak ve ayaklar oluşmuştur.
- 20.yy. öncesi mobilya tasarılarında Chippendale, Hepplewhite ve Sheraton gibi mobilya ustaları etkili olmuştur.
- Aynı Stilin mobilya ayakları bölgelere ve ülkelere göre farklılık göstermektedir.
- Amerikan Queen Anne stili ayaklar şehirler arası farklılıklar göstermiştir.

Çalışmanın sağlayacağı genel yararlar

- Çalışmada amaca uygun geliştirilen Araştırma Modeli başka çalışmalarında da kullanma imkanı sağlayabilecektir.
- Literatürde stillerle ilgili eksik Türkçe kaynağın giderilmesinde bir derece faydalı olacaktır.

Yapılacak uygulamalarda Mimarların ve iç mimarların baş vurabileceği bir doküman olabilecektir. Bu bilgilerle daha uyumlu anlamlı kişilikli mekanların oluşturulmasında etkili olacaktır.

Stillerle ilgili kapsamlı araştırma eğitimiinde ders notu şeklinde düzenlenen mimar ve iç mimarlık öğrencilere faydalı olacaktır.

Çalışmada ekinde verilen sözlük geliştirilerek görsel sözlük şeklinde dönüştürülebilir.

- Bu alanda uzmanlaşarak müzayedelerde ve tarihi binaların iç mekan restorasyonlarının incelenmesinde ve tatbikinde uzman kişilere rehberlik edecektir.
- Tiyatro ve Sinema alanında yapılan tarihi film sahnelerin ve mekanlarının oluşturulmasında yararlı bir rehber ve kaynak oluşturulacaktır.
- Mobilya sektöründe ve tasarımcılar için ilham kaynağı ve çıkış noktası oluşturularak yeni ürünlerin oluşturulmasında faydalı olacaktır.

Çalışmanın devamında yapılabilecek çalışma ve öneriler

Tez kapsamının geliştirilmesinde ve devamında araştırılabilen önemli konulardan bazıları aşağıda sıralanmaktadır.

- Tezde ele alınan stiller birinci aşamayı, çalışmanın devamında hedeflenen modern dönemi stiller 2. aşamayı, 1. ve 2. aşamayı tartışacak, değerlendirilecek çalışma da 3. aşamayı oluşturacaktır. Gerçekleştirilen bu çalışma ancak aşamaların devamında amaçlanan hedefe ulaşabilecektir.
- Araştırmacıın kapsamı daraltılıp kapsamlı araştırmalar yapılabilir;

Dönem ve kültürleré göre (Rönesans, Barok, 20.yy. ...), (Osmanlı, Japon, cin,...)

İç mekan bileşen ve öğelerine göre (Duvar, tavan, zemin, şömine kapı, pencere, perde)

Tezde kapsamında incelenen renk, malzeme, süsleme, süslemelere göre

Ülkelere göre (İtalya, Almanya, Türkiye,)

- Algı- beğeni- estetik kapsamında araştırma yapılabilir;

İç mekanlarda Estetik –beğeni tercihleri

İç mekan düzenlemelerinde anlamsal, psikolojik ve algısal boyutu

- **İç mekan ve mobilya alanlarında yapılabilecek çalışmalar;**

Farklı bina gruplarındaki iç mekan stillerinde,

Konut mimarisinde -dış- mekana bağlı stillerde,

Ünlü tasarımcıların- iç mekan- uygulamalarında,

Tasarımcıların bina-mobilya ilişkilerinde,

Fantastik ve ütopik iç mekanlarında,

İç mekan ve mobilyalarının oluşumunda sosyolojik boyutu,

İç mekan ve mobilya oluşumlarında farklı tasarım yaklaşımları (pragmatik, analogik,

kanonik, tipolojik)

Üretici-tasarımcı-eğitim koordinasyonu kapsamlarda incelenebilir

5. KAYNAKLAR

- Acar, S., 1992, Yapı-İç Mekan Bütünlüğü İçinde Sabit Mobilya Çözüm Örnekleri Üzerine Bir Araştırma, Şubat, Yüksek Lisans Tezi, Mimar Sinan Üniversitesi, İstanbul.
- Aktüre, Z., 1997, Kraliçe Anne Üslubu, Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi, Cilt 2, Yapı-Endüstri Merkezi Yayıncıları, İstanbul, 1057s.
- Andrews, J., 1992, Victorian And Edwardian Furniture, Antique Collectors Club Ltd., Suf.
- Anonim, 1985, Barok Sanatı Taniyalım, İnkılap Kitabevi, Yayın Sanayi ve Tic.A.Ş., İstanbul.
- Anonim, 1985, Gotik Sanatı Taniyalım, İnkılap Kitabevi, Yayın Sanayi ve Tic. A.Ş., İstanbul.
- Anonim, 1985, Mısır Sanatı Taniyalım, İnkılapkıtabevi, Yayın Sanayi ve Tic. A.Ş., İstanbul.
- Anonim, 1985, Rokoko Sanatı Taniyalım, İnkılapkıtabevi, Yayın Sanayi ve Tic. A.Ş., İstanbul.
- Anonim, 1985, Roma Sanatı Taniyalım, İnkılapkıtabevi, Yayın Sanayi ve Tic. A.Ş., İstanbul.
- Anonim, 1985, Roman Sanatı Taniyalım, İnkılapkıtabevi, Yayın Sanayi ve Tic. A.Ş., İstanbul.
- Anonim, 1985, Yunan Sanatı Taniyalım, İnkılapkıtabevi, Yayın Sanayi ve Tic. A.Ş., İstanbul.
- Anonim, 1990, Philippe Starks Architecture, Domus, 712, 11s.
- Anonim, 1997, Adam Robert, Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi, Cilt 1, Yapı-Endüstri Merkezi Yayıncıları, İstanbul, 17-18.
- Anonim, 1997, Federal Üslubu, Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi, Cilt 1, Yapı-Endüstri Merkezi Yayıncıları, İstanbul, 581s.
- Anonim, 1997, Koloni Üslubu, Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi, Cilt 2, Yapı-Endüstri Merkezi Yayıncıları, İstanbul, 1035-1036.
- Anonim, 1997, Louis Stiller, Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi, Cilt 2, Yapı-Endüstri Merkezi Yayıncıları, İstanbul, 1128s.

- Anonim, 1997, Neoklasik, Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi, Cilt 3, Yapı-Endüstri Merkezi Yayınları, İstanbul, 1933-1934.
- Anonim, 1997, Regency, Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi, Cilt 3, Yapı-Endüstri Merkezi Yayınları, İstanbul, 1541.
- Anonim, 1997, Stilvoll Wohnen, Internationale Wohnkultur, Informations Technologie, Germany.
- Ardle, A., 1999, Minimal Interiors, Rockport Pub., China.
- Arseven, C., E., 1960, Sanat Ansiklopedisi, Cilt 1, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul.
- Arseven, C., E., 1960, Sanat Ansiklopedisi, Cilt 2, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul.
- Arseven, C., E., 1960, Sanat Ansiklopedisi, Cilt 3, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul.
- Arseven, C., E., 1960, Sanat Ansiklopedisi, Cilt 4, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul.
- Arseven, C., E., 1960, Sanat Ansiklopedisi, Cilt 5, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul.
- Baker, H., S., 1966, Furniture In The Ancient World, Jarrold And Sons Ltd., Norwich.
- Balkan, F., 1997, De Stijl, Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi, Cilt 1, Yapı-Endüstri Merkezi Yayınları, İstanbul, 431-433.
- Blakemoore, R., G., 1997, History Of Interior Design And Furniture, Van Nostrand Reinhold, New York.
- Blumenson, J. J. G., 1981, Identifying American Architecture : A Pictorial Guide To Styles And Te, Norton, New York.
- Bovbek, J., 1990, Günümüz Türkiye'sinde Salon İnsan İlişkileri ve Bu Konusu Seçimler, Ocak, Yüksek Lisans Tezi , Mimar Sinan Üniversitesi, İstanbul.
- Boyce, C., 1988, Dictionary Of Furniture, Mc Graw Hill, New York.
- Boyla, O., 1992, Süs ve Ötesi, Tasarım, 22, 3, 105-107.
- Boyla, O., 1997, İç Mimarlık, Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi, Cilt 2, Yapı-Endüstri Merkezi Yayınları, İstanbul, 825-826.
- Boyla, O., 1997, Mobilya, Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi, Cilt 2, Yapı-Endüstri Merkezi Yayınları, İstanbul, 1276-1286.
- Bridge M., 1989, An Encyclopedia Of Desks, Quintet Publishing Ltd, Singapore.

- Brunhammer, P., Y., 1966, Meubles Et Ensembles, Anglais(Regency), Edition Charles Massin, Paris.
- Brunhammer, P., Y., 1966, Meubles Et Ensembles, Anglais(Regency), Edition Charles Massin, Paris.
- Burckhardt, M., 1966, Mobilier Louis XVI, Editions Ch. Massin, Paris.
- Calloway, S., 1988, Twentieth-Century Decoration, Weidenfeld And Nicolson, London.
- Calloway, S., 1991, The Elements Of Style, Reed International Books Ltd, London.
- Clifton ,C. Reyland, P., 1997, The Curtain Design, Peter And Small, London.
- Coleridge, A., 1968, Chippendale furniture 1745-1765; The Work Of Thomas Chippendale, C. N. Potter, New York.
- Comstock, H., 1962, American Furniture, (17,18,19,Century Styles), Viking Press, New York.
- Cooke, E., S., 1987, Upholstery In America And Europe, W.W. Norton And Co., New York.
- Crochet, T., 1999, Designers Guide To Furniture Styles, Prentice Hall, USA.
- Curtis T., 1990, Discovering Furniture, Marshall Cavendish, Hong Kong.
- Çakuş, B., 1997, Mobilya, Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi, Cilt 2, Yapı-Endüstri Merkezi Yayıncıları, İstanbul, 1276-1286.
- Darbyshire ,L., 1996, The Decorative Arts Library: Furniture, Apple Press, Singapore.
- David, B., 1965, Designing And Decorating Interiors , Van Dommelen, New York.
- De Chiara, J., 1991, Time Saver Standards For Interior Space Planning, Mc Graw Hill, New York.
- Dennis, M., Murphy, G., 1978, The Material Of Interior Design, Stratsford House Burbank, Calif.
- Dincel, K., İşık, Z., 1979, Mobilya Sanat Tarihi, Milli Eğitim Basımevi, Birinci Baskı, İstanbul.
- Dolz, R., 1977, Möbelstilkunde, Calwey Verlag, Münih.

- Ducher, R., 1988, Craracteristique Des Styles, Flammarion, Paris.
- Eroğlu, Ö., 1998, Minimal Art, Yapı Dergisi, 199, 6, 120-126.
- Ersen, N.J., 1997, Minimal Sanat, Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi, Cilt 2, Yapı-Endüstri Merkezi Yayınları, İstanbul, 1260-1261.
- Ertek, H., 1994, İç Mekan Temel Tasarım İlkelerine Bir Yaklaşım, Haziran, Yüksek Lisans, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Eti, M., 1996, Tarihsel Süreç İçinde Dönemlerin Sosyo-Kültürel Oluşumlarının Tanığı Olarak Mobilya, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat Yeterlilik Tezi, İstanbul.
- Fastnedge, R., 1955, English Furniture Styles 1500-1830, The Whitefriars Press Ltd., London.
- Fetraglia, P., 1995, American Furniture 1640-1840, Ceefung- Asco Print, China.
- Forbes, L., 1995, The Complete Curtain Book, Ruth Prentia, China.
- Gallotti, M., 1965 Les Portes, Elements Du Decor, Editions Charles Massin, Paris.
- Gallotti, M., 1965, Les Portes, Elements Du Decor, Editions Charles Massin, Paris.
- Garner, P., , 1980, Möbel Des 20. Jahrhunderts, Keyser Verlag, München.
- Germaner, S., 1997, Barok Üslup, Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi, Cilt 1, Yapı-Endüstri Merkezi Yayınları, İstanbul, 1584-1586.
- Germaner, S., 1997, Elizabeth Dönemi Üslubu, Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi, Cilt 1, Yapı-Endüstri Merkezi Yayınları, İstanbul, 514s.
- Germaner, S., 1997, Fransa, Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi, Cilt 1, Yapı-Endüstri Merkezi Yayınları, İstanbul, 615s.
- Germaner, S., 1997, Romaneks, Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi, Cilt 3, Yapı-Endüstri Merkezi Yayınları, İstanbul, 1572-1574.
- Germaner, S., 1997, Rönesans, Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi, Cilt 3, Yapı-Endüstri Merkezi Yayınları, İstanbul, 1584-1586.
- Gibbs, J., 1996, Curtain And Drapes, Cassell Wellington, London.
- Gieselman, R., Çev. Ömer Gülsen, 1996, Mimaride Üslup Arayışı, Mimari Akımlar I ,Yem Yayınları, 9s.

- Gilliatt, M., 1988, Mary Gilliatt's New Guide To Decorating, Conran Octopus, London.
- Gilliatt, M., 1990, Mary Gilliatt's Period Decorating, Conran Octopus, London.
- Gillies, M., D., 1998, All About Modern Decorating, Conran Octopus, New York.
- Gloag, J., 1966, A Social History Of Furniture Design, Crown Pub., New York.
- Gray, L., 1988, The Window Style Book, Merehurst Press, London.
- Gropius, W., 1959, Ist Der Architekt Diener Oder Führer?, Architektur, Fischer Taschenbuchverlag, Stuttgart, 76s.
- Gülsen, Ö., 1997, Eklektizm, Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi, Cilt 1, Yapı-Endüstri Merkezi Yayınları, İstanbul, 505-507.
- Hacıbaloğlu, M., 1987, "İç Mekan Elemanlarının Türk Toplumundaki Tarihi Gelişimi, Karakteristikleri ve Günümüze Adaptasyonu Konusunda Bir İnceleme", Hacettepe Güzel Sanatlar Fakültesi İç Mimari Çevre Tasarımı Ana Sanat Dalı Sempozyumu, Ankara.
- Halsey, E., 1957, Ladies' Home Journal Decoration, Curtis Pub., Philadelphia.
- Hasol, D., 1993, Ansiklopedik Mimarlık Sözlüğü, Yem Yayın, İstanbul.
- Hayward, H., 1981, World Furniture: An Illustrated History, Crescent Book, New York.
- Hayward, H., 1992, Weltgeschichte Der Möbel, Ebeling Verlag, London.
- Heinrich, K., 1989, 20th Century Architecture: Drawing-Models-Furniture, Academy Edition, London.
- Hinckley, F., L., 1987, Hepplewhite, Sheraton, And Regency Furniture, Washington Mews Book, New York.
- Hinckley, L., F., 1990, The More Significant Georgian Furniture, Washington Mews Book, New York.
- Hoffmann, W., 1960, Fisher Lexikon: Bildende Kunst II, Fischer Verlag, 258s.
- Hope, T., 1971, Household Furniture And Interior Decoration, Dover Pub., New York.
- Innes, J., 1987, Decorators' Directory Of Style, Gallery Books, New York.
- Innes, J., 1987, The Conran Beginner's Guide To Decorating, Conran Oktopus; London.

- İrez, F., 2000, Fransız Mobilyaları, Antik Dekor, 60, 9-10, 117-125.
- Jenks, C. 1987, The New Classicsizm In Art And Architecture, Academy, London.
- Johannes, J., 1957, Wörterbuch Der Kunst, Alfred Kröner Verlag, Stuttgart, 656s.
- Kahya, M., 1993, Endüstrileşmenin ve Teknolojik Gelişmelerin Konut İç Mekan Düzenine Etkileri, Doktora Tezi, İTÜ.
- Karaören, F.N., 1997, Arts And Crafts, Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi, Cilt 1, Yapı Endüstri Merkezi Yayıncıları, İstanbul, 143-144.
- Kızıl, F., 1978, Toplumsal Geleneklerin Konut İçi Mekan Tasarlamasına Etkisi ve Toplumsal Geleneklerimizi Daha İyi Karşılayacak Konut İçi Fiziksel Koşularının Belirlenmesi, İ.D.G.S.A., Yayın No: 81, İstanbul.
- Killen, G., 1989, Ancient Egyptian Furniture, Aris And Phillips Warmister, England.
- King, C., 1989, An Encyclopedia Of Sofas, Quinted Publishing Ltd, Singapore.
- Kortan, E., 1996, Mimari Akımlar II, Yapı Endüstri Merkezi, Yem Yayıncıları, 9, İstanbul, 9s.
- Kuban, D., 1990, Mimarlık Kavramları, Yem Yayıncıları, İstanbul.
- Lawrence, R., R., Chris, T., 1996, The Period House Style, Detail And Decoration, Weidenfeld And Nicolson, London.
- Lehman, C., 1975, Louis XIII, Louis XIV, Editions Ch. Massin, Paris.
- Lever, J., 1982, Architects' Design For Furniture, International Pub. , New York.
- Librodel ,G., 1990, Classic Furniture, El Mueble Clasico, Nuevas Bibliotecas, Barcelona.
- Linley, D., 1993, Classical Furniture, Harry N. Abrams, Italy.
- Long, H.C., 1993, The Edwardian House, Home In Britain 1880-1914, Manchester Uni. Press, New York.
- Mack, L., 1989, House Style, Macdonald, London .
- Madigan ,M., J., 1982, Nineteenth Century Furniture, Art And Antique, New York.
- Magnani, F., 1968, Möbel Von Heute, Verlag Ernst Wasmuth, Tübingen.
- Marley, J., 1999, The History Of Furniture, Bulfish Press, Singapore.

- Marshall, J., Willex, I., 1986, *The Victorian House*, Siedgwick And Jackson, London.
- McCorquedale, C., 1988, *The History Of The Interior Decoration*, Phaidon, Oxford.
- Middleton, R., 1980, Walken,D., *Neoclassical And 19th.Century Architecture*, Electa Spa., Milan.
- Miller, J., M., 1989, *Period Style*, Mitchell Beazley, London.
- Miller, J., M., 1993, *Millers' Antiques Price Guide 1994*, Reed International Books, London.
- Mottheau, P.,J., 1967, *Meubles Et Ensembles, Louis XIV*, Edition Charles Massin, Paris.
- Mottheau, P.,J., 1967, *Meubles Et Ensembles, Regency Louis XV*, Edition Charles Massin, Paris.
- Mowl, T., 1993, *Elizabethan & Jacobean Style*, Phaidon Press, London.
- Mülayim, S., 1994, *Sanata Giriş, Plastik Sanatların Temel Kavramları ve Terminalojisi Üzerine Bir Dene*, Bilim Teknik Yayınevi, İstanbul.
- Müller, S., 1974, Christensen, *Alte Möbel Vom Mittel Alter Bis Zum Jugendstil*, Münih.
- Naeve, M., M., 1989, *Identifying American Furniture Furniture : A Pictorial Guide To Styles And Terms*, Alta Mira Press , London.
- Nielson, K. J., 1994, *Interiors : An İntroduction*, Brown & Benchmark Publishers Madsion, Wis.
- Norberg, C., Schulz, C., 1980, *Late Baroque And Rococo Architecture*, Faber And Faber,Electa Editrice, Milan.
- Oates, P., B., 1981, *The Story Of Western Furniture*, Harper And Row. Pub., New York.
- Özbayraktar, M., 1996, *20. Yüzyıl Tasarımı Üzerine Bir İnceleme- 20.yy. Mimarlığı İle Karşılaştırmalı Olarak*, Ocak, Yüksek Lisans Tezi, KTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Özdemir, İ., 1988, *Yaşama Mekanı Donatılar Üzerine Bir İnceleme*, Haziran, Yüksek Lisans Tezi., KTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Özer, Ö., 1993., *Yorumlar: Kültür, Sanat, Mimarlık, Yapı-Endüstri Merkezi*, İstanbul.
- Özkaragöz, E., 1990, *Günümüz Türkiyesinde Salon İnsan İlişkileri ve Bu Konudaki Seçimler*, Ocak, Yüksek Lisans Tezi , Mimar Sinan Üniversitesi, İstanbul..

- Öztürk,U., 1996, İnsan-Mekan İlişkileri Kapsamında Çalışma Ortam-Çalışan Psikoloji Etkileşimi, Yüksek Lisans Tezi, ITÜ., Ağustos, İstanbul..
- Parissien ,S, 1992, Adam Style, Phadion Press Ltd., London.
- Parissien ,S., 1994, Palladian Style, Phadion Press Ltd., London.
- Powell, E., 1988, The New England Colonial, Batam Books, Toronto.
- Praz, M., 1964, An Illustrated History Of Furniture, Longanesi And Co., Milan.
- Reid, R., 1989, The Georgian House; And Its Details, Bishopsgate Press Ltd., London.
- Rettelbusch, E., 1979, Stilhandbuch; Ornamentik, Möbel, Innenhausbau Von Der Zeit Der Altersten Zeiten Bis Zum Biedermeier, Hoffmann, Stuttgart.
- Reznikoff, S.,C.,1986, Interior Graphic and Design Standards, Whitney of Design, New York.
- Richter, G.M.N., 1966, The Furniture Of The Greeks Etruscansant Romans, The Phaidon Press, London.
- Richter, G.M.A., 1967, A History of Anciet Geography Among The Greeks And Roman, Phaidon Pres, London.
- Riley, N., 1980, World Furniture, Octopus Book Ltd., London.
- Robsjohn, T., H., Pullin, C., W., Knopf, A., A., 1963, Furniture Of Classical Greece, New York.
- Rona, Z., 1997, Art Deco, Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi, Cilt 1, Yapı-Endüstri Merkezi Yayınları, İstanbul, 141 s.
- Rona, Z., 1997, Fransa, Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi, Cilt 1, Yapı-Endüstri Merkezi Yayınları, İstanbul, 615.
- Rona, Z., 1997, Rokoko, Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi, Cilt 3, Yapı-Endüstri Merkezi Yayınları, İstanbul, 1567-1568.
- Rona, Z., 1997, Üslup, Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi, Cilt 3, Yapı-Endüstri Merkezi Yayınları, İstanbul,1857-1858.
- Rona,Z., 1997, Art Nouveau , Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi, Cilt 1, Yapı-Endüstri Merkezi Yayınları, İstanbul,
- Russel, F., 1986, Art Nouveau Architecture, Arch. Cape Press, New York.

- Sacks,D., 1995, Encyclopedia Of The Ancient Greek World, Facts On File, New York.
- Salman, Y., 1997, High Tech, Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi, Cilt 2, Yapı-Endüstri Merkezi Yayınları, İstanbul, 783s.
- Schofield, J., 1995, Medieval London Houses, World Print Ltd., Hong Kong.
- Seidman, T., Cohen, S., 1988, Decorating Rich, Villard Books, New York.
- Sema, A., 1996, Mimari Akımlar II, Yapı Endüstri Merkezi, Yem Yayınları, 9, İstanbul, 122s.
- Sembach, J., K., 1991, Twentieth- Century Furniture Design, Taschen Verlag, Köln.
- Sembach, J., Sembach, K., 1982, Contemporary Furniture (1150- Today), Gerd Hatje Verlag, Stuttgart.
- Sheraton, S., 1972, The Cabinet Maker And Upholsters Drawing Book, Dover Pub. Inc., New York.
- Shimomura, J., 1990, Art Nouveau Architecture, Academy Grup Ltd., London.
- Sikes, K., 1996, Art For The Wall Furniture And Accessories, The Guild, Hong Kong.
- Sleeper, R., 1994, Architectural Graphic Standards, John Wiley And Sons, New York.
- Sözen, M., Tanyeli, U., 1994, Tanımlar, 1-2 Sanat Kavram ve Terimler Sözlüğü, Remzi Kitabevi, İstanbul.
- Stephenson, H., L., 1960, Style Book, Studio Book, London.
- Stimpson, M., 1987, Modern Furniture Classics, The Architectural Press, London.
- Talbert, B., J., 1971, Examples Of Ancient And Modern Furniture, Gregg International Pub. Ltd., London.
- Tanyeli, U., 1997, Ampir, Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi, Cilt 1, Yapı-Endüstri Merkezi Yayınları, İstanbul, 88s.
- Tanyeli, U., 1997, Modern Mimarlık, Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi, Cilt 2, Yapı-Endüstri Merkezi Yayınları, İstanbul, 1276-1286.
- Tanyeli, U., 1997, Post Modern, Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi, Cilt 3, Yapı-Endüstri Merkezi Yayınları, İstanbul, 1506-1507.

- Tigrel,Y.,G., 1997, Roma, Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi, Cilt 3, Yapı-Endüstri Merkezi Yayıncıları, İstanbul, 1568-1570.
- Tigrel,Y.,G., 1997, Yunan, Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi, Cilt 3, Yapı-Endüstri Merkezi Yayıncıları, İstanbul, 1952-1954.
- Turani, A., 1993, Sanat Terimleri Sözlüğü, Remzi Kitapevi, İstanbul.
- Turgut, H., 1990, Kültür-Davranış-Mekan Etkileşiminin Saptanması Kullanılabilecek Bir Yöntem, Doktora, İTÜ, Mimarlık Fakültesi, İstanbul.
- Tuscan.A., 1989, Two Story Homes: Colonial, Tudor, French, Spanish, Georgian Styles, Home Planners, Michigan.
- Velvet, P., 1972, Louis Philippe, Style Meubles Decors, Paris.
- Vercelloni, I., 1985, Styles Of Living, International Pub., Great Britain.
- Walking, G., 1988, Upholstery Styles, Lee Fung Asco, Hong Kong.
- Ward, G., W., R., 1988, American Case Furniture, Yale University Art Gallery, USA.
- Whiton, S., 1974, Interior Design And Decoration, Harper Collins Pub., New York.
- Wilson, F., 1976, The History Of Furniture, William Morrow And Corp., New York.
- Wilson, J., Leaman, A., 1965, Decoration USA ,The Macmillian Company, New York.
- Winzer, F., 1982, Du Mont's Lexikon Der Möbelkunde: Künstler-Stile-Begriffe, Du Mont Buchverlag, Köln.
- Wölfflin,V., 1985, Çeviren: Hayrullah Örs, Sanat Tarihinin Temel Kavramları, Remzi Kitabevi, İstanbul.
- Yarwood, D., 1956, The English Home, Batsford Ltd., London.
- Yates, S., 1989, An Encyclopedia Of Chairs, Quinted Publishing Ltd, Singapore, .
- Yates, S., 1989, An Encyclopedia Of Tables, Quinted Publishing Ltd, Singapore.
- Yurdemi, U., 1992, Dekorasyon ve Mefruşat Hazırlama, Olgun Kardeşler Matbaası, Ankara.

- (20.3.2002) <http://www.expressiondecor.com/designdirectory/beddingdesign.htm>
- (12.01. 2002) <http://www.tudor-oak.co.uk/>
- (22.02.2002) http://www.huntington-antiques.com/antique_chairs.html
- (08.02.2002) <http://www.customfurniture-doub.com/>
- (25.01.2003) <http://www.wrfurniture.com/furnituretutorial.html>
- (15.03.2001) http://www.furniturefan.com/about/style_manual_Istanbul.cfm
- (06.12.2002) <http://www.jepare furniture.com>
- (29.02.2001) <http://www.encyclopedia.com/printable/07661.html>
- (11.01.2003) <http://encyclopedia.com/articles/13107.html>
- (18.1.2002) <http://www.the-artfile.com/uk/styles/stijl/stijl.htm>
- (02.04.2002) <http://www.bozzle.com/perEgypt.html>
- (04.03.2002) <http://www.bozzle.com/perGreek.html>
- (06.12.2002) <http://www.bozzle.com/perLouis.html>
- (08.02.2002) <http://www.bozzle.com/perTudor.html>
- (06.03.2002) <http://www.furnitureguide.com/results.asp?QP=True&Pie=Beds>

6. EKLER

Sözlük

Akant	: Antik çağda bezeme ögesi olarak kullanılan, kalmı, etli yapraklı bitki; Kenger, yabanenginini. Korint ve kompozit düzenlerdeki sütun başlıklarının başlıca ayırt edici ögesidir. Bunların taştan ve alçıdan olanları da vardır. Saray ve tiyatro gibi büyük binalarda bu tekneler kalitim süslemeler ile donatılmış ve ortalarına birer sarkıtma gül göbek konulmuştur.
Berjer	: Yastıklı geniş derin koltuk
Dalga bezek	: Dalga biçiminde örgelerden oluşan bezeme bandı.
Defne dahı	: Antik Yunan'dan itibaren başarı ve onur simgesi olarak kullanılmıştır.
Düşes koltuk	: İki ucunda dayanacak yeri olan bir şekilde uzun kanepe
Filiz kıvrımı	: Asma filizi kıvrımı biçiminde bezeme motifi.
Fresk	: Islak kireç sıva üstüne, ezildikten sonra su ya da su ve kireç bileşimi bir bağlayıcı ile karıştırılan pigmentlerle yapılan resim.
Goblen	: Gobelins imalathanelerinde XIV. Louis döneminden (1643-1715) başlayarak 18. YY. Boyunca üretilen figüratif desenli dokuma türü. Duvar halısı ile eş anlamlı olarak kullanılmaktadır.
Gondol koltuk:	Arkası yuvarlak ve yatkın şekilde gondola benzer koltuk
İskemle	: Kol dayayacak yeri ve arkalığı olmayan kısa ayaklı oturacak donatı
Kanepe	: Üstüne oturulduğu vakit insanın sırt ve kollarını dayayacak yerleri olan ve yan yana iki üç kişi oturabildiği, bir kişinin uzanabildiği uzunca koltuktur (1663 yılında kullanılmaya başlandı).
Kitaplık	: Kitap rafı, kitap dolabı
Kıvırdal	: Kıvırdal da denir. Belirli bir düzen içinde, birbirine ya da kendine dolanan bitki dalları biçiminde bezeme motifidir. Yunan sanatından bu yana pek çok üslupta biçimlendirilmiş yaygın bir motifir. İslam sanatında da rumi ve hayatı olmak üzere bir üslupta kullanılmıştır.
Konfidan	: İki kişinin özel konuşma yapabileceği şeklindeki koltuk.
Konsol	: Duvarlara bitişik olarak konulan ayaklı (komod) ve altı boş yarımmasalara denir. Bizde ayaksız olarak aşağıya kadar birkaç çekmece olan mobilyalara da konsol gözü veya çekmece konsol denir.
Komidin	: Karyolanın yanına konulan, üstü masa biçiminde küçük dolap, başucu masası
Köşe sandalyesi:	Köşelere konan arkalığı köşeli sandalye
Markız koltuk:	XIII. asra ait, arkası alçak ve kol dayayacak yerleri yüksekçe bir şekilde koltuk ki berjer denilen koltuk şıklından daha geniş olup, içine iki kişi oturabilir. Fransızca (marquise)
Markız	: Kapıların önüne ileriye taşınarak yapılan süslü sundurmalar. Çoğunluk saray, otel, tiyatro kapılarında yapılmıştır.
Masa	: Üstüne veya çevresinde yazı yazmak, yemek yemek gibi türlü işlem işlerin

Maskaron	: Bazı Avrupa üsluplarında kemer kilitlerini, sütun başlıklarını, konsollar ve vazo kulplarını süslemek için yapılan oyma veya kabartma şeklinde insan veya hayvan başı.
Meridyen	: Bir kolçağı diğerinden daha yüksek olan koltuk (<i>empire</i>)
Ottoman	: Arka tarafa rahatça dayanabilecek şekilde bir kanepedir (koltuk sedir).
Oturmalık donatısı:	Koltuk, sandalye, kanepe, banket, berjer, sezlong (uzun kanepe), sedir (divan), puf, orta iskemlesi, vidalı iskemle, sallanır iskemle, sekmen, katlanır iskemle, kalkar peyke.
Peyke	: Eskiden ev, dükkan ve saire önde oturmak için yapılan yüksekçe sedir. Kırma peyke; tiyatro salonlarında veya vapurlarda araba ve otomobillerde gerektiğinde oturmaya yarayan indirilip kaldırılabilen oturak yeri.
Puf	: 40 santimetre kadar yükseklikte, üstü minder gibi kütük ve pamuk doldurularak kumaş kaplanmış bir Yuvarlak iskemle şeklinde üstüne oturulacak şey.
Sandalye	: Arka tarafından dayamak için bir kısmı olan ve yan taraflarında kol dayanağı olmayan uzun ayaklı iskele.
Sapak	: Aşık yolu denilen ve köşeleri kırlarak devam eden süsleme kenar suyu
Sedir	: Odaların baş taraflarında yeni pencereler olan tarafta üstü minderli ve şilteli kerevettir ki etrafına yastıklar konur ve üstüne oturulur.
Sezlong (chaise longue):	üstüne uzanarak istirahat etmeye mahsus bir tarafı arkalıklı uzun koltuk.
Sorguç	: Hükümdarlar ve gelinlerin başına, yatak başlarına takılan tüyler. Sırma veya sıçadan yapılmış, yukarı tarafı geniş ve altı dar küçük bir yelpazeye benzer süsler.
Şifonyer	: Çamaşır ve bezleri koymaya yarayan çekmeceleri olan küçük dolap (<i>chiffonier</i>)
Şömine (cheminée):	Odalarda ısınmak için ateş yakmaya mahsus ve ateşi görünür ocakların Avrupa'da yapılan şeklinde denir.
Tabure	: Arkalıksız ve koltuksuz küçük orta iskemlesi (misir, yunan, roma, ortaçağ)
Tasnif çekmecesi (classeur):	Evrakı türüne göre ayırip saklamaya ve istenildiği zaman kolayca bulmaya yarayan birçok çekmeceleri veya raflı dolap
Tekne tavan (çökertme tavan):	Ahşap veya kagir tavanlarda, tavanın kirişleri arasında birçok dört köşe kısımlara ayırarak çökertme halinde yapılan bölmeler
Tekneli tavan :	Kirişlerinin arası murebbai şekilde çukur tekneler gibi yapılmış olan tavanlar ki bunların her birine tavan teknesi denir. yunan ve roma mimarilerinde bu nevi tekneli tavanlar çok kullanılmıştır. Osmanlılarda böyle tekneli tavanları çok kullanmamışlardır. Türk mimarisinde ancak bir büyük tekneden ibaret tekne tavanlar veya çökertme yapılmıştır.
Tuvalet masası:	Yatak odalarında üzerine tuvalet (table de toilette) takımları konan aynalı ve çekmeceli masa
Ustuka ,stüko(stucco) :	Alçı, sönmüş kireç, tebeşir ve mermer tozu, yumurta alçı, tutkal ve su karıştırılarak yapılan macun. Bununla taş ve mermer taklısı yapılır ve üzerine kalemlle de işlenir. İç mekan tavanlarına bu şekilde kabartma nakkışlar yapılır ve üzlerleri boyanır.
Sandık	: Eşya koyup saklamaya veya taşımaya yarar, ahşap dörtköşe, üstten kapaklı kutu
Sofa	: Kapı yanlarında oturacak peyke, bahçelerde üzerine oturulan set
İskemle	: Arkalıksız sandalye

Mobilya Bileşen Sözlüğü

Ball foot (top ayak): Tornalı bacağın küre biçimli tabanıdır. 11. Yüzyıl mobilyasında bulunur.

Ball and claw foot (top ve pençe ayak): Bazen pençe ve top ayak olarak da geçebilir. Sıkça cabriole bacakla kullanılan top tutan pençe formlu ayaktır. İngiltere ve Amerika'da 18. Yüzyılda popülerdi.

Baluster turned : Parmaklı torna

Barley-sugar turned : Arpa-şeker şeklinde tornalanmış

Barley-twist turned : Arpa-çevirme tornalanmış

Bobbin turned : Bobin şeklinde tornalanmış

Bracket foot : 1690 mobilyasında kullanılan kare ayak

Bulb turned : ampul torna

Bun foot (topuz ayak): Top ayağın düzlenmiş formda olanı.

Bureauv : Özellikle yazı amaçlı kullanılan çalışma masalarının Fransızca adı kelime, "bure"dan gelmiştir.

Cabriole leg : Dizde ayak bileğine doğru kıvrılıp sonra tekrar dışa dönen kıvrımlı bacak.

Club foot (kazık ayak): En çok cabriole bacakta görülür. Disk üzerine kurulduğunda pati ayak olarak bilinir.

Cornucopia : Dekoratif amaçlı olarak, meyveyle birlikte onun kabuğu gibi sarkan borozan biçimli süs ögesi.

Cross stretcher (çapraz germe): Bazen dekoratif olabilen, mobilyanın bir parçası boyunca uzanan hat.

Cross-banding : Çapraz bant-geçme

C-scroll : "C" harfi şeklinde kaydırma içeren ünlü Rokoko motifi

Hump back : Kambur arka

Lion paw foot : Aslan pençesi biçiminde oyulmuş ayak

Ormolu : Yaldızlı bronz, altın yapıştırma yıldızlama

Ribbon-back (şerit arkalık): Sofa ve sandalyelerde şerit ve kıvrım taklitleriyle oyularak işlenmiş ahşap arka. Chippendale ile ünlenen bir tarzdır.

Saver leg (koruyucu bacak): Süvari kılıcı benzetmesiyle oyulup, inceltilmiş masa, sandalye vs bacağı.

S-scroll (c kaydırma): "S" harfi şeklinde kaydırma içeren ünlü Rokoko motifi

Serpentine : Merkezde dışbükey, yanlarda içbükey şekle giren dalgalı kıvrımlı form.

Spindle (mil) : Ince, torna asa/çubuk, sıkılıkla sandalye arkalık başlarında kullanıldı.

Splat : sandalyenin oturma yerini üst parmaklığa bağlayan, arkalıkın orta bölümü. Yaşılanma yeri.

Spoon-back (kaşık arkalık): Kaşık biçimli eğrisi olan sandalye veya sofa arkağı.

Square-section leg: Dik açıyla kesildiğinde kare olan, bazen incelen veya başka şekilde şekillendirilmiş bacak.

Turned leg (torna bacak): Genelde dairesel kesitli olan 18. Yüzyıl başlarından önce moda olan, tornada döndürüllererek şekillendirilmiş bacak. Torna bacaklar birçok geleneksel tarzda olabilir. Örneğin; parmaklıklı, arpa-şeker, arpa-çevirme, bobin, bobin ve halka (halkalarla girişen küçük ampuller), ampul (geniş, ampul gibi kıvrıma sahip, karpuz gibi ve sıkılıkla bacağı oluşturmak için tabanla birlikte kullanılan biçim) ve vazo (vazo şeklinde ve genellikle tabanda düz olan, sonra giderek, üstte doğru çapı artan biçim).

**Vase turned : Vazo şeklinde tornalanmış
Fransız mobilya terimleri sözlüğü**

Armoire	: Giysi dolabı (Gotik ve sonrası)
Banquette	: Bank/tezgah
Bergère	: Berjer; her türlü kolçaklı döşemeli koltuk
Bibelot	: Biblo; dekoratif veya kişisel amaçlı kullanılan süs eşyası.
Bibliothèque	: Kitaplık
Bornbe	: Dönel eğri; bir mobilya yüzüne uygulandığında merkeze doğru dışa dönerek tekrar geldiği noktaya dönen eğri.
Bouillotte	: Galeri kenarlı küçük masa. Aynı zamanda ayak ısıticisi.
Bouserie	: Oymalı ahşap-işi
Buffet	: Büfe veya dolap (Gotik ve sonrası)
Bureau	: Masa
Bureau a pente	: Katlanabilir eğik kapaklı masa
Cabinet-secretaire	: Üstü dolaplı masa
Cabinet-vitrine	: Cam kapaklı dolap
Cabriolet	: İç bükey arkalı her tür sandalye
Canape-a-corbeille	: Böbrek şekilli sofa
Caquetoire or caqueteuse	: Görüşme sandalyesi (Erken Rönesans)
Chaise	: Kolçaksız sandalye
Chaise a capucine	: Alçak sandalye
Chaise-brisee	: İki parçalı (ayaklılı) şezlong
Chaise-longue	: Uzun sandalye yada yaşılanma sandalyesi, şezlong.
Chêne	: Meşe, meşe ağacı
Chevet	: Yatak başı
Chiffonnier	: Şifoniyer, çekmeceli dolap
Chinoiserie	: Cin işi dekoratif motif
Coffre	: Sandık
Coliffeuse	: Tuvalet masası
Commode	: Alçak konsol, komodin
Console	: Büfe
Pesserte	: Büfe yada servis masası
Duchesse	: Tek parçalı şezlong
Duchesse-brisee	: Ayrı ayaklı şezlong
Garde-robe	: Gardrop, giysi dolabı
Huche	: Sandık ya da küçük dolap
Lavabo	: Yıkama tezgahı
Lit a la polonoise	: Sivrilen taç tenteli yatak.
Lit a travers	: Başucu duvara yaslı tentesiz yatak.
Lit canapé	: Kanepe yatak
Lit d'ange	: Küçük tenteli yatak
Méridienne	: Bir kolçağı diğerinden daha yüksek olan koltuk (Empire)
Sorutoire	: Üstü eğimli, yazı yazmak için açılıp yatay bir yüzey oluşturacak kapağa sahip masa.
Secrétaire-a-abattant	: Düşey kapaklı yazı masası
Semainier	: Çekmeceli yüksek yatak odası dolabı.
Table-a-aeran	: Kayar yüzeyli masa.
Table a jeu	: Oyun masası
Table-a-l'anglaise	: Yemek odası uzatma/uzantı masası (XVI.Louis ve sonrası)

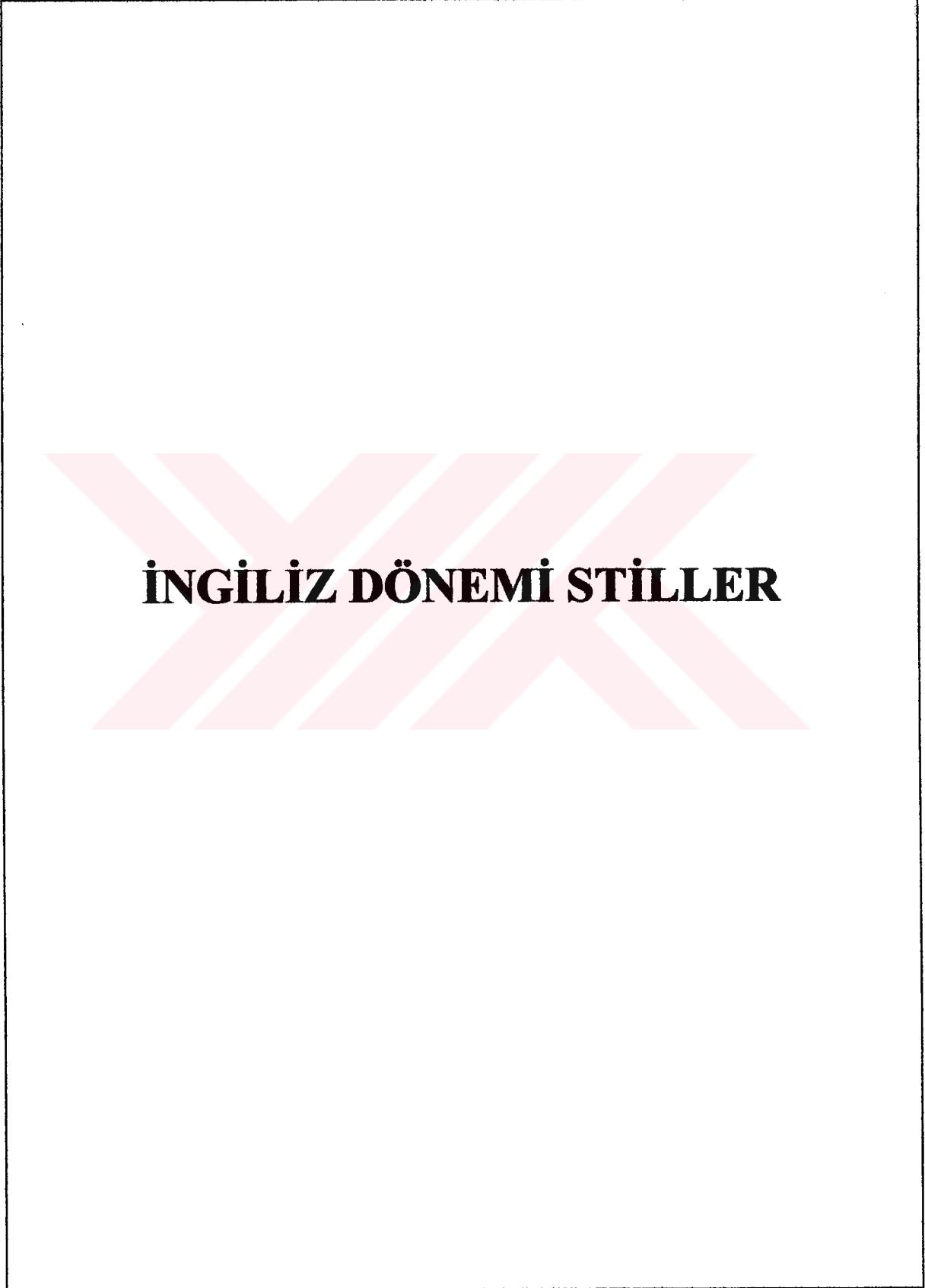
Table-a-l'architect: Üstü menteşeli masa

Table-jordini'ere : Saksılar için üstü delinmiş/kesilmiş masa

Vaisselier : Yemek odası dolap ve rafları

Vitrine : Önü camlı antika dolap (XVI .Louis)

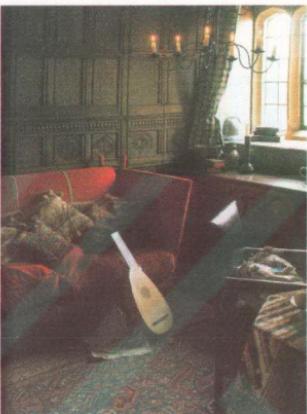
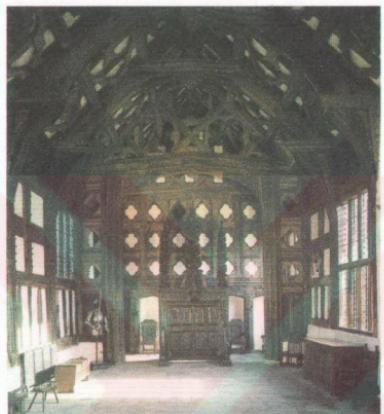

İNGİLİZ DÖNEMİ STİLLER

Ek Şekil 1. İngiliz dönemi stiller

İNGİLİZ ERKEN RÖNESANS

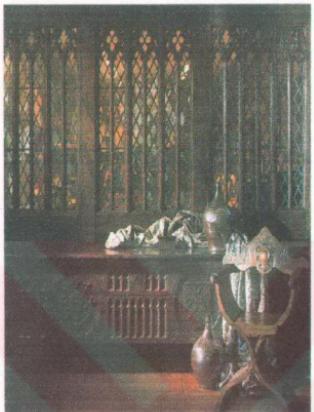
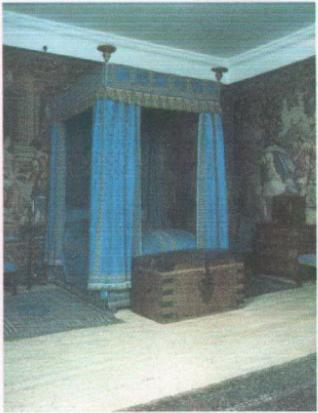
TUDOR

ELİZABETHAN

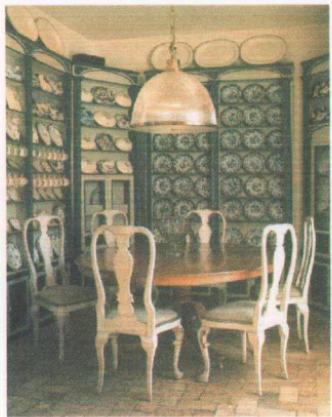
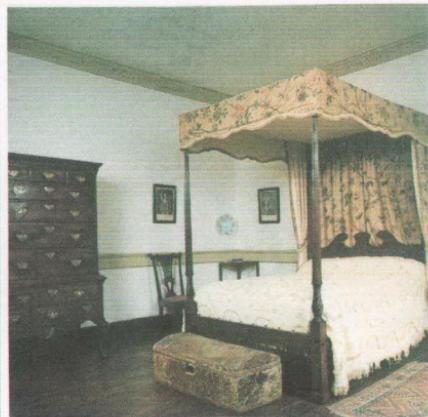
Ek Şekil 2. İngiliz erken Rönesans (Tudor, Elizabethan)

JACOBEAN**RESTORATION STUART DÖNEMİ**

Ek Şekil 3. İngiliz erken Rönesans (Jacobean, Restoration)

İNGİLİZ YÜKSEK RÖNESANS

QUEEN ANNE

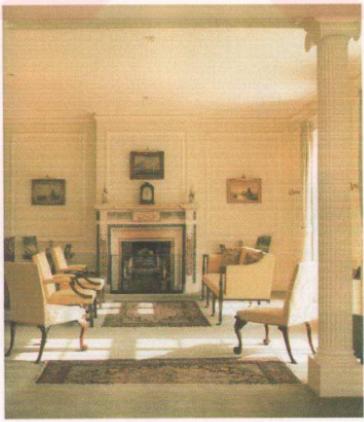
Ek Şekil 4. İngiliz yüksek Rönesans (Queen Anne)

ERKEN GEORGİAN

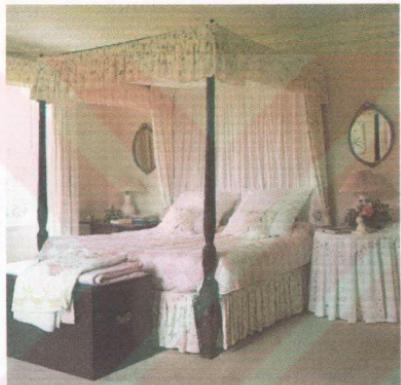
Ek Şekil 5. İngiliz yüksek Rönesans (Erken Georgian)

İNGİLİZ GEÇ RÖNESANS

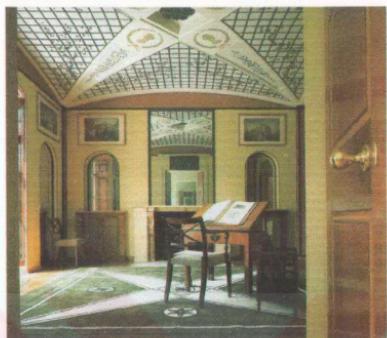
GEORGİAN

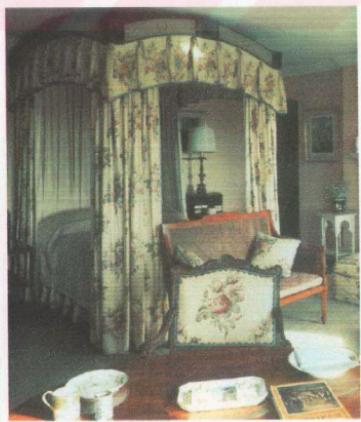
Ek Şekil 6. İngiliz geç Rönesans (Georgian)

GEÇ GEORGİAN

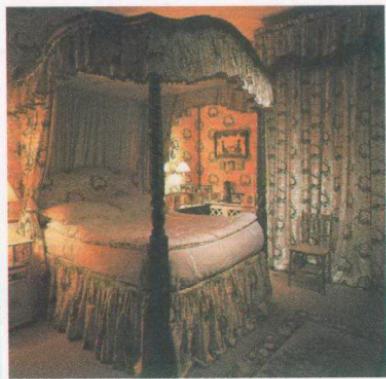
Ek Şekil 7. İngiliz geç Rönesans (Geç Georgian)

REGENCY

Ek Şekil 8. İngiliz geç Rönesans (Regency)

VİCTORİAN

Ek Şekil 9. İngiliz geç Rönesans (Victorian)

GEÇ VICTORIAN

Ek Şekil 10. İngiliz geç Rönesans (Geç Victorian)

FRANSIZ DÖNEMİ STİLLER

Ek Şekil 11. Fransız dönemi stiller

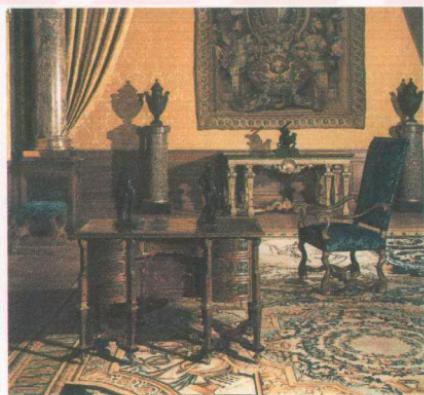
FRANSIZ YÜKSEK RÖNESANS

HENRY II

FRANSIZ GEÇ RÖNESANS

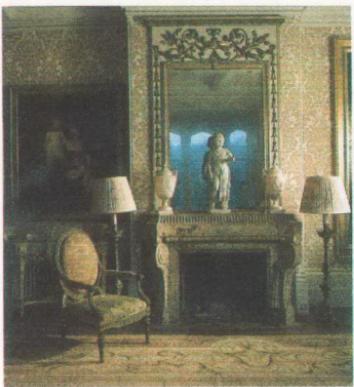
LOUIS XIII

Ek Şekil 12. Fransız yüksek Rönesans (Henry II), Fransız geç Rönesans (Louis XIII)

FRANSIZ BAROK

LOUIS XIV

Ek Şekil 13. Fransız Barok (Louis XIV)

FRANSIZ ROKOKO

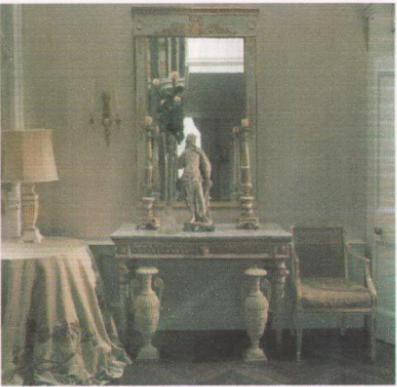
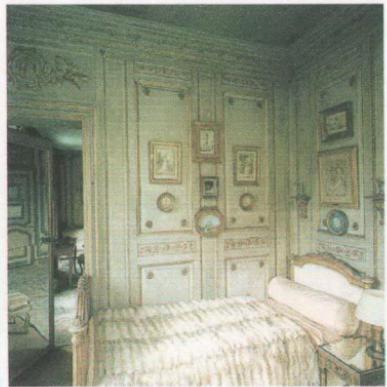
LOUIS XV

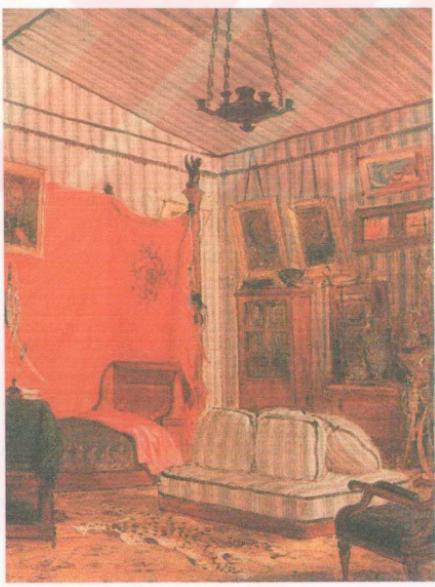
Ek Şekil 14. Fransız Rokoko (Louis XV)

FRANSIZ NEOKLASIK

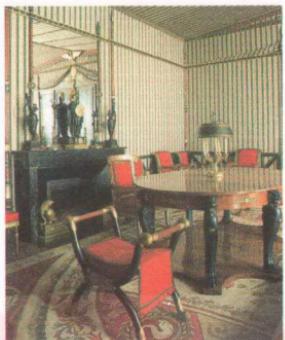
LOUIS XVI

Ek Şekil 15. Fransız Neoklasik (Louis XVI)

DIRECTOIRE

Ek Şekil 16. Fransız Neoklasik (Directoire)

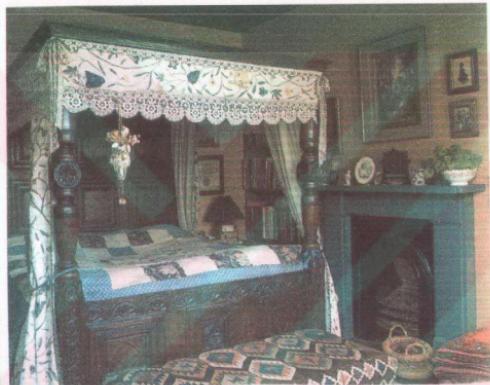
EMPIRE

Ek Şekil 17. Fransız Neoklasik (Empire)

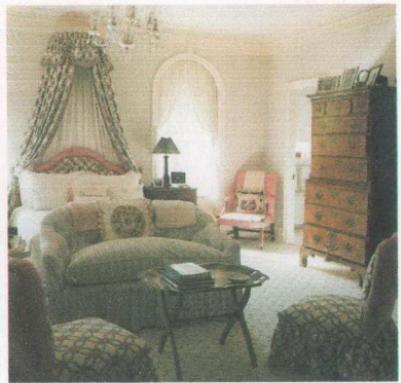
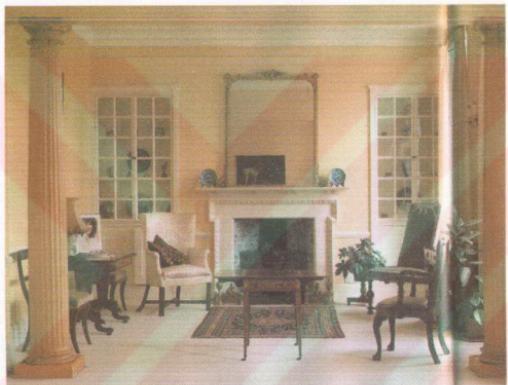
AMERİKAN DÖNEMİ STİLLER

ERKEN AMERİKAN DÖNEMİ

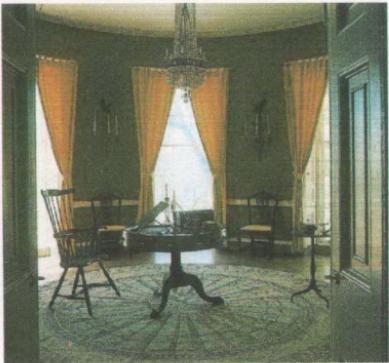
17.YY.COLONIAL

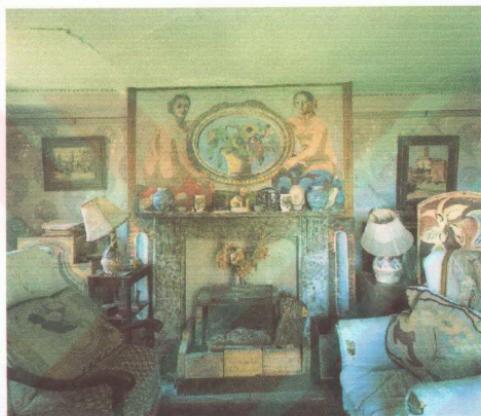
Ek Şekil 19. Erken Amerikan dönemi (17.yy.Colonial)

18.YY. AMERİKA**GEORGIAN**

Ek Şekil 20. 18.yy Amerika (Georgian)

18.YY. SONU AMERİKA**FEDERAL**

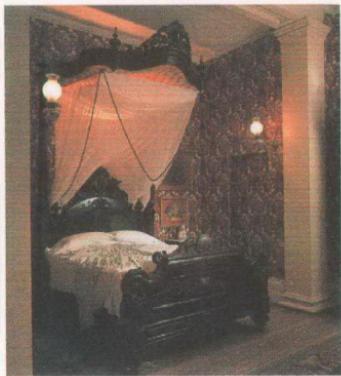
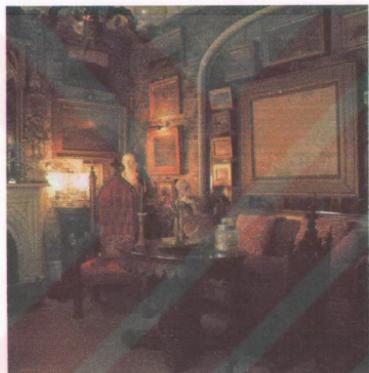
Ek Şekil 21. 18.yy.sonu Amerika (Federal)

19.YY İLK YARISI AMERİKA**REVIVAL**

Ek Şekil 22. 19.yy. ilk yarısı Amerika (Revival)

19.YY İKİNCİ YARISI AMERİKA

VİCTORİAN

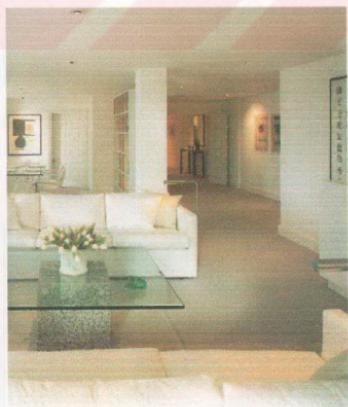
Ek Şekil 23. 19.yy. ikinci yarısı Amerika (Victorian)

19.YY. SONU AMERİKA

EKLEKTİK

Ek Şekil 24. 19.yy. sonu Amerika (Eklektik)

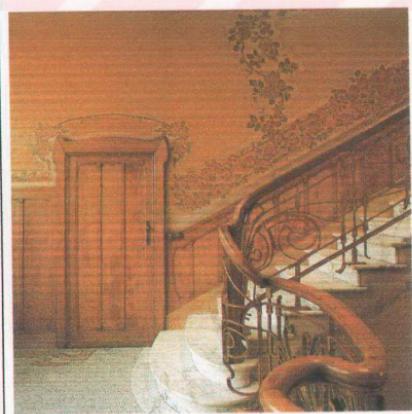
20.YY. AMERİKA**ÇAĞDAŞ STİL**

Ek Şekil 25. 20.yy. Amerika (Çağdaş stil)

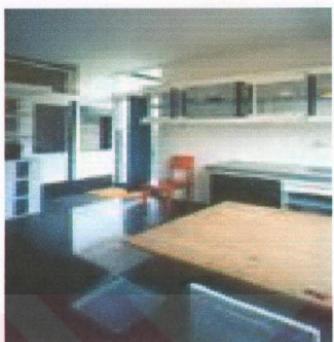
20.Y.Y. STİLLER

20.YY. -II. DÜNYA SAVAŞINA KADARKİ DÖNEM**ARTS AND CRAFTS**

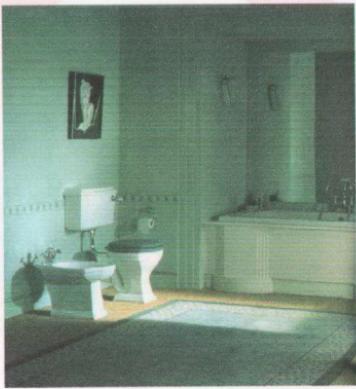
Ek Şekil 27. 20.yy -II. Dünya savaşına kadarki dönem (Arts and Crafts)

ART NOUVEAU

Ek Şekil 28. 20.yy -II. Dünya savaşına kadarki dönem (Art Nouveau)

DE STIJL

Ek Şekil 29. 20.yy -II. Dünya savaşına kadarki dönem (De Stijl)

ART DECO

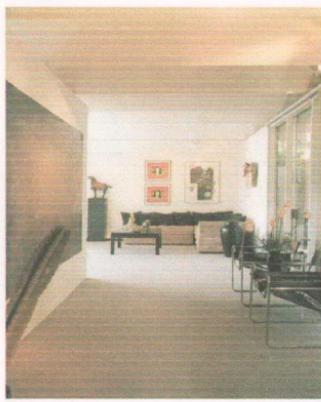
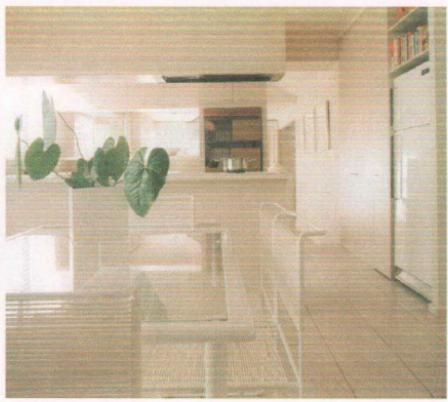
Ek Şekil 30. 20.yy -II. Dünya savaşına kadarki dönem (Art Deco)

20.YY. - II. DÜNYA SAVAŞI SONRASI DÖNEM

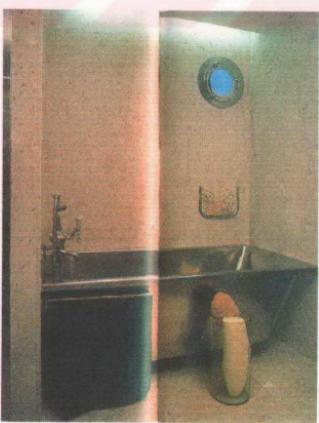
50'Lİ YILLAR

Ek Şekil 31. 20.yy -II. Dünya savaşı sonraki dönem (50'li yıllar)

INTERNATIONAL

Ek Şekil 32. 20.yy -II. Dünya savaşı sonraki dönem (International)

MİNİMALİZM

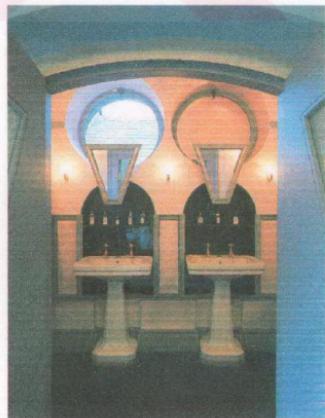
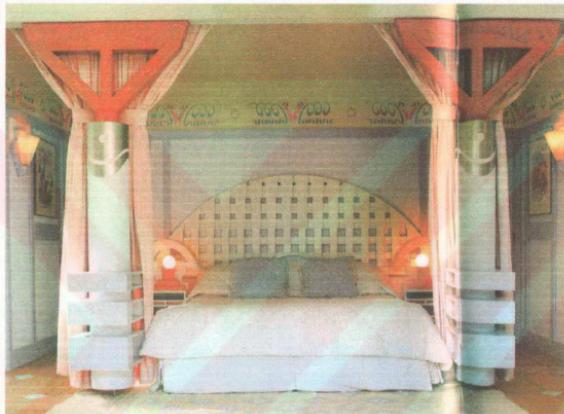
Ek Şekil 33. 20.yy -II. Dünya savaşı sonrası dönem (Minimalizm)

HİGH-TECH

TE
HİGH-TECH
DESIGN
INTERIOR
ART

Ek Şekil 34. 20.yy -II. Dünya savaşı sonrası dönem (High Tech)

POSTMODERN

Ek Şekil 35. 20.yy -II. Dünya savaşı sonrası dönem (Postmodern)

Ek Tablo 1. İç mekan bileşen ve öğeler

Ek Tablo 2. İç mekan bileşen ve öğeler- detay

Ek Tablo 3. İç mekan – mobilyalar

DÖNEM :		STİL :		
TARİH :				
OTURMA ELEMANI	KANEPE	KOLTUK	SANDALYE	İSKEMLE/ PUF
MASA ÇEŞİTLERİ	MASA	ÇALIŞMA MA.	SEHPA	MAKYAJ MA.
ŞÖMİNE		İÇ MEKAN GÖRÜNÜMÜ		PERDE
KORKULUK				DUVAR YÜZYEY
SAKLAMA ELEMANLARI	KONSOL	ŞİFONYER	KOMİDİN	SANDIK
DOLAP	BÜFE	YATMA ELEMANI	YATAK	
SAKLAMA ELEMANLARI				

Ek Tablo 4. Mobilyalar

DÖNEM : TARİH :		STİL :	
OTURMA ELEMANLARI			
KOLTUK	KANEPE	İŞKEMLE	SANDALYE
MASALAR			
ÇALIŞMA MASASI	MASA	KONSOL MASA	SEHPA
DOLAPLAR			
SANDIK	DOLAP	KOMİDİN	ŞİFONYER
YATAKLAR			
YATAK			

Ek Tablo 5. Mobilya- genel süreç

Ek Tablo 6. Mobilya bileşenleri

Ek Tablo 7. Mobilya bileşenleri -genel

MOBİLYA ÇEŞİDİ	STİLLER			YAKINÇAĞ
	RÖNESANS	BAROK	ROKOKO	
EMPİRİE				
DİREKTÖRİE				
LOUIS XVI				
GEC GEORGİAN				
ERKEN GEORGİAN				
REGENCE				
LOUIS XV				
QUEEN ANNE				
WILLIAM VE MARY				
RESTORATION				
CÖMÜMONWEALTH				
17.Y.Y. COLONIAL				
LOUIS XIV				
JACOBÉAN				
TUDOR				
SANDALYE ARKALIK				
SANDALYE AYAK				
KOLTUK AYAK				
MASA AYAK				
KANEPE AYAK				
DOLAP AYAK				

Ek Tablo 8. İç mekan bileşen, öge ve mobilya özellikleri

	DÖNEM ADI	DÖNEM ADI
DUVAR		
TAVAN		
ZEMİN		
PENCERE		
KAPI		
ŞÖMİNE		
SÜSLEME		
SÜSLEME TEKNİĞİ		
MALZEME		
TEXTİL		
MOBİLYA ÖZELLİĞİ		
MOBİLYA ÇEŞİDİ		
MOBİLYA DÜZENİ		
MOBİLYA BACAK VE AYAK		

Ek Tablo 9.Mobilya özellikleri

		DÖNEM ADI - MOBİLYA ÖZELLİKLERİ
Mobilya Süsleme Özelliği	Süsleme Motifi Süsleme Teknik	
Mobilyada kullanılan Malzeme	Döşeme- Tekstil Malzeme	
Mobilya bileşeni	Ayak	
Mobilya çeşitleri	Koltuk Sandalye Masa Dolap Yatak	
Mobilya da Yenilikler	Yeni Ürün	

ÖZGEÇMİŞ

1967'de Manisa'da doğdu. 1972'de Almanya'ya gitti. 1984'de Ludwigsburg'da Gottlieb Daimler Realschule'de orta öğrenimini tamamladı. 1984'de Türkiye'ye dönerek, İzmir Özel Fatih Koleji'nde Liseyi bitirdi. 1988'te Karadeniz Teknik Üniversitesi Mimarlık Bölümüne girdi. 1992'de Yüksek Lisansa başladı. 1993'te Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü'ne Araştırma görevlisi olarak atandı. 1995'de Lisansüstü Programını başarı ile bitirdi. 1995'de Doktora programına başladı. 1996'da K.T.Ü. Müh. Mim.Fakültesi İç Mimarlık Bölümüne Araştırma görevlisi olarak atandı. 1998'de Yeterliliğe başarı ile verdi. Halen aynı görevde devam etmektedir. Çok iyi derecede Almanca ve İngilizce bilmektedir. Evli ve bir çocuk annesidir.